

Dr. EGIDIJ:

Nedeljsko branje

POUK, ZGODOVINA, LEGENDE

TRETJE KNJIGE PETI ZVEZEK.

CENA 4 Lire.

EDITORE: DR. ANDREA PAVLICA — GORIZIA.

TIPOGRAFIA CONSORZIALE — TRIESTE.

+ 82065

DR. E. G. ...

82065

Nedeljsko branje

POUK. ZBODOV. LEGENDE

99072/1950

IZDANJE DR. ANTONIA PAVIČA - GORICA
TEORAMA CONSOMMARE - TRAVEL

NIHIL OBSTAT.

Goritiae, die 10. Maii 1938.

Prof. Dr. Johannes Tul
censor eccl.

No. 1664/38

IMPRIMATUR.

Ab Ordinariatu archiepiscopali

Goritiae, die 11. Maii 1938.

Sac. Doct. Johannes Buttò
Del. Archiep.

Petinšestdeseto Branje

ZA SEDEMNAJSTO NEDELJO PO BINKOŠTIH.

1. Sv. Pavel nas uči v *današnjem sv. berilu*, kako moramo živeti vsak po svojem poklicu v vsej ponižnosti, krotkosti, potrpežljivosti, da eden drugega v *ljubezni* prenašamo, da ohranimo edinost in mir, kakor bi bili eno telo in en duh. Sv. Pavel naznanja tudi razlog, zakaj moramo biti vsi v *ljubezni eno*. Pravi, da smo vsi poklicani v eno upanje, t. j. večno zveličanje, da je en Gospod, ena vera, en krst, en Bog in Oče vseh. Meji kristjani torej ne sme biti sovraštva, vojske, ampak ljubezen. To je velika zapoved Gospodova, ki nam jo je ob vseh priložnostih najslovesnejše priporočal.

Tudi ob priliki, ko je farizej skušal Kristusa: «Učenik, katera je največja zapoved v postavi Mozesovi?» je Jezus odgovoril, kakor nam pripoveduje *današnji sv. evangelij*: «Ljubi Gospoda svojega Boga iz celega svojega srca in iz cele svoje duše in iz cele svoje pameti. Ta je največja in prva zapoved. Druga pa je tej enaka: Ljubi svojega bližnega, kakor sam sebe.»

* * *

2. Prva zapoved se torej tiče Boga in ker je Jezus pravi Bog in Zveličar, se tiče tudi Jezusa. Fari-

zej je hotel Jezusa v tem skušati. V Mozesovi postavi je zapisano, da je treba ljubiti Boga. Farizej si je mislil, da bo Jezus postavo popravil, češ, da je treba ljubiti poleg Boga tudi Njega. Jezus pa je samo tako-le odgovoril: «Kaj se vam zdi o Kristusu; čigav sin je?» Farizeji mu odgovore: «Davidov». Jezus jim reče: «Kako ga pa David imenuje (v psalmu 109.) Gospoda? Ako ga David imenuje Gospoda, kako je njegov sin?» Nihče mu ni znal odgovoriti. Kristus je hotel reči: Mozesova postava zapoveduje ljubezen do Boga in radi tega tudi ljubezen do Zveličarja, ker je Zveličar Gospod, t. j. Bog.

Druga zapoved se tiče bližnjega. Kristus je rekel, da je ta zapoved prvi podobna. Zakaj podobna? Zato, ker je prav tako ostro zapovedana in ker izvira ljubezen do bližnjega iz ljubezni do Boga. Kdor resnično ljubi Boga, ljubi tudi bližnjega in kdor resnično ljubi bližnjega, ljubi tudi Boga. Naš bližnji je namreč podoba božja.

*

*

*

3. Eden največjih junakov krščanske ljubezni je sv. Peter Klaver. Predstojniki Jezusove družbe so ga poslali za misijonarja med zamorce Južne Amerike. Te uboge zamorce so brezsrčni ljudje kupovali in prodajali. Ravnali so ž njimi kakor z živino. Sv. Peter Klaver se jih usmili kakor ljubezniv oče. Po noči in po dnevi skrbi zanje, nabira po mestu in po vaseh darove in živeža zanje, jih lepo podučuje, krščuje in jim deli tudi druge sv. zakramente. Obiskuje jih po ječah, po hišah, po hlevih in jih tolaži. Kjerkoli vidi zamorca, ki so ga radi boleznii vsi zapustili, gre in

ga ogrne s svojim plaščem. Večkrat mu vrnejo plašč ves zamazan, pa gre in ga sam opere. On zahaja tudi v take luknje in take beznice, ki so smrdele, da ni maral nihče vanje stopiti. Tja nosi v jerbasih ubogim zamorcem živeža in pijače. Nekega dne je moral iti k nekemu zamorcu, ki je bil poln uljes in gnoja. Strašanski smrad je puhtel od njega. Zamorec je bil ves gnil. Sv. Peter Klaver se mu približa, pa hitro odstopi za korak radi smradu, toda brž pomisli, da je tudi tega zamorca Jezus odrešil s svojo krvjo. Na to gre po kolenih do bolnika, poljubi njegove rane, ga spove in previdi ter ostane dolgo pri njem tolažec ubogega siromaka.

Nekega drugega dne je dospela ladja z zamorci, ki so imeli koze. Nihče se ne upa blizu. Tudi duhovniki bežijo radi smradu. Sam sv. Peter Klaver je pri njih, jim snaži rane ter jih spoveduje in krščuje. Še celo po smrti jih ne zapusti. Kadar kdo umrje, ga sv. Peter Klaver objokuje kakor svoje dete in prosi miloščine, da ga spodobno pokopa.

Sv. Peter je hodil po vseh krajih, po gorah in dolinah, če je izvedel da so tam ubogi zamorci, s katerimi so drugi grdo ravnali. Povsod jih tolaži, jim nosi živeža in pijače ter jih podučuje o svetih resnicah.

Vpraša se, kaj je dajalo sv. Petru moč, da je mogel tako veliko delo opravljati? To je delala v njem ljubezen do Boga in do bližnjega. On nam je dal prelep zgled, kako moramo bližnjega ljubiti. Njegov zgled kaže, da je ljubezen nepremagljiva in vsemogočna. Na tisoče ljudi, ubogih in bogatih, je sv. Peter pridobil s svojo ljubeznijo za katoliško cerkev.

V životopisu sv. Marcijana, ki ga praznujemo dne 2. nov., beremo naslednjo dogodnico. Svetnik je živel v samoti. Tam se je strogo postil in opravljal neprestano svoje pobožnosti. Nekega dne ga je hotel obiskati puščavnik Avit, da bi ž njim govoril in prejel od njega lepih nauk in zgledov. Ko je prišel k njemu, je svetnik bil vesel in je od veselja napravil veliko kosilo. Puščavnik, ki je slišal, kako strogo se sv. Marcijan posti, se je temu kosilu čudil. Zdelo se mu je, da se tako veliko kosilo ne ujema s strogim postom. Sv. Marcijan pa mu odgovori: «Strogo se postim le, ko sem sam, toda, ko me pride kdo obiskati, se mora post umakniti ljubezni do bližnjega. Moj post je namreč prostovoljno delo, ljubezen do bližnjega pa je božja zapoved. Zato sem iz ljubezni do tebe napravil veliko kosilo. Nato sta v veselju in ljubezni začela jesti in piti.

V takih priložnostih smo tudi mi večkrat. Lahko bi šli v tednu k sv. maši ali k obhajilu ali k blagoslovu, pa nas bližnji naprosi, naj mu to ali ono dobroto storimo — v tem slučaju pusti sv. mašo, pusti obhajilo in blagoslov, ker je to prostovoljno delo — in stori iz ljubezni do bližnjega, kar veleva zapoved.

Vse drugače pa bi bilo, ko bi se to zgodilo na nedeljo, ko smo dolžni iti k sv. maši. V takih slučajih bi nas mogla opravičiti le bolj stroga dolžnost, ki bi jo imeli do bližnjega, n. pr. huda bolezen našega bližnjega, ki bi ostal brez postrežbe, ako bi mi šli k sv. maši in k sv. obhajilu. V teh slučajih je treba gledati, katera zapoved je bolj važna, bolj stroga: ali iti k sv. maši ob nedeljah ali storiti ob istem času drugo potrebno in dobro delo.

Zgled o ljubezni do bližnjega nam je dal sam Jezus Kristus. Dne 21. sept. smo praznovali god sv. Matevža. Le-ta je bil prej cestinar, Kristus ga je s ceste poklical za apostola. Ob tisti priliki je sv. Matevž napravil v svoji hiši velik obed. Kristus ni potreboval obeda, pa je vendar šel k mizi in se je z njim v ljubezni veselil.

Prav tako je Kristus šel na ženitnino in se je tam udeležil veselja in večerje iz same ljubezni do ženina, neveste in njiju sorodnikov.

Tako nam je Kristus dal zgled, da bodimo prijazni, vljudni in ljubeznivi z vsemi ljudmi.

*

* *

4. Izpolnujmo veliko zapoved Gospodovo! Ljubimo Gospoda nad vse in bližnjega, kakor sami sebe. V vsej ponižnosti, krotkosti in potrpežljivosti prenašajmo v ljubezni drug drugega, da bo mir in edinstvo mej nami, eno telo in en duh, kakor smo vsi poklicani v eno upanje večnega življenja, da bo svet iz tega spoznal, da smo Jezusovi učenci.

*

* *

*

*

*

*

*

*

5. Sv. Pavel nas opominja v pismu do Efežanov (4, 1 - 6), da moramo živeti mej seboj v ljubezni in biti edini in složni: «Eno telo in en duh, kakor ste poklicani v eno upanje svojega poklica. En Gospod, ena vera, en krst. En Bog in Oče vseh, ki je

čez vse in po vsem in v nas vseh, ki je slavljen vekomaj, Amen.»

Tako sv. Pavel.

Kaj je vendar vzrok, da je mej kristjani in tudi mej pobožnimi toliko prepиров in satanskih sovraštev in razdorov, kar je zelo obžalovanja vredno, ker je Kristus rekel: «Po tem bo svet spoznal, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen mej seboj (Jan. 13, 34).» Vsi poslušamo v cerkvi besedo Božjo, ki nas uči samih lepih reči, samih sv. čednosti in dobrot in bi človek mislil, ker smo kristjani, da mej nami ne more biti prepиров in zdražb. Pa ni tako!

*

* *

6. Glavni vzrok našega nekrščanskega obnašanja in življenja so ptice izpod neba, ki besedo Božjo pozobljejo. Teh ptic se moramo čuvati.

Če da moder mož ali modra žena sinu ali mladeniču, hčeri ali dekletu ta ali oni dobri svet, kako naj se obnaša in kako naj živi v teh razmerah, pa prileti takoj ptica izpod neba, t. j. ta ali oni malopridnež ali malopridnica, ki začne tako-le nagovarjati: «Ali si neumen, ali si neumna, da take svete poslušáš? Vsak govori in svetuje le za svoje koristi in za svoj žep. Nikar ne poslušaj!»

Tako skuša ptica pozobati dobro besedo in dobre nauke, ki jih človek prejme od dobrih in modrih ljudi.

*

* *

7. Večkrat se pridruži ptica nevoščljivosti, ki začne iz nevoščljivosti koga črniti, opravljati in obrekovati. Tako mu vzame in pozoblje dobro ime in čast, da ne more dobrega delati, če tudi bi hotel.

8. Roparska ptica je zlasti napuh ali prevzetnost, ki skuša vsak dober svet, pa tudi vsako dobro osebo očrniti in umazati. Stori dobrega, kolikor moreš, prevzetni človek bo vse to skušal omalovaževati, očrniti ter potlačiti. Prevzetni človek hoče povsod sam blesteti, biti češčen in slavljen. S tem dela samo prepir in zdražbo.

«Moja mora veljati!» pravi prevzetnež in ne odneha, dokler ne razdere lepe edinosti in složnosti mej ljudmi.

Sv. Pavel pravi o prvih kristjanih v Korintu (I, 1, 10): «Prosim vas, bratje, v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa, da vsi eno govorite in da naj ne bodo mej vami razpori; bodite popolni v enem duhu in v eni misli. Povedano mi je bilo namreč o vas, bratje moji... da so prepiri mej vami... vsak mej vami pravi: Jaz sem Pavlov, jaz pa Apolov, jaz pa Petrov, jaz pa Kristusov. Je-li razdeljen Kristus? Ali je bil Pavel za vas križan? Ali ste bili v Petrovem imenu krščeni?»

Iz teh besedi je razvidno, kako so se prvi kristjani radi prepirali za nič vredne reči. Sv. Pavel pove tudi vzrok teh prepirov, namreč napuh in častilakomnost. Zato kliče: «Ne napihujte se eden čez drugega. Zakaj kdo te razloči? Kaj pa imaš, česar

ne bi bil prejel? Ako si pa prejel, kaj se hvališ, kakor da bi ne bil prejel?

Čuvajmo se torej te roparske ptice, ki se imenuje napuh ali prevzetnost in častilakomnost. Ta ptica pozoblje vse naše dobre sklepe in vse dobre nauke, ki smo jih prejeli od modrih ljudi; pozoblje in odnese nam zlasti sv. pobožnost, ki je nujno potrebna za lepo edinost in složnost mej brati. Prevzetnost dela vojske in združbe po družinah, po občinah in tudi po celih državah.

Še celo mej apostoli je ta roparska ptica napravila prepir. Sv. Luka pripoveduje, da je celo pri zadnji večerji nastal mej apostoli prepir. Prepirati so se začeli mej seboj, kdo bi bil mej njimi večji. Kristus jim je takrat rekel: «Kralji narodov gospodujejo drugim in te, ki imajo oblast čez nje, imenujejo dobrotnike. Vi pa ne tako, ampak kdor je mej vami večji, bodi kakor manjši in prednik kakor služabnik. Kdo namreč je večji, kdor je pri mizi ali kdor streže? Kaj ne, kdor je pri mizi! Jaz pa sem v sredi mej vami, kakor kdor streže (Luka, 22, 24).»

V životopisu nekega svetega puščavnika bremo, da sta v njegovem času živela dva brata, ki jima je oče umrl in jima zapustil velikansko premoženje, katero si je bil nakopičil s kupcijami. Bil je namreč trgovec. Brata sta si razdelila denar, blago in sužnje, ki jih je bil kupil oče. Ko sta si vse lepo razdelila, sta začela skupaj premišljevati in se posvetovati, česa naj bi se sedaj lotila, katerega stanu naj bi se oklenila. Rekla sta: «Če greva za očetom in začneva trgovati bova na koncu morala zapustiti sadove svojega dela drugim. Morda bova celo prišla v pest roparjem ali se bova morda celo potopila z ladjo na morju. Veliko bolj bo za naju, če stopiva v samo-

stan, postaneva redovnika in porabiva premoženje očetovo v rešitev svojih duš. Tako sta sklenila in sta takoj začela izvrševati svoj sklep vsak po svoje. Prvi je ves svoj denar razdelil samostanom in cerkvam. Naučil se je rokodelstva, se je vsega posvetil delu in molitvi. Drugi brat pa ni razdelil denarja, ampak sezidal samostan, si pridružil nekoliko bratov in začel sprejemati starčke in bolnike v samostan ter jim skrbno streči. Ob sobotah in nedeljah je vabil vse bližnje siromake k sebi ter jih gostil. To delo je nadaljeval do smrti.

Ko sta oba brata umrla, so ju začeli puščavniki, ki so stanovali v bližini, častiti kot svetnika. Kmalu pa je začel mej njimi prepir, kdo izmed teh dveh bratov bi bil večji. Nekateri so trdili, da je prvi brat, ki se je bil vsemu odpovedal, boljše delo storil, ko drugi, ki je le siromake, bolnike in starčke s svojim denarjem podpiral in gostil. Ker je prepir postajal vedno hujši, so šli k svetemu puščavniku predniku in so ga prosili, naj razsodi, katero življenje je boljše, kateri teh dveh bratov je boljše pogodil, kateri ima več zaslug pred Bogom in zasluži večjo čast. Sveti puščavnik jim odgovori: «Oba sta bila popolna pred Bogom. Prvi je posnemal odločno in stanovitno gorečnost preroka Elije, drugi pa gostoljubnost očaka Abrahama.» S tem odgovorom pa niso bili prepirljivci še zadovoljni. Ugovarjali so: «Povej, kako je mogoče, da sta ta dva v nebesih enaka? Saj je vendar prvi se ravnal po evangeljskem svetu, je vse prodal, razdelil mej siromake, je bil noč in dan noviten v delu in v molitvah, je potrpežljivo nosil svoj križ in hodil za Kristusom?» Proti tem prepirljivcem so nastopili drugi, ki so se zavzemali za drugega in so ugovarjali: «To ni mogoče! Drugi je bil

tako usmiljen in dober s siromaki, da se je postavljaj na glavne ceste, da je mogel vse siromake poiskati in vsem potrebnim izkazovati pomoč. Ta ni skrbel le za svojo dušo, kakor prvi, ampak tudi za druge zavzemajoč se za siromake in bolnike. Tako so si le naprej prerekali in se hudo prepirali. Zastonj so bile besede svetega puščavnika. Svetnik je spoznal, da more te prepirljivce le sam Bog umiriti in prepričati. Zato jim je rekel: «Počakajte torej, morda dobim glede tega odgovor od samega Boga. Ko se spet vrnete k meni, vam hočem to naznaniti.» Za par dni so prišli prepirljivci spet k njemu. Bili so radovedni, je-li svetnik res dobil razodetje iz nebes. Sv. puščavnik jim reče: «Prisegam pri Bogu, da sem videl oba brata enega poleg drugega v nebeški slavi.»

Ta dogodbica kaže, kako nespameten je človek, ki se hoče za vsako reč prepirati in o vsaki reči trmoglavno soditi. Za malenkost, ki ni nič vredna, nastane velik požar strastnega prepira. Sveti puščavnik jih je skušal prepričati z lepimi besedami, toda roparska ptica ošabnega napuha, je lepe besede in nauke vskokrat odnesla.

To izkušnjo ima zlasti duhovščina, ki mora večkrat čutiti, kako kradejo roparske ptice dobre nauke in svete vernikom iz srca. So ljudje, ki vsak dober nauk in dober svet, ki ga slišijo v cerkvi, preobračajo in slabo presojujejo, namesto da bi si v srcu ohranili. Poleg tega skušajo še drugim iz srca trgati dobre nauke in svete.

Čuvajmo se zlasti te roparske ptice — napuha! Kjer je napuh, je mir, složnost in ljubezen nemogoča.

* * *

9. So pa še druge roparske ptice, ki kalijo mir, ljubezen in zadovoljnost po naišh družinah in družbah. Te ptice so zlasti lakomnost, nečistost, nevoščljivost, požrešnost, jeza in lenoba.

*

* *

10. *Lakomnost.* V sv. pismu se lakomnost imenuje malikovavstvo, kajti lakomnik ljubi denar in bogastvo bolj ko Boga, misli neprestano le na denar in na bogastvo in je pripravljen raji izdati Boga kakor pa izgubiti denar in bogastvo. Tak bogatinec hodi morda tudi še v cerkev in moli zjutraj in zvečer, a vse to mu ne more pomagati, kakor tudi Judom ni pomagala molitev, ko so po vseh hribih molili malike.

Kakšna nesreča je za človeško družbo lakomnik, nam priča Judež Iškarijot, ki je zavljo denarja izdal samega Jezusa.

Govori lakomniku, kar-koli hočeš, tvoje besede bodo padale na trdo in pohojeno cesto in roparska ptica, ki se imenuje lakomnost, bo besedo Božjo pozobala.

Res je sicer, da mora človek, ki ima veliko družino in morda tudi dolgove, veliko skrbeti in misliti, kako bi si kaj pridobil, a res je tudi, da moramo imeti vedno tudi zaupanje v božjo previdnost. Svetniki in zlasti puščavniki niso nič imeli, pa v zaupanju v božjo previdnost so si vedno toliko pridobili, da niso nikoli stradali. Kdor pa misli, da bo živel brez Boga le od svojega dela, ki je opravlja celo ob nedeljah, da zanemarja službo božjo in besedo božjo, kdor misli, da je dovoljeno tudi z lažmi in s tatvino

pridobivati si denar in blago in nima nobenega zaupanja v Boga in nobenega strahu božjega, bo kmalu vse zapravljal. Hudobni duh ga bo zvezanega vodil iz greha v greh, iz nesreče v nesrečo, iz nezgode v nezgodo, dokler ne ugonobi njega in vso družino.

Držimo se božje besede, ki se glasi: «Velik dobiček je pobožnost z zadovoljnostjo. Nič namreč nismo prinesli na ta svet in gotovo je tudi, da ne moremo nič odnesti. Ako imamo živeža in obleko, bodimo s tem zadovoljni. Zakaj kdor hoče obogateti, pade v skušnjavo in v zadrgo hudičevo in v veliko nepridnih in škodljivih želj, ki potopé človeka v pogubo in ga končajo (I. Tim. 6, 6).

*

* * *

11. Še bolj ko o lakomnosti velja to o *nečistosti in požrešnosti*, zlasti o *pijančevanju*. Kjer je nečistost in pijančevanje, je mir, ljubezen in složnost nemogoča. Sv. Pavel kliče: «Ne motite se... ne prešuštniki... ne nečistniki... ne pijanci... ne bodo posedli božjega kraljestva». To so strašne besede za pijance in nečistnike!

Kolikokrat je že pijanec sklenil, da se bo popoljšal! Spoznal je strašne posledice v družini, pri otrocih, na premoženju in na svojem zdravju; pretresla ga je božja beseda, ki mu preti z večno pogubo. Zato je sklenil, da se hoče na vsak način popoljšati! Toda pri prvi priložnosti mu je roparska ptica pozobala dobre nauke in dobre svete. Zapeljala ga je družba in požrešnost. Prišel je spet pijan domov, je vznemiril vso družino in postal še večji siromak nego je bil prej. Drugi dan šele vidi, v kakš-

no brezno je padel in kakšna strašna bodočnost ga čaka; kajti noben pijanec ne bo dosegel božjega kraljestva.

*

* * *

12. Isto velja tudi o jezi in lenobi. Kolikokrat smo že naredili trden sklep, da se ne bomo več jezili, pa vselej nam ga je roparska ptica odnesla.

Marsikateri se izgovarja: O ko bi vedeli, kakšna je ta ali ona oseba, pa bi spoznali, da je nemogoče ž njo v miru živeti. Če bi bil človek iz kamena, se mora pri takih osebah jeziti.»

Ti, ki tako govorijo, ne vedo koliko morajo drugi trpeti in vendar prenašajo molče zavoljo Boga. Na ta način si nabirajo zasluge.

Svetniki učijo, da na dnu naših trudov, bridkosti, nevšečnosti, žalosti in vsega našega trpljenja, ki ga prenašamo z vdanostjo v voljo Božjo, je zaklad in sv. Bernardika je rekla, da je ta zaklad Jezus sam, ki nas tolaži in nas obsiplje z milostmi. Radi tega so si svetniki še želeli, da bi jim Bog poslal trpljenje, žalitve in razne nevšečnosti. To je bilo zanje pravo veselje.

Sv. Terezija, ki jo praznujemo dne 15. oktobra, je bila do svojih sovražnikov in žaliteljev tako mila in ljubezniva, da je škof mesta Avila, kjer je delovala, izjavil: «Če ta ali ona oseba želi, da bi jo Terezija ljubila, zadostuje, da jo v čem žali ali oškoduje.» Strašne so bile zapreke, nasprotovanja in žalitve, ki jih je sv. Terezija trpela, a prenašala je vse tiho in potrpežljivo, kakor da bi nič ne bilo.

Mi se preveč jezimo, ker nimamo pravega zaupanja v Boga in tako nam roparska ptica odnese vse dobre nauke in svete, ki jih prejemo v cerkvi in od dobrih ljudi. V Boga zaupajoča duša se ne vznemiri in se ne vžge radi obrekovanja, preganjanja, nasprotovanja in radi žalitev, kakor se mirno jezero ne vžge, če pade vanje iskrica iz parnika.

Krotimo torej in brzdajmo jezo, kajti izkušnja uči, da človek vsako naglo jezo obžaluje.

*

* *

13. Potrebno pa je, da se ogiblremo še ene roparske ptice — *lenobe*, kajti lenoba je vsega zla začetek. Ni je reči, ki bi je bili svetniki in svetnice božje bolj sovražili, ko lenobo. Svetniki so gledali, da so vsak trenotek porabili za to ali ono koristno reč; so malo počivali in zgodaj vstajali. Znano je o sv. Andreju Avelinskem, da ni hotel z lenobo izgubiti niti enega trenotka in da ni bilo nikdar slišati iz njegovih ust lenobne besede. Sedaj je pisal, sedaj je bral, sedaj je spovedoval itd. Vse neapeljsko ljudstvo je hodilo k njemu k spovedi. Pripetilo se je včasih da ni mogel po noči zaspati in da mu je spanec prišel še-le takrat, ko je bilo treba vstati. V tem slučaju je naglo skočil iz postelje in rekel svojemu trudnemu telesu: «Ko sem hotel jaz spati, nisi hotelo ti, sedaj pa, ko ti hočeš, jaz nočem. Le hitro po koncu!»

Učimo se od svetnikov ceniti čas. Z enim samim trenotkom si lahko pridobimo celo srečno večnost. Ko bi kdo trpečim v peklu naznanil, da jim Bog daruje samo par trenotkov, da se lahko še spo-

vedo ali vsaj obude popolno kesanje in se rešijo iz peklenškega ognja, ves pekel bi se razveselil in bi zaukal. Tako dragocen je čas,

*
* *

14. Odganjajmo torej od sebe roparske ptice, ki nam kradejo iz srca Božjo besedo, dobre nauke in dobre svete staršev in predstojnikov ter živimo v strahu božjem in v vsej ponižnosti, potrpežljivosti in edinosti.

S tem bomo najlepše razširjali na zemlji kraljestvo Jezusa Kristusa, ki je kralj ljubezni in miru, ki sedi na desnici Boga Očeta, slavljen vekomaj.

*
* *
* * *
* * * *

15. «Sedi na moji desnici, dokler ne položim tvojih sovražnikov v podnožje tvojih nog» — tako je Bog Oče nagovoril Jezusa Kristusa, ko je od mrtvih vstal in v nebesa šel. Premišljajmo te besede iz današnjega sv. evangelija nekoliko bolj natanko.

*
* *

16. «Sedi na moji desnici!» Kdor ima enako čast in oblast, je postavljen na desnico. Kralji postavijo na desnico njega, kateremu izročé svojo oblast in čast. Bog Oče je postavil Kristusa na desnico, ker mu je izročil vso oblast in čast. Kristus sedi

na desnici Boga Očeta, t. j. Kristus ima Božjo oblast in čast. Ker ima Kristus vso oblast, ima tudi oblast sodbe. Kristus nas bo sodil ob smrti, Kristus nas bo sodil sodnji dan. Da sedi Jezus Kristus v resnici na desnici Boga Očeta, t. j. da mu je Bog Oče izročil vso oblast in čast, je razvidno iz besedi sv. evangelista Marka, ki pravi razločno, da je Kristus šel v nebesa, kjer sedi na desnici Boga Očeta. Prav tako pripoveduje tudi sv. Luka. Kristus sam je rekel svojim apostolom: «Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji, Ker mu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji, mu je dana tudi oblast soditi žive in mrtve. Sv. evangelist Matej pravi: «Sin človekov bo prišel v slavi Boga Očeta s svojimi angeli in takrat bo vsakemu povrnil po njegovih delih.» V evangeliju sv. Janeza beremo: Oče ne sodi nikogar, ampak je sodbo dal Sinu, da vsi častijo Sina, kakor častijo Očeta. Kdor Sinu ne časti, ne časti Očeta, ki ga je poslal. Resnično, resnično, povem vam, da pride ura in je že sedaj, ko bodo mrtvi slišali glas Sinu Božjega in ti, ki bodo slišali, bodo živeli. Kakor ima namreč Oče življenje sam v sebi, je dal tudi Sinu, da ima življenje sam v sebi. In mu je oblast dal, da sodi, ker je Sin človekov... Ura pride, ko bodo vsi, ki so v grobeh, slišali glas Sinu Božjega. In bodo prišli ti, ki so dobro delali, v vstajenje življenja, ti pa ki so hudo delali, v vstajenje obsodbe (5, 22). Sv. Pavel pa piše v pismu do Filipljanov: «Kristus je sam sebe ponižal in je bil pokoren do smrti, do smrti na križu. Zato ga je tudi Bog povišal in mu dal ime, ki je čez vsa imena, da se v imenu Jezusovem kolena pripogibajo vseh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo in da vsi jeziki izpričujejo, da je Jezus Kr. v časti Boga Očeta (2, 8).»

Tako je Jezusu Kristusu izročena najvišja oblast in najvišja moč v nebesih in na zemlji. Kristus je naš najvišji Gospod, naš Kralj, kateremu moramo biti podložni in pokorni. Jezus Kristus je kralj vseh kraljev. Njegovim najsvetejšim in najpravičnejšim zapovedim morajo biti pokorni vsi kralji in cesarji tega sveta.

*
* *

17. Mesto Kristusa imajo hudobneži satana za kralja. Hudobneži stojе pod satanovo zastavo in se bojujejo za satana in za njegovo kraljestvo proti Kristusu in njegovemu kraljestvu. Zgodilo pa se jim bo, kakor beremo v današnjem sv. evangeliju: «Sedi na moji desnici, dokler ne položim tvojih sovražnikov v *podnožje tvojih nog*.» Nebeški Oče bo položil pod noge Jezusa Kristusa vse njegove sovražnike. Prej ali slej bodo vsi sovražniki Kristusovi in njegove cerkve prišli *Njemu pod noge*.

Prevzetneži dvigajo sicer sedaj glavo proti cerkvi, proti papežu, škofom in duhovnikom, pa se jih ni treba bati, kajti Bog jih bo v kratkem položil pod noge Jezusu Kristusu. Sedaj blatijo najsvetejše reči, pa prišel bo čas, ko bodo pod nogami Zveličarjevimi delali pokoro. Ne bojmo se torej sovražnikov in nasprotnikov, prevzetnežev in hudobnežev, ker zgodilo se jim bo prej ali slej, kakor je prerokovano: «Sedi na moji desnici, dokler ne položim tvojih sovražnikov v *podnožje tvojih nog*.»

Kakor nekdanj, dvigajo tudi danes farizeji in pismarji svoje pesti proti Kristusu križanemu in bla-

tijo po časopisih najsvetejše nauke, toda vse njih delo se bo prej ali slej zrušilo.

Sovražnikov sv. vere se nam ni treba bati. Sovražniki sv. vere in krščanske cerkve ne morejo ne škoditi ne zmagati, če mi storimo svojo dolžnost. Bog jih ima v svoji oblasti. Ako le migne, pa so na tleh pod nogami Jezusa Kristusa.

*
* *

18. Gospod Jezus Kristus je Bog, ki mu moramo biti podložni in pokorni. Kdor mu je podložen, in pokoren, se zveliča, kdor pa mu noče biti pokoren, mu prav gotovo pride pod noge: «Sedi na moji desnici, dokler ne položim tvojih sovražnikov za podnožje tvojih nog.»

Izvolimo si prvo ali drugo: Ali biti prijatelji Jezusovi ali sovražniki, ali biti kdaj ž Njim v nebesih ali biti kdaj pod njegovimi nogami v peklu. To ali ono nas z gotovostjo čaka. Temu ne utečemo. Ali Kristus ali satan.

*
* *

19. Naš Zveličar Jezus Kristus je podoben gospodu, ki je šel v daljno deželo, da bi vzel kraljestvo v last in se vrnil. Poklical je svojih deset hlapcev in jim dal deset min (mina približno 50 lir) in jim rekel: Kupčujte, dokler ne pridem. Njegovi mestjani so ga pa sovražili in so poslali poročilo za njim: «Nočemo več, da bi nam ta kraljeval.» Ko je pa gospod prevzel kraljestvo v daljni deželi, se je vrnil.

Ukazal je poklicati hlapce, katerim je dal denar, da bi videl, koliko je vsakteri pridobil. Prišel je prvi in rekel: Gospod tvoja mina je dest mir pridobila. Gospod pa mu je rekel: Prav, dobri hlapec, ker si bil v malem zvest, imej oblast čez veliko mest. In drugi je prišel in rekel: Tvoja mina je pridobila pet min. In temu je rekel: Tudi ti bodi čez pet mest. In tretji je prišel in rekel: Gospod, glej tvojo mino, ki sem jo imel shranjeno v ruti, zakaj bal sem se te, ker si oster človek, jemlješ, česar nisi naložil, in žanješ, česar nisi sejal. Gospod mu reče: Iz tvojih ust te sodim, hudobni hlapec. Vedel si, da sem jaz oster človek, ki jemljem, česar nisem naložil in žanjem, česar nisem sejal, zakaj nisi dejal denarja v menjavnico, da bi potegnil z obrestmi, kadar bi bil prišel. In je rekel zraven stoječim: Vzemite mu mino in dajte jo njemu, ki ima deset min. Povem vam, da se bo dalo vsakemu, kdor ima in bo obilno imel; kdor pa nima, mu bo še to odvzeto, kar ima. Tiste moje sovražnike pa, ki niso hoteli, da bi jim jaz kraljeval, privedite sem in jih pomorite vpricho mene (Luk. 19).

To so strašne besede, ki ne zadevajo le očitnih sovražnikov Kristusovih, ampak tudi nemarne hlapce, ki ne delajo svoje dolžnosti, kakor bi morali in kakor bi lahko. Nebeški Oče jih bo ponižal morda že na tem svetu, gotovo pa na onem, ko se bodo popolnoma in za vso večnost uresničile besede: «Sedi na moji desnici, dokler ne položim tvojih sovražnikov v podnožje tvojih nog.»

Izvolimo si torej eno ali drugo: Ali na veke s Kristusom ali na veke s satanom, ali združeni s Kristusom na veke kakor udje enega telesa v občestvu

svetnikov ali ločeni od Kristusa kakor od trte odrezane mladike, ki so namenjene za večni ogenj.

*

* * *

* * * *

20. «Kaj se vam zdi o Kristusu?» je vprašal Jezus farizeje, «čigav sin je?» Rekò mu: «Davidov.» Jezus jim reče: «Kako ga torej David v duhu imenuje Gospoda z besedami: Gospod je rekel mojemu Gospodu: Sedi na mojo desnico, dokler ne položim tvojih sovražnikov v podnožje tvojih nog. Če ga torej David imenuje Gospoda, kako je njegov sin?» In nihče mu ni mogel odgovoriti besede.

Farizeji niso znali odgovora, a vsak kristjan in celo vsak krščanski otrok mora vedeti, da je Kristus bil po človeški naravi sin Davidov ali sin človekov, kakor se je sam imenoval; po svoji Božji naravi kot Bog Sin pa je bil Gospod Davidov.

*

* *

21. Vse to je napovedal angel Gabrijel, ko se je prikazal Mariji Devici v Nazaretu, ko jej je rekel: «Zdrava, milosti polna, Gospod s teboj, blagoslovljena ti mej ženami... Glej, spočela boš v svojem telesu in rodila Sinu in imenuj njegovo ime Jezus. Ta bo velik in Sin Najvišjega imenovan in Gospod Bog mu bo dal sedež Davida, njegovega očeta in bo kraljeval v hiši Jakobovi vekomaj in njegovemu kraljestvu ne bo konca... Sveti Duh bo prišel v te in

moč Najvišjega te bo obsenčila in za tega voljo bo Sveto, ki bo rojeno iz tebe imenovano Sin Božji.»

*

* *

22. O tem Sinu človekovem je bilo že v raju prerokovano, da ga bo Devica rodila, ko je bilo prvim staršem rečeno: «Ona bo kači glavo strla.» Ta prerokba je bila dana že prvim staršem in zato so jo poznali vsi narodje in ne le izraelsko ljudstvo.

Ko je prišel l. 1549, sv. Frančišek Ksaverski na Japonsko, je poslal svojega tovariša Pavla Anširo, ki je bil Japonec in ki ga je bil že v Indiji pridobil za krščansko vero in ga krstil, h kralju v mesto Sazzuma. Kralj ga je prijazno sprejel in ga radovedno vprašal: Kakšna je dežela, od koder prihajajo, kakšni so ljudje, kakšno vero imajo in kakšne šege in navade. Pavel jim razloži krščansko vero in, ko je videl, da ga na dvoru radi poslušajo, jim pokaže lepo podobo Marije z detetom Jezusom v naročju, katero mu je podaril sv. Frančišek Ksaverski. Ko je kralj zagledal brezmadežno Devico in dete Zveličarja, ga je milost Božja tako presunila, da je kar padel na kolena pred podobo. Pogled na brezmadežno Devico in nebeško dete je tudi vse dvornike presunil, da so padli na kolena in ko je prihitela kraljeva mati, se je tudi ona vsa ganjena vrgla na kolena.

To so bili prvi na Japonskem, ki so molili dete Jezusa in počastili brezmadežno Devico-Mater. Pavel je začel sedaj pripovedovati vse zgodbe Jezusovega življenja, ki so se zlasti materi kraljici zdele nad vse prijetne in lepe. Ko se je Pavel vrnil k sv. Frančišku, je mati kraljica poslala za njim dvornikā

s prošnjo, naj bi zanjo slikar preslikal podobo M. B. z detetom Jezusom. Tako lep vtis je po Božji milosti napravila podoba M. B. z detetom Jezusom.

Po odhodu in smrti sv. Frančiška Ksaverskega je na Japonskem nastalo preganjanje katoliške cerkve in japonskih prvih kristjanov. Živeli so brez duhovnikov, a častili so goreče M. D. in so skozi tristo let po družinah ohranili krščansko vero. Sv. zakramentov niso prejemale, a vero so ohranili. Ko je po tristo letih misijonar Petitjean prišel spet med japonske kristjane, so ga vprašali, ali je pravi katoliški misijonar, ali je njegova cerkev združena z rimskim papežem in so kot dokaz zahtevali, naj jim pokaže podobo Matere Božje. Ko so zagledali nebeški obraz Matere Božje so se iz srca razveselili, ker so v tem spoznali, da uči misijonar prav tiste nauke, katere je učil sv. Frančišek Ksaverski njih davne pradede, ki so v preganjanju umrli kot mučeniki.

Današnji sv. evangelijski nas spominja milega dečka, ležečega v jaselcah, ki je naš odrešenik in naš učenik. To je sin Davidov, sin človekov, o katerem je David pisal: Bog Oče je rekel mojemu Gospodu, t. j. Jezusu: «Sedi na mojo desnico, dokler ne položim tvojih sovražnikov v podnožje tvojih nog.» Ta je postavljen za večnega kralja in za sodnika vseh ljudi.

*

* *

23. Premišljajmo, kaj nas uči sin človekov, ki je bil rojen in je živel v veliki preprostosti in v velikem siromaštvu. Prvi nauk, ki nam ga daje prihod Zveličarja Jezusa, njegovo rojstvo v Betle-

hemu in njegovo življenje, je, da moramo tudi mi živeti v preprostosti in ljubiti uboštvo. Ne ravnajmo se po tem svetu, ogibajmo se ničemurnemu lišpu in blesku, sijajnosti, potratnosti in prevzetnosti. Glejte kako preprosto in siromašno je živel naš Zveličar, čeprav je bil Bog, kakor pravi o njem Jezaja (1), prerok: «Deček se nam je rodil, Na njegovem ramenu je poglavarstvo. Imenuje se Prečudni, Svetovavec, Bog, Močni, Oče prihodnjih časov, Poglavar miru... Na Davidovem sedežu in v njegovem kraljestvu bo sedel.»

V preprostosti in v ljubezni do uboštva so skušali Jezusa in Marijo posnemati vsi svetniki in svetnice Božje. Naj navedem le par zgledov!

O sv. Leonardu se bere, da ni nosil v samostanu nikoli nove obleke. Ko je postala stara obleka nerabljiva, je vzel drugo vže ponošeno obleko, jo je malo zakrpal, pa je bila dobra. Hodil je vedno bos. V njegovi celici je bilo par desk, ki je na njih spal, miza in stol. Ko je bil na misijonih, so mu ljudje znašali razne darove, a je vselej vse odklonil. Na ta način je hotel posnemati skrajno siromašnega Jezusa, ki se je v uboštvu rodil, ki je siromašno živel in na križu nag umrl.

Sv. Frančišek Asiški je že od mladih nog ljubil preprostost in uboštvo. Ko je nekega dne pohajal s pojočimi mladeniči in se jim je zdel preveč zamišljen, so mu rekli: «Ali si morda zaljubljen in hočeš vzeti ženo», jim je odgovoril: «Jaz bom vzel eno, ki je bolj plemenita, lepša in bolj bogata ko vse ženske celega sveta.» Mislil je na ubožnost. Od tistega

časa je po zgledu Jezusovem začel prav prisrčno ljubiti uboštvo in preprostost. Ko je nekoč romal v Rim, je dal beraču svojo lepo obleko in je nase vrgel raztrgane beraške cape, se pomešal mej berače in ž njimi prosil miloščino. Ko ga je njegov oče zatožil škofu, da mu zapravlja premoženje, mu je Frančišek izročil ves denar, je slekel celo površno obleko, jo oddal očetu in rekel: «Od sedaj naprej bom imel le nebeškega Očeta.» Nato je oblekel obleko škofovega hlapca, ki mu jo je škof dal.

Sv. Klara je živela tako preprosto in je tako ljubila siromaštvo, da je moral priti škof v samostan ter jej ostro prepovedati, da ne sme več na golih tleh ležati in po cele dneve biti brez jedi.

Vsi ti zgledi nam kažejo, kako so svetniki in svetnice posnemali Sina Božjega, ki je na svet prišel, da bi nam dal zgled, kako moramo živeti v preprostosti in ljubiti siromaštvo in ponižnost na tem svetu.

*

*

*

24. To je prvi nauk, ki nam ga daje nebeški deček, ki se nam je rodil iz Davidovega rodu, ki je Sin Davidov in hkratu tudi Gospod Davidov.

Sv. Pavel pa pravi, da nas uči prihod Zveličarja Jezusa, «da se odpovejmo hudobiji in posvetnim željam ter trezno, pravično in v strahu Božjem živimo na tem svetu, pričakujoč blaženega upanja in častitljivega prihoda velikega Boga, našega Zveličarja Jezusa Kristusa, ki je dal sam sebe za nas, da bi nas rešil vse krivice in si očistil izvoljeno ljudstvo, vneto za dobra dela (Tit, 2, 11).»

Prav tako opominja sv. Pavel tudi v pismu do Efežanov, da moramo kristjani, ki verujemo v Kristusa «spodobno živeti po poklicu, h kateremu smo poklicani (kot kristjani), z vso ponižnostjo in krotkostjo, s potrpežljivostjo prenašajoč drug drugega v ljubezni (4, 1).»

Zveličar Jezus zahteva torej, da se odpovejmo hudobiji in posvetnim željam, t. j. da se odpovejmo grehu, vsemu pozelevanju mesa in oči ter pozelevanju po časti in slavi; da živimo trezno, pravično in v strahu Božjem, t. j. da izpolnjujmo dolžnosti do sebe, dolžnosti do bližnjega in dolžnosti do Boga.

Vse to se da povedati s kratkimi besedami, ki jih beremo v pismu do Efežanov: «Spodobno živite po poklicu, h kateremu ste poklicani, z vso ponižnostjo, krotkostjo in s potrpežljivostjo prenašajoč drug drugega v ljubezni.»

Živite po poklicu, h kateremu ste poklicani z vso ponižnostjo, krotkostjo in potrpežljivostjo! V tem so nam dali svetniki in svetnice prekrasne zgledde. Sv. Martin ki ga praznujemo dne 11. novembra je bil vojaškega stanu. Ker ga je pa Bog klical k svetemu življenju, je prosil rimskega poveljnika, naj ga odpusti iz vojaške službe. Poveljnik se je razjezil in mu je ostro očital, da je strahopetec, češ, da se boji bitke, ki so jo namerjali začeti drugi dan proti Nemcem. Sv. Martin pa je odgovoril: «Pokazati hočem, da me le vera sili, naj zapustim vojaški stan in ne strahopetnost. Jutri se hočem kar brez orožja postaviti vojski na čelo in hočem iti le v imenu Jezusovem in z znamenjem svetega križa sovražniku nasproti.» Poveljnik je to obljubo sprejel in ga dal zapreti, da bi ga drugi dan izpostavil sovražnim

mečem. Bog pa je vse drugače obrnil. Nemci niso začeli bitke, ampak so ponudili mir.

Drugi dan je poveljnik izpustil sv. Martina, ki je šel za božjim klicem. Kakor je bil prej zvest v vojaškem poklicu, je bil sedaj zvest v redovnem, duhovskem in škofovskem poklicu.

Sv. Martin nam je dal tudi prekrasen zgled krotkosti, potrpežljivosti in miru v nadlogah in težavah. Nekoč je padel med razbojnike. Razbojnik, ki ga je čuval, ga je vprašal, ali se kaj boji? Svetnik pa je odgovoril: «Še nikoli nisem bil tako miren, ko sedaj. Kajti vprav v nevarnosti kaže Bog največjo usmiljenost do svojih otrok. Ti pa se moraš v resnici bati, kajti tvoja roparstva te delajo nevrednega Božje usmiljenosti.» Životopis pravi, da je sv. Martin roparja lepo podučil in ga pripravil, da je zapustil pregrešno rokodelstvo, postal dober kristjan in celo redovnik.

Nekoč so mu na poti prišli častniki naproti, ki so se vozili z mezgicami. Ker je bil sv. Martin zavit v črn plašč, so se mezgice splašile in zamotale v jermene, da jih je bilo težko odmotati. To je častnike tako razjarilo, da so ga začeli hudo pretepati. dokler ni onemogel padel na tla. V takem stanju so ga našli na cesti ležečega njegovi učenci. Ko so pa častniki kasneje zvedeli, da je bil to škof Martin, so tekli za njim in ga jokaje prosili milosti in odpusta. Dobri in krotki svetnik je vsem iz srca odpustil.

Njegovo življenje nam kaže, kaj pomenjajo besede sv. Pavla do Tita: «Prikazala se je milost Boga, našega Zveličarja, ki nas uči, da se odpovejmo hudo-biji in posvetnim željam ter trezno, pravično in bo-

gaboječe živimo na tem svetu» in v pismu do Efežanov: «Spodobno živite po poklicu, h kateremu ste poklicani, z vso ponižnostjo in krotkostjo, s potrpežljivostjo prenašajoč drug drugega v ljubezni.»

*
* *
*

26. Jezus, sin človekov, sin Davidov in hkratu njegov Gospod, ki sedi na desnici Boga Očeta, dokler Bog Oče ne položi njegovih sovražnikov v podnožje njegovih nog, ki je bil rojen v velikem siromaštvu v betlehenskem hlevcu in umrl za naše grehe na križu, bo prišel poslednji dan na oblakih neba soditi živih in mrtvih. To je četrti nauk, ki ga moramo danes premišljevati. Jezus je rekel: «Oče ne sodi nikogar, temveč je vso sodbo dal Sinu, da vsi časte Sinu, kakor časte Očeta. Kdor Sinu ne časti, ne časti Očeta, ki ga je poslal. Resnično, resnično, povem vam, da kdor mojo besedo posluša in veruje njemu, kateri me je poslal, ima večno življenje... Resnično, resnično, povem vam, da pride ura... ko bodo mrtvi slišali glas Sinu Božjega in... bodo živeli. Kakor ima namreč Oče življenje sam v sebi, je tudi Sinu dal imeti življenje v samem sebi. In mu je oblast dal tudi soditi, ker je Sin človekov. Ne čudite se temu, ker ura pride, ko bodo vsi, ki so v grobeh, slišali glas Sinu Božjega. In bodo prišli, ki so dobro delali, v vstajenje življenja, ki so pa hudo delali, v vstajenje obsodbe (Jan. 5, 22).»

To je velika resnica, ki nam jo kliče v spomin Jezus, sin človekov, ki je Davidu hkratu sin in Gospod. Ta je prišel na svet, da nam je pokazal, kako moramo živeti, da se zveličamo: «Priказala se je

milost Boga, našega Zveličarja, vsem ljudem, ki nas uči, da se odpovejmo hudobiji in posvetnim željam ter trezno, pravično in bogaboječe živimo na tem svetu, pričakujoč blaženega upanja in častitljivega prihoda velikega Boga, našega Zveličarja, Jezusa Kristusa.»

V večnosti bomo še le prav spoznali, kako je mogoče, da je Kristus hkrati sin in gospod kralja Davida, ko bomo sinu človekovega gledali s svojimi očmi v veličastvu Božjem sedečega na desnici Boga Očeta, ko bodo vsi njegovi sovražniki in hudobneži postavljeni v podnožje njegovih nog na večne čase.

*

* *

25. Prikazala se je s prihodom Sinu človekovega milost in dobrota, da bi jo posnemali. To je tretji nauk, ki ga moramo danes premišljevati. Nobene reči ne pogrešamo bolj ko milosti in dobrote, t. j. dobrega in usmiljenega srca, ki bi nas tolažilo in nam pomagalo z dobrimi sveti, z ljubeznijo in dobrotto, ki bi z dobrotelnostjo lajšalo gorje siromakom.

K tej dobrotljivosti do siromakov, do žalostnih in obupanih in do grešnikov nas naganja poleg misli na Boga Stvarnika zlasti misel na Boga Zveličarja, ki se je za nas tako ponižal, da se je rodil v siromašnem hlevcu in ki se je za nas popolnoma žrtvoval na križu. Sin Božji je človek postal, da bi nas z besedo in z zgledom podučil, da moramo sleči vso hudobijo, živalsko pohotnost, maščevalnost, nesramnost in požrešnost ter obleči ljubezen in pravičnost, čistost, ako se hočemo kdaj zveličati.

Imamo svetnika, ki se je v vseh težavah in bridkosti pa tudi v vseh gospodarskih in denarnih zadregah obračal za pomoč do Deteta Jezusa. Ta je bil blaženi Frančišek Deteta Jezusa, brat karmelitskega reda, ki je nabiral miloščino za siromake po španskem mestu Valenciji. Njegov životopis je poln lepih čudodelnih zgodbic, ki so se mu dogodile po Detetu Jezusu. Naj omenim samo eno dogodnico. V Valenciji je napravil pogodbo z bogatim trgovcem, ki mu je obljubil, da bo vsak mesec poravnal vse stroške za njegove siromake, svetnik pa se je zavezal, da bo izročil njemu vsak mesec vso miloščino, ki jo bo nabral. Na koncu vsakega meseca bosta obračunala. Tako sta delala več časa, a pokazalo se je kmalu, da je trgovec veliko več dal nego je svetnik prinesel. Dolg se je nabral do tisoč dukatov. Takrat pa je trgovec rekel: «Dragi moj, jaz ti ne morem več dajati, dokler ne poravnaš z miloščino tega dolga.» Svetnik je šel žalostno domov in sicer naravnost k svojemu Detetu Jezusu in je milo prosil: Jezušček moj, jaz sem si izposodil denar v tvojem imenu in nimam nikogar drugega za poroka ko Tebe. Ako mi kmalu ne pomoreš, me čaka ječa.»

Ko je to molitvico izmolil je takoj občutil veliko tolažbo. Kmalu nato, so mu kar začeli deževati veliki darovi in tudi trgovec je prišel k njemu in mu prostovoljno ponudil spet posojilo, češ, da ga je sreča zapustila vprav z dnem, ko mu je posojilo odpovedal.

Blaženi Frančišek, ki je celo svoje življenje goreče častil Dete Jezus in se trudil za siromake, je dobil milost, da je umrl na božični dan. Preden je izdihnil svojo dušo, je umirajoč še enkrat zapel

III.

lepo božično pesem. Kmalu potem je s pravim božičnim vesljem utihnil za vselej in se preselil v srečno večnost.

27. V devetem členu 1) apostolske vere pravimo, da verujemo v občestvo svetnikov. Kaj je to, občestvo svetnikov? V čem obstoji občestvo svetnikov. Občestvo svetnikov obstoji v tem, da smo vsi kristjani na zemlji, v nebesih in v vicah združeni med seboj, kakor *udje enega telesa*, kateremu glava je Kristus in duh je sv. Duh Jezusov.

Naše telo ima razne ude: glavo, roke, noge itd., pa če je en ud bolan, občuti celo telo bolečine in če je en ud zdrav, se celo telo tega zdravja udeležuje in raduje. Zakaj tako? Ker je ena življenjska moč v telesu. Tako je tudi z občestvom svetnikov. Ako je en ud tega občestva dober, občutijo to vsi; ako en ud moli, koristi to vsem, ako stori en ud dobro delo, je vsem v korist in v zveličanje. Kako je mogoče? To je mogoče le radi tega, ker je v nas vseh ena nadnaravna življenjska moč, t. j. Kristus.

Da to dobro razumemo, preišljajmo zakrament sv. Rešnjega telesa. V latinskem jeziku se sv. obhajilo imenuje: *comunio*, t. j. občestvo. Ko so prvi kristjani šli k sv. obhajilu, so rekli: Gremo k občestvo. Pri sv. obhajilu sprejmemo vsi Jezusa Kristusa, ki je naša nadnaravna življenjska moč ali prav za

1) Opomba: Ponovimo z otroci vprašanja v Vel. katekizmu od št. 231 do 237.

prav naše vse. Človek ni nič, Kristus je vse! Kristus pa, ki ga vsi prejemo pri sv. obhajilu, je le eden. Zato postanemo pri sv. obhajilu vsi le eno, t. j. vsi dobimo le eno nadnaravno življenje in vsi le eno glavo, ki je Kristus. Ker pa imajo tudi svetniki v nebesih in duše v vicah Kristusa, t. j. nadnaravno življenjsko moč, je iz tega razvidno, da smo kristjani na zemlji, duše v vicah in svetniki v nebesih vsi le *eno* telo, ki je oživlja en duh. Če je en ud tega telesa dober in svet, občutijo to vsi drugi udje, če pa je en duh slab, n. pr. grešniki na zemlji, občutimo nekako vsi in mu moramo pomagati, kakor pomagamo bolnim udom svojega telesa. To je občestvo svetnikov, ki je izpovedujemo v devetem členu apostolske vere.

*

* *

28. Sedaj razumemo, kar pravi v *današnjem sv. berilu* sv. Pavel: «Bratje! Prosim vas... skrbite, da ohranite edinost duha v zavezi miru, da boste eno telo in en duh, kakor ste poklicani v eno upanje... En Gospod, ena vera, en krst, en Bog in Oče vseh, kateri je čez vse in po vsem in v nas vseh, hvaljen od vekomaj do vekomaj.»

Vsi kristjani in vsi svetniki na zemlji, v nebesih in v vicah smo eno telo in en duh! Ko mi molimo na zemlji za duše v vicah, čutijo to duše, ker so z nami eno telo. Prav tako molijo za nas duše v vicah in duše v nebesih in je ta njih molitev nam koristna, ker smo ž njimi združeni ko udje enega telesa. Ker smo udje enega telesa ne moremo sploh nič dobrega

storiti, da bi ne bilo vsem koristno. Kar je enemu udu dobro, je vsem udom tega telesa dobro.

Ker smo vsi kristjani le eno telo, je iz tega razvidno, kako bi se morali mej seboj ljubiti. To bi nam morala biti najvažnejša zapoved. Zato jo je Kristus nad vse slovesno priporočal kot svojo zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem jaz vas ljubil (Jan. 15, 12). *Danes ste slišali v sv. evangeliju*, kako je neki učenik postave skušal Kristusa: «Učenik, katera je največja zapoved v postavi?» Jezus mu odgovori: «Ljubi Gospoda, svojega Boga iz celega svojega srca in iz cele svoje duše in iz cele svoje pameti. To je največja in prva zapoved. Druga pa tej enaka je: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe.»

Zakaj moramo ljubiti svojega bližnjega kakor sami sebe? Zato, ker smo vsi ustvarjeni po Božji podobi in zlasti, ker smo eno telo in en duh v Kristusu. Kdor bi sovražil bližnjega, bi sovražil sam sebe in bi sovražil Kristusa, ker nas Kristus dela eno telo. Zato opominja sv. Pavel kristjane naj odložijo vso nevoščljivost, jezo, sovraštvo in naj s potrpežljivostjo eden drugega prenašajo. Tudi naši sovražniki so z nami eno, zato moramo tudi njim dobro hoteti in jim dobro delati in zanje moliti.

To je vzvišen nauk sv. krščanske vere. Izpolnimo ga, ker je to najvišja čast za vsakega zemljana. Kdor ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe, kdor potrpežljivo prenaša slabosti drugih, je pravi kristjan in otrok božji.

*

*

*

29. Zveličani Nikolaj Flijan je imel nekoč prikazen. Videl je prekrasno palačo iz katere je teklo vino, olje in med v žarnem lesku. Glas mu veli: «Kdor je žejen, naj pride in naj pije!» Blaženi Nikolaj hoče najti izvir tega studenca. Iskaje pride do visoke dvorane in tam zagleda oltar, ki se sam po sebi pred njim odpre in v njem je bil izvir studenca, ki je bil tako čist in obilen, da ni vode nikdar zmanjkalo. Od daleč vidi množino ljudi, ki so bili trudni od dela in strašno žejni, toda le malo jih je prilšo, da bi pili iz neizmernega studenca. Ta veliki in neizmerni studenec je presv. Rešnje Telo. Ne bodimo nespametni, da bi stali oddaleč. Pojdimo k studencu, pojdimo v občestvo svetnikov, pijmo od žive vode, ki je Kristus, da bomo vsi eno v Kristusu.

Sv. Ignacij je hotel v Parizu dobiti tovarišev, ki bi mu pomagali ustanoviti družbo za boj proti neveri. Spoznal je tam Frančiška Ksaverskega, ki je bil že profesor, pa ga je začel nagovarjati, naj bi pristopil. Frančišek pa je bil slavohlepen in ni maral. Sv. Ignacij je začel moliti, se postiti in bičati, da bi od Boga izprosil milost, da bi se Frančišek izpreobrnil. In res! Molitev sv. Ignacija je pomagala Frančišku. Frančišek se je izpreobrnil in se oklenil sv. Ignacija. Glejte, tako pomaga molitev in dobro delo enega uda drugemu udu. Vsi kristjani smo kakor udje enega telesa.

Ko se je nekoč sv. Frančišek vozil ob Indiji po morju, je bil na ladji nek vojak, ki je bil strasten igravec in strašen preklinjevalec. Zgodilo pa se je, da je v igri z nekim tovarišem vse zapravil. Vsled tega je začel strašno preklinjati. Sv. Frančišek pristopi k njemu, ga tolaži in mu ponudi denarja, naj bi še enkrat poskusil v igri srečo. In res! Kmalu je

v igri vse imetje spet pridobil. Od tistega časa se je zvesto držal sv. Frančiška, katerega je tudi prosil, naj bi ga spovedal. Pri prvi postaji odideta oba v neko cerkvico in grešnik opravi dolgo spoved. Razodel je strašne pregrehe. Sv. Frančišek mu da sv. odvezo, a mu naloži za pokoro za vse tiste strašne grehe le par Očenašev. Grešnik se čudom čudi, kako je to mogoče. Sv. Frančišek pa izgine in se skrije v neki gozdič. Grešnik ga poišče in ko ga najde, vidi da se svetnik grozno biča zavoljo njegovih grehov. Hitro pristopi, mu iztrže orodje in se začne sam bičati, kakor je zavoljo velikih grehov v resnici zaslužil.

Sv. Frančišek je bil torej prepričan, da bo njegova pokora koristila grešniku, da on sam lahko opravi pokoro za druge. Zato se je bičal zavoljo pregreh tistega strastnega igravca in preklinjevalca. In ta njegva pokora je onemu res pomagala, da se je v resnici začel pokoriti in da je res začel sveto živeti.

Vsi kristjani smo torej v Kristusu le eno telo in vsak posameznik je ud tega telesa. Ti udje pa se morajo med seoj ljubiti in podpirati, kakor je Kristus ukazal: «Ljubi Gospoda svojega Boga iz celega srca, iz cele svoje duše in iz cele svoje pameti. Ta je največja in prva zapoved. Druga pa tej enaka je: Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe.»

30. V današnjem sv. evangeliu uči Jezus največjo zapoved, namreč o ljubezni do Boga in do bližnjega. Kar je zemlji sonce, je naši duši ljubezen. Kjer ni sonca, je smrt, t. j. nobena stvar ne more rasti; prav tako je smrt v duši, ako je ne obseva sonce ljubezni, t. j. v taki duši ne more rasti nobeno dobro delo in nobena sv. čednost.

*
* *

31. Jezus je o vsaki priliki skušal podučiti farizeje in pismarje o ljubezni, da bi vnel v njih srcu ljubezen do Boga in do bližnjega. Farizeji pa so bili trdovratni, ker so bili prevzetni in so bili polni nevoščljivosti in sovraštva. Zato so večkrat poskušali uloviti Gospoda v besedah, da bi ga zatožili. Nekaj takega nam pripoveduje današnji sv. evangelij. Pristopili so k Njemu in mu hinavsko rekli: «Učenik, kaj se ti zdi, katera je najimenitnejša in največja zapoved v Mozesovi postavi?»

Judje so namreč preštevali zapovedi v Mozesovi postavi in so učili, da jih je sto in trinajst, katere pa da so najimenitnejše zapovedi, se niso mogli zjediniti.

Jezus pa je odgovoril da je največja in prva zapoved ta-le: «Ljudi svojega Boga iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše in iz vse svoje misli.» Ta zapoved je *prva* zapoved, t. j. je korenina vseh drugih zapovedi, je največja zapoved, t. j. tej zapovedi se morajo umakniti vse druge zapovedi. To so priznavali tudi farizeji in pismarji, ker je samo ob sebi umljivo, da moramo Boga ljubiti nad vse. Toda Kristus je dostavil tem hinavcem in nevoščljivcem:

Druga zapoved pa, ki je tej podobna je: *Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe.* V teh dveh zapovedih so vse druge zapovedi. Hotel je reči: Kdor ljubi Boga nad vse in bližnjega, kakor sam sebe zavoljo Boga, bo vse druge zapovedi prav gotovo natanko izpolnjeval.

*

* *

32. Prva in najimenitnejša zapoved, ki jo je sam Bog vdolbel v kamen na sinajski gori, je torej ta: *Ljubi svojega Boga nad vse in bližnjega, kakor sam sebe.* K tej zapovedi je Bog dostavil na sinajski gori: «To, kar ti danes zapovedujem, o Izrael, naj bo v tvojem srcu; povej svojim otrokom, premišluj, kadar sediš v svoji hiši in ko hodiš po potu; ko greš leči in ko vstaneš; zapiši si to na prag in na vrata svoje hiše.»

Tako je Bog govoril, ko je zapovedal ljubezen do Boga in do bližnjega. Prav to zapoved je tudi Jezus razglasil kot prvo in največjo zapoved novega zakona.

*

* *

33. Kako pa izpolnjujemo to največjo in prvo zapoved? Mesto Boga ljubimo, žal, le sebe najbolj in nad vse. Če kdo tudi ljubi Boga in bližnjega, ga ljubi le zavoljo sebe, ker upa s tem kaj dobiti. Prišli so časi, ki jih je bil napovedal sv. Pavel v pismu do Timoteja, kjer pravi: «Vedi, da bodo v poslednjih dneh hudi časi, zakaj ljudje bodo le sebe ljubili, lakomni, bahači, prevzetneži, hudobni, neusmiljeni, nepokojni,

opravljivi, nečisti, nemilostni, nedobrotljivi, izdajavci, ki bodo bolj ljubili sladnosti ko Boga.»

To je slika našega časa. Čiste in požrtvovavne ljubezni do Boga in do bližnjega je malo. Ljudje ljubijo Boga in bližnjega le, če jim kaj nese.

*

* *

34. Kdor ljubi samega sebe nespametno in neredno, nima prave ljubezni do Boga. Tak človek se tudi zveličati ne more, ker je za zveličanje potrebno, da ljubimo Boga nad vse. Ljubezen do Boga je čisto zlato, ki daje vrednost našim delom. Kar stori človek brez ljubezni božje, nima pred Bogom in za večno zveličanje nobene vrednosti. Sveti papež Leon Prvi pravi: *Največji dobiček ima človek, če ljubi Boga, največjo škodo pa, če ljubi sam sebe.*

*

* *

35. Prav tako nima tudi nobene prave ljubezni do bližnjega, kdor sam sebe nespametno in neredno ljubi. Če ljubimo bližnjega le radi tega, ker nam je kaj dobrega storil ali če mu pomagamo le radi tega, ker od njega kaj pričakujemo, nimamo prave ljubezni do bližnjega. Tako ljubezen do bližnjega imajo tudi neverniki. Kdor tako ljubi, se bo zveličal, če se bodo zveličali neverniki, drugače pa ne. Taka ljubezen je samoljubje, ki je izvirnik vsega hudega. O samoljubju pravi sv. Pavel v pismu do Galačanov (5): «Dela mesa so znana: nečistost, sovratšvo, zdražba, jeza, boji, razprtije, nevoščljivost, pijanost, po-

žrešnost in kar je takega O takih delih vam povem: Tisti, ki te reči delajo, ne bodo dosegli božjega kraljestva.»

*

* *

36. Kdor sam sebe nespametno ljubi, sovraži sam sebe in dela škodo sam sebi. Človek, ki sam sebe nespametno ljubi, ne šteje Boga za svojega Gospoda, ampak sam sebe. On moli samega sebe, daruje daritve samemu sebi in zažiga kadila samemu sebi. Njegov Bog je trebuh, je posvetna čast, posvetno veselje in meseno poželevanje. Tak človek si sam sebi *koplje pogubo in si sam sebi dela časno in večno škodo in se ne more zveličati.*

*

* *

37. Res je, da ga ni človeka, ki bi ne imel sovražnikov. Vsak človek ima sovražnike,, toda največji sovražnik vsakega človeka tiči v njegovem srcu in ta njegov sovražnik je nespametna ljubezen do samega sebe, je njegovo hudo poželevanje in samoljubje.

Kako naj premagamo samoljubje? Sv. Pavel pravi, da le s pomočjo milosti Božje. Tako-le piše v pismu do Rimljanov (22): «Jaz, *nesrečni* človek, kdo me bo rešil telesa smrti? Milost božja po Jezusu Kristusu, Gospodu našem.»

*

* *

38. Primimo torej za orožje milosti Božje, da premagamo svojega največjega sovražnika. Človek mora sodelovati z milostjo božjo, drugače mu milost božja ne bo nič pomagala.

Pred vsem moramo večkrat sami sebe preišljevati, moramo pogostoma svojo vest izpraševati, da sami sebe dobro spoznamo. Kristus je rekel: Čujte in molite, da ne padete v skušnjavo!

Drugič je potrebno, da se človek sam sebe premaguje, da nič ne stori, kar bi bilo po spačeni naravi. V tem se moramo uriti. Ko se nam zdi to ali ono dobro delo zoprno, posilimo se; kadar se nam pa ta ali ona stvar zdi sladka in prijetna, odpovejmo se ji. Pritrgajmo si včasih to ali ono veselje, ta ali oni užitek itd. Kristus je rekel: «Kdor hoče za menoj iti, naj sam sebe zataji, naj vzame svoj križ in naj gre za menoj. Zakaj kdor hoče svoje življenje ohraniti, je bo zgubil, kdor pa zgubi svoje življenje zavoljo mene, je bo našel. Kaj namreč pomaga človeku, če ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi (Mat. 16).»

Glejmo pa tudi, da delamo vse, kar delamo, iz čiste ljubezni do Boga, t. j. ne radi tega, ker je nam prijetno, ampak ker je prijetno in ljubo Bogu.

*

*

*

39. Poznamo rastlino, ki se imenuje sončnica. Njen cvet se cel dan, od jutra do večera, obrača za soncem. Tako se mi obračajmo vedno k Bogu! Naše srce naj bo pri vseh delih, pri vseh dogodkih, veselih in žalostnih, o vseh urah in minutah obrneno k Bogu. Delajmo vse zavoljo Boga in iz ljubezni do Boga. Tako se bo nad nami izpolnilo, kar pravi sv. Janez

v prvem pismu (14). «Bog je ljubezen in kdor ostane v ljubezni, ostane v Bogu in Bog ostane v njem.» Na ta način bo mej nami in v naših družinah lepo, sveto in Bogu prijetno krščansko življenje.

*
* *
* * * *
* * * *

40 Sv. Pavel nas opominja v pismu do Efežanov (4), da moramo živeti «v vsi ponižnosti, krotkosti, poterpežljivosti, prenašajoč eden drugega v ljubezni, skrbni, da ohranimo edinost duha v zvezi miru.»

Te svete čednosti so nujno potrebne v vsaki hiši, v vsaki družini. Kjer teh čednosti ni, tam je prepir in vojska, ki dela naše družine nesrečne. Kjer so pa vse te čednosti, tam je sreča in zadovoljnost, kakor v sv. Družini. V sv. Družini niso imeli in niso častili le podobe Srca Jezusovega, ampak pravo, živo Srce Jezusovo; niso imeli le podobe Srca Mrijinega ampak živo Srce Marijino. Zato pa je ni bilo na zemlji še nikoli in je ne bo nikoli več tako svete, tako srečne, mirne in zadovoljne družine, kakor je bila sv. Družina.

Če hočemo, da bo v naših hišah in v naših družinah mir, veselje, krotkost, potrpežljivost, ljubezen in edinost, moramo poskrbeti, da bodo v njih ti dve Srci: Jezusovo in Marijino. Podoba Srca Jezusovega in tudi Srca Mrijinega, ki je Jezusovemu podobno, bodi v vsaki hiši in v vsaki družini obešena na očitnem mestu, da jo bodo vsi lahko videli in pozdravljali vsak dan. Jezus je obljubil sv. Margariti Ala-

coque — in to je deveta obljuba: «*Blagoslovil bom hiše, kjer bodo izpostavili in častili podobo mojega presv. Srca.*» Rekel jej je, da bo razlil vso obilnost svojega blagoslova na kraje, kjer bodo postavili podobo njegovega Srca z namenom, da bi jo ljubili in častili, da bo zjedini razdvojene in prepirajoče se družine, da bo pomagal njim, ki bodo v tej ali oni stiski in da bo razlil ljubko milino svoje goreče ljubezni na vse družbe, v katerih bodo častili njegovo sveto podobo.

Ozirati se vsak dan in tudi večkrat na dan na podobo Srca Jezusovega je v mnogih ozirih zelo koristno.

Pred vsem moramo vedeti, da je volja Božja, da častimo Jezusa pod podobo Njegovega Srca. Rekel je sv. Margariti izrečno, da mu je v veliko veselje, če ljudje častijo Njegovo meseno Srce; da želi, naj bi se podoba Njegovega Srca izpostavljala v javnosti, kjer naj bi vžigala trda srca k pobožnosti in da bo povsod, kjer bo podoba Njegovega Srca izpostavljena, razlival obilnost svojega blagoslova.

Iz teh besedi je razvidno, da je tam, kjer se časti in ljubi podoba Jezusovega Srca, mir in nebeško veselje, čeprav bi bila le siromašna hišica ali celo morda stanovanje pod streho. Srce Jezusovo izpremeni tudi stanovanje pod streho ali stanovanje v siromašni leseni kočici v raj. Mir, zadovoljnost, veselje, edinost je odvisna od češčenja Srca Jezusovega in od ljubezni do Njega.

Imejte tedaj v vseh hišah in stanovanjih podobo Srca Jezusovega in tudi podobo Srca Marijinega, ki je nam v zgled, kajti Marijino Srce je v vsem podobno Jezusovemu najsvetejšemu Srcu. Na ta način bo vaša hiša ali vaše stanovanje podobno presreč-

ni hišici nazareški in vaša družina podobna sv. Družini nazareški.

To je prvi razlog, zakaj moramo imeti v svojih hišah in v svojih stanovanjih izpostavljeno podobo Srca Jezusovega in zakaj moramo častiti in ljubiti Srce Jezusovo. Bog sam, Jezus sam hoče tako.

To, kar je Jezus sam naročil sv. Margariti Alacoque glede podobe presv. Srca, je tudi cerkev odobrila po papežu Aleksandru Šestemu l. 1799 in po kongregaciji za sv. odpustke l. 1878. Sv. cerkev priporoča izpostavljanje podobe presv. Srca, kajti nobena reč ne vžiga bolj ljubezni do Jezusa, ko pogled na podobo presv. Srca.

Utegnil bi kdo reči, da je malikovanje, če častimo podobo Srca Jezusovega in da je malikovanje tudi, če častimo meseno Srce Jezusovo. Ta ugovor naj pojasni tale dogodbica: Bil je sedemleten deček, ki je bil prav tisti dan pri prvem sv. obhajilu. G. župnik mu je dal majhno leseno Božje razpelo za dar, ker je prav dobro znal krščanski nauk. Nedolžni deček je bil poln veselja. Popoldne je bil sam v sobi, je neprestano gledal Božje razpelo in je v ljubezni poljuboval križanega Jezusa, in ga pritiskal na svoje srce. Takrat vstopi nenadoma v sobo njegov starejši brat, ki se je bratcu začel smejati in mu govoriti: «Ali nisi neumen, da poljubuješ in pritiskaš na prsi kos lesa. Ali nisi malikovavec? Ali ne delajo tako tudi pagani?»

Mali bratec, ki je bil v krščanskem nauku dobro podučen, se starejšega brata prav nič ne ustraši, ampak mu pogumno odgovori: «To pa ni tako! Ti se motiš, moj dragi! Poglej tam na zidu našo drago rajnko mamico! Ti postavljaš vsak teden nov šopek rož pred

njo. Ali častiš s tem morda tisti kos papirja, na katerem je naslikana mamica? In dobro vem, da imaš v žepu tudi majhen košček papirja, na katerem je slika naše rajnke matere in videl sem te že večkrat, da si jo poljuboval in pritiskal na srce. Tudi meni si jo že večkrat dal poljubiti. Povej mi, ali hočeš s temi poljubi in s tem pritiskanjem na srce častiti tisti košček papirja ali rajnko mamo? Komu hočeš izkazati čast, tistemu papirju ali rajnki mami? Vidiš, tako delam jaz sedaj s križanim Jezusom. Ko ga častim in poljubujem, ne mislim na ta košček lesa, ampak na milega Jezusa, ki je za nas trpel in umrl na križu.»

Tej modrosti se starejši brat ni mogel ustavljati. Povesil je glavo in zamišljeno šel iz sobe.

Ta dogodbica nam dokazuje, kako neumni so ugovori proti češčenju podobe presvetega Srca Jezusovega. Ne poslušajmo jih! Ko častimo podobo Srca Jezusa, častimo in ljubimo samega Jezusa in se hvaležni izkazujemo Njegovi neskončni ljubezni do nas. In ko častimo meseno Srce Jezusovo, si mislimo, da je to Srce bilo Jezusovo in da je to Srce znak neskončne ljubezni Jezusove do nas. To tedaj ni malikovanje, kajti malikovavci častijo podobe in kipe za bogove. Zato so se jim Izraelci rožali, češ, da častijo bogove, ki imajo oči, pa nič ne vidijo; ki imajo ušesa, pa nič ne slišijo; ki imajo roke, pa nič ne tipajo, ki imajo noge, pa ne hodijo!

*

* *

45. Drug razlog, zakaj moramo častiti in ljubiti podobo presv. Srca v naših hišah in v naših družinah,

nam podaja izkušnja, ki uči, da si kmalu pridobi krščansko popolnost, kdor začne častiti presv. Srce Jezusovo. Njegovo srce se kmalu vname v ljubezni do Boga, postane goreče, začne krotiti želje mesa in ljubiti čistost svoje vesti, začne zatirati prevzetnost in biti ponižno, skratka: začne gojiti vse sv. čednosti, ki se imenujejo z eno besedo krščanska popolnost.

Pogled na podobo Srca Jezusovega uči namreč vso družino, da se je Jezus za nas popolnoma žrtvoval, da se je za nas popolnoma uničil in umrl na križu; nam kliče v spomin vse zaničevanje in zasramovanje in poniževanje, katero je Jezus moral trpeti; nas spominja trnjeve krone, ki so mu jo potisnili na glavo; nas spominja, kako je vojak s sulico zabol del Jezusovo stran; nas spominja najsvetejšega zakramenta in besedi, ki jih je Jezus govoril takrat: «...Iz celega Srca sem želel jesti z vami to velikonočno jagnje, preden trpim, zakaj povem vam, da ga odsihmal ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjeno v Božjem kraljestvu (Luk. 22, 15)»; nas spominja, da nam vse milosti, ki jih dobivamo pri sv. zakramentih, pritekajo iz Njegovega Srca.

Pogled na Srce Jezusovo nam torej kliče v spomin vse največje dogodke Kristusovega življenja, njegovega trpljenja in njegove bridke smrti. Ni mogoče, da bi človeka to ne genilo in da bi ga ne spravilo na pravo pot krščanske popolnosti. Kakor priporočamo molitev sv. rožnega venca, ki nam predočuje resnice naše sv. vere, prav tako priporočamo tudi češčenje Srca Jezusovega, ki nam istotako predočuje vse resnice sv. katoliške vere.

*

* * *

46. *Tretji razlog*, zakaj moramo častiti in ljubiti podobo Srca Jezusovega po krščanskih hišah in družinah, je: Srce Jezusovo je naše pribežališče, naša tolažba in moč v stiskah, težavah, žalostih in bridkostih. Človeško Srce potrebuje v vseh časih, zlasti pa v naših časih, tolažbe in pomoči v raznih težavah in skušnjavah, v raznih žalostih in bridkostih, potrebuje dobrega prijatelja in svetovavca na potu proti večnosti. Ni ga pa nobenega boljšega prijatelja, svetovavca in tolažnika ko najsvetejše Srce Jezusovo. Ko človek pogleda na to srce ali ko poklekne pred Nje, začuti v svojem srcu milino, sladkost, moč, veselje in novo življenje!

To so glavni razlogi, zakaj moramo po hišah in stanovanjih imeti izpostavljeno podobo Srca Jezusovega in zakaj moramo to Srce častiti in ljubiti.

*

* *

47. Še celo pagani pred Kristusom so imeli navadno v svojih hišah prostorček, ki je bil posvečen bogovom, zakaj bi ga ne imeli mi, ki molimo pravega, živega Boga, Stvarnika nebes in zemlje in Zveličarja Jezusa Kristusa, Sina Božjega? V tem prostoru bodi izobešana podoba Srca Jezusovega. Ta prostor bodi vsej družini svet kraj, kjer naj se nihče ne drzne preklinjati, nespodobno govoriti, lagati, opravljati, obrekovati ali kaj grešnega storiti. Pred podobo Jezusovega Srca naj se vsa družina posvečuje in poboljšuje. Tu naj se otroci, sinovi in hčere uče ubogati in spoštovati starše in predstojnike; starši in predstojniki pa naj se tu uče ljubeznivosti, skrbnosti, modrosti in sploh vseh čednosti, ki jih morajo imeti,

če hočejo hišo in družino dobro vladati in vzgajati. Kadar koli gremo mimo te svete podobe, ponavljajmo besede: Srce Jezusovo, krotko in ponižno, daj, naj bi naše srce bilo podobno Tebi!

*
* * *

48. Imena krščanskih družin, ki se posvetijo Srcu Jezusovemu, se zapišejo v «Zlate bukve», ki se hranijo v Jezusovi cerkvi v Rimu na obeh straneh oltarja presv. Srca. Prepis teh imen pošiljajo v Francijo v Paray de Monial, da se prenesejo v «Zlate bukve», ki se hranijo tam v cerkvi presv. Srca pod krsto sv. Margarite Alacoque, ki tam počiva.

To posvečevanje družin presv. Srcu je v naših časih zelo narastlo. Le pri nas je v tem oziru še velika mlačnost. Redke so družine, ki bi bile posvečene presv. Srcu. Spominjam se, da so le dve družini mene prosili, naj bi jim blagoslovil podobo presv. Srca in opravil molitve, ki se molijo o posvečenju.

Od koga pa pričakujemo mi kristjani blagoslova Božjega, če ne od presv. Srca našega preljubega Zveličarja? Kdo naj nas tolaži in naj nam pomaga, če ne ljubezni polno Srce Jezusovo? Že sam pogled na to Srce, nas tolaži in krepča, nam budi lepe misli, nam navdihuje dobre svete, nas dela krotke, ponižne, mirne, potrpežljive in usmiljene. Vse te lepe lastnosti so potrebne za mirno, zadovoljno in srečno družinsko življenje.

Neki duhovnik pripoveduje: Dva mlada novoporočenca sta me prosila, naj pridem k njima na stanovanje, da jima blagoslovim in postavim podobo

presv. Srca Jezusovega. To je bilc prav na dan njune poroke. Dejala sta: «Srce Jezusovo nam bo vedno pri-srčen prijatelj!»

Minulo je nekaj let in ta delavec me je pokli-cal k svoji težko bolni ženi. Stanovala sta v siro-mašni izbi, ki je pričala o veliki bedi, v kateri sta živela. Na zidu je še vedno visela podoba Srca Jezu-sovega. Postavljena je bila na častno mesto, da jo je vsakdo lahko takoj zagledal. Ko sem umirajočo že-no nekoliko potolažil in osrčil, sem jej dejal: «Torej ste bili nesrečni?» Žena pa je odgovorila: «Kaj, ne-srečni? Ne, nismo nesrečni. Res je, da smo trpeli, a trpeli smo z Jezusom. Res je, da smo jokali, toda jokali smo z Jezusom. Ko ste blagoslovili in posta-vili podobo Jezusovega Srca, ste nam rekli, da nas bo tolažil v vseh naših stiskah, da bo lajšal vse naše trpljenje. In to je res storil.» In prijemši svojega ihtečega moža za roko, mu je dejala: «Kaj pa praviš ti? Ali smo bili nesrečni?» On se je z objokanimi očmi ozrl na podobo Srca Jezusovega ter je odgovo-ril: «Mi, nesrečni? Niti za par minut! Trpeli smo sicer mnogo, a to je neizogibno. Življenje je pač trpljenje. Toda nesrečni biti je čisto druga reč. Nesrečni z Jezusom, našim kraljem in našim prija-teljem? Nikoli, nikoli! Jezus je vzel sicer mojo edi-no hčerko. Pravico ima. Naj se zgodi njegova sveta volja. Kmalu pa pride nazaj ter bo vzel tudi naju. In tedaj bomo vsi trije srečni v nebesih, kakor smo bili vsi trije srečni v tej hiši.» (1)

To so bile zlate besede. Ta delavec in njegova žena sta razumela, da je vse kaj drugega siromaštvo

(1) O. Herman Vodenik: Mesec presv. Srca Jezuso-vega. Četrtri dan.

in trpljenje ali pa nesrečni biti. Nesrečen je le, kdor slabo živi, kdor žali Boga in kdor ne izpolnjuje svojih dolžnosti. Kdor pa ima Jezusa za svojega gosta, prijatelja in zaupnika, je srečen tudi v trpljenju in v siromaštvu.

Ta dogodbica bodi vsem v pouk in v tolažbo. Vsaka družina naj ima svojega najboljšega prijatelja Jezusa v svoji sredi, kakor sta ga imela v svoji sredi Marija in Jožef; pa tudi vsak delavec, delavka in služabnica imej v svoji sobi najsv. Srce Jezusovo. Tako se bo vaše stanovanje — četudi bi bilo pod streho, izpremenilo v sveto prebivališče, ki se vam bo zdelo blesteče v samem zlatu in bo dišalo po dragoceni miri in po dragocenem kadilu, kakor betlehemska hiša, kjer je bilo dete Jezus in kamor so sv. trije Kralji prinesli, zlata, mire in kadila.

Šestinšestdeseto Branje

ZA OSEMNAJSTO NEDELJO PO BINKOŠTIH.

1. Jezus je dokazal, kakor beremo v *današnjem sv. evangeliju*, da ima oblast grehe odpuščati. Rekel je mrtvoudnemu človeku: «Zaupaj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni.» Ko so farizeji to slišali, so dejali: «Ta preklinja Boga», češ, grehe odpuščati more samo Bog. Kristus pa, ki je videl njih misli, je rekel: «Zakaj mislite hudo v svojih srcih? Kaj je laže reči: Odpuščeni so ti tvoji grehi ali reči: Vstani in hodi! Da boste pa vedeli, da ima Sin človekov oblast grehe odpuščati» — tedaj je rekel mrtvoudnemu: «Vstani vzemi svojo posteljo in pojdi v svojo hišo!» In zdajci je mrtvoudni vstal in šel v svojo hišo.

Na ta način je Kristus s čudežem dokazal, da ima oblast grehe odpuščati.

*

* * *

2. Prav to oblast pa je Kristus dal apostolom in njih naslednikom, ko jim je rekel: «Prejmite sv. Duha: Njim, katerim boste grehe odpustili, so jim odpuščeni in njim, katerim jih boste zadržali, so jim zadržani (Jan. 20, 23).» Po Kristusu dobivamo torej pri sv. zakramentih resnično odpust grehov in vse potrebne milosti za zveličanje. Na ta način smo v

Kristusu v vsem obogateli, kakor pravi v *današnjem berilu sv. Pavel*. Poslužujmo se torej z zaupanjem sv. zakramentov, zlasti zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, kajti v teh sv. zakramentih je za nas vse bogastvo v njih so vsi zakladi.

*
* *

3. Sv. Pavel naznanja v današnjem sv. berilu namen, ki ga ima odpuščanje grehov pri sv. zakramentih. Pravi, da čakamo prihoda Gospoda našega Jezusa Kristusa, ki nas bo tudi potrjeval do konca, da bi mogli biti brez greha zadnji dan, ko bo Gospod prišel po nas in nas bo sodil zlasti pa veliki dan, ko bo Gospod prišel na oblakih neba sodit živih in mrtvih. Prejemanje sv. zakramentov in vse naše delo in ves naš trud, ki ga imamo v tem življenju, meri na veliki dan, ko nas bo Gospod sodil in se bo odločevala naša večnost, na dan, ko bo sonce otemnelo, ko bodo zvezde padale, ko bo morje bučalo in prestopilo bregove, na strašni dan, ko bodo jokali vsi rodovi na zemlji, ko bodo vse krivice in vse nečednosti odkrite in kaznovane.

Sv. Efrem je celo svoje življenje premišljeval sodbo, zlasti poslednjo sodbo. Ta misel ga je gnala v puščavo, kjer je do smrti živel v ostri pokori in v največjem siromaštvu. V prejšnjem življenju je bil nagnen k nagli jezi, toda premišljevanje sodbe ga je naredilo tako krotkega, da se ni do smrti nikoli več razjezil.

Nekega dne je šel skozi neko mesto, pa se mu je približala oseba, ki ga je hotela zavesti v greh. Sv. Efrem reče: «Pojdi z menoj!» Tako prideta na

trg. Sv. Efrem reče: «Tu storiva, kar želiš.» Ona oseba pa pravi: «Pred ljudmi bi se sramovala!» Na to sv. Efrem: «Ako se sramuješ in bojiš ljudi, bi se morala veliko bolj bati Boga, ki vidi v najskrivnejše kraje in ki bo na sodnji dan vsakemu poplačal po delih.»

Nekega dne je šel sv. Efrem z dvema učencema v noči po polju. Nad njim je bilo jasno nebo, polno zvezd. Takoj ga je to spomnilo veličastva, s katerim bo prišel Gospod z vsemi angeli poslednji dan k sodbi. Ta misel ga je tako presunila, da je jokal in bridko obžaloval svoje grehe. Učenca sta ga vprašala, kaj mu je? Sv. Efrem pa je odgovoril: «Bojim se, ljubi otroci, da me bo sodnik postavil poslednji dan na levo stran in da me bodo ti, ki sedaj hvalijo mojo pobožnost, takrat zaničevali, ko me bodo videli v večnem ognju.»

*
* * *

4. Predragi! Ne bodimo nespametni, da bi živeli na tem svetu ko neumna živina, ki ne pozna svojega namena in konca! Človek, ki ima razum, mora vedno pred očmi imeti svoj zadnji namen. Bodimo v vseh ozirih pravični in pošteni, ponižni in potrpežljivi, živimo čisto in sveto, zlasti pa imejmo živo vero in zaupanje v Jezusa Kristusa, ker le v Kristusu, t. j. v Njegovi krvi je odpust grehov in večno zveličanje, le v Kristusu smo resnično obogateli.

* * * * *
* * * * *

5. Životopisi svetnikov in svetnic Božjih nas učijo, da smo po Jezusu Kristus v *vseh rečeh obogateli*. To poudarja tudi sv. Pavel v prvem pismu do Korinčanov (1, 4), kjer beremo: «Zahvaljujem svojega Boga vedno za vas za milost božjo, ki vam je dana v Kristusu Jezusu, da ste po njem v vsem obogateli.» To so jasne besede. *Obogateli* smo ne-le v duhovnih rečeh, ampak, kakor izkušnja uči, tudi v gmotnih in časnih rečeh.

* * *

6. Imamo pa dvojno vrsto svetnikov in svetnic božjih. V prvi vrsti so svetniki, ki so po Jezusu Kristusu obogateli v duhovnih rečeh pa tudi v gmotnih in časnih rečeh. Sv. Vincencij Pavelski je bil iz siromašne kmetske družine, pa je po Jezusu Kristusu tako obogatel, da ga prištevamo v duhovnem pogledu mej največje svetnike, v gmotnem oziru mej največje milijonarje celega sveta, kajti životopis pravi, da je nad 80 milijonov frankov razdelil mej siromake. In kdo ne pozna siromašne hiše, v kateri se je rodil in dobil prvo vzgojo sv. Janez Don Bosco? Gotovo ste že videli fotografije te uboge bajtice. Tudi Don Bosco je v vsakem oziru obogatel, kakor sv. Vincencij Pavelski. Prav tako smemo prištevati sv. Jožefa Cottolenga mej največje svetnike, pa tudi mej milijonarje.

Druga vrsta obsega svetnike in svetnice, ki se za gmotne reči niso prav nič menili, ki so pa v duhovnem oziru silno obogateli. Mej take prištevamo pred vsem sv. Frančiška Asiškega, ki je hotel biti radovoljno siromak, sv. Bernardiko iz Lurda, ki jo je Marija izbrala za velike reči, čeprav je bila najsi-

romašnejša deklica itd. V to vrsto moramo prištevati po ustnem izročilu tudi deklico Uršulo Ferligojevo, ki jo je Marija izvolila za velike reči.

Te vrste svetniki in svetnice so ljubili uboštvo na tem svetu. Njih bogastvo je bilo v njih dobrem in svetem srcu. Tudi prve vrste svetniki niso si pridobivali premoženja iz ljubezni do premoženja, ampak da bi s premoženjem dobro delali. Toda druge vrste svetniki in svetnice, so bogastvo in denar zaničevali kakor blato na cesti in se ga niso hoteli niti dotikati s svojimi rokami. Sv. Frančišek Asiški je postavil v pravila frančiškanskega reda *ljubezen do uboštva*. On je bil ubog in je ljubil uboštvo, a je kljub temu s svojim zgledom prenovil ves človeški rod. Sv. Bernardika v Lurdu je bila največja siromakinja, a ji je Marija Devica izprosila toliko milosti, da je pretresla cel svet, zlasti pa brezversko Francijo.

Prav tako smemo reči tudi o nedolžni deklici *Urški Ferligojevi*. Kdo jo je poznal? Sam Bog in Devica Marija! Bilo je takrat, t. j. pred 400 leti gotovo veliko bogatih in imenitnih deklet, pa nobene si ni izbrala Marija za svoje namene ko to siromašno, nepoznano in skrito deklico Urško, ki je stanovala v borni hišici v grgarski Vasi in ki je gonila živino na pašo na Skalnico.

* * *

7. Ko Bog koga izvoli, ne potrebuje bogastva in denarja. Bog da milost in z milostjo Božjo se izvršijo tudi najtežje reči. Deklica Urška je bila siromašna in siromašna je po ustnem izročilu bila do smrti, večkrat celo v ječi, a dokončala je velikansko delo:

svetogorska cerkev je bila za silo dovršena v štirih letih in se je potem tako naglo razvijala, da so prišli že l. 1565 na Sv. goro redovniki, ki so sezidali velik samostan, veliko romarsko hišo in druga gospodarska poslopja, ki služijo gospodarstvu in pa gostilnam za pobožne romarje. Kar pa je največ: število romarjev se vsako leto množi. V 400 letih je iskalo na Sv. gori dušne in telesne pomoči na milijone ljudi vseh jezikov in narodov. Leta 1717 dne 6. junija je bila podoba M. B. v Gorici na Travniku slovesno kronana.

Liberalna avstrijska vlada je l. 1786 svetogorsko božja pot zatrla, a jo je že po sedmih letih spet dovolila, t. j. l. 1793. Po dveh sto letih so se tudi frančiškani vrnili dne 31. dec. 1900 spet na Sveto goro. Svetovna vojska je razdejala samostan in cerkev popolnoma. Podobo M. B. so prenesli dne 24. maja 1915 najprej v Grgar in dne 2. junija v Ljubljano v frančiškansko cerkev, kjer je ostala do 9. okt. 1921, ko jo je prevzvišeni knez-nadškof Frančišek B. Dr. Sedej v spremstvu posebnega odposlanstva pripeljal spet v Gorico na Rojice, kjer je čakala ogromna množica in potem začasno v stolno cerkev. Dne 2. okt. 1922 so prenesli podobo z velikim sijajem v veličastni procesiji iz stolne cerkve na Sv. goro v začasno cerkev, dokler ni bila prejšnja cerkev dozidana.

Na Sv. gori so se godili v dolgi dobi 400 let mnogi čudeži. O tem so pričali spominki, podobe in zahvale krščanskega ljudstva, ki so bile razobešene po zidovih v cerkvi in zakristiji. To se ponavlja tudi po svetovni vojski.

*

*

8. Vse te velike reči, ki so se godile in se še vedno godé na Skalnici in drugi veliki zgodovinski dogodki, zlasti da je svetogorska božja pot veliko pripomogla, da se luteranska kriva vera ni razširila po naši deželi — vse to se je začelo s siromašnim dekletcem, kateremu se je po ustnemu izročilu prikazala Mati B. in jej naročila: «Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi.» Zgodovina o svetogorski božji poti je v marsičem podobna zgodovini o lurdski božji poti. Kakor v Lurdu se je tudi tu Bog milostno ozrl na nizkost svoje deklice, kakor je rekla o sebi Marija, katero so te deklice častile, ljubile in posnemale. Dale so nam zgled ponižnosti in skritosti, ki je bila Bogu všeč, da je po njih storil velike reči.

*
* *

Te ponižne in nizke deklice moramo posnemati mi, ki si ne moremo domišljati, da bomo tako velike reči delali kakor sv. Vincencij Pavelski, sv. Janez Bosco, sv. Jožef Cottolengo in drugi, ki niso obogateli le v duhovnih rečeh, ampak tudi v pozemeljskih darovih, t. j. v velikih talentih in v velikih podjetnostih za čast božjo, za blagor trpečih ljudi in za razširjanje sv. vere v daljnih misijonskih krajih.

Bog je izvolil ponižna in preprosta dekleta sv. Terezijo Deteta Jezusa, sv. Bernardiko, pa tudi Ursulo Ferligoj za velike reči, da je s pravimi čudeži osramotil prevzetne brezverce, ki se bahajo z učestnostjo in z modernim napredkom.

*
* *

10. Sv. cerkev je preiskala natančno življenje sv. Terezije in sv. Bernardike, dočim ni preiskala življenja Urške Ferligojeve, a kljub temu smemo o vseh treh reči, kar je cerkev izrekla o sv. Bernardiki, da se je namreč odlikovala *v globoki ponižnosti, v popolni čistosti in goreči ljubezni*.

V teh treh rečeh jih moramo posnemati, ako se hočemo kdaj z njimi združiti v nebesih. Ta sklep naredimo danes po milosti, katero si izprosimo po Mariji: 1. Da hočemo biti ponižni, skriti in pohlevni. 2. da si hočemo čuvati čisto srce kot največji zaklad in 3. da hočemo v srcu gojiti gorečo ljubezen do Boga in do bližnjega. Za to ne potrebujemo ne denarja ne drugih premoženjskih sredstev. Bog, ki vidi našo notranjost, naše srce, naše želje, našo ljubezen, naše kesanje, pa tudi našo žalost, bridkost in trpljenje, nam bo obilo poplačal.

*

* *

*

*

*

*

*

*

11. Sv. Pavel hvali v prvem pismu Korinčane, da so po Jezusu Kristusu v vsem obogateli, t. j. da so popolni in da v nobeni milosti ničesar ne pogrešajo.

Taki bi morali biti vsi. Zato je Beseda meso postala in je med nami prebivala... polna milosti in resnice, t. j. zato je Sin Božji človek postal in mej nami prebival, da bi ga posnemali v milosti in resnici ali v popolnosti.

*

* *

12. Kdor hoče vedeti, kaj je Jezus delal in kaj je učil, mora brati sv. evangelije, ki so jih spisali

apostoli, ki so bili z Jezusom in ga zvesto poslušali. Najbolj podučen o Jezusu je bil sv. Janez evangelist, ki je bil mej prvimi apostoli, ki so prišli k Jezusu. Sv. Janez je bil ljubljenec Jezusov in priča, ko se je Jezus izpremenil na gori Tabor, ko je krvavi pot potil in priča pod križem. Njemu je umirajoči Zveličar izročil svojo mater Marijo. Ker je Marija ž njim stanovala, mu je tudi marsikaj povedala o Jezusu, česar niso mogli vedeti drugi apostoli. Zato pa ni mogel nihče bolje vedeti, kaj je Jezus učil in priporočal, kakor sv. Janez, evangelist.

Če hočemo biti podobni Jezusu, oziroma biti popolni, moramo zvesto izpolnjevati, kar nas uči in kar nam priporoča sv. Janez, evangelist, ker je ta najboljše vedel, kaj je Jezus učil.

*

* *

13. Sv. Janez, evangelist, nam je zapustil razen sv. evangelija, tri pisma, v katerih uči prve kristjane, kako naj živijo, da se zveličajo. V teh pismih priporoča dve glavni reči: vero v Jezusa Zveličarja, in ljubezen. Ta dva nauka sta glavna nauka, ki ju poučarja sv. Janez, sta dva stebra, na katerih sloni vse krščansko življenje: Vera v Zveličarja in ljubezen Božja.

Kdor nima žive vere v Zveličarja in ljubezni Božje, ne more imeti lepega in še manj popolnega krščanskega življenja. To dvoje je nujno potrebno. Kjer ni Božje ljubezni, tudi vera ne koristi nič in kjer ni prave vere v Zveličarja, je lahko sicer tudi ljubezen, toda ne Božja ljubezen, ampak kriva ali

le posvetna ljubezen, ki nima nadnaravne vrednosti in koristi.

Sv. Janez, evangelist, je pred vsem poudarjal to dvoje, zlasti pa ljubezen do Boga in do bližnjega. Ko je bil star že čez devetdeset let in ni mogel več imeti v cerkvi dolgih govorov in ni mogel več peš v cerkev, se je dal nosit in je namesto pridige vernikom ponavljal le te kratke besede: «Otroci, ljubite se mej seboj.» Ko so bili pa poslušavci že siti teh besedi in so ga vprašali, zakaj vedno in vedno ponavlja le te besede, jim je odgovoril: «To je ukaz Gospodov; če le to delate, t. j. če se le mej seboj ljubite, je dovolj.»

Te besede sv. Janeza je treba dobro umeti: Kdor namreč ljubi svojega bližnjega zavoljo Boga, ljubi že Boga čez vse, kdor pa ljubi Boga čez vse, izpolnjuje tudi njegove zapovedi in je popoln človek, ki je namenjen za večno zveličanje.

*

14. Sv. Janez nam je dal v ljubezni božji prelep zgled. Nekoč je imel pridigo v nekem mestu, pa je mej poslušavci zagledal zanemarjenega mladeniča, ki se mu je zdel nekaj posebnega in za više reči namenjenega. Takoj ga je poklical k sebi, ga spremil k mestnemu škofu in ga prav toplo priporočil v posebno skrb. Ko je škof to obljubil, ga je sv. Janez še enkrat v imenu Jezusovem prosil, naj skrbi za zveličanje tega mladeniča. Škof je mladeniča sprejel v svojo hišo, ga je podučil o vseh verskih resnicah in sv. čednostih ter ga potem krstil in birmal. Ko se je zdelo škofu, da je mladenič že dovolj podučen in

utrjen v dobrem, ga odpusti in se zanj več ne zmeni. Mladenič pa je zašel v slabo družbo, v kateri se je polagoma popolnoma izpridil. Družba je napadala in ropala. Ko niso imeli denarja za pijančevanje, so po noči napadali popotnike. Ker je pa ta mladenič kazal pri roparskih napadih največjo spretnost, so ga tovariši izvolili za poglavarja. Tako je mladenič, ki je bil prej zelo pobožen, postal roparski načelnik.

Ko se je po več letih sv. Janez vrnil v to mesto, je rekel škofu: «Kje je moj zaklad, ki sem ga tebi zaupal, namreč mladenič?» Škof je jokaje odgovoril: «Mladenič je umrl, je mrtev za Boga. Postal je ropar.» Ko je sv. Janez to slišal, je od žalosti raztrgal svoja oblačila in je zaklical: «Komu sem zaupal dušo mojega brata v Kristusu?» Prosil je, naj mu dajo konja in vodnika, ki bi ga povedel na kraj, kjer se je takrat mudila roparska tolpa. Ko sta dospela z vodnikom tja in ju je roparska straža ustavila, je sv. Janez prosil, naj ga vedejo pred njih načelnika. Ko ga je načelnik ugledal, ga je bilo zelo sram in se je tako ustrašil, da je zbežal. Sv. Janez pa, čeprav starček, je naglo hitel za njim ter milo klical za njim: «Sinko, zakaj bežiš pred očetom? Usmili se me in nikar se me ne boj! Saj imaš še vedno upanje večnega življenja! Račun zate bom jaz dal pred Kristusom. Pripravljen sem celo dati svoje življenje za te in svojo dušo za tvojo dušo. Ustavi se in veruj mi, da me je Kristus poslal k tebi.» Ko je mladi ropar slišal te ljubeznive besede, je vrgel orožje od sebe, se milo razjokal in je kesaje se prosil sv. Janeza odpusta. Sv. apostol ga je srčno poljubil in ga zagotovil, da mu bo izprosil od Jezusa milosti; potem ga je k sebi vzel, ž njim molil, se postil, ga učil in

tolažil z izreki sv. Pisma, dokler ni postal pravi zgled krščanskega mladeniča, zgled pokore in milosti.

Tako ljubezen in ljubeznivo skrb je pokazal sv. Janez, evangelist, do tega siromašnega mladeniča.

*

* *

15. Ta nauk o ljubezni do bližnjega je sv. Janez sprejel od samega Jezusa. Kakor beremo v životopisih svetnikov, se je sv. Janez večkrat prikazal in potrdil, da je bilo Jezusu dano, kar je prejel ta ali oni berač, ta ali oni siromak od dobrih kristjanov. Ta nauk je prav poseben nauk sv. Janeza, ki je Jezusa poznal iz občevanja pa tudi iz pripovedovanja Marije Device, s katero je živel po smrti Jezusovi dolgo vrsto let.

Ko je bil sv. Martin še mlad vojak, je srečal na cesti v trdi zimi na pol nagega berača, ki je milo prosil. Drugi, ki so bili bogati, so šli mimo in mu niso nič dali, sv. Martin pa, ki ni imel ničesar razen plašča, je vzel v roke plašč, ga razsekal na dva dela in dal polovico na pol nagemu siromaku. Mnogi so se mu posmehovali, a že v naslednji noči se mu je prikazal Kristus, ki je bil ogrnen s polovico njegovega plašča in je rekel angelom, ki so ga spremljali: «Ta plašč mi je dal Martin!»

Hišo, v kateri je imel Martin to prikazen, so kasneje izpremenili v cerkev.

Stara pripovedka pravi, da je sv. Martin dal miloščino celo hudiču. Le-ta je namreč prevzel podobo berača, prosil sv. Martina miloščine in jo tudi dobil. Nato pa se je hudobni duh razkrinkal in se začel rogati svetniku, češ, da je dal miloščino hudiču.

Sv. Martin pa mu je odgovoril: «Nič za to, saj sem to storil iz ljubezni do Jezusa.» Ta pripovedka, četudi bi ne bila resnična, nas uči, da ne smemo preveč preiskovati, ali je siromak vreden ali nevreden, saj moramo dajati miloščino iz ljubezni do Jezusa in bomo od njeja dobili plačilo.

Ko je šel nekoč svetnik v cerkev, je na poti srečal na pol nagega berača. Brž ukaže svojemu spremljevalcu kapelanu, naj gre kupit obleke za berača. Mej tem je sv. Martin čakal v zakristiji. Za nekoliko časa pa pride v zakristijo sam berač, ki se ves trese od prevelikega mraza in se pritoži svetniku, da ni nič dobil. Svetniku se je berač tako smilil, da je sam slekel površno obleko in jo dal beraču, sam pa se je ogrnil z dolgim plaščem. V tem trenutku pa se vrne njegov kapelan, ki mu naznani, da je že čas začeti sv. mašo. Svetnik pa mu odgovori: «Najprej je treba siromaka obleči, drugače ne morem na oltar!» Kapelan odgovori: «Berača ni več dobiti!» Sv. Martin pa odgovori: «Le prinesite obleko, berača že jaz poiščem.» Kapelan teče sedaj v trgovino in kupi beraču obleko, ki jo prinese v zakristijo škofu. Škof, ki je bil ogrnen z dolgim plaščem, veli g. kapelanu, naj odide za trenotek iz zakristije. V tem času se svetnik obleče v kupljena oblačila.

Iz te dogodbiče je razvidno, da so svetniki za ljubezen Božjo vse razdali, celo potrebno obleko.

Škof Martin je imel do bližnjega tako ljubezen, da je vsakikrat, ko so hoteli tega ali onega zločinca usmrtiti, dolgo prosil, dokler niso njegove prošnje uslišali in kazni premenili. Cesarjev namestnik Avitian v mestu Tours-u, je nekoč obsodil v smrt celo vrsto ljudi, kar naj bi se že drugi dan zgodilo. Svetnik je o tem zvedel še-le pozno v noč. Takoj se je od-

pravil na sodišče. Ker je pa našel sodišče zatvorjeno, se je usedel kar na prag, da bi tam počakal in nastopil še o pravem času za pomilostitev. Ob istem času pa je imel Avitian prikazen, ki ga je zbudila. Slišal je besede: «Služabnik Božji čaka pred vrati in ti spiš?» Avitian skoči po koncu in zavpije prestrašeno svojim služabnikom: «Otvorite vrata, škof Martin čaka zunaj!» Služabniki so brž na nogah, tečejo k notranjim vratom in jih otvorijo, pa ne najdejo nikogar. Godrnjaje se vrnejo, češ, gospod je imel prazne sanje. Ko se pa Avitian spet uleže v posteljo, ga prikazen še huje pretrese. Brž skoči iz postelje in teče pred zunanja vrata, kjer res najde na pragu svetnika. Pokloni se mu z največjim spoštovanjem in mu reče: «Že vem, kaj vas je privedlo sem v trdi noči; le vrnite se, ker jaz hočem vse ujetnike pomilostiti.»

Vsi ti zgledi, ki bi jih lahko navedel na stotine, dokazujejo, da so svetniki hodili za sv. Jenezom, ki je Jezusov zgled in Jezusov nauk najboljše poznal.

*

* *

16. Sv. apostol Janez, ljubljenec Jezusov, pa ne zahteva samo ljubezni Božje, ampak tudi vero v Zveličarja, kajti ljubezen Božja ni mogoča, ako nimamo vere v Boga Zveličarja in v njegovo cerkev, o kateri je rekel: «Kdor vas posluša mene posluša» in: «Kdor cerkve ne posluša, naj ti bo kakor pagan.» Po njegovem nauku se moramo skrbno ogibati krivih ver in praznih ver in se trdno držati zdravih in zveličavnih naukov svete katoliške cerkve.

Marsikdaj se slišijo ti-le osodepolni dvomi in ugovori: *Vse vere so enake!* Za človeka je vse eno, ali je pagan, Jud, kristjan ali mohamedan, da le pošteno živi. To je velika zmeta. Kdor tako govori, je prav za prav že pagan, pa ne kristjan. Kdor hoče biti kristjan, mora verovati, da je naše zveličanje in vsa milost Božja od Kristusa, Zveličarja. Sv. mučeniki so nam pokazali, da je treba raji cel svet izgubiti in življenje žrtvovati, kakor zatajiti krščansko vero. Krščanska vera je največje dobro, ki je imamo od Boga.

Pa tudi med kristjani samimi so nekateri, ki pravijo, da je vse eno, ali smo katoličani, luterani ali razkolniki, da smo le kristjani. Razkolniki so se ločili od katoliške cerkve v 8. stoletju, luterani pa v 16. stoletju. Kristus pa želi, da bodi en hlev in en pastir. Nevidni poglavar sv. cerkve je Kristus sam. On je glava. Iz tega je razvidno, da more biti le ena cerkev prava, kajti ena glava ne more imeti več teles. Ko so se luterani in razkolniki odcepili od kat. cerkve, so se hkratu ločili od Kristusa — glave.

Sv. Pavel pravi v pismu do sv. Timoteja (3, 15): «Cerkev je temelj in trdnjava resnice,» Resnica pa je le ena in zato ne morejo biti vse cerkve enake in prave, ker ne učijo vse cerkve enih ter istih nauk.

Katoličani ne smemo sicer nobenega drugoverca obsojati, Bog da lahko tudi drugovercem milost večnega zveličanja, toda kdor ve, da je v zmoti in se noče izpreobrniti, se ne more zveličati. Smrten greh je, če luteran ali razkolnik ve, da je v zmoti, pa ne prestopi v katoliško cerkev, pa še večji smrten greh je, če katoličan lahkomišljeno zapusti katoliško cerkev in prestopi k drugovercem. Taki se ne morejo zveličati, ako se ne izpreobrnejo. Prav tako je grešno,

če se katoličan ali katoličanka poroči z luteranko oziroma z luteranom in dovoli, da se otroci vzgoje v luteranskem duhu. Napačno je, če kdo hodi v luteranske cerkve poslušat pridige ali če kupuje luteranske knjige, ki napadajo sv. katoliško cerkev; napačno je tudi, če kdo služi pri drugovercih, ki smešijo katoliško vero in ne dovolijo, da bi služabnica ali služabnik izpolnjeval svoje dolžnosti kot katoličan oziroma katoličanka.

Čuvajmo se teh reči in bodimo modri, da ne bomo smešili sv. vere in verskih resnic, ki jih morda niti ne razumemo. Nauk Kristusov, ki ga oznanjuje sv. katoliška cerkev, je čisto zlato, je dragocen biser, ki mora zanj dati človek vse — tudi življenje.

*

* *

17. Sv. Janez je dosegel visoko starost 94 let in je umrl v Efezu. Tam so sezidali njemu v čast prekrasno cerkev, kajti v tem mestu je takrat cvetela katoliška vera. Ko je bil pa sv. Janez v prognanstvu na otoku Patmos v egejskem morju, mu je Bog razodel prihodnje reči, ki so zapisane v njegovi sveti knjigi: Skrivno razodetje. V tej knjigi beremo tudi besede, ki jih je Bog ukazal zapisati proti škofu v Efezu: «Protí tebi moram opomniti, da se je tvoja prva ljubezen ohladila. Pomisli, kako globoko si padel. Izpreobrne se in začni spet opravljati dela, ki si jih prej opravljal. Ako se to ne zgodi, te takoj obiščem in vzamem svečnik (t. j. luč sv. vere) z mesta, ako se hitro ne poboljšaš.» Bog preti torej po sv. Janezu, da bo takoj odvzel svečnik, t. j. luč sv. vere, ako se ljubezen Božja v naših srcih ohladi. Kjer ni

ljubezni, ni tudi prave vere in kjer ni vere, ugasne takoj tudi ljubezen. Oboje mora biti, ako hočemo biti podobni Jezusu in biti popolni. Potrebna je ljubezen Božja, potrebna pa tudi vera v Boga, vera v Zveličarja, kakor uči sv. Janez, ki je najbolje poznal pozemsko življenje Jezusovo. Potrebne so sicer tudi druge reči, toda to dvoje poudarja sv. Janez, ljubljenec Jezusov, pred vsem in nad vse, kajti kdor ima to dvoje, ima tudi drugo. Če pa vere in ljubezni nima, nima sploh nobene sv. čednosti in se ne more zveličati. V Efezu se niso poboljšali. Zato jim je Bog odvzel svečnik sv. vere. Turki so prišli tja, so vse poteptali in katoliške cerkve, tudi cerkev sv. Janeza, premenili v turške mošeje.

Poživimo torej vero in zaupanje v Zveličarja, vero in zaupanje v njegove nauke, ki jih uči sv. kat. cerkev in v njegove zakramente, ki jih deli sv. kat. cerkev in poživimo ljubezen Božjo, ljubezen do Boga in do bližnjega, da dosežemo odpust grehov in večno slavo.

18. «Zaupaj sin, odpuščeni so ti grehi» — tako je rekel Kristus mrtvoudnemu.

Kristus je zahteval zaupanje. Zaupanje je zahteval pred vsem za odpust grehov. To zaupanje v Kristusa obsega vse, kar je potrebno za odpust grehov, t. j. živo vero, ljubezen, kesanje in tudi trden sklep, kajti drugače bi ne bilo pravo zaupanje v Kristusa.

Kristus pa je tudi pri vsakem bolniku, preden ga je ozdravil, zahteval zaupanje. Vsakega bolnika je

najprej ozdravil na duši, potem še-le na telesu. Krvo-
točna žena, o kateri govori sv. evangelij, je imela živo
zaupanje v Kristusa, ko je rekla sama pri sebi: Če se
le dotaknem roba Gospodovega oblačila, bom zdrava.
Doteknila se je z živim zaupnjem Gospodovega o-
blačila in je ozdravela. Ko je Kristus prišel nekega
dne v Nazaret, sta prišla k njemu dva slepca, in ga
prosila, naj bi ju ozdravil. Jezus jima je najprej re-
kel: «Ali verujeta, da vama lahko to storim?» Ona mu
rečeta: «Verujeval!» Najprej sta morala torej poka-
zati živo zaupanje in živo vero v Kristusa, t. j. najprej
sta morala ozdraveti na duši, potem ju je ozdravil še
na telesu.

*
* *

19. Vse, kar je Jezus delal ali govoril, je nam v
koristen nauk. Če hočemo Boga uspešno prositi kate-
re-koli stvari, bodisi zdravja ali druge dobrote, mo-
moramo pred vsem skrbeti za svoje dušno zdravje,
moramo v Boga verovati, vanj zaupati, ga ljubiti in
se svojih grehov kesati. Le tak človek sme trdno zau-
pati, da mu bo Bog dal, česar ga prosi.

*
* *

20. Kakor beremo v današnjem sv. evangeliju,
je Kristus dokazal, da ima oblast grehe odpuščati.
Prav to oblast je dal Gospod svojim apostolom in
naslednikom. Ko je namreč od mrtvih vstal in se
prikazal še isti večer apostolom, jim je rekel: «Mir
vam bodi!» In ko je to rekel, jim je pokazal roke in
stran. Učenci so se tedaj obveselili, ker so videli Go-

spoda. Tedaj jim je rekel: «Mir vam bodi! Kakor je Oče mene poslal, pošljem tudi jaz vas.» In ko je to izrekel, je vanje dihnil in jim rekel: «Komur boste grehe odpustili, so mu odpuščeni in komur jih boste zadržali, so mu zadržani.» To so besede, s katerimi je Gospod dal apostolom oblast grehe odpuščati. S temi besedami je postavil zakrament sv. pokore.

Luterani očitajo: Spoved ni potrebna. **Kako mo-**rejo duhovniki grehe odpuščati, saj duhovniki so ljudje. Res je, da so duhovniki ljudje, toda njim, slabotnim ljudem, je Jezus, pravi Bog, rekel: «Komur boste grehe odpustili, so mu odpuščeni in komur jih boste zadržali, so mu zadržani.» S čigavo močjo odpuščajo duhovniki grehe? Ali morda s svojo? Nel! Ko odpuščajo grehe, odpuščajo jih z oblastjo in močjo Njega, ki je rekel mrtvoudnemu: «**Vstani!**» in je vstal, odpuščajo jih z močjo Njega, ki je od mrtvih vstal.

Sv. Karel Boromejski, ki je bil nadškof v Milanu, je hodil prav pogostoma k spovedi. Večkrat je opravljal tudi veliko spoved, da je bil bolj miren na duši. Imel je tudi dva duhovnika, katerima je naročil, naj ga vselej opominjata, če ugledata na Njem kaj nepravičnega ali grešnega. Tako je hotel napredovati v sv. čednostih in se skrbno ogibati greha.

Kar je ta sv. škof delal, delamo lahko tudi mi. Na ta način se bomo najlepše pripravili za dan prihoda Gospoda Jezusa Kristusa.

*
* *

21. Navadno pravimo, da je zakrament sv. Reš-njega Telesa zakrament ljubezni, toda po svej pravici

rečemo lahko tudi, da je zakrament sv. pokore zakrament ljubezni. Kristus je rekel pri zadnji večerji: «Večje ljubezni od te nima nihče, da kdo žrtvuje svoje življenje za svoje prijatelje (Jan. 15, 13).» Največjo ljubezen imamo, če damo življenje za svoje prijatelje. Toda Kristus nam izkazuje pri sv. spovedi še večjo ljubezen. Mi smo z grehi postali njegovi sovražniki, on pa je dal svoje življenje za nas in za naše grehe ter nam odpušča pri spovedi grehe po svoji sv. Krvi.

Ko je šel Jezus nekega dne v Kafarnaum po cesti proti genezareškemu jezeru, je videl na cesti cestinarja Levi-ja (sv. Mateja) in mu je rekel: «Hodi za menoj!» Sv. Matej je vstal in šel za njim. In zgodilo se je, ko je bil Jezus pri jedi v hiši sv. Mateja, glej, prišlo je veliko cestinarjev in grešnikov, ki so k jedi sedli z Jezusom in njegovimi učenci. Ko so farizeji to videli, so rekli njegovim učencem: «Zakaj je vaš učenik s cestinarji in grešniki?» Ko je pa Jezus to slišal, je rekel: «Zdravi ljudje ne potrebujejo zdravnika, ampak bolni; nisem prišel klicati pravičnih, ampak grešnikov (Mark. 2).» In dostavil je Jezus: «Pojdite in učite se: Usmiljenje hočem in ne daritve (Mat. 9, 13).» Hotel je reči: Meni je usmiljenje z grešniki ljubše ko daritve, ki jih prinašate na oltar v tempelj.

To dogodnico premišljajmo, ko gremo k sv. spovedi. Dober je Gospod, le bližajmo se mu z zaupanjem, da prejmemo Njegovo milost.

*

*

*

22. Kristus nam pri sv. spovedi ne odpusti samo enkrat ali dvakrat ali desetkrat, ampak vsakokrat, ko grešimo in se potem skesamo. Kaj bi bilo, ko bi bil Jezus postavil ta sv. zakrament samo za enkratni odpust? Kdor bi drugič grešil, bi ne mogel več dobiti odpusta. Tega pa Kristus v svoji ljubezni ni storil. Odpust grehov lahko zadobimo kolikorkrat grešimo. Pri sv. spovedi se godi, kakor je zapisano v sv. evangeliju: «Gospod», je rekel Peter Jezusu — «kolikokrat bo grešil moj brat zoper mene in naj mu odpustim? Ali do sedemkrat?» Jezus mu reče: «Ne rečem ti sedemkrat, ampak do sedemdesetkrat sedem!»

Svojim razžalnikom moramo odpustiti do sedemdesetkrat sedem. Kdor do sedemdesetkrat sedem odpusti, kaže ljubezen do bližnjega, drugače nima prave ljubezni. Izraz sedemdesetkrat sedem pomenja v sv. Pismu: vedno. Tako in še več je pri sv. spovedi. Bog je sama ljubezen in nam vselej odpusti, ako se pokesamo in poboljšamo.

*

* * *

23. Zakrament sv. pokore ni torej majhna reč. Majhna reč so sicer besede mašnikove: Jaz te odvežem vseh tvojih grehov v imenu Očeta in Sina in sv. Duha, toda skrivnost je v tem velika, kajti mašnik govori v imenu Gospoda Jezusa Kristus. Grešnik ne sme misliti, da mu govori človek te besede, ampak sam Zveličar Jezus Kristus: *Jaz te odvežem.* Ta «jaz» je Kristus.

*

* * *

24. Samo po sebi pa je umljivo, da sv. odveza ne more odvezati grehov grešniku, ki ni vreden ali ki ni dobro pripravljen. Če si nismo dobro izprašali vesti, če se nismo skesali, če nimamo trdnega sklepa, če se po lastni krivdi nismo vsega spovedali, ne moremo dobiti odpusta. Katoliški učenjaki učijo, da je sv. odveza kakor ogenj in grehi da so slama. Če je slama mokra, ne bo gorela. Tako tudi sv. odveza ne izbriše greha, ga ne uniči in ne sežge, ako nismo dobro pripravljeni.

Sam Jezus je razodel sv. Margariti Alacoque, da so pri spovedi tri poglavitne reči: resnično kesanje, trden sklep in odkritosrčna spoved brez vsakega olepševanja.

*

* *

25. Iz vsega je razvidno, da je zakrament sv. pokore neprecenljiva dobrot. Ta zakrament priča, kako nas je Jezus ljubil. Ko bi tega zakramenta ne bilo, bi živeli v nemiru in umirali v grehah. Človeka, ki je smrtno grešil, ne more nobena reč umiriti ko spoved ali zakrament sv. pokore.

V mestu Antwerpen-u je živel plemenitaš, ki je v mladosti uganjal hude pregrehe. Ko se je nekoliko postaral in se spametil, je bil zelo nemiren. Vest ga je prav hudo pekla. Spovedati pa se le ni hotel. Nekega dne se odpravi v cerkev, kjer je hotel poslušati pridigo. Pridigar je pravkar govoril o spovedi in rekel, da je spoved veljavna, čeprav se ne spovemo grehov, ki smo jih izgubili iz spomina. Ko je plemenitaš slišal te besede, je bil nekoliko potolažen. Mislil si je: Poskusiti hočem vse, da izgubim tiste grehe iz spomina, da se jih ne bo treba spovedovati. V

ta namen začne spet zahajati na veselice in potovati po tujih krajih, toda vesti ni mogel nikjer zadušiti. Začel je mnogo brati, a veselja in miru ni mogel najti, kajti pregrehe so mu bile vedno pred očmi. Nazadnje je začel veliko moliti in postiti se, toda grehov ni mogel pozabiti. Sedaj pa sklene napraviti konec nemirnemu življenju. Pripravi si samokres, se usede na voz in se odpravi na svojo pristavo, kjer hoče končati nemirno življenje. Na potu doteče meniha, ki koraka peš. Povabi ga v voz poleg sebe. Pogovor se je kmalu zasukal na verske reči. Pobožni menih je zagovarjal sv. katoliško cerkev in zlasti zakrament sv. pokore, katerega so luterani takrat hudo napadali in potem tudi odpravili. Menih reče: «Kaj bi palemu človeku še ostalo in kaj bi ga rešilo pogube, ko bi ne bilo spovedi?» Plemenitaš se pri teh starčkovih besedah strese in reče: «Kaj govorite o spovedi? Ali me mar poznate? Kako me poznate?» Menih reče: «Ne zamerite! videl vas nisem še nikoli, to pa veste, da govori vsakdo najraji o tem, kar dobro razume, kakor jaz o zakramentu sv. pokore. Ako potrebujete v tej ali oni dušni reči dobrega sveta, sem pripravljen dati.» Plemenitaš odgovori: «Le o spovedi mi ne govorite!» Menih reče: «Morda vam lahko pomagam drugače?» Plemenitaš reče, da je pripravljen v pomiritev svoje vesti storiti vse, le spovedi da bi ne maral. Mej temi pogovori dospeta do pristave. Plemenitaš pregovori meniha, da ondi prenoči. Pogovarjala sta se do pozne ure. Plemenitaš ne pusti mašnika v posteljo, dokler mu ne naznani, kako bi se dala še drugače, t. j. brez spovedi, pomiriti vest. Pobožni menih mu reče: «Čujte še eno uro, izprašujte dobro svojo vest in obžalujte vse svoje grehe, drugo vam bom jutri povedal.» Ko se drugo jutro

zdani, že pride plemenitaš pred vrata mašnikova in reče: «Kar ste mi naročili, sem storil, sedaj pa povejte mi, kako naj umirim svojo dušo?» Mašnik reče: «Sedaj pojdite z menoj po vrtu in ni treba drugega.» Ko sta bila na vrtu, vpraša častitljivi mašnik: «Je-li vam že kaj odleglo?» Plemenitaš reče: «Nič ne, do sedaj še nič.» Mašnik reče: «Morda pa niste še natanko izprašali svoje vesti. Ali vam je na misel prišla ta in ona reč?» Mašnik mu na ta način našteje več pregreh, tudi take, ki se o njih navadno ne govori. Ko omeni posebno grdo pregreho, se plemenitaš strese, zakrije obličje z rokama ter reče jecljaje: «Da, prav ta je tista pregreha, ki mi ne da miru, pa se je spovedati nočem že toliko let!» «Dobro», reče mašnik, «saj ste se je sedaj spovedali. Povejte še druge grehe, ki se jih ne sramujete in spoved je opravljena.» To je plemenitaš tudi storil. Tako je na vrtu opravil dolgo spoved. Dobil je sv. odvezo in je takoj dobil mir, ki ga je po svetu zastonj iskal. Ni mu prišlo več na misel, da bi sam sebe končal. Vest se mu je popolnoma umirila. Milost Božja mu je obsijala um in srce, da je bil popolnoma srečen.

Zakrament sv. pokore je torej za nas neprecenljive vrednosti in važnosti.

26. Obudimo danes zaupanje v Zveličarja, kakor je to zahteval, ko je bil na zemlji: *Zaupaj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni!* To zaupanje imejmo zlasti, ko sprejemamo sv. zakramente, da zadobimo največjo dobroto — odpust grehov in da postanemo otroci Božji in dediči večnega kraljestva.

27. Sv. apostoli nas učijo, da smo postali po Jezusu Kristusu otroci Božji in dediči večnega kraljestva. Te besede pomenjajo, da smo v vsem obožavatelji in da ne pogrešamo v nobeni milosti ničesar. Otrok Božji je nad vse bogat v Bogu. Za ta svet in za pozemeljsko bogastvo se meni le toliko, da ima potrebnega vsakdanjega kruha in potrebne obleke, kakor pravi sv. Pavel: «Nič nismo prinesli na ta svet in gotovo je, da tudi nič ne moremo odnesti. Ako imamo živeža in obleke, bodimo s tem zadovoljni (Tim. 6, 7).»

Otrok Božji in dedič nebeškega kraljestva poje veselo in brezskrbno z veselim pastirjem na planini:

Naj drugi okoli po sveti
si iščejo slave, blaga,
jaz hočem na gori živeti,
tu sreča, tu mir je doma...
Ne, palice svoje ovčarske
za žezlo kraljevo ne dam
in rajši, ko krone cesarske,
cvetice za trakom imam.

To veliko resnico, pa ne spoznamo tako hitro. Človek se peha za častmi, za slavo, na koncu spoznajo umirajoči dobro, da ni vsa čast tega sveta in vse bogastvo nič in da je le *čast otrok Božjih* prava čast in le dediščina večnega kraljestva res pravo bogastvo.

* * *

28. Nobeno bogastvo ni tako veliko ko dediščina večnega kraljestva, katera nam tiče kot otrokom Božjim v Jezusu Kristusu. Sv. Pavel pravi: «Za Je-

zusa sem vse izgubil in smatram za blato, da Kristusa pridobim (Filip. 3, 8).»

Kaj so vsa druga bogastva in vse druge časti in slave nasproti dediščini večnega kraljestva in nasproti časti in slavi otrok Božjih? Večkrat slišimo tega ali onega, ki blagruje bogatince, ki stanujejo po lepih palačah in se gostijo in si napivajo, ki imajo veliko pozemeljskega premoženja, da jim ni treba delati in se potiti, kakor je Bog ukazal v začetku: «V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh!» Vprašamo pa, koliko časa bo to trajalo? Na to nam odgovarja sam Zveličar, ki pravi: «Bil je bogat mcž, ki se je oblačil v škrlat in v tančico in se je vsak dan imenitno gostil. Pa je bil tudi ubožec, ki se je imenoval Lazar, ki je ležal pred njegovimi vrati poln ran. Želel je, da bi se nasitil z drobtinami, ki so padale od mize tega bogatinca, pa mu jih ni nihče dal. Še psi so hodili in lizali nejkove rane.

To pa je trajalo le malo časa, kajti Jezus dostavlja: «Prigodilo se je pa, da je umrl ubogi in angeli so ga nesli v naročje Abrahamovo. Umrl pa je tudi bogati in je bil pokopan v pekel. Povzdignil pa je svoje oči, ko je bil v trpljenju in videl od daleč Abrahama in Lazarja v njegovem naročju. Tedaj je začel vpiti in klicati: Oče Abraham, usmili se me in pošlji Lazarja, da pomoči konec svojega prsta v vodo in ohladi moj jezik, ker grozovitno trpim v tem plamenu. Abraham pa je rekel: Sin, pomisli, da si prejel dobro v svojem življenju in prav tako Lazar hudo; sedaj pa je ta v veselju, ti pa trpiš. Vrhu vsega tega je med nami in med vami postavljen velik prepad. Kdor bi hotel odtod k vam iti, ne bi mogel, in tudi ne od ondod sem priti. Bogatinec pa je rekel: Prosim te tedaj, oče, pošlji ga v hišo mojega očeta.

Imam namreč pet bratov, ki naj jih opomni, da ne pridejo v ta kraj trpljenja. Abraham mu reče: Imajo Mozesa in preroke, ki naj jih poslušajo. On pa je rekel: Nikar, oče Abraham, kajti če kdo od mrtvih k njim pride, se bodo spokorili. Abraham pa mu je odgovoril: Ako Mozesa in prerokov ne poslušajo, ne bodo verovali, čeprav bi kdo od mrtviv vstal (Luk. 16).»

Iz tega zgleada je razvidno, kam vede pozemeljsko bogastvo in kako se vsa sreča in slava tega sveta naglo premeni. Na drugi strani pa je iz tega zgleada razvidno, kako neizmerna sreča in slava čaka otroke božje, čeprav morajo na tem svetu kaj malega trpeti.

Rekel bi kdo: «Bog je torej ustvaril bogastvo s slabim namenom, da bi bogatince pogubil?» Na te besede odgovoraja sv. Gaudencij (1): «Ne s slabim namenom, ampak iz ljubezni te je Bog obogatil, da bi z dobroteljnostjo zdravil rane, ki so jih napravili tvoji grehi. Bogatinec se ni pogubil radi tega, ker je bil bogat, ampak radi tega, ker je pustil ubogega Lazarja stradajočega, dočim se je sam pri mizi dobro gostil. Saj je bil tudi Abraham bogat, a je bila njegova hiša hkratu zavetišče za siromake in potrebne.»

Naj omenim drug zgled. Herod Antipa, oblastnik v Galileji, je bil sin malopridnega Heroda, kateri je bil dal pomoriti nedolžne otroke v Betlehemu. Herod Antipa je bil malopriden, kakor njegov oče Herod, ki je imel enajst žen. Ta malopridni sin Herod Antipa je zavrzel svojo ženo in se poročil z ženo svojega brata Filipa, ki se je imenovala Herodijada. Takrat je sv. Janez Krstnik začel oznanjevati poko-

(1) Alban Stolz: Legende, dne 25. okt.

ro in prihod Zveličarja Jezusa. Med drugim je sv. Janez Krstnik javno opominjal Heroda Antipo, da ne sme imeti žene svojega brata Filipa. Herod Antipa je bil radi tega jezen in je v jezi dal ujeti pravičnega Janeza Krstnika, ga zvezati in zapreti v ječo. Za svoj god pa je dal napraviti veliko večerjo, h kateri je povabil vse polno gospode, knezov, vojvod in galilejskih prvakov. Ko so jedli in pili, je prišla hči Herodijadina in je pred vsemi gosti plesala, da je ugajala Herodu. Zato jo je Herod k sebi poklical in ji rekel: «Prosi me, kar hočeš in ti bom dal.» Prišel je: «Karkoli boš prosila, ti bom dal, tudi polovico svojega kraljestva.» Malopridna plesavka je brž tekla k malopridni materi prešušnici in jo vprašala: «Kaj naj prosim?» Ona pa je rekla: «Glavo Janeza Krstnika!» Malopridno dekle je teklo sedaj brž noter h kralju in je zaprosilo: «Hočem, da mi jadrno daj v skledi glavo Janeza Krstnika.» Kralj, čeprav prešušnik in krvoločnik, je bil žalosten, pa zavaljo prisege in zavaljo gostov, ki so sedeli pri mizi, ni hotel odnehati in malopridno dekle zavriniti. Poslal je rabelja in ukazal prinesiti glavo sv. Janeza v skledi. Rabelj je odšel in obglavil pravičnega preroka. Prinesel je njegovo glavo v skledi, jo dal krutemu dekletu in dekle jo je dalo svoji materi. Ko so pa to slišali njegovi učenci, so prišli in vzeli njegovo truplo in so je položili v grob (Mark. 6).

Ta zgled nam kaže, kako so se gospoda gostili in si napivali in kako so mej sijajno večerjo pravičnega umorili. Sv. Janez je bil siromak, ki je označeval ljudstvu pokoro. Delal je le dobro, oblečen je bil siromašno in jedel le to, kar je v puščavi dobil. Kralj in druga bogata gospoda pa so se sijajno oblačili, stanovali v gosposkih palačah in se razkošno gostili.

Vse to njih bogastvo in vsa njih sijajnost pa je le malo časta trajala. Kje je sedaj njih bogastvo in njih sijajnost? Če se na koncu niso spokorili, so vsi v večni pogubi. Sv. Janez Krst. pa je v družbi Jezusovi v nebesih. Njegovo ime je tudi na zemlji preslavno. Ni ga kraja, kjer bi ne bilo cerkve, ki je posvečena v njegovo čast in slavo in ni je skoraj cerkve, kjer bi ne bilo vsaj oltarja, ki je posvečen na Njegovo ime.

Ta zgled dokazuje, da je le bogastvo otrok Božjih stalno in večno in da je le to bogastvo res pravo bogastvo. Vse bogastvo tega sveta je minljivo, vsa slava tega sveta je puhla in prazna.

29. Sv. vera nas uči, da ni nihče tako bogat ko *otrok Božji*, ki je dedič večnega kraljestva in ima pravico klicati vsemogočnega Boga, stvarnika nebes in zemlje: *Aba, Oče!* Otroci Božji, t. j. ti, ki nimajo nobenega smrtnega greha in so v posvečujoči milosti Božji, imajo najbogatejšega in najplemenitejšega očeta, ki jim bo dal najbogatejšo dediščino večnega kraljestva. To bogastvo je sicer zagotovljeno onstran groba, ko bomo že preizkušnjo na tem svetu prestali, toda vedeti moramo, da daje nebeški Oče svojim otrokom tudi na tem svetu vse potrebno in da jih nikoli ne zapusti. V životopisih svetnikov in svetnic Božjih čitamo, kako je nebeški Oče s čudežem prihajal na pomoč svojim otrokom.

Sv. puščavniku Pavlu je prinašal krokar v puščavo vsak dan pol hleba kruha. Ko ga je pa prišel obiskati sv. Anton, je krokar prinesel cel hleb.

V životopisu sv. Klare čitamo, da je bila ob njenem času draginja. Ljudje so po celi deželi stradali. Tudi v samostanu, kjer je bila sv. Klara predstojnica, so imeli nekega dne le pol hleba kruha. V otroškem zaupanju v nebeškega Očeta, je sv. Klara ukazala, naj prinesejo tistega pol hleba v obednico. Ko ga prinesejo, ga razreže na petdeset kosov, kolikor je bilo v samostanu sester. Vse so jedle in se nasitile in ostalo je še toliko, da je od tega dobilo še mnogo drugih oseb, ki so se do sitega najedle.

Leta 1896. se je dogodil na Francoskem v ženskem samostanu ta-le čudni dogodek. Redovnice ženskega samostana, v kateri je bilo 200 oseb, so delale razna dela za oblačilnico bližnjega cistercijanskega samostana, pa so tudi moko jemale v mlinu tega samostana. Polagoma pa se je nabral velik dolg, ki ga redovnice niso mogle plačati. Pokazalo se je, da je ta dolg narastel na 3000 frankov. Sestra, ki je izplačevala, je bila v veliki zadregi, kajti v denarnici je imela le 100 frankov. Kje naj vzame ostalo? Ker je bila goreča častivka Deteta Jezusa, se vrže na kolena pred Dete, mu razloži svojo stisko in zadrego in jo prosi prav ponižno in srčno: «O moj mali Jezušček, ko bi bila jaz *Ti*, pa bi imela koga, ki bi me tako ljubil, kakor ljubim jaz *Tebe*, bi ga hotela prav gotovo uslišati v zadregi in bi ga ne zapustila. Tebi, moj mali Jezušček, je treba le hoteti. Pokaži mi torej, kaj znaš storiti.» Ko reče te besede, obrne svojo denarnico in gléjte zlatniki padajo iz nje. Toliko jih je bilo, da jih ni mogla spraviti več v denarnico. Prešteje jih in gléj, bilo jih je za 3000 frankov in še nekoliko

več, da je lahko plačala še prihodnje naročilo. Ko je redovnica prinesla plačilo v cistercijanski samostan, se tam niso mogli načuditi, kajti zlatniki so bili povsem novi in sicer po 20 frankov. Mali Jezušček je *otrokom Božjim* v ženskem samostanu privrgel, kar so nujno potrebovali. (1)

Otroci Božji se držijo Jezusovih besedi: «Ne prašajte, kaj boste jedli ali kaj boste pili in ne imejte prevelikih skrbi. Vsega tega namreč iščejo neverniki na svetu. Vaš Oče pa ve, da tega potrebujete. Zategadelj iščite najprej Božjega kraljestva in neigove pravice in vse drugo vam bo navrženo...

*

*

*

30. Otroci Božji nimajo velikih skrbi za posvetne reči, za povsetno blago in posvetno čast in slavo. Njih glavna skrb je, da se ohranijo otroci Božji in dediči večnega kraljestva. Zato se ogibljejo smrtnega greha z največjo skrbjo in s strahom, kajti s smrtnim grehom zgubijo milost Božjo in s tem največjo čast otrok Božjih in največje premoženje, t. j. dediščino Božjega kraljestva. O milosti Božji, ki nam daje čast otrok Božjih in pravico do dediščine Božjega kraljestva, veljajo po pravici besede našega Gospoda Jezusa Kr.: «Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, skriteму v njivi. Ko ga človek najde, ga zakrije in od veselja gre in proda vse, kar ima in kupi njivo. Dalje je nebeško kraljestvo podobno kupcu, ki išče dobrih biserov. Ko najde drag biser, gre in proda vse, kar ima in ga kupi.»

(1) O. Herman Vodenik: Mesec. presv. Srca, str. 74.

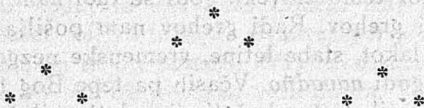
Kdor bere misijonska poročila iz Afrike in Azije, ve, da dobiva katoliška cerkev vsak dan novih mučnikov, ki dajejo svoje življenje za sv. vero in ki radi vse pretrpijo, da le ne izgubijo časti Božjih otrok in dediščine večnega kraljestva. Čital sem o mladeniču, ki so ga opozarjali, naj se čuva, da ga ne umorijo, pa je srčno odgovoril: «Če me umorijo, bo to zame *dobiček*.» Tako so govorili tudi prvi kristjani, ko so jih mučili, pretepali, žgali, pribijali na križ, sekali jim glave i.t.d. Smrt jim je bila dobiček.

V misijonskih poročilih iz Paraguaja beremo, kako željno pričakujejo v misijonskih krajih prihoda katoliških misijonarjev. Ljudje so po več mesecev brez duhovnika. Ko pa pride, mu gredo naproti in mu prirejajo vse mogoče ugodnosti in prijetnosti in ko misijonar odhaja, ga spremljajo dolgo pot in mu ob slovesu kličejo: Pridite kmalu spet k nam! Obiščite nas kmalu! Godi se tako, kakor beremo o sv. Pavlu, ko je v Miletu jemal slovo od kristjanov. Ljudje so ga spremljali do ladje in ko jim je naznanil, da ga bodo težko več videli, so vsi začeli na glas jokati, zlasti, ker jim je rekel, da ga čaka v Jeruzalemu preganjanje in ječa.

Tako goreči so bili prvi kristjani. Bili so hvalježni apostolom in misijonarjem in so skrbno čuvali zaklad, k so ga prejeli od njih, t. j. nauk Kristusov in milost Božjo v Jezusu Kristusu pri sv. zakramentih.

31. Čuvajmo si torej največji zaklad. Če ta zaklad izgubimo, t. j. *čast otrok Božjih in dediščino*

večnega kraljestva, je prav za prav vse izgubljeno, kajti bogastvo tega sveta je minljivo in ni pravo bogastvo. Prav tako je tudi čast in slava tega sveta puhla in prazna. Edina čast, ki je vredna tega imena, je čast otrok Božjih in edino bogastvo, ki je vredno tega imena, je dediščina večnega kraljestva. Veselimo se torej, da smo postali otroci Božji in dediči večnega kraljestva po milosti Jezusa Kristusa.

32. Oglejmo si še nekatere nauke iz današnjega sv. evangelija!

Jezus je stopil v čolnic ter ukazal veslati na ono stran genezareškega jezera in prišel v svoje mesto Kafarnaum. Mesto Kafarnaum se imenuje njegovo mesto, ker je tam z apostoli navadno bival, učil in delal čudeže.

Vpraša se, zakaj je Jezus izvolil Kafarnaum za svoje mesto, saj je znano, da je bilo Jezusovo mesto Nazaret? Zakaj ni hotel Jezus učiti in delati čudežev v Nazaretu? Na to vprašanje je sam Jezus odgovoril ob drugi priliki, ko je rekel: «Nihče ni prerok v svoji domačiji!» To je resnica in te resnice se drži sv. cerkev tudi dandanes. Če je le mogoče, ne nastavi sv. Cerkev nobenega duhovnika v domači kraj, ker bi ga ljudje ne spoštovali in ne poslušali. Nihče ni prerok v svoji domačiji. To skušajo vsi. V svoji lastni hiši niste spoštovani, torej niste preroki. Pri svojih ljudeh ne najdeš zadostnega spoštovanja,

da bi te poslušali in ne najdeš prave hvaležnosti. Zato je nastal tudi pregovor: Bolj ko je svoj, bolj se ga boji!

*

* *

33. Jezus je rekel mrtvoudnemu: *Odpuščeni so ti tvoji grehi*. Kakor je razvidno iz Kristusovih besedi, je bil mrtvoudni človek bolan *radi grehov*.

Kakor temu človeku godi se tudi nam. Bog nas tepe radi grehov. Radi grehov nam pošilja bolezn, uboštvo, lakot, slabe letine, vremenske nezgode i.t.d. Tako se godi *navadno*. Včasih pa tepe Bog tudi pravične, ker jih hoče skušati, jim dati priložnosti, da kaj potrpijo za nebesa, da se v dobrem utrdijo in da si naberejo večjih zaslug. Ta nauk se lepo ujema z besedami Kristusovimi: «Iščite najprej Božjega kraljestva in njegove pravice in vse drugo vam bo navrženo... Ne skrbite za svoje življenje, kaj boste jedli, tudi ne za svoje telo, kaj boste oblačili... Poglejte ptice pod nebom, ne sejejo in ne žanjejo in ne spravljajo v žitnice in vaš Oče nebeški jih živi. Ali niste vi veliko več, kakor one?... In za obleko, kaj skrbite? Poglejte lilije na polju, kako rastejo; ne delajo in ne predejo, pa povem vam, da še Salomon v vsi svoji časti ni bil tako oblečen, kakor njih ena. Če pa Bog tako oblači travo na polju, katera danes stoji in se jutri vrže v peč, koliko bolj bo vas, malomarni! Ne skrbite tedaj in ne govorite: Kaj bomo jedli in kaj bomo pili ali s čim se bomo oblačili... Saj vaš Oče nebeški ve, da vsega tega potrebujete!»

*

* *

34. Kristus je z velikim čudežem dokazal, da je Bog in da je njegov nauk res božji. Vse, kar je on učil, je resnično in vse, kar njegovemu nauku nasprotuje, je neresnično.

Slišali boste mej svetom take-le besede: Vse vere so dobre in vse vere vedejo v nebesa. Ali je to resnično? Ne! Ena je resnica, katero je učil Kristus — Bog, kar pa Kristusovemu nauku nasprotuje je neresnica in torej ne more biti dobro. Le ena vera je resnična in tedaj le ena vera dobra. Kaj bi rekli človeku, kateri bi trdil, da je dvakrat pet — devet? Rekli bi mu, da ni pri pameti. Prav tako smemo reči človeku, ki govori, da je vsaka vera dobra. Tak ni pri pameti!

*

* * *

35. Dogodek v Kafarnaum-u nam priča, da se je Jezusa držala velika množica. Bilo je pri njem toliko ljudi, da se z bolnikom niso mogli pririti do njega. Tako zvesto je ta množica hodila za njim in poslušala besede večnega življenja.

Kaj pa mi? Prav tisti Jezus, ki je v Kafarnaumu ozdravil mrtvoudnega človeka, je tu v sv. tabernaklju. Ali ga hodimo obiskovat, ali mu delamo družbo in ali hodimo za njim? Ali ga sprejemamo pri sv. Obhajilu? Jezus je rekel: «Z vami ostanem do konca sveta.» To svojo obljubo izpolnjuje Jezus vse čase, ali smo pa tudi mi zvesto ž njim, ali ga obiskujemo? Bati se moramo, da nam bo Kristus rekel na sodnji dan: «Lačen sem bil v sv. tabernaklju, pa mi niste dali jesti; žejen sem bil, pa mi niste dali piti; nag sem bil in sam v sv. tabernaklju, pa me niste oblekli in niste prišli k meni.

36. Jezus je rekel farizejem: «Zakaj mislite hudo v svojih srcih?»

Premišljujmo te besede! Bili so krivoverci, ki so trdili, da slabe misli in želje niso prepovedane, ampak le slaba dejanja. Ta krivi nauk je ovržen z besedami, katere beremo v današnjem sv. evangeliju: Zakaj mislite hudo v svojem srcu?

Slabe misli, ki jih imamo radovoljno in z radovoljnim veseljem, so prepovedane; prav tako tudi slabe želje. Po pravici! Saj je Kristus rekel ob drugi priliki, da uboji, ropi, prešuštva, preklinjevanje i.t.d. izvirajo iz slabih misli in želj. Slabe misli in želje so korenike slabih dejanj. Če hočemo iztrebiti slaba dejanja, moramo prej iztrebiti njih korenike, t. j. slabe misli in želje.

37. Farizeji so vedno godrnjali proti Jezusu, ker so bili nevoščljivi. Nevoščljivost je grda lastnost, ki izvira iz pomanjkanja ljubezni do bližnjega. Zato se nevoščljivec ne more zveličati, ker nima prave ljubezni. Nevoščljivost je grda zver v našem srcu. Taka zver nima mesta v Božjem kraljestvu.

38. To so zlati nauki iz današnjega sv. evangelija. Ravnajmo se po njih, ker nam kažejo pravo pot do srečnega konca. V svoji zaslepljenosti in strasti

zabrede človek v svojem življenju večkrat tudi na druge poti, a nazadnje vendar-le spozna, da je edina prava pot ta, ki jo je Jezus učil. Zato je Kristus rekel: «Jaz sem pot.» Le ta pot vede do srečnega konca večnega zveličanja, ker je le v Kristusu odpust grehov in milost Božja.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

39. Vzvišeni namen vsakega človeka je, da doseže srečni konec, ko bo prišel Gospod Jezus Kristus po njegovo dušo ob smrtni uri. Tisti trenotek je za vsakega človeka nad vse važen, ker se takrat odloči srečna ali nesrečna večnost. Blagor človeku, ki bo takrat brez greha, kakor pravi v današnjem berilu sv. Pavel.

*

*

*

40. Žal pa, da je dandanes mnogo trdovratnih in zanikarnih. Bog jih kliče, ker hoče, naj bi se vsi zveličali, kakor pravi sv. Pavel v pismu do Timoteja (I. 2, 4): «Bog hoče, naj bi se vsi ljudje zveličali in naj bi vsi spoznali resnico... zakaj Jezus Kristus je dal sam sebe v odrešilo za vse ljudi.»

Zadnjič so bili morda pri sv. zakramentih, ko so bili pri prvem sv. obhajilu ali pri sv. birmi, ali ko so se poročili. Bog daje tudi takim obilnih milosti, a ti jih odbijajo; straši jih z mislijo na nesrečno večnost, a ti zadušujejo ta strah s tem, da hodijo po veselica in raznih zabavah, da hodijo s tovariši in

veseljaki po športih. Bog jih obsiplje vedno z novimi milostmi in jih naganja z vedno novim strahom, a posvetnjaki se ne izpreobrnejo. Pogrezati se začnejo iz hudobije v hudobijo, iz zločina v zločin, kakor tista dva razbojnika, ki sta bila z Jezuzom križana. Na cerkev, na sv. zakramente se niti več ne zmislijo. Sv. vero smešijo in zaničujejo, kolikor morejo. To so globoko v greh zakopane duše, ki se same ne morejo več dvigniti.

Kaj bo s temi grešniki v dan prihoda Gospoda Jezusa Kristusa? Ali je še kaj upanja? Da! Upanje je do zadnjega trenutka, kajti kri Kristusova, njegove prebodene roke in noge, njegova trnjeva krona, njegova odprta stran vpije k nebeškemu Oetu: «Nisem prišel klicat pravičnih, ampak grešnikov (Luk. 5, 32)!» Kristusovo Srce hoče, naj se vsi ljudje zveličajo. Zato je Jezus rekel sv. Margariti Alacoque, da bo Bog prizanesel grešnikom z ozirom na presv. Srce Jezusovo, da bo Srce Jezusovo trdnjava in gotovo zavetje vsem grešnikom, ki se bodo hoteli zateči vanje tudi v zadnjem trenutku, da uidejo Božji pravičnosti.

* * *

41. Glede trdovratnih in zakrknjenih grešnikov pa je dal Jezus sv. Margariti Alacoque še prav posebno obljubo, ki je deseta obljuba. Svetnica pravi: «Moj Božji učenik mi je dal spoznati, da bodo tisti, ki delajo za rešitev duš, umeli ganiti tudi najbolj zakrknjena srca, če bodo gojili pobožnost do presvetega Srca in če si bodo prizadevali, da bi navdušili za to pobožnost tudi druge.»

Ta obljuba velja v prvi vrsti duhovnikom in spovednikom, pa tudi staršem in predstojnikom, ki imajo zakrknene otroke ali podložnike.

*
* *

42. Bili so svetniki in svetnice v duhovskem, redovniškem in svetnem stanu, ki so imeli čudovito moč na grešnike in zlasti na malopridno mladino. Včasih je njih ena beseda ali besedica več zalegla, ko naši celi in dolgi govori. Zdelo se je, kakor da bi imeli v žepu čudodelno sredstvo, s katerim so kar potegnili nase vse grešnike, ki so prišli ž njimi v dotiko.

Kaj je bilo tisto čudodelno sredstvo? Ali so svetniki res imeli kaj čudodelnega pri sebi? Da! Imeli so prav gorečo ljubezen do Boga, do Zveličarja Jezusa Kristusa, t. j. do Njegovega ljubezni polnega Srca in so vsem priporočali to ljubezen in delali vse, le iz ljubezni do Boga in do Jezusa Kristusa.

* *

43. Prašali so sv. Janeza Bosco, kaj dela z mladino, da ga vsi lepo ubogajo. Svetnik je rekel: «Nič posebnega.» Nato je stopil mej igrajoče se dečke, se je začel ž njimi igrati, potem pa jih je poklical vse k sebi. Prišli so vsi takoj, kakor bi trenil, k njemu, so utihnili in poslušali krščanski nauk, ki jim ga je začel razlagati. Na koncu je rekel gospodom, ki so občudovali ta prizor: «Tako delam jaz in nič drugače!» Gospodje so se čudili, kajti marsikdo je že tako delal, pa ni imel takega uspeha. Otroci so

hodili za svetnikom kakor nanj privezane pohlevne ovčice.

Sv. Janez Bosco je hodil tudi v ječo podučevat dečke, ki so bili kaznovani. Tudi ti izprijeni dečki so mu bili takoj vdani in pokorni. Ker so mu bili tako pokorni, jim je obljubil, da pojdejo ž njim skupaj na zlet, če bodo predstojniki dovolili. Svetnik vpraša za dovoljenje najprej predstojnika v ječi, toda ta se prime za glavo in mu reče: «Kaj vam je padlo v glavo za božjo voljo, saj bi vam vsi dečki ušli!» Čeprav je svetnik zagotavljal, da rad sprejme odgovornost, mu predstojništvo ni hotelo dovoliti. Tedaj se je svetnik osebno obrnil na ministrstvo. Tudi minister se je prijemal za glavo, češ, da je to nemogoče, ker bi mu ti izprijeni dečki gotovo ušli. Ko je svetnik zagotovil, da rad sprejme vso odgovornost, mu je minister sicer dovolil, a je dostavil, da bo poslal z dečki policiste, ki bodo dečke čuvali. Svetnik pa je prosil, naj bi policisti le doma ostali, ker da bo vse sam opravil. Nato mu je minister dovolil.

Mej dečki je bilo veliko veselje, ko so izvedeli, da je svetnik dobil dovoljenje. Določene dne so napravili s svetnikom zlet na deželo. Ko so prišli tja, so se dečki s svetnikom igrali, opoludne so dobili kosilo, proti večeru pa so prišli ž njim kakor pohlevne ovčice spet domov v ječo. Vse je bilo v najlepšem redu, da se je predstojništvo čudilo. Minister, ki je dal dovoljenje, je bil zelo radoveden, kaj se bo zgodilo. Ko je slišal, da je bilo vse v najlepšem redu, se ni mogel načuditi.

* * *

44. Vpraša se, kaj je imel Don Bosco, da je mladino tako vleklo k njemu? Katero je tisto skrivno zeljce, ki je s svojim duhom vleklo tudi tako mladino, ki se je že vlačila po ječah. To zeljce se imenuje ljubezen do Boga, do Zveličarja, ljubezen do Jezusovega presv. Srca in s to ljubeznijo združena ljubezen do bližnjega. To ljubezen začuti vsakdo hitro in se jej ne more ustavljati. Ta ljubezen je Božja ljubezen oziroma je Bog sam, ker pravi sv. Janez, da Bog je ljubezen. Zato so svetniki imeli na ljudi neomejen vpliv in so z Božjim dostojanstvom govorili in delali. Zato beremo v životopisih svetnikov, da so celo mrtve obujali v življenje, kajti Bog, ki je v njih prebival kakor v templju, je vsemogočen.

To je zlat nauk za vse predstojnike in starše, če hočejo vzgajati mladino. Pred vsem naj vsakdo poskrbi, da bo v Njegovem srcu Bog, da bo v njem Božja ljubezen, ki je vsemogočna. Kako naj se otroci vzgojijo v strahu in ljubezni Božji, če starši nimajo te ljubezni, če ni v hiši Srca Jezusovega, ki iz njega izvira vsa ljubezen.

45. So učenjaki, ki učijo v visokih šolah, kako treba mladino vzgajati in navajati k svetim čednostim, njih otroci pa so najslabše vzgojeni; nasprotno pa znajo preprosti kmetje in delavci prav dobro vzgajati svoje otroke, čeprav nimajo tiste učenosti, ampak le učenost strahu Božjega in ljubezni Srca Jezusovega. Iz Srca Jezusovega berejo tisto skrivnostno zeljce, ki dela čudeže, ki daje staršem, predstojnikom, duhovnikom in spovednikom tisto potr-

pežljivost in ljubezen, ki izpreobrača najbolj trdovratne grešnike.

*

*

*

46. Neki redovnik pripoveduje tole zanimivo dogodbo: Nekoč se mu je približal preprost kmet in mu rekel: «Oče, danes ste pridigali o kraljevanju Srca Jezusovega. Že dvajset let prejemanj sv. obhajilo vsak dan in vsak četrtek opravljam sveto uro. Pri tem se mi zdi, da je Jezus vedno bolj Kralj, poln usmiljenja in ljubezni. Že dvajset let prosim Boga, naj da spoznati svetu velike reči, o katerih ste danes pridigali.» Ker so me besede teža preprostega kmeta zanimale, sem ga povabil na svoje stanovanje, da bi mu dal priložnost govoriti. Dve uri mi je govoril iz srca. Poslušal sem ga in se čudil njegovim besedam. Pravil mi je vzvišene reči, da sem kar strmел. Ko je proti polnoči hotel oditi, sem mu rekel, naj to, kar mi je govoril, napiše zame. To njegovo govorjenje sem hotel imeti za vsako ceno, da bi mi služilo pri mojih pridigah o Srcu Jezusovem. On pa se mi je nasmejal in rekel: «Oče, to ni mogoče, saj jaz ne znam ne čitati ne pisati.» Izprva sem mislil, da me le vara. — «Če ne znate čitati, kdo vas je pa naučil vse te lepe reči, o katerih ste govoril? Kdo?» Tedaj mi je resno povedal: «Oče, vi mašujete vsako jutro, torej imava oba istega učitelja. Če jaz vem, vi pa ne veste, ni kriv Učitelj, ampak vi, č. Oče!» Ker me je njegov odgovor iznenadil, je v svoji preprostosti mislil, da ga nisem razumel ter je dostavil to-le prelepo primerico: «Glejte, Oče, recimo, da je ta miza oltar. Vi bi bili na oni strani in bi držali v rokah sv. hostijo. Jaz bi bil pa na tej strani. Med nama v

isti razdalji od obeh bi bilo Sonce, t. j. Jezus. Jaz bi ga videl, vi pa ne. Kdo bi bil kriv? Gotovo bi ne bilo krivo Sonce — Jezus, ampak vaše oči!»

Ko je ta duhovnik pravil te besede lijonskemu kardinalu, je ta čudeč se poslušal ter mu dejal: «Dragi, napišite to zgodbo z zlatimi črkami, zakaj to je najvišje bogoslovje!» (1)

Od kod je zajemal ta preprosti kmet svojo učnost? Kdo ga je razsvitljeval? Kdo ga je učil? To je delal Jezus, to je delalo Jezusovo preusmiljeno Srce, ki je Sonce, ki jasno razsvitljuje tudi preproste ljudi, da znajo dobro živeti in tudi druge lepo učiti in jih navajati k lepemu in krepostnemu življenju.

Take milosti dobivajo le ti, ki srčno ljubijo Jezusovo presv. Srce. Takim daje Božje Srce posebnih milosti, da znajo pridobiti in poboljšati vse ljudi, tudi najbolj zakrknene grešnike. Ljubezen do presv. Srca Jezusovega je tisto čudodelno zeljce, ki vleče s svojim duhom vse ljudi nase.

Sv. Janez Vianej je bil prav preprost župnik v Arsu na Francoskem. Svoje šole je prav s težavo dovršil. In vendar so hodili ljudje iz cele Francije v Ars, da bi bili pri njem pri sv. spovedi ali da bi bili pri njegovi pridigi. Kaj je bilo tisto, ki je tako vleklo ljudi k njemu? To je bila njegova neizmerna ljubezen do Jezusovega Srca. Ta sv. župnik je neprestano govoril o Njem. Zato pa so se zdele ljudem vse njegove besede drugačne, kakor naše. Marsikateri liberallec, ki je prišel v cerkev poslušat, se je v začetku posmehoval njegovim besedam, ker sv. župnik Janez Vianej ni bil pravi govornik, a kmalu so vsi spoznali, da je za njegovimi besedami nekaj drugega,

(1) O. Harman Vodenik: Mesec presv. Srca, str. 154.

da govori iz njega Božja ljubezen Srca Jezusovega, kateri se niso mogli ustavljati. Takoj so postali resni, so pazljivo poslušali do konca in so na koncu pristopili k sv. spovedi.

*
*
*

47. Na sv. Janezu Vianeju vidimo, kaj so imeli svetniki, da so tako vlekli ljudi k sebi. Tisto čudodelno zeljce, ki s svojim duhom vleče vse ljudi k sebi, je češčenje presv. Srca Jezusovega in nežna in goreča ljubezen do tega Srca, kakor je Jezus sam obljubil: «Njim, ki bodo gojili nežno pobožnost do mojega Srca, bom dal milost, da bodo umeli ganiti tudi najbolj zakrknena srca!»

Kdor se hoče torej zveličati in kdor hoče druge poboljšati in zveličati, naj začne častiti in ljubiti božje Srce Jezusovo. V to srce moramo imeti neomejeno zaupanje, ker je božje Srce in torej vsemočno.

*
*
*

48. Svoj čas je v Indiji en cel rod rdečkožcev prestopil h krščanski cerkvi. Misijonarji so jih dobro podučili in potem vse pokrstili ter jih pustili. Bili so vsi goreči in vneti kristjani, kakor beremo o prvih kristjanih ob času sv. apostolov. Ko so misijonarji vse lepo uredili, so odšli na drugo misijonsko postajo, ki je bila oddaljena od te dvajset do trideset kilometrov. Toda kristjani s prve postaje so ob nedeljah hodili tja, čeprav je bilo tako daleč. Tudi za prvi petek so prav mnogi hodili dvajset do trideset kilometrov da-

leč, da so tam prejeli sv. zakramente. Mej temi je bil mož, ki se je bil hudo ranil v prst. Šel je k zdravniku, a ta mu je rekel: «Priatelj, rana je huda. Ti moraš ostati tu vsaj štiri ali pet dni, da bom rano lahko pregledal vsak dan. Upam, da ti bom roko rešil, ampak povem ti, da jo prav lahko izgubiš.»

Indijanec odgovori: «To je meni nemogoče. Jutri je prvi petek v mesecu in jaz hočem iti k misijonarjem, da prejmem sv. obhajilo in da bom pri sv. maši.»

«Toda vеди, da bo po povratku morda že prepozno in da bo treba morda operacije.»

Indijanec je nekoliko pomišljal, potem pa se je odrezal: «Naj bo, kar Bog hoče! Če bo treba operacije, boste pa rezali, toda jaz grem z drugimi ljudmi našega rodu za prvi petek k sv. obhajilu!»

Ko se je po povratku vrnil k zdravniku, je ta dejal: «Ali ti nisem rekel? Sedaj je nujno potrebna operacija! Tri prste treba odrezati!»

Indijanec odgovori: «Naj bo! Zame je sv. obhajilo več, ko trije prsti na roki!»

In dal si jih je neustrašno odrezati!

Ta Indijanec gotovo ni prav ravnal, da se ni pokoril zdravniku in gotovo bi ga bili tudi mi opominjali, da ne sme tako delati, a pokazal je na drugi strani lepo gorečnost do Najsvetejšega in do presv. Srca Jezusovega. (1)

Posnemajmo ga v tej gorečnosti do presv. Srca in prizadevajmo si iz vseh svojih moči, da dosežemo

(1) Istruzioni catechistiche, volume V. str. 44, Viterbo.

odpust grehov in srečni konec, ko bo Jezus prišel po naše duše ob smrti uri.

49. V desetem členu (1) apostolske vere izpovedujemo, da verujemo v odpuščanje grehov, t. j. da je Kristus dal cerkvi oblast grehe odpuščati. To je velika skrivnost v Kristusovi cerkvi. Zakrament sv. pokore je zakrament brezmejne ljubezni in dobrotljivosti Božje. Kaj naj bi grešni človek začel, ko bi tega zakramenta ne bilo? S čim naj bi se tolažil, ko bi bil v smrtnih grehah? Poleg sv. Rešnjega Telesa je ta zakrament največji zaklad, ki ga ima sv. cerkev.

50. Da je dal Kristus apostolom in njih naslednikom oblast odpuščati grehe, je v sv. evangeliju prav jasno zapisano. Ko se je Kristus po vstajenju prikazal apostolom, je rekel: «Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem.» In ko je to izrekel je dihnil vanje in jim rekel: «Prejmite sv. Duha! Komur boste grehe odpustili, so mu odpuščeni in komur jih boste zadržali, so mu zadržani (Jan. 20, 21).» S temi besedami je Kristus postavil zakrament sv. pokore, t. j. Kristus je dal učeči cerkvi oblast grehe odpuščati in sicer vse grehe, male in velike. Ni ga greha, ki bi ga

(1) Ponovimo z otroci vprašanja v Velikem katekizmu od str. 238 do 242.

cerkev ne mogla odpustiti, ako se grešnik resnično kesa in se resnično pokori. Pred Kristusa je stopila v templju prešuštnica, katero so hoteli Judje s kamenjem pobiti. Po Mozesovi postavi bi bila morala umreti, ker se je prešuštvo kaznovalo s smrtjo. Kristus pa je rekel farizejem: «Kdor izmed vas je brez greha, naj vrže prvi kamen vanjo.» Potem se je pripognil in pisal te besede v prah na tleh. Ko so farizeji to slišali, so začeli eden za drugim odhajati, da je ostala sama ženska. Jezus se je tedaj vzdignil po koncu in rekel: «Žena, kje so tisti, ki so te tožili? Ali te ni nihče obsodil?» Ona je rekla: «Nihče, Gospod!» Jezus jej reče: «Tudi jaz te ne obsodim; pojdi in nikar več ne greši (Jan. 8, 32).» Kakor ta prešuštnica je bil tudi desni razbojnik velik grešnik, ki je bil mnogo ljudi oropal in ubil. Še na križu viseč je Kristusa v začetku preklinjal. Zadnji trenotek pa se je ta človek obrnil k Jezusu in Jezus mu je vse odpustil in mu rekel: «Še danes boš z menoj v raju.» Tako je torej Kristus odpuščal največje grehe. Prav to oblast pa je dal apostolom in njih naslednikom, ko jim je rekel: «Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem... Prejmite sv. Duha! Komur boste grehe odpustili, so mu odpuščeni in komur jih jih boste zadržali, so mu zadržani.»

*

* *

51. Vedeti pa treba, da si Kristus ni samo z besedami pripisoval oblasti grehe odpuščati, ampak da je tudi v dejanju to dokazal, kakor beremo v *današnjem sv. evangeliju*. Rekel je mrtvoudnemu človeku: «Zaupaj, sin, tvoji grehi so ti odpuščeni.» Ko so

farizeji to slišali, so rekli: «Ta preklinja Boga», češ, grehe odpuščati more sam Bog. Kristus jim je rekel: «Zakaj mislite hudo v svojih srcih? Kaj je laže reči: Odpuščeni so ti tvoji grehi ali reči: Vstani in hodi?! Da boste pa vedeli, da ima Sin človekov oblast grehe odpuščati na zemlji» — tedaj je rekel mrtvoudnemu: «Vstani, vzemi posteljo in pojdi v svojo hišo.» Mrtvoudni je takoj vstal. Tako je Kristus dokazal strmečim množicam, da ima oblast grehe odpuščati. To oblast pa je izročil svoji cerkvi.

*

*

*

52. Ker ima torej cerkev v resnici oblast grehe odpuščati, poslužujmo se te oblasti in sprejemajmo pogostoma zakrament sv. pokore. Ne bodimo nespačetni, da bi živeli brez sv. zakramentov, kakor živijo neumni posvetnjaki. Sv. Pavel nas uči v današnjem sv. berilu, da čakamo prihoda našega Gospoda Jezusa Kristusa in da moramo biti brez greha za tisti dan, ko bo prišel Kristus po nas ob smrtni uri in zlasti na tisti veliki dan, ko bo prišel na oblakih neba. Najboljša priprava za ta dan je pogosto prejemanje zakramenta sv. pokore in sv. Rešnjega telesa. S tem si najbolje očistimo vest, da bomo lahko tisti dan brez greha. Z zakramentom sv. pokore in sv. Rešnjega telesa smo *v vsem obogateli*, da nam ničesar ne manjka za večno zveličanje.

*

*

*

53. O sv. Ivani Frančiški Fremiot, ki jo obhajamo dne 21. avgusta, beremo, da je 31 let vsak dan pri-

stopala k mizi Gospodovi. Vselej se je za sv. zakramente tako skrbno in natančno pripravljala, kakor da bi šla prvikrat.

Imela je prelepo navado, da je sama sadila cvetice, jih trgala in nosila na oltar pred najsvetejši zakrament. Govorila je: Jaz si želim biti kakor cvetice pred Najsvetejšim. Kakor so te cvetice neprestano pred Najsvetejšim in tam venejo in umirajo, prav tako želim tudi jaz biti vedno pred Jezusom in bi rada pred njim končala svoje življenje.

Naj vam povem tudi zgled trdovratnega in nespokornega grešnika. Ob času sv. Januarija in njegovih tovarišev je živel deželni oblastnik Timotej. Ta je bil silno trdovraten človek. Najprej je ukazal vreči sv. Januarija in tovariše v razbeljeno peč. Toda po milosti Božji jim ogënj ni škodoval. Oblastnik Timotej pa se ni dal omečiti. Ukazal je Januarija in tovariše do smrti mučiti na natezalnici, pa na molitev sv. Januarija so vsi ozdraveli. Potem jih je dal privezati k vozu, da so morali tekati s konji. Voznik je svete mučence neusmiljeno pretepal. Ker ni vse nič pomagalo in so bili stanovitni, jih peljejo v gledališče, kjer naj bi jih divje zveri raztrgale. Ko odprejo divje zveri, pokleknejo sveti mučenci k molitvi. Divje zveri gredo sicer proti njim, a se kmalu ustavijo in vržejo na kolena pred nje, ne da bi jim kaj žalega storile. Vse ljudstvo je strmelo, le Timotej je bil trdovraten in je ta čudež pripisoval čaranju. V svoji trdovratnosti je dal ukaz, naj vsem glave odsečejo. Komaj pa je ta ukaz izustil, je oslepel. Toda sv. Januarij je hotel pokazati vzvišenost krščanske vere, ki zapoveduje tudi sovražnike ljubiti in je zato z molitvijo in s svetim križem Timoteja ozdravil. Toda glejte trdovratnost! Ko je izpregledal, je pono-

vil ukaz, da morajo vsem glave odsekati. Še sedaj kažejo v mestu Puteoli kamen, na katerem je sv. Januarij klečal, ko so mu glavo odsekali. Pri tej priliki so natočili nekoliko njegove krvi, ki jo sedaj hranijo v mestu Napoli. Ta kri je sicer strjena, toda na praznik sv. Januarija dne 19. sept. oživi in zavre vsako leto. Sv. Januarij torej še do danes ni prav za prav umrl, ker je njegova kri še živa.

Oblastnik Timotej je zgled prave trdovratnosti in praznega strahu pred ljudmi. Bal se je namreč njih, ki so ukazali kristjane preganjati. Ne bodimo trdovratni! Ne odlašajmo s pokoro! Prejemajmo radi sv. zakramente, da bomo rastle v pravičnosti in svetosti in da dosežemo na koncu zveličanje in častljivo vstajenje.

Sedeminšestdeseto branje

ZA DEVETNAJSTO NEDELJO PO BINKOŠTIH.

1. Na nebeško ženitnino jih je veliko povabljenih, kakor beremo v *današnjem sv. evangeliju*, toda mnogi nimajo zato nobenega veselja, ker so utopljeni v posvetne reči, mnogi hodijo rajši po kupčijah in se zabavajo s svojimi pristavami in posestvi, mnogi pa celo zasramujejo božje poslance, ki jih vabijo, ter jih preganjajo in ubivajo, pa tudi mej njimi, ki radi pridejo, so nekateri, ki niso pripravljeni, ker nimajo svatovskega oblačila. Kakor beremo v *današnjem sv. evangeliju*, je prišel kralj pogledati svate in je videl tam človeka, ki ni bil svatovsko oblečen in mu reče: «Prijatelj, kako si sem prišel, ko nimaš svatovskega oblačila?» Tedaj ga je dal kralj zvezati in vreči v vnanjo temo, kjer je jok in škripanje z zobmi.

*

* *

2. Veliko je povabljenih, a izvoljeni so le tisti, ki imajo svatovsko oblačilo. Mnogo je kristjanov, ki hodijo v cerkev, ki poslušajo božjo besedo, ki prejemljejo celo sv. zakramente, a so kljub temu brez svatovske obleke, ker se ne poboljšajo, grešnih navad ne zapuste, storjenih škod ne popravijo in se svojih pregreh prav ne spovedujejo in jih ne obžalujejo.

Ko bo prišel Gospod, jih bo našel brez svatovskega oblačila, pa jih bo ukazal zvezati in vreči v vnanjo temo, kjer je jok in škripanje z zobmi.

*

*

*

3. Kaj pa je to svatovsko oblačilo? Sv. Pavel pravi o tem v današnjem sv. berilu: *Oblecite novega človeka, ki je v Bogu ustvarjen v pravičnosti in resnični svetosti.*

Mnogi mislijo, da obleči novega človeka, pomeni: premeniti svoj stan, iti v samostan ali obleči spokorno ali redovno obleko, pustiti delo in le moliti i.t.d. To pa je krivo. Da postaneš drug človek, ni potrebno, da postaneš frančiškan, kapucin, jezuit, dominikan, ni potrebno, da postaneš redovnica, ampak da premeniš in posvetiš svoje misli, želje, besede in dejanja, da postaneš svet in pravičen človek. Imamo svetnike iz vseh stanov. Napačno je mnenje, da kralji, cesarji in sploh bogataši ne morejo postati sveti. Iz kraljevskega rodu imamo, n. pr. Sv. Ludovika, francoskega kralja, sv. Edvarda, angleškega kralja, sv. Ferdinanda, španskega kralja, sv. Henrika, nemškega cesarja!

Iz visokega uradniškega stanu in iz vojaškega stanu imamo polno svetnikov, n. pr. sv. Ambroža, sv. Dionizija, sv. Fulgencija.

Iz trgovskega stanu in iz rokodelskega stanu imamo brez števila svetnikov: Sv. Jožef in apostoli so bili iz rokodelskega stanu, sv. Krišpin je bil čevljar, sv. Prokul je bil kamenosek, sv. Homobon je bil krojač, sv. Izidor je bil kmet, sv. Lenard je bil pastir, sv. Rihard je bil voznik, sv. Viljem je bil mlinar,

sv. Geminijan je bil křčmar, sv. Kvirijak je bil kuhar, sv. Aleksander je bil ogljar, sv. Henrik je bil mesar i. t. d.

V vseh stanovih so bili sveti možje in mladeniči, sv. žene in dekleta. Ti niso vsi živelj v samostanih, pa so se vendar le zveličali. Pogoj za svetost je, da slečemo starega človeka in oblečemo novega, ki je v Bogu ustvarjen v pravičnosti in resnični svetosti.

Svatovsko oblačilo je torej pravičnost in resnična vsetost. Zato opominja sv. Pavel: *Opustite laž in govorite resnico... Ako se jezite, nikar ne grešite; sonce naj ne zaide v vaši jezi... Kdor je kradel, naj ne krade več, temuč naj raji pridno dela s svojimi rokami, kar je dobro, da bo imel kaj podeliti potrebnemu.*

Kdor torej laže, krade in goji sovraštvo, nima svatovskega oblačila, ampak hudičovo oblačilo in nima prostora na nebeški ženitnini. Zato opominja sv. Pavel: *Ne dajajte prostora hudiču!*

Skrbimo torej, da bomo imeli vedno svatovsko oblačilo pravičnosti in resnične svetosti, t. j. posvečujoče milosti Božje. To je obleka, ki daje človeku pravico sedeti pri mizi nebeške ženitnine.

Sv. Avguštin je v mladosti živel v grehah. Milost Božja pa mu je pomagala. Ko je bil nekega dne ves nemiren in žalosten na vrtu pod figovim drevesom, je zaslišal otroški glas: Vzemi in beril! Vzemi in beril! Najprej je mislil, da se otroci igrajo, a kmalu spozna, da bi to utegnilo biti Božje svarilo. Vstal je in tekkel v hišo, kjer je bil pustil liste sv. Pavla. Ko pride v hišo, odpre knjigo in bere: «Ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevoščljivosti, temveč oblecite Jezusa Kristusa in

ne strezite mesu v poželjivosti (Rim, 13, 13, 14).» Te besede so bile sv. Avguštinu dovolj. Takoj je začel novo življenje, takoj je oblekel novega človeka v Jezusu Kristusu.

*

* *

*

*

*

*

*

*

4. Ko bi bogat gospod rekel siromaku: Ako boš vedno priden in zvest, ako boš pokoren in mi boš v vseh rečeh natančno služil, ti obljubim, da te hočem postaviti po desetih letih gospodarja vsega premoženja. Imel boš lepo hišo in krasno posestvo, jedel boš, kar boš hotel in pil iz najboljših vinogradov. Ti boš srečen, bolj ko vsi drugi ljudje daleč okrog.

Kaj naj stori siromak? Rekel bo gotovo sam pri sebi: Glej, čaka me velikanska sreča. Za deset let bom gospod. Toda sedaj moram biti pokoren, ta mali čas moram zvesto služiti in dobro gledati, da gospoda kedaj ne razžalim in razsrdim.

Kakor ta gospod, govori tudi gospod Bog, ki je gospod vseh gospodov, vsem nam, ki smo njegovi hlapci: Ak boste izpolnjevali moje zapovedi, ako boste živeli, kakor vam jaz zapovedujem, boste uživali po kratkem času pozemeljskega življenja neskončno srečo v nebesih, ki presega vse sreče in vse bogastvo celega sveta. Pogoj je, da izpolnjujete zapovedi, ki sem vam jih dal in ki jih je dala sv. katoliška cerkev ali z drugimi besedami: Pogoj je, da oblečete novega človeka, ki je v Bogu ustvarjen v pravičnosti in svetosti. Ako to res storite vam bo Bog dal srečo, kakršne ni videlo oko in ki o njej ni še slišalo uho in ki je noben jezik opisati ne more.

Sv. Pavel nam kliče v današnjem sv. berilu: «Bratje, oblecite novega človeka!» Sleči moramo slaba dela in slabe navade in obleči dobra dela in sv. čednosti. Odvreči moramo vse laži in govoriti resnico, odvreči jezo, odpovedati se hudobnemu duhu, odpovedati se tujemu blagu in delati vedno dobro. Za vse to nas čaka neskončna sreča v Božjem kraljestvu.

*

* *

5. Da moramo vse storiti in biti pripravljeni tudi vse žrtvovati, da si kraljestvo Božje zagotovimo, je Kristus priporočal o raznih prilikah! Tako je rekel Kristus: «Ako te pohušuje tvoja roka, odsekaj jo, ker bolje je, da greš hrom v življenje, kakor da imaš dve roki in greš v pekel, v neugasljivi ogenj, kjer črv ne umrje in ogenj ne ugasne. In ako te tvoja noga pohušuje, odsekaj jo, ker bolje je, da greš kruhljav v življenje, kakor da imaš obe nogi in te vržejo v pekel neugasljivega ognja, kjer črv ne umrje in ogenj ne ugasne. In ako te tvoje oko pohušuje, izderi je; bolje je, da greš z enim očesom v Božje kraljestvo, kakor da imaš obe očesi, pa te vržejo v peklenški ogenj, kjer črv ne umrje in ogenj ne ugasne (Mark. 9, 42).»

Ob drugi priliki je rekel Kristus: «Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, skritemu v njivi. Ko ga človek najde, ga zakrije in od veselja gre in proda vse, kar ima in kupi tisto njivo. Spet je nebeško kraljestvo podobno kupcu, ki išče dobrih biserov. Ko najde drag biser, gre in proda vse, kar ima in ga kupi (Mat. 13, 44).»

Človek mora biti torej pripravljen dati vse, kar ima, da si pribori nebeško kraljestvo.

Ko je ob isti priliki govoril o neskončni sreči v nebesih, je rekel: «Takrat se bodo pravični svetili, ko sonce v kraljestvu svojega Očeta», a je dostavil: «Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša (Mat. 13, 43).» Hotel je reči: Stvar, o kateri govorim, je resna in težave in skušnjave, ki so človeku na potu, so velike, zato je treba truda, premagovanja in žrtev, če hočemo doseči večno srečo.

Ob drugi priliki je Jezus rekel: «Resnično, povem vam, da bogatinec pojde težko v nebeško kraljestvo... Laže je kameli iti skozi uho male šivanke, ko bogatemu priti v Božje kraljestvo.» Učenci so mu tedaj rekli: «Kdo se bo tedaj mogel zveličati?» Jezus pa jih je pogledal in jim rekel: «Pri ljudeh je to nemogoče, pri Bogu pa je vse mogoče.» Tedaj je Peter odgovoril in mu rekel: «Glej, mi smo šli za Teboj, kaj nam tedaj bo?» Jezus pa je rekel: «Resnično, povem vam, da ob preroditvi, ko bo Sin človekov sedel na sedežu svojega veličastva, boste sedeli tudi vi, ki ste šli za menoj, na dvanajsternih sedežih in sodili dvanajstere Izraelove rodove. In sleherni, ki zapusti hišo ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali ženo ali otroke ali njive zavoljo mojega imena, bo stotero prejel in večno življenje dosegel. Veliko pa jih bo poslednjih, ki so prvi in prvih, ki so poslednji (Mat. 19).»

Če hočemo torej iti v večno kraljestvo, se moramo truditi in žrtvovati in se vsemu raji odpovedati ko izgubiti je. To je sicer težavno, toda z milostjo Božjo je vse mogoče. Kristus pravi: «Pri ljudeh je to nemogoče, pri Bogu pa je vse mogoče.» Zato moramo goreče moliti, da nam Bog da potrebno milost, kajti milost Božja je za zveličanje potrebna.

*
* *

6. Oblecimo torej novega človeka v pravičnosti in svetosti, ako hočemo kdaj priti na nebeško ženitnino! Delajmo dobro, kolikor moremo, da si po dobrih delih zagotovimo svoj poklic in vstop na večno ženitninsko gostijo.

*
* *
* * *
* * *

7. Kdor je povabljen na obed k visoki gospodi, mora priti v predpisani obleki.

Ko smo povabljeni na ženitnino, se tudi ne spodobi, da bi prišli v vsakdanji obleki.

Ta navada je bila pri Izraelcih v starem zakonu še bolj očitna. Nihče ni smel na ženitnino v navadnih oblačilih. Bogatini so imeli celo navado, da so sami poskrbeli obleko povabljenim. Preden je kdo vstopil v ženitovanjsko sobo, se je moral tam preobleči. To navado omenja Kristus v prelepi priliki, ki jo bremo v današnjem sv. evangeliju.

*
* *

8. Kristus nas hoče podučiti, da nas čaka v prihodnjem življenju veliko veselje, ki je podobno veselju na ženitovanjski gostiji. Kristus je izrečno obljubil, da bomo prejeli stoterno plačilo za vse, kar na tem svetu dobrega storimo. Ženitovanjsko veselje v Božjem kraljestvu bo stokrat večje, ko veselje na posvetnih veselicah. Kristus je rekel: «Slehnri, ki

zapusti hišo ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali ženo ali otroke ali njive zavoljo mene, bo stoterno prejel in večno življenje dosegel. (Mat. 19, 29).»

*

* *

9. Kdo je ta kralj, ki je napravil svojemu sinu ženitovanje. To je nebeški Oče. Njegov sin je Jezus Kristus, nebeški ženin. Na ženitnino so bili prvi povabljeni Judje, ki pa niso hoteli priti; potem so bili povabljeni drugi narodje, mej njimi tudi mi. Poklicali so nas z vseh razpotij, z vseh cest, iz vseh kotov, z vseh hribov in gora.

Vsi smo povabljeni na nebeško ženitnino, a mnogi je ne dosežejo, kajti brez lepe obleke posvečujoče milosti Božje ne smemo in ne moremo na nebeško ženitnino. Poskrbeti si moramo torej lepò ženitovanjsko obleko. Če skrbimo za lepo obleko, ko smo povabljeni na posvetno ženitnino, koliko bolj moramo skrbeti za ženitovanjsko obleko posvečujoče milosti Božje, ko vemo, da smo povabljeni na nebeško ženitnino.

*

* *

10. O ženitovanjski obleki posvečujoče milosti Božje pa tudi o dejanski milosti Božji pravi šesta temeljna resnica: «Da je milost Božja za zveličanje potrebna in da se noben človek brez milosti Božje zveličati ne more.» Na vprašanje, *kaj* je posvečujoča milost Božja, odgovarja katekizem: Posvečujoča milost Božja je nadnaravna, duši trajno podeljena milost, ki človeka prerodi v novo nadnaravno življenje

otrok Božjih. Sv. očetje primerjajo povsečujočo milost Božjo luči *ali tudi lepi obleki*. Ta luč ugasne in lepa obleka se ognusi z vsakin smrtnim grehom.

Ustno izročilo pripoveduje: Ko je sv. Školastika, sestra sv. Benedikta, umirala, je bil njen brat sv. Benedikt doma v svoji celici. Ko je sveta sestra umrla, je slučajno pogledal in videl njeno lepo dušo dvigajočo se v nebesa v podobi prelepega belega golobčka. Njena duša se je blestela v posvečujoči milosti Božji. Šla je naravnost na nebeško ženitnino.

Prav tako je tudi sv. Anton puščavnik, videl lepo dušo sv. Pavla, puščavnika, ki se je dvigala mej angeli, preroki in očaki v sveta nebesa.

*

* *

11. Kdor si hoče pridobiti Božje kraljestvo mora postati nov človek po zgledu svetnikov in svetnic Božjih, kakor pravi sv. Pavel v današnjem sv. berilu: «Prenovite se v duhu svojega uma. Oblecite novega človeka v pravičnosti in resnični svetosti. Opustite laž, govorite resnico vsakteri s svojim bližnjim, če se jezite, nikar ne grešite. Ne dajte prostora hudiču. Kdor je kradel, naj ne krade več, temveč naj raji pridno dela s svojimi rokami, kar je dobro, da bo imel kaj podeliti potrebnemu. Nobeno hudo govorjenje naj ne pride iz vaših ust, ampak kar je poslušavcem v prid.»

*

* *

12. Posvečujočo milost Božjo dobiva človek pri sv. zakramentih. Posvečujoča milost Božja ga prero-

di v novo nadnaravno življenje otrok Božjih, ki daje pravico do nebeškega kraljestva. Zato bi morala biti naša poglavitna skrb, da si pridobimo nadnaravno oblačilo posvečujoče milosti Božje in da si je ohranimo do smrti.

Zanimivo dogodbico je zapisal misijonar iz Severne Amerike, o paganski deklici, ki je bila podučena o sv. veri in zlasti o posvečujoči milosti Božji, ki je za zveličanje potrebna. Misijonar piše: Te dni je prišla k meni paganska deklica, ki me je lepo prosila, naj bi jo krstil in sprejel v katoliško cerkev. Rečem ji, da se mora prej dobro podučiti o verskih resnicah. «Podučena sem že, ker imam prijateljico, ki je že kristjana. Ta me je podučevala in kar zna ona, znam tudi jaz.» Ko se prepričam, da res dobro zna, da je bistre glave in da je njeno srce res goreče in hrepeneče po sv. krstu, jo vprašam še, ali ima še žive starše, ali oni vedo, kar misli storiti in kaj pravijo k temu? Odgovori mi: Danes zjutraj sem prosila očeta, naj mi dovolijo, da grem k vam, pa so me ostro pogledali in rekli: «Že nekaj časa videvam, da si vsa izpremenjena in ne vem, kaj bo s teboj. Le pojdi, a povem ti: Ako izvem, da si se pokristjanila, na vrata te bom obesil in pretepal tako dolgo, dokler se mi mrtva ne zgrudiš pod noge.» «In ti se nič ne bojiš?» vprašam dalje. «Kaj bi se bala», reče, saj ko bom krščena, bom imela posvečujočo milost Božjo in bom brez greha. Če umrjem, pojdem v nebesa. Zame je bolje, da prej umrjem.» Nato sem jo obllil s krstno vodo in ogrnil z belim oblačilom nedolžnosti. Šla je potem veselo in popolnoma mirno k svojim staršem domov.

Kaj je njen oče storil ž njo, ali jo je res do smrti pretepel ali ne, nisem mogel še izvedeti, to pa vem,

kar Jezus pravi: Kdor zataji očeta ali mater zavoljo mene, zadobi večno življenje.

*

* *

13. O da bi tudi mi tako zelo cenili posvečujočo milost Božjo, kakor jo je cenila ta ajdovska deklica! S svatovsko obleko posvečujoče milosti Božje pojdemo na večno ženitnino. Ta svatovska obleka nas bo rešila, da nas ne bodo obsodili in nam rekli: «Zvežite mu roke in noge in vrzite ga v vnanjo temo, ondi bo jok in škripanje z zobmi. Veliko jih je namreč poklicanih, malo pa izvoljenih.»

*

* *

*

*

*

*

*

*

14. Kristus je povedal priliko o kralju, ki je napravil ženitnino svojemu sinu. Ko se je ženitnina napolnila, je prišel kralj goste pogledati in je videl tam človeka, ki ni bil po svatovsko oblečen in mu reče: «Priatelj, kako si sem prišel, ko nimaš svatovskega oblačila?» On pa je umolknil. Tedaj je kralj rekel služabnikom: «Zvežite mu roke in noge in vrzite ga v vnanjo temo; ondi bo jok in škripanje z zobmi. Veliko je namreč poklicanih, a malo izvoljenih.»

Ženitnina, o kateri govori Kristus, pomenja nebesa. Nihče ne more iti v nebesa pred obličje Božje, kdor nima svatovske obleke, t. j. posvečujoče milosti. Če pridemo v večnost brez milosti Božje, nam bodo brez usmiljenja rekli: Zvežite jim roke in noge in

vrzite jih v vnanjo temo, tam bo jok in škripanje z zobmi. Poklicani so bili, pa niso izvoljeni, ker nimajo svatovske obleke posvečujoče milosti Božje. Takrat ne bo več časa, da bi si pridobili milost Božjo. Tisti trenotek bo za nas strašen, takrat bo jok in škripanje z zobmi.

Vse drugače pa je z nami sedaj. Sedaj imamo še čas, da si pridobimo milost Božjo. Sedaj nas Bog kliče, sedaj nas kliče Marija, ki nam je naročila: «Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in *milosti prosi*.» Sedaj je za nas čas zveličanja, a prišel bo dan, ko ne bo več časa. Takrat bomo slišali le ostre besede: «Poberite se izpred mene, prokleti, v večni ogenj, ki je pripravljen satanu in njegovim angelom; zakaj lačen sem bil in mi niste dali jesti, žejen sem bil in mi niste dali piti, popotnik sem bil in me niste vzeli pod streho, nag sem bil in me niste oblekli, bolan in v ječi in me niste obiskali.» Tedaj bomo jokali in škripali z zobmi: «Gospod, kedaj smo te videli lačnega ali žejnega ali popotnega ali nagega ali bolnega ali v ječi in ti nismo pomagali.» Gospod bo odgovoril: «Resnično, povem vam, kar niste storili kateremu izmed najmanjših, niste meni storili (Mat. 25, 41).»

*

* *

15. Sedaj v življenju nam Jezus govori milostno in ljubeznivo: «Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil (Mat. 11, 28).» Takrat bo drugače govoril.

Sedaj nam Marija, prečista Devica, ne govori: «Priatelj, kako si prišel sem, ko nimaš svatovskega oblačila?» ampak nam govori: «Pridite k meni vsi,

ki nimate svatovskega oblačila posvečujoče milosti Božje in prosite me milosti, kakor sem rekla dekllici Uršuli: «Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in *me milosti prosi.*»

V ta namen hodimo na Božjo pot k svetogorskemu svetišču. Tu se ne vpraša, ali smo prišli sèm s svatovsko obleko posvečujoče milosti Božje, ampak ali smo si jo tukaj pridobili in izprosili po Mariji, Jezusovi Materi, ker je tako izrečno naročila: Reci ljudstvu, naj me tukaj milosti prosi. Tu delamo dobre, trdne sklepe, da se hočemo poboljšati, da hočemo začeti novo življenje po Božjih zapovedih. Marija sedi v svetogorskem svetišču na sedežu milosti in Jezus je sedaj v naših cerkvah na prestolu milosti, od koder nam prihajajo po Marijinih rokah vse milosti.

* * *

16. Ko se je prikazala Marija sv. Bernardiki v Lurdu, je trikrat rekla: «*Pokora, pokora, pokora!* Pokora je torej sedaj mogoča, s pokoro si lahko pridobimo milost Božjo.

Prava pokora zahteva pred vsem resnično in srčno kesanje. Brez resničnega in srčnega kesanja ne moreš dobiti odpusta grehov in milosti Božje. Zastonj hodimo po Božjih poteh, zastonj se bližamo Mariji, zastonj se spovedujemo grehov, ako se v srcu ne kesamo in ako resnično ne objokujemo svojih pregreh. Svetogorsko svetišče je na hribu in treba se je nekoliko potruditi, da pridemo na vrh, pa naj bi bilo to svetišče na tako visoki gori, kakor je Triglav ali kakor je gora Himalaja, bi vendar ne mogli dobiti odpusta grehov, ako bi se resnično in srčno ne kesali svojih grehov.

Za grehe pa zahteva Bog ne samo resničnega kesanja, ampak tudi pravo pokoro, prava spokorna dela. Dela, ki jih naloži spovednik pri sv. spovedi niso dovolj. Grešni človek si mora tudi sam nalagati spokorna dela. Imamo svetnike in svetnice Božje, ki so celo življenje delali ostro in naravnost strašno pokoro. Sv. Romuald, ki ga praznujemo dne 7. februarja in ki je dosegel sto dvajset in pet let, je v samostanu živel v ostri spokornosti sto let. Taki spokorniki imajo navadno najslajšo in najmirnejšo smrt. Drugi ljudje, ki posvetno živijo, so ob smrtni uri neutolažljivi. Drugi jih morajo tolažiti in jim na uho šepetati razne molitve in tolažilne besede. Ko se je sv. Romualdu bližala smrtna ura, je prosil samostanske brate, naj gredo nekoliko vun iz celice, ker da hoče prav sam s svojim Bogom in Zveličarjem govoriti. Samostanski bratje so se neradi odstranili, ker so vedeli, da se mu bliža smrt. Poslušali so pri vratih njegovo dihanje. Ko niso več čuli dihanja, so odprli vrata in našli svetnika mrtvega.

O tem svetniku se pripoveduje, da ga je sam cesar Henrik hotel videti, ko je prišel v tisti kraj. Povabil je svetnika k sebi, toda ta ni hotel zapustiti svoje celice. Njegovi tovariši v samostanu so ga moralno dolgo časa prositi in nagovarjati, naj bi šel k cesarju, ker so upali, da jim bo cesar dal potrebne pomoči za zidanje novega samostana. Nazadnje se je svetnik dal preprositi in je šel k cesarju. Ko ga je cesar zagledal, je zaklical: «O ko bi moja duša bila v tvojem telesu.» Nato mu je vse dovolil in podelil, karkoli ga je prosil.

Vsi, ki so k njemu prišli, zlasti pa grešniki iz visokih stanov, so se pred njim tresli, kakor da bi

stali pred sodnjim stolom Božjim. Iz njegovih oči je svetila luč svetega Duha, ki je vse ljudi razsvitljevala, ogrevala pa tudi strašila in naganjala k pokori.

Sv. Romuald je vse svoje dni obžaloval svoje grehe, ki jih je bil storil v mladosti do dvajsetega leta in je zanje ostro pokoro delal. Dosegel je veliko svetost in večno zveličanje.

Drug zgled: Blaženi Anton iz Rivoli, ki se ga spominjamo dne 30 avg. je zatajil sv. kat. vero in prestopil k mohamedanski veri. Toda kmalu se mu je vest oglasila, da je začel objokovati svojo pregreho in glasno oznanjevati, da je mohamedanska vera kriva. Turki so ga ujeli, vrgli v temno ječo in ga strašno mučili. Svetnik je mirno in vdano prenašal vse trpljenje za pokoro za greh, ki ga je bil storil zatajivši sv. katoliško vero. Za vse to trpljenje je hvalil in častil ime Gospodovo. Turški sodnik ga je obsodil v smrt. Razjarjena turška množica ga je s kameni obsula in pobila, kakor sv. Štefana. Svetnik je vse mirno prenašal. Ko je bil popolnoma zasut z debelimi kameni je izdihnil svojo sveto dušo.

Ta, ki je spisal njegov životopis, pravi da je za pokoro vse mirno potrpel, da se ni na nobeno stran umikal gostemu kamenju, ki je letelo nanj in da ni dal nobenega glasu od sebe. Sprejel je vse pretepanje in kamenjanje za pokoro za greh, ki ga je storil, ko je zatajil sv. katoliško vero in prestopil k mohamedanski veri.

Životopis pravi o tem svetniku, da so ga Turki mrtvega in vsega razmesarjenega izvlekli izpod kamenja in so mrtvo truplo deli na grmado, da bi je zažgali. Ko so zažgali grmado, je to truplo bilo več časa sredi plamenov, toda niti en las na glavi ali na njegovih bradi ni zgorel. Ta čudež je Bog storil, da

bi razodel, da je njegova duša šla naravnost v nebesa in da ni potrebovala čistilnega ognja v vicah. Ta, ki je spisal njegov životopis, je bil sam navzoč pri grmadi in je z lastnimi očmi videl ta čudež.

Turki so od jeze vrgli mrtvo truplo svetnikovo v neko greznico, ki je bila polna nesnage. Pobožni kristjani pa so truplo pobrali, je umili in potem pokopali v cerkvi.

Takih slučajev ostre in strašne pokore za grehe imamo v katoliški veri na tisoče in tisoče. Bog jim je dal posebno milost, da so vse voljno in potrpežljivo prenašali. Mi si takih izrednih milosti ne moremo obetati, a vendar moramo tud mi vsaj v malem delati pokoro, kakor jo je n. pr. delala sv. Terezija Deteta Jezusa ali sv. Bernardika. O teh ne beremo, da bi bili delali velikih pokor, ampak le vsakdanje pokore. V tem jih lahko posnemamo, ker se nam ponuja vedno ta ali ona prilika, n. pr.: Starši ali predstojniki ti ukažejo to ali ono delo, ki bi se ga rad ti otresel ali pa bi rad kaj pogodrnjal. Premačaj se za pokoro storjenih grehov in loti se molče in z veseljem ukazanege dela.

Recimo, da si pri jedi, pa pride siromak k tebi, ki te prosi malo jedi. Če si kaj malega utržeš in daš siromaku, je to lepa pokora, ki ti bo šteta v večnosti.

Če ti kdo reče žal besedo in se pokrotiš, da mu nič ne odgovoriš ali pa da mu odgovoriš ljubeznivo in prijateljsko, je to lepa pokora, ki ti bo šteta v večnosti. Kristusa so nekoč farizeji hudo razžalili, ko so mu rekli: «Ali ne pravimo po pravici, da imaš hudiča in da si Samarijan?» Jezus je molčal na besedo Samarijan in je le na prvi očitek ljubeznivo odgovoril: «Jaz nimam hudiča, ampak častim svojega nebeškega Očeta.» Posnemajmo Jezusa v tem.

S tem si nabereмо lahko mnogo zaslug, ker imamo mnogo priložnosti, da lahko kaj pomolčimo ali da vsaj krotko in ljubeznivo odgovorimo. Koliko razsajanja in preklinjevanja bi bilo manj, ko bi Jezusa posnemali in se v teh malenkostih krotili.

Večkrat se ti kdo posmehuje ali te prezira! Pokroti se v takih trenotkih, povesi oči in potrpi ponižno. To je lepa vsakdanja pokora, ki ti bo šteta v večnosti.

Večkrat ti naredi kdo krivico in škodo ali ti kdo kaj ukrade. Brž začneš sumničiti, preklinjati in se jeziti, ker se ne moreš ukrotiti. Tako žališ Boga, mesto da bi si po pravični poti iskal pravice in vdano prenašal, kar te je zadelo.

Sv. Bazilij, cerkveni učenik, nam pripoveduje, kako je sv. Julita, ki jo praznujemo dne 30. julija, potrpežljivo in vdano prenašala vse krivice, ki so jo zadele. Poganski poglavar tistega mesta, ki je bil pohlepen človek, jej je po krivici vzel vse premoženje, nazadnje še vso opravo. Sv. Julita, ki je ni nihče branil, se je obrnila do sodnika. Ko je začela obravnavati, je krivični poglavar stopil pred sodnika in izjavil, da Julita nima pravice tožiti, ker zaničuje bogove, ki jih časti cesar in moli Jezusa Kristusa. Ko je sodnik to slišal, je ukazal prinesti kadilnico in jej rekel: «Daruj bogovom in odpovej se Kristusu, ker drugače ne moreš pred sodnijo nič doseči.» Sv. Julita pa je rekla: «Raji dam življenje in vse svoje časno premoženje in tudi telo, kakor da bi izrekla eno samo žaljivo besede proti Bogu, svojemu Stvarniku.» Na razno prigovarjanje sodnikovo je odgovarjala le: «Jaz sem dekla Kristusova.»

Sodnik jo je obsodil v smrt na grmadi. Pogani so znosili skupaj drva in zažgali. Sv. Julita je sama

skočila v ogenj, da je paganom ni bilo treba metati. Umrla je sredi plamenov, toda njeno sveto truplo je celo ostalo. Pokopali so jo potem v cerkvi.

Sv. Bazilij poziva ženske in moške, naj njen pogum in neustrašenost v prenašanju krivic in trpljenja posnemajo. Priložnosti za prenašanje krivic ima vsak človek dovolj.

Ko začenjaš moliti, te začnejo skušnjave motiti, da si ves raztresen. Premagaj se in bodi s silo zbran in goreč. To bo najlepša pokora.

Zvon te kliče ob nedeljah in praznikih k sv. maši in k sv. zakramentom, pa zaspanec te skuša, da bi vse to opustil. Pokroti se in stori čvrsto svojo dolžnost.

Večkrat te bližnji prosi, da bi mu storil to ali ono uslugo, to ali ono dobroto. Stori mu, če le moreš iz ljubezni do Boga in imel boš lepo zaslugo pred Bogom.

Večkrat te nevoščljivost obhaja, da ne maraš s kom niti govoriti. Premagaj se in bodi prijazen, kakor dober kristjan, kajti tebe in onega je Kristusova kri odrešila.

Tako ima vsak človek sto in sto prilik, da dela lahko pokoro v majhnih vsakdanjih rečeh. Če te majhne vsakdanje pokore nabereмо, dobimo veliko svoto, kakršno so plačali veliki mučeniki.

*

*

*

17. Sedaj imamo vsi, ki se še veselimo življenja, čas milosti Božje. Sedaj nam ne veljajo besede: «Prijatelj, kako si prišel sem, ki nimaš svatovskega oblačila.» in «Zvežite mu roke in noge in vrzite ga

v vnanjo temo; ondi bo jok in škripanje z zobmi.» Sedaj veljajo milostne besede Jezusove: «Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil in milostne besede Marijine: «Pridite sem vsi in prosite me milosti.»

Prosimo tedaj vsi milosti Božje, da si pridobimo svatovsko obleko, ki daje pravico za vstop k večni ženitnini.

18. «Oblecite novega človeka!» Tako nam kličejo apostoli, ki so to slišali od Jezusa Kristusa. Obleči moramo novega človeka v pravičnosti in svetosti v tem življenju, če hočemo kdaj doseči častljivo vstajenje in izpremenjeno telo ob vstajenju in večno slavo v Božjem kraljestvu.

Obleči novega človeka pa ni lahka stvar. Človek se mora boriti z različnimi zaprekami in z različnimi skušnjavami, ki ga skušajo spraviti na slabo pot.

Najboljši pripomoček je *premišljevanje Kristusovega trpljenja in vstajenja*. Kakor je Kristus resnično vstal, vstali bomo tudi mi v novo, večno življenje, kakor nam je Kristus za trdno obljubil in kakor so apostoli za trdno učili. Ta resnica mora vsakega človeka presuniti, da začne resno misliti na lepo krščansko življenje, s katerim si bo zaslužil častljivo vstajenje in večno življenje v Božjem kraljestvu.

Osvežimo si nekoliko spomin na glavne dogodke iz časa Kristusovega trpljenja in vstajenja, «da

se prenovimo v duhu svojega uma, da oblečemo novega človeka in da ne damo več mesta hudiču.»

*

*

*

19. Po svetih evangelijih so Jezusa pripeljali z dvema razbojnikoma do poludne na goro Kalvarijo. Gora Kalvarija je bila takrat zunaj mestnih zidov in je bila proti mestu Jeruzalemu strma, da so iz mesta videli vrh in vse tri križe, na katerih so viseli Kristus in razbojnika vsak na svoji strani. Ustno izročilo nam je ohranilo tudi imena dveh razbojnikov: *Dizma*, ki se je na križu izpreobrnil in prosil Jezusa večnega življenja in *Gesta*, ki je bil trdovraten do konca.

Križ je bil, kakor po navadi, nizek, je imel v sredi stol, na kateri se je Jezus naslonil in pod nogami tudi mal nastavek, kjer so se noge ustavile. Pribili so ga s štirimi debelimi žebli, da je skozi te široke rane iztekla vsa kri. Vsak obsojenec je imel štiri vojake, ki so ga križali in ki so imeli pravico razdeliti si njegovo obleko.

Oblačila, ki so bila takrat v navadi, so ta-le: Spodnja obleka ali spodnja tunika, ki je bila podobna našemu talarju, ki ga nosimo duhovniki do današnjega dne; plašč, ki se je pregibal na ramena, pas ali cingul, sandali na nogah in pokrivalo ali ogrinjalo na glavi. Vse te reči so razdelili na štiri dele, da je vsak vojak dobil pri vabljanju svoj del, le spodnje tunike niso razdelili, ampak so za njo vabljali.

Tako so Zveličarja sveta slekli in se polastili njegove edine posvetne dediščine.

*

*

*

20. Križ, na kateri je bil pribit Zveličar, so dvignili okolu poludne. Jezus je na križu umiral tri ure. Z gotovostjo vemo, da je Jezus okolu treh ur izdihnil svojo dušo z velikim glasom: «Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!» Z gotovostjo vemo tudi, da je bil tisti dan petek in da so drugi dan, t. j. v soboto praznovali Judje Veliko noč. Kakor so pa učenjaki izračunali, je tisto leto bila Velika noč prav z prav v petek, t. j. na dan smrti Zveličarjeve. Zato je Jezus jedel z apostoli velikonočno jagnje v četrtek zvečer. Judje pa so v tem slučaju praznovali Veliko noč v soboto, ki je bila zapovedan dan, da bi ne imeli dveh zapovedanih dni zaporedoma. To je bilo dovoljeno, toda Jezus se je držal z apostoli stare navade in je jedel velikonočno jagnje v četrtek zvečer. Ker je hotel umreti v petek, ko je bila *po postavi Velika noč*, t. j. dan izhoda iz egiptovske sužnosti, dan prostosti in veselja. Smrt Kristusova nas je v resnici oprostila sužnosti greha in nam dala prostost otrok Božjih in dedičev večnega kraljestva na Veliko noč. Po štetju učenjakov, ki so to hoteli dognati, je Kristus umrl *dne 7. aprila*, ko je bila tisto leto prav za prav Velika noč starega zakona.

*

* *

21. Sv. evangelisti nam skrbno in z vso natančnostjo opisujejo, koliko je Jezus trpel, koliko krvi je izgubil. Ko so namreč Judje zahtevali od Pilata, naj križanim kosti polomijo, da bi ne ostali na križu še v soboto, ko so obhajali Veliko noč, in je Pilat to dovolil, so vojaki razbojnikoma kosti polomili, ker sta bila še živa, Kristusu pa niso polomili kosti,

ker so videli, da je že mrtev, le vojak ga je zabodel v prsa, da je iz rane pritekla kri in voda v znamenje, da nima več krvi. Ta vojak se je po starem izročilu imenoval Longin. Po ustnem izročilu pa se je imenoval tudi stotnik, ki je vojakom poveljeval, Longin. Ta stotnik, ki je gledal ves ta prizor, je na koncu rekel: «Resnično, ta človek je bil pravičen! Resnično, ta človek je bil Sin Božji!» Tudi vojaki, ki so bili ž njim in so videli otemnelost sonca in čutili potres, so s strahom govorili: «Resnično, ta je bil Sin Božji!» Ljudstvo pa se je trkalo od strahu na prsa.

*

* *

22. Naj omenim, da ljudstvo ni smelo priti prav v bližino h križu. Dostop so branili vojaki. Kako da je prišla mati Marija, Marija Magdalena in sv. Janez h križu, si moremo le tako razlagati, da so se vojaki usmilili jokajoče matere Marije in ž Njo so se potem prerili tudi sv. Janez, Marija Magdalena in Marija Kleofova. Takrat je Jezus naredil oporoko, da nam je dal Marijo za mater, ko je rekel učencu: Sin, glej tvoja mati! Kasneje so jih spet odstranili, najbrže vsled zmešnjave, ki je nastajala, ko je sonce otemnelo in ko se je zemlja potresla.

*

* *

23. Sv. evangelij omenja o tej priložnosti tudi še nekaj posebnega: «O potresu so se grobovi odpirali in veliko teles svetnikov, kateri so v njih spali, se je obudilo in so šli iz groba... in so prišli v sveto mesto

in so se mnogim prikazali.» Sv. očetje pravijo, da ti svetniki stare zaveze niso šli več v grob, ampak z Jezusom na dan vnebohoda s telesom v nebesa. To je bilo prvo vstajenje pravičnih. Mej temi pravičnimi stare zaveze je bil gotovo tudi sv. Jožef, ženin Marije Device in rednik Jezusa — Sina Božjega.

*

* * *

24. Proti večeru je šel Jožef iz Arimateje, ki je bil bogat in pravičen človek in član velikega zbora judovskega, pogumno k Pilatu in ga je prosil, naj njemu izroči truplo Jezusovo. Ta Jožef iz Arimateje je bli na skritem Jezusov učenec. Arimateja, kjer je bil doma, je bilo majhno mestece v Judeji. Sv. evangelij pravi, da je šel pogumno k Pilatu, kajti njegov korak je bil naperjen proti nameri farizejev in judovskih duhovnikov, ki so hoteli Jezusovo truplo vreči v skupen grob hudodelcev. Pilat je poklical k sebi stotnika in ga vprašal, ali je Kristus že mrtev. Ko je dobil zagotovilo, je Jožefu iz Arimateje daroval truplo. Jožefu iz Arimateje je pomagal tudi Nikodem, ki je bil tudi na skritem Jezusov učenec. Ta dva sta snela truplo s križa. Truplo sta po judovski navadi obvezala z obvezami na nogah, ob rokah in sredi telesa. Pod obvezo sta dela dragocena mazila mire in aloe. Na glavo sta dejala ogrinjalo. Jožef je kupil tudi ruho ali sindon ali tančico in v to ruho sta zavila celo truplo. To so morali hitro delati, kajti po zahodu sonca, t. j. okolu šeste popoldne je bil zapovedan popolni počitek sobotnega dne. Prenesli so torej naglo truplo v grob, ki je bil v bližini tistega kraja, kjer je bil Jezus križan. Ta grob je bil dal

napraviti Jožef iz Arimateje zase. Bil je vsekan v živo skalo, kakor je bila navada premožnih Judov. Votlina, vdolbena v skalo je bila zaprta z veliko skalo. Ko se je vse to v naglici godilo, so bile navzočne Marija Magdalena, Marija, mati sv. Jakoba mlajšega in druge žene, ki so prišle z Jezusom iz Galileje, in ki so vidеле, kako so Jezusa položili v grob in grob zaprli. Te žene so potem šle kupit dišav še pred šesto uro, da so jih potem v soboto po šesti pripravile za drugo jutro, t. j. za nedeljo, ko so se namenile iti h grobu in dokončati maziljenje Jezusovega telesa.

Ko so Jezusa deli v grob in ko so potegnili veliko skalo nanj, se je smelo reči, *da so pravico položili v grob...*

*

* *

25. Drugi dan, t. j. v soboto so šli farizeji k Pilatu in so mu rekli: «Gospod, spomnili smo se, da je ta *slepar* rekel, ko je bil še živ: «Čez tri dni bom vstal!» Ukaži torej zastražiti grob do tretjega dne, da ne pridejo morda njegovi učenci in ga ne ukradejo in ne začnejo govoriti: Vstal je od mrtvih in da ne bo poslednja zmeta hujša od prve. Pilat jim je jezno odgovoril: «Saj imate svojo stražo, pojdite in zastražite, kakor veste!» Tako jim je Pilat odgovoril v prvem trenutku, a potem jim je vendar-le dal rimske vojake, katerim so sami še pridružili tudi svoje može za pričo. Skalo, ki je zapirala grob so zvezali z vrvmi in jih zapečatili, da bi stražnikov ne mogli podkupiti in trupla ukrasti.

26. Ko je zvečer ob šesti uri sobota minula, so pobožne žene Marija Magdalena, Marija, mati Jakובה in Marija Salome pripravile vse dišave, da pojdejo na vse zgodaj v nedeljo h grobu in da dopolnijo maziljenje svetega trupla po judovski šegi.

Mej tem pa je Jezus na vse zgodaj vstal, zemlja se je potresla in angel Gospodov je odvalil skalo od groba ter sedel nanjo. Njegov obraz je bil ko sonce in njegova oblačila bela ko sneg. Stražniki so omedleli od strahu in bili kakor mrtvi. Tekli so potem v mesto, da bi povedali velikim duhovnom, vse, kar se je bilo zgodilo. Ti so se hitro zbrali v posvete in so dali vojakom veliko denarja ter jim naročili: «Recite, da so prišli njegovi učenci po noči in ukradli, ko smo spali. Če bo pa o tem slišal poglavar, ga bomo že mi pregovorili in vas opravičili.»

Za vojake in stražnike je bila opravičba težka, kajti, če so bedeli, kako so mogli dovoliti, da so učenci truplo ukradli? če so pa spali, kako so mogli trditi, da so učenci truplo ukradli?

Ko so prišle pobožne žene h grobu, so mej potom govorile: Kdo nam bo odvalil kamen groba? Ko so se pa približale, so videle skalo že odvaljeno. Ko je to zagledala Marija Magdalena, je brž tekla k apostolu Petru in Janezu in jima rekla: «Gospoda so odnesli iz groba in ne vemo, kam so ga deli.»

Sv. Peter in sv. Janez sta naglo tekla h grobu. Sv. Janez je prej prišel, pa ni stopil v grob. Ko je pa Peter prišel, je stopil v grob in je videl, da so ruhe ležale na tleh, ogrinjalo pa, ki je bilo na glavi, je bilo posebej zvito. Nato je stopil v grob tudi sv. Janez. Oba sta sedaj razumela besede Jezusove, ki

jim je rekel, da bo od mrtvih vstal. Nato sta se vrnila domov.

Mej tem se je Marija Magdalena vrnila spet h grobu. Stala je pred grobom in se jokala. Ko se je po sklonila in pogledala v grob, je videla dva angela v belo oblečena, sedeca enega na eni strani, drugega na drugi strani, kjer je bilo položeno Jezusovo telo. Ona ji rečeta: «Žena, kaj jočeš?» Marija reče: «Ker so vzeli mojega Gospoda in ne vem, kam so ga položili.» Ko je to izgovorila, se je nekoliko ozrla, ker se ji je zdelo, da je prišel od zadaj vrtnar, pa je rekla: «Gospod, ako si ga ti odnesel, povej mi, kam si ga položil in jaz ga bom vzela.» Jezus ji reče: «Marija!» Ona se bolje ozre, ga spozna in zakliče: «Raboni, t. j. Učenik!» Jezus ji reče: «Nikar se me ne dotakni, zakaj nisem še šel k svojemu Očetu. Pojdi pa k mojim bratom in povej jim: Grem k svojemu Očetu in k vašemu Očetu, k svojemu Bogu in k vašemu Bogu.»

Marija teče sedaj takoj k učencem in jim oznani: «Gospoda sem videla in to mi je rekel.»

Prikazen angela ste v grobu videli tudi Marija Jakobova in Marija Salome, ki ste bili prišli z Marijo Magdaleno tja. Angel jima reče: «Nikar se ne strašite, Jezusa iščete nazareškega, križanega; vstal je, ni ga tukaj. Glejte kraj, kamor so ga bili položili. Pojdite pa, povejte njegovim učencem in Petru, da gre pred vami v Galilejo, tam ga boste videli, kakor vam je rekel... Bilo je potrebno, da je Sin človekov bil izdan grešnikom, bil križan in da je tretji dan od mrtvih vstal.»

Oni ste sedaj šli iz groba in zbežali, zakaj trepet in strah ju je prevzel in niste po potu nikomur nič povedali, ampak ste tekli naravnost k apostolom.

Jezus se jima pa prikaže na potu in jima reče: «Pozdravljeni bodite!» Oni pa ste pristopili, objeli njegove noge in ga molili! Tedaj jima reče Jezus: «Nikar se ne bojte! Pojdite, povejte mojim bratom, naj gredo v Galilejo, ondi me bodo videli.»

Ta glas o vstajenju Gospodovem se je raznesel v nedeljo zjutraj bliskoma po vsem mestu, toda sv. apostoli niso verovali prvim vestem.

Še isti dan se je Jezus prikazal dvema učencema, ki sta šla v Emaus. Spoznala sta ga pri lomljenju kruha. Jezus jima je izginil izpred oči. In sta vstala tisto uro in se vrnila v Jeruzalem. Našla sta zbrane enajstere in tiste, ki so bili ž njimi, ki so jima rekli: Gospod je res vstal in se prikazal Simonu Petru. Onadva pa sta začela pripovedovati, kakò se je njima prikazal in kakò sta ga spoznala pri lomljenju kruha.

Ko so pa to govorili, je stopil Jezus skoz zaprte duri med nje in jim rekel: «Mir vam bodi! Jaz sem, ne bojte se!» In ko je bil to izrekel, jim je pokazal roke in stran. Učenci so se tedaj obveselili, ko so videli Gospoda. Tedaj jim je spet rekel: «Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem.» Ko je to izrekel, je dihnil v nje in jim rekel: «Prejmite sv. Duha! *Komur boste grehe odpustili, so mu odpuščeni in komur jih boste zadržali, so mu zadržani...*»

Tomaža, apostola, pa ni bilo pri njih, ko je Jezus prišel. Drugi učenci so mu povedali: «Gospoda smo videli.» On pa je rekel: «Ako ne vidim na njegovih rokah znamenj žebļev in ne denem svojega prsta v rane žebļev in ne položim svoje roke o njegovo stran, ne bom veroval!»

Čez osem dni so bili učenci spet notri in Tomaž ž njimi. Jezus pride skozi zaklenena vrata, stopi v

njih sredo in reče: «Mir vam bodil!» Potem reče Tomažu: «Vloži svoj prst sem in poglej moje roke. Podaj sem svojo roko in položi jo v mojo stran in ne bodi neveren ampak veren!» Tomaž je odgovoril in mu rekel: «Gospod moj in Bog moj!» Jezus mu reče: «Ker si me videl, Tomaž, si veroval, blagor njim, ki niso videli in so verovali!»

Prav tako se je Jezus prikazal kasneje vsem učencem ob tiberijskem jezeru. Takrat je postavil sv. Petra za najvišjega pastirja v svoji cerkvi, ko mu je rekel: «Simon, Jonov sin, ali me ljubiš bolj ko ti-le?» Peter reče: «To je da, Gospod, ti veš, da te ljubim.» Jezus reče: «Pasi moja jagnjeta!» Jezus pa mu spet reče: «Simon, Jonov sin, ali me ljubiš?» Peter odgovori: «To je da, Gospod, ti veš, da te ljubim.» Jezus mu reče: «Pasi moja jagnjeta!» Toda Jezus mu reče vtretjič: «Simon, Jonov, ali me ljubiš?» Peter je bil sedaj žalosten, ker mu je vtretjič rekel: «Ali me ljubiš?» Zato je odgovoril: «Gospod, ti vse veš, ti veš, da te ljubim.» Jezus mu reče: «Pasi moje ovce!»

Tako se je Jezus štirideset dni prikazoval apostolom in drugim, dokler se ni od njih ločil in šel v nebesa.

Premišljevanje Jezusove smrti in vstajenja je vsakemu potrebno, kdor hoče začeti novo, lepo življenje v Bogu.

*

* *

27. Vstajenje Kristusovo je trdno zagotovilo, da bomo tudi mi od mrtvih vstali. To vstajenje pa si mora vsak človek zaslužiti s krščanskim življenjem, zlasti s češčenjem presvetega Srca Jezusovega in z vrednim prejemanjem presv. Evharistije, v kateri je

njegovo živo Srce. Kristus, ki živi v presv. Evharistiji, Njegovo presv. Srce, ki bije v presv. Evharistiji, nas bo obudilo v življenje poslednji dan. Tako-le je rekel Jezus Kristus: «Jaz sem živi kruh, ki sem iz nebes prišel. Kdor je od tega kruha, bo živel vekomaj in kruh, katerega bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta... Resnično, resnično, povem vam: Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan (Jan. 6).»

Po besedah Jezusa Kristusa je videti, kakor da bo mrtve dvignila iz groba sv. Evharistija. Te ga pa ne smemo tako umeti, kakor da bi sv. Evharistija dala človeku telesno moč, s katero se bodo ljudje sami dvignili poslednji dan iz groba. Ne! Iz groba nas bo dvignila ljubezen Božja ali ljubezen Jezusovega presv. Srca. Hudobneže bo iz groba predramila pravičnost Božja ali pravičnost Jezusovega Srca. Ljubezen Božjo sprejemamo z Jezusovim Srcem pri sv. obhajilu pod podobo kruha. Jezusova ljubezen prihaja v nas, če z ljubeznijo in z gorečnostjo sprejemamo sv. Evharistijo. Kdor pa v življenju sprejema Božjo ljubezen v sebe oziroma Jezusovo Srce, se ne more pogubiti, ker ga Jezus ljubi.

*

* *

28. Bodimo tedaj skrbni, ko gremo k sv. obhajilu. Pri sv. obhajilu sprejmemo ljubezen Božjo in ljubeče Srce Jezusovo, ki nas bo obudilo poslednji dan v večno življenje. Dobro si pa zapomnimo besede sv. apostola Pavla: «Naj človek sam sebe presodi in ta-

ko naj je od tega kruha in pije od keliha, zakaj kdor ne vredno je in pije, si sodbo je in pije (I. Kor. 11, 28).»

Naj bi nam dalo upanje v vstajenje moč, da bi oblekli novega človeka. Novi človek ljubi Jezusa, ljubi njegovo Srce in Jezusovo Srce ljubi njega. Zato sprejema le novi človek sv. obhajilo po vrednem in ima le novi človek upanje, da se bo zveličal, vstal poslednji dan s častitljivim telesom in šel na nebeško ženitnino.

29. Sv. apostoli so klicali paganom, ki so hoteli biti kristjani: «Prenovite se!» Sv. Pavel našteva v pismu do Efežanov (4, 23) tudi napake, ki jih moramo odložiti, ako hočemo biti pravi kristjani: «Oblecite novega človeka, ki je v Bogu ustvarjen v pravičnosti in resnični svetosti. Zato opustite laž, govorite resnico, vsakeri s svojim bližnjim, ker smo udje med seboj. Jezite se, a nikar ne grešite; sonce naj ne zajde nad vašo jezo. Ne dajajte mesta hudiču! Kdor je kradel, naj ne krade več; ampak naj rajši pridno dela s svojimi rokami, kar je dobro, da bo imel kaj podeliti potrebnim.»

Ta klic se ponavlja v vseh časih skozi stoletja v katoliški cerkvi: «Prenovite se, prenovite se! Oblecite novega človeka!»

Žalostno je, če kristjan slabo živi, še slabše je če s slabim življenjem druge pohujšuje, najslabše pa je, če starši ali predstojniki, ki so poklicani, da z zgledom in naukom druge dobro vzgajajo, s slabim živ-

ljenjem in krivimi nauki mladino pohujšujejo in na kriva pota zavajajo!

Vsem ljudem velja apostolski klic: «Prenovite se, prenovite se! Oblecite novega človeka!» Po Jezusovih stopinjah na nova pota!

*

*

*

30. Sv. Luka pripoveduje: Ko je Jezus sedel k jedi v hiši farizeja Simona, ki ga je bil povabil, glej, neka žena, ki je bila grešnica, pride v hišo in prinese alabastrovo pušico mazila, stopi k nogam Jezusovim, jih začne s solzami močiti, jih z lasmi svoje glave sušiti, jih poljubovati in z mazilom maziliti.

Kdo je bila ta žena-grešnica? Po splošni misli je bila Marija Magdalena, Mártina in Lazarjeva sestra.

Sv. Avguštin pravi, da se je zato vrgla k nogam Jezusovim in jih zato poljubovala, ker je sklenila hoditi za temi nogami. Zapustiti je hotela za vselej pot, ki je po njej prej hodila, zato je močila Jezusove noge s svojimi solzami in jih sušila s svojimi lasmi. Nje trden sklep je bil, da hoče ljubiti le Jezusove stopinje in se po njih ravnati, zato je mazilila noge Jezusove z dragocenim alabastrom.

Pri Jezusovih nogah je našla Marija Magdalena, ki je prej hudobno živela, *pravo pot* in začela čisto novo življenje po stopinjah Jezusovih.

Kar je storila sv. Marija Magdalena, bi morali tudi mi večkrat storiti. Večkrat bi se morali vreči k nogam Jezusovim. Pri nogah Jezusovih bi našli

novo pot, po kateri je Jezus hodil, bi se prenovili in bi oblekli novega človeka.

*

*

*

31. Učimo se pri nogah Jezusovih pred vsem resničnega kesanja radi storjenih grehov. Marija Magdalena je bila velika grešnica, pa se je resnično kesala. To njeno kesanje se je kazalo tudi od zunaj, ker je jokala, močila s solzami Jezusove noge, jih sušila s svojimi lasmi, jih poljubovala in jih mazilila z dragocenim mazilom. Ker je veliko ljubila in veliko dalā, jej je tudi Jezus veliko dal in odpustil velike grehe.

Farizej Simon se je nad tem pohujševal in je sam pri sebi dejal: «Ko bi bil Jezus prerok, bi pač vedel, kdo je ta žena, ki se ga dotika, vedel bi, da je velika grešnica.» Jezus, ki je poznal njegove misli, mu je odgovoril: «Simon, povedati ti hočem nekaj.» On pa reče: «Učenik, povej!» — «Neki upnik je imel dva dolžnika, eden je bil dolžan petsto denarjev, eden pa petdeset. Ker nista imela s čim plačati, je odpustil obema. Kateri tedaj ga bolj ljubi?» Simon je odgovoril in rekel: «Menim, da on, kateremu je več odpustil.» On pa mu je rekel: «Prav si razsodil.» In se je obrnil k ženi in je rekel Simonu: «Vidiš to ženo? Prišel sem v tvojo hišo, in vode za noge mi nisi dal; ta pa mi je s solzami noge močila in s svojimi lasmi jih sušila. Poljuba mi nisi dal, ta pa, kar je v hišo prišla, mi nog ni jenjala poljubovati. Moje glave nisi z oljem mazilil, ta pa mi je noge mazilila z mazilom. Zato ti povem: Veliko grehov ji je odpuščenih, ker je veliko ljubila. Komur se manj odpusti, manj ljubi.»

Marija Magdalena se je torej resnično kesala in sicer iz ljubezni do Jezusa. Kristus jej je veliko odpustil, bila je namreč velika grešnica — ker je veliko ljubila. Da je pa veliko ljubila, je pokazala s tem, da se je nad svojimi grehi jokala, da je s solzami močila noge Jezusove, jih sušila s svojimi lasmi in jih poljubovala. Jezus jej je veliko dal, jej odpustil velik, neizmeren dolg, ker ga je neizmerno ljubila, kakor je v dejanju dokazala. Tudi farizej Simon je dobil od Kristusa veliko odlikovanje, saj je Kristus počastil njegovo hišo in ker je gotovo že tudi nekoliko veroval v Kristusa, mu je Kristus tudi odpustil grehe. Če ni toliko dobil, kakor sv. Marija Magdalena, je bil sam kriv, kakor je tudi pokazal, ker ni imel toliko ljubezni, saj mu ni niti vode dal, da bi si bil umil prašne noge in niti enega poljuba.

Za prenovitev svojega življenja je torej potrebno, da pokleknemo po zgledu sv. Marije Magdalene k nogam Jezusovim, da se srčno skesamo iz resnične ljubezni do Boga in do Zveličarja. To je bistvo prave izpreobrnitve in prenovitve. Vse drugo pride samo po sebi.

Sv. Marija, spokornica, ki jo praznujemo dne 16. marca, je imela strica sv. Abrahama, puščavnika. Sv. puščavnik Abraham je imel samo enega brata, ki je zgodaj umrl in zapustil edino hčerko siroto Marijo. Sv. puščavnik je to siroto vzel k sebi in jo prav lepo vzgojil. Ker je pa imela deklica majhno okence na cesto, jo je zapeljivec skozi to okno zagledal in jo tudi zapeljal. Ušla je nekega dne na skritem, da ni niti stric vedel kam. Še le po dveh letih je izvedel, da se mudi v neki krčmi, kjer da živi posvetno in v grehih. Preoblekel se je

v vojaško obleko, del na glavo širok klobuk in odšel v kraj, kjer se je mudila. Ko je stopil v krčmo, jo je takoj zagledal v ničemurnih oblačilih. Zjokal se je na tihem v svojem srcu, a ona ga ni spoznala. Ko sta pa bila sama, je snel z glave široki klobuk, jo prijel za roke in jej zaklical: «Marija, dragi otrok, ali me ne poznaš? Ali te nisem jaz lepo vzgojil? Kje je sedaj tvoj angelski obraz, ki si ga imela prej? Zakaj si se prodala hudiču in si pala z nebeške višine v prepad večne pogube? Zakaj si me zapustila in mi tako žalost napravila?»

Od sramote si ni upala niti besedice reči. Sveti puščavnik pa je jokaje še nadaljeval: «Ali ne boš govorila, hčerka moja? Glej, jaz rad vzamem tvoje grehe nase, bom zanje delal pokoro in te pred sodnjim stolom zagovarjal.» Dekle je odgovorila: «Od same sramote ti ne morem gledati v obraz. Kako naj jaz še kličem na pomoč brezmadežno ime svojega Zveličarja, jaz, ki sem se umazala z ostudno nečistostjo?» Puščavnik odgovori: «Jaz vzamem nase tvoje grehe in hočem zanje dati račun, samo vrni se z menoj in ne žali moje starosti in bodi usmiljena z mojimi sivimi lasmi.» Pri teh besedah jo je mlost Božja zadela, da je začela jokati in da se je odločila zapustiti za vselej pot hudobnega duha in nastopiti pot, po kateri je hodil Jezus. Sv. puščavnik jo je peljal domov in živel potem še deset let kot živa priča njene resnične izpreobrnitve in prenovitve. Po njegovi smrti je živela še pet let in je neprenehoma objokovala svoje grehe. Govorila je: «Gorje meni, kako globoko sem pala! Kako me je hudobnež osleparil! Kakšen oblak je moral zagrniti moje srce, da nisem premislila, kaj sem storila? Zakaj nisem poslušala svojega svetega strica? Zakaj

nisem poslušala njegovega prijatelja sv. Ēfrema, ki mi je govoril: «Glej nase in čuvaj svojo dušo neomadežano za večnega in neumrljivega ženina Jezusa, kajti on je svet in ljubosumen ženin.» Sram in strah me je gledati proti nebu.» Tako je jokala, da so mimoidoči slišali in iz usmiljenja še sami jokali radi svojih grehov. Bog je njene solze in njeno resnično obžalovanje uslišal in jo potolažil s tem, da jej je dal moč ozdravljati bolnike.

O njeni smrti piše sv. Efrem: «Ko je umrla je bil njen obraz nebeško lep, da so bili vsi ki so jo videli, prepričani, da so nebeški angeli pričujoči in da so Boga hvalili, ki v svoji neskončni ljubezni zveliča vse, ki vanj zaupajo v Kristusu Jezusu, Gospodu našem.»

Tudi ta zgled dokazuje, da je za resnično izpreobrnitev in premenitev življenja potrebno resnično kesanje iz resnične ljubezni do Boga in do Zveličarja. V tem je bistvo prave izpreobrnitve in prenovitve. Vse drugo, kar zahteva še sv. Pavel v pismu do Efežanov (4, 23), pride samo ob sebi.

*

* *

32. Sv. Pavel pravi: «Opustite laž in govorite resnico vsakteri s svojim bližnjim, ker smo udje med seboj.»

Marsikomu se zdi čudno, da omenja sv. Pavel najprej laži. Pravijo, da laži niso tako velika reč, da bi izgubili milost Božjo. Res je sicer, da ni vsaka laž že smrten greh, a je res tudi, da laži, čeprav bi bile nevelike, delajo nemir, nezadovoljnost, sovraštvo in prepir po naših družinah, po

naših društvih in bratovščinah. Največkrat je lažnivo-
vost združena s sleparstvom in s prevzetnostjo.

Lažnivega človeka smatrajo vsi za neznačajne-
ža in ni nihče rad ž njim v družbi.

Sv. pismo pravi: «Bog je resnica, hudobni duh
pa je oče vseh laži.» Kdor rad laže ima torej hu-
dobnega duha za očeta. Ako govoriš vselej resnico,
čeprav bi ti ne bila po godu, je to znamenje, da si
otrok Božji in da se boš zveličal.

Sv. mučencu Leonu, ki je živel v tretjem sto-
letju, so pagani rekli: «Reci samo eno besedo, da
bogovi ohranjujejo svet. Zakliči: «Veliki so bogovi!»
in ti prizanesemo in ne boš umrl.» Sv. Leon pa ni
hotel niti ene lažnive besede izgovoriti, ampak je
slovesno izpričal sv. krščansko vero z besedami:
«Vi mi govorite o mnogih bogovih, v resnici pa je
le en Bog, gospodar nebes in zemlje. Maliki so iz
lesa in iz kamena in ne vidijo luči, katere jim pri-
žigate. Ko bi vi spoznali pravega Boga, bi ne častili
mrtvih reči, katerim so ljudje dali obliko.» Sodnik mu
je rekel: «Ubočaj me in izkaži bogovom predpisano
čast!» Sv. mučenec Leon pa je odgovoril: «Kar sem
rekel: rečem spet: Tvoji bogovi niso nič in jaz jim
ne bom nikdar daroval.»

Nato so mu zvezali noge, ga po kamenju drsali
na morišče in ga še mej potom preteпали. Upali so,
da bo na morišču zatajil resnico sv. krščanske vere
in da bo z lažjo počastil bogove, toda svetnik se je
na morišču začel zahvaljevati Bogu, da mu je po-
delil milost sv. mučeništva za grehe celega življe-
nja. Ko so ga umorili so mrtvo truplo vrgli v glo-
bok prepad. Mislili so, da se bo truplo vse potolklo
in razletelo, toda to se ni zgodilo. Našli so truplo
popolnoma nepoškodovano. Njegov obraz je bil pri-

jazen, kakor da bi sladko spal in lepo sanjal. Kristjani so potem truplo pobrali in je s častjo pokopali, hvaleč Boga, ki mu je dal tako stanovitnost v dobrem.

Ta sv. mučenec bi se bil lahko rešil z eno samo lažnivo besedo, a je raji pretrpel strašno mučenje, kakor da bi bil lagal. Bil je značajan mož, kakršnih je malo v našem času, ko vse laže in se povzdiguje. Posnemajmo ga in bodimo značajni! Laž se zdi marsikomu majhna reč, pa je velika reč in sv. Pavel zahteva po vsej pravici, da moramo laž odložiti, če hočemo prenoviti in obleči Jezusa Kristusa.

*

* *

33. Dalje zahteva sv. Pavel za prenovitev, da moramo brzdati jezo: «Sonce naj ne zajde nad vašo jezo. Ne dajajte mesta hudiču!»

In res! Če dobro premislimo, spoznamo, da nobena reč ne razdira družinske sreče, zadovoljnosti in miru bolj, ko nagla jeza. V takih družinah gospodari hudič. Zato kliče sv. Pavel: «Ne dajajte mesta hudiču!» Kjer hudič gospodari, odnese kmalu s seboj vse blago, pa tudi ljudi.

*

* *

34. Dalje zahteva sv. Pavel za prenovitev, da si moramo biti pravični: «Kdor je kradel, naj ne kra-de več!» V nobeni stvari ni človek bolj občutljiv ko v tej. Izkušnja uči, da nima človek miru ne po dnevu ne po noči, če mu bližnji stori to ali ono krivico.

Krivica boli in ne da spati, dokler ni popravljena. To velja tudi za najmanjšo krivico. Kakor hrepeni lačni človek po jedi in žejni človek v vročem poletju po hladni vodi, tako hrepeni človek, ki se mu je krivica zgodila, po pravičnosti. Zato je Kristus rekel: «Blagor lačnim in žejnim pravice, ker njih je nebeško kraljestvo.»

Sv. Janez Kantski, ki ga praznujemo dne 20. oktobra, je bil zelo tenkočuten glede pravičnosti. Bil je profesor na krakovskem vseučilišču in tu se mu je včasih primerilo, da se mu je zdelo, da je prestrogo in nepravično postopal s tem ali oni dijakom. V takih primerljajih je čutil potem velik nemir v svojem srcu, da se je bal stopiti pred oltar in maševati. Poiskal je prej te dijake ter jih ponižno prosil, naj mu ne zamerijo. V svoji sobi je zapisal z velikimi črkami ta-le opomin:

Boj se žaliti koga, kajti ni prijetno iskati potem spet njegove prijaznosti.

Boj se jemati komu čast, kajti težko je preklicevati.

Ta je bil res nov človek v Kristusu, ta je oblekel Jezusa Kristusa, njegovo svetost, pravičnost, usmiljenost, ponižnost in pohlevnost. Naj omenim o njem še to-le dogodnico: Nekoč je obedoval z dijaki, ki so bili izročeni njegovemu nadzorstvu. Ponižni svetnik je vsem dijakom odrezal lep košček mesa. Zase je prihranil zadnji košček. V tem trenutku pa se je oglasil na vratih nek berač. Takoj je ukazal, naj beraču neso njegov košček mesa. Dijaki so bili žalostni, ko so videli, da ni ostalo za svetnika nič. Kmalu pa so videli, da se je v njegovem krožniku spet prikazal prejšnji košček mesa. Svetnik je sedaj z

veseljem in s hvaležnostjo použil dar, ki mu ga je poslala Božja previdnost.

V spomin na ta dogodek so profesorji tistega zavoda sklenili, da bodo imeli vsak dan siromaka ali Kristusa v podobi siromaka pri mizi. Če je prišel na vrata njih obednice siromak, je moral služabnik to naznaniti predsedniku z besedami: *Siromak* prihaja! Predsednik je potem s spoštljivostjo rekel: «Kristus prihaja.» Nato so siromaku postregli.

Taki so otroci Božji, ki so oblekli Kristusa. Sv. Janez Kantski nam je dal prelep zgled tenkovestnega kristjana, ker se je ravnal natančno po besedah Jezusovih in po nauku sv. apostolov, ki so klicali paganom: «Oblecite novega človeka, ki je v Bogu ustvarjen v pravičnosti in resnični svetosti. Zato opustite laž, govorite resnico, vsakteri s svojim bližnjim, ker smo udje med seboj. Jezite se, a nikar ne gřešite; sonce naj ne zajde nad vašo jezo. Kdor je kradel, naj ne krade več, ampak naj rajši pridno dela s svojimi rokami, kar je dobro, da bo imel kaj podeliti potrebnim.»

Da se pa to zgodi in da se novi človek vzdrži v milosti Božji nasproti vsem skušnjavam hudičevim, je nujno potrebno da storimo, kar nam svetuje sv. Pavel.

35. Sv. apostol Pavel nam kliče: «Prenovite se v duhu svojega uma in oblecite novega človeka (Efež. 4, 23)!» V ta namen nas opominja:

«Oblecite vso bojno opravo, da boste mogli stati nasproti zalezovanju hudobnega duha (Efež. 6, 10).»

To je resen opomin vsem, ki se hočejo zveličati. Obleči moramo vso bojno opravo, ker drugače nas hudobni duh prav gotovo premaga. Od treh strani nas hudobni duh lahko napade, t. j. od strani naše prevzetnosti, od strani naše poželjivosti mesa in od strani naše poželjivosti oči. Zato se moramo čuvati na vseh treh straneh in imeti za obrambo vso bojno opravo.

*

*

*

36. Naša prva mati Eva je šla pod prepovedano drevo, ko je bila še brez madeža in vsa ozaljšana z milostjo božjo. Imela je vse orožje in vsa sredstva, da bi se bila lahko obranila hudobnega duha, a je kljub temu pala. Hudobni duh jo je zagrabil od vseh treh strani: Pred vsem je skušal zbuditi v njej prevzetnost in napuh. Rekel jej je: «Zakaj vam je Bog prepovedal jesti od vseh dreves?» Žena, ki je bila do takrat brezmadežna, je odgovorila: «Saj nam ni Bog prepovedal jesti od vseh dreves, le od tega drevesa ne smemo jesti. Če bomo jeli, bomo umrli.» Hudobni duh pa je dejal: «O, ne boste umrli, ne! Če boste jedli boste kakor Bog!» Pri teh besedah se je zbudila nje prevzetnost in napuh: Če boste jedli, boste kakor Bog. To je bila prva zanka, s katero jo je hudobni duh zadrnil. Pri tem pa ni ostalo. Žena je videla sad na drevesu, da je lep. Tako se ji je zbudila poželjivost oči in druga zanka jo je zadrnila. Pa to še ni bilo dovolj. Zdelo se ji je, da je sad okusen in dober. Tako se ji je zbudila poželjivost mesa in

zadrgnila se je še s tretje strani. Padec je bil gotov. Za seboj je potegnila tudi Adama, ki je bil istotako brez madeža.

Če so pa pali naši prvi starši, ki so bili brez madeža, koliko laže pademo mi, če nismo čujoči in če se ne premagujemo? Eva je imela v raju vse, kar je pozelela, kako lahko bi se bila ognila edine-
mu drevesu, ki jej je bilo prepovedano?! In vendar jo je hudobni duh premagal in zadrgnil! Kako naj se mi obranimo hudobnega duha, ki nas neprenehoma zalezuje in nam neprenehoma zbuja prevzetnost in častilakomnost, poželjivost oči in poželjivost mesa, kamor smo po izvirnem grehu močno nagneni. Kako naj se čuvamo?

To je zelo težko povedati. Sveti očetje svetujejo razne pripomočke in nauke, na pr.: Premaguj se! Beži proč od slabih priložnosti in od slabih tovaršij! Čuvaj svoje oči, svoja ušesa in svoj jezik itd. Moli goreče, moli veliko. Težava pa je v tem, da ne moremo povsem bežati od skušnjav, ker jih nosimo vedno seboj. Hudobni duh nas vsak čas lahko zagradi za verigo, ki jo nosimo seboj. Človek je po izvirnem grehu nagnen k prevzetnosti, k napuhu in jezi, nosi v sebi poželjivost mesa in poželjivost oči. Če je naša prva mati Eva, ki je bila brez madeža, grešila, kako lahko grešijo še-le njeni otroci, ki imajo po izvirnem grehu trojno smrtno rano no sebi. Če se hoče človek ubraniti prav vsakega smrtnega greha, mora biti posebno čujoč. Takih zgledov imamo prav malo. Zato je Zveličar ostal mej nami do konca sveta, da nam vsak dan in vsak trenotek lahko podeli odpust grehov. Zveličar je mej nami v najsv. zakramentu in v sveti Cerkvi, ki nam v njegovem imenu deli odpust grehov.

Mašnik reče pri sv. spovedi grešniku: Jaz te odvezem vseh tvojih grehov; in pri sv. krstu: Jaz te krstim. Kdo je ta jaz? Ta jaz je Kristus! Pri povzdigovanju reče mašnik, To je moje telo; to je moja kri! Čigavo telo in čigava kri? To je Kristusovo telo in Kristusova kri.

Iz tega je jasno, da je Kristus še vedno mej nami, da dovršuje svoje zveličalno delo, ker bi se drugače prav gotovo pogubili. Zalezovanje hudobnega duha bi nas prav gotovo smrtno zadrgnilo z verigo prevzetnosti, jeze in napuha, ki jo nosimo vedno na sebi, z verigo poželjivosti mesa in poželjivosti oči, ki jo imamo v sebi, katere se hudobni duh prav lahko polasti, da nas zaduši.

*
* *
•

37. Najlepši nauk, kako treba premagovati prevzetnost, poželjivost oči in poželjivost mesa, so nam dali svetniki in svetnice Božje s svojim zgledom. Nauki so le besede, ki le mičejo, a zgledi so dejanja, ki nas vlečejo. Zato ni nobena reč bolj koristna ko branje življenja svetnikov in svetnic božjih. Če so svetniki in svetnice premagovali skušnjave in se zveličali, zakaj mi ne? Njih življenje je bilo preprosto, a vendar vzvišeno in polno nebeškega veselja. Ne smemo si namreč misliti, da je svetniško življenje žalostno. Nasprotno! Svetniško življenje je polno zadovoljnosti, tolažbe in nebeškega veselja.

*
* *

Naj omenim le nekaj dogodkov iz življenja svetnikov in svetnic božjih, ki so skušnjave premagovali in se zveličali.

Na hribu Sagrati v Italiji je v davnem času stala siromašna kmetska hišica, v kateri je bila rojena sv. Cita. Danes je na tem hribu cerkva, ki je posvečena sv. služabnici Citi. Pravijo, da so kamenje njene rojstne kmetske hiše porabili za zidanje tiste cerkvice, ki je njej posvečena. Tako se je siromašna kmetska hiša premenila v cerkvo, siromašna služabnica pa v svetnico, ki jo po celem svetu častijo in njeno ime sprejemajo slavne in bogate hčere celo kraljevskih in cesarskih družin. (1)

To je prvo, kar moramo premišljevati na tej svetnici.

Ko je bila sv. Cita dvanajst let stara, jo je oče siromak peljal v bližnje mesto *Lucca* k plemeniti družini Fatinelli. Tam jo je pustil in odšel domov. Siromašno gorsko dekle je bilo žalostno po domu. Žalovalo je zlasti, ker so njeno nerodnost in preprostost smešili drugi služabniki in služabnice, ki so bili tam v službi. Životopis pravi, da je dekletce iskalo tolažbe v molitvi in v pridnem delu.

To je zlat nauk za vse služabništvo, ki prihaja v mesto. Iščite tolažbe v molitvi in pridnosti in ne v slabih družbah in tovarišijah, če se hočete ogniti smrtnemu grehu, ki je za človeka največja nesreča in če se hočete ubraniti obupnosti, ki večkrat napada vsakega človeka. Sv. Cita je zgodaj vstajala, da je bila vsak dan pri sv. maši in da ni potem nič zamudila v svoji službi. Naša tolažba mora biti pri Bogu in pri Mariji D. Tako beremo tudi o sv. Ja-

(1) Alban Stolz: Legende za dan 27. aprila.

nezu Bosco, da je v mladih letih, ko je bil v velikem uboštvu, veliko molil. Če pa najdete tovariše ali tovarišice, glejte dobro, da so dobre in bogaboječe osebe. Že marsikatero dekle in marsikateri mladenič se je pohujšal samo radi tega, ker se je pridružil slabi tovarišiji.

*

* *

37. V tem oziru nam je dala tudi družina sv. Janeza Bosco prav lep zgled. Ko je bil Janez Bosco pri prvem sv. obhajilu, mu je njegova dobra mamica Margarita dala ta-le opomin: «O moj ljubi sinko, ta dan je zate velik dan. Prepričana sem, da je Bog res zasedel tvoje srce. Obljubi mu danes da se boš potrudil, kolikor mogoče, da ostaneš do konca svojega življenja vedno dober. Hodi od sedaj naprej pogostoma k sv. obhajilu, a glej dobro, da ne boš delal božjih ropov. Pri sv. spovedi moraš vedno vse povedati. Poslušaj rad besedo Božjo in sv. krščanski nauk. Rotim te pri živem Božu, *čuvaj se kakor kuge tovarišev, ki slabo govorijo.*

Sv. Janez Don Bosco si je zapisal v svoj zapisnik, da je te lepe besede dobre in svete mamice Margarite, imel vedno v spominu in jih skušal izpolnjevati. Mamica Margarita je bila jako vesela, ko so k svetemu sinu Janezu prihajali o počitnicah dobri tovariši iz semenišča. Tem dobrim tovarišem je vedno pripravila lep sprejem, četudi je bila siromašna. Ko je bila od doma, je vedno prej naročila, naj jim sin kaj napravi za okrepčavo, da bodo zadovoljni.

Lahko si mislimo, koliko je trpela v življenju ta dobra mamica, kajti mož jej je umrl, ko je bil

sveti sin Janez star komaj dve leti. Sam pripoveduje, da se ni hotel ločiti od mrliča, čeprav ga je mamica klicala k jedi. Odgovoril jej je, da ne gre jest, če ne gre tudi oče. Mamica ga je za roko prijela in peljala iz sobe v kuhinjo k jedi. Tako beremo v njegovem zapisniku.

*

* *

38. O sv. Citi beremo, da jej je oče po potu v mesto priporočal, naj bo v službi dobra in pridna in naj misli vedno na zgled svoje mame in na njene lepe nauke. Sv. služabnica Cita si je vse zapomnila in tako tudi delala.

Tudi ta nauk je dober in koristen za nas. Zmislite si svojih staršev, ko vas skušnjave obhajajo ali ko vas zadene nevšečnost in trpljenje ali ko vam je srce žalostno in obupano. Če boste starše posnemali, boste deležni blagoslova četrte božje zapovedi. Tako vam bo dobro na zemlji in boste imeli srečno življenje.

Sv. Avguštin pravi, da mu je večkrat priplavala v sanjah sv. mamica Monika in ga tolažila, ko je bil v bridkostih in žalostih.

O sv. Citi beremo, da je imela tri lepe lastnosti: 1. Strah, da bi je skušnjave ne premagale. Zato se je skrbno ogibala vsake bližnje priložnosti. Ko se pa ni mogla ogniti, je bila zelo čujoča. 2. Zavedala se je svoje slabosti in nizkosti. Zato je bila ponižna in 3. Imela je veliko zaupanje v božjo pomoč v skušnjavah in težavah. Zato je bila zelo pogumna.

To so bile res tri prav lepe lastnosti. Naredila pa je tudi tri prav lepe trdne sklepe, v katerih jo

moramo vsi in ne samo služabnice in delavke pridno posnemati: 1. Da hoče krotiti jezo. 2. Da hoče krotiti svoje počutke in zato brzdati svoje oči in svoja ušesa ter se skrbno ogibati bližnjih priložnosti. 3. Da hoče premagovati lenobo. Ta lenoba pa se ne kaže samo pri delu, ampak najbolj pri molitvi.

Čeprav pa je bila ta sveta služabnica stroga sama s seboj, je bila vendar z gospodarji in z drugim služabništvom zelo prijazna in postrežljiva.

Mej delom, ki ga je imela, je kaj rada premišljevala trpljenje Kristusovo. Tako je svoje trpljenje združevala s trpljenjem Kristusovim in je bilo vse nje delovanje pred Bogom zaslužno.

Živela je do 60. leta, vedno v službi pri plemenu družini Fatinelli, ki je po tej sveti služabnici postala slavna. Imeli so jo za svojo in je pri njih tudi umrla.

*

* *

39. To je zgled svete služabnice. Naj vam navedem še zgled enega najslavnejših in največjih škofov sv. krščanske cerkve, t. j. sv. Karla Boromejskega. On se je strogo držal besedi sv. Pavla, ki se glasi: «Jaz tarem svoje telo in je devam v sužnost, da se sam ne pogubim, ko drugim oznanjujem sv. evangelij.» Ni sicer potrebno, da tako trdo živimo in se tako postimo, kakor sv. Karel Boromejski, a treba je vendar, da se premagujemo vsak dan in vadimo, da na ta način dobimo oblast nad svojo počutnostjo. Naj navedem le nekatere nauke, ki nam jih dajejo zgledi sv. Karla Boromejskega:

Ódpovejmo se včasih temu ali onemu veselju tej ali oni prijetni družbi, ustavimo včasih svoje

govorjenje in povesimo oči, ko vidimo predmet, ki bi nam lahko zbudil slabe misli in želje; bodimo vztrajni vsaj nekoliko časa v velikem mrazu, v veliki vročini in veliki žeji in nikar se nič ne pritožujemo; prenesimo to ali ono krivico, sramoto ali škodo molče itd. Na ta način se bomo z majhnimi premagovanji utrdili v dobrem in postali značajni kristjani. Tako se je vadil sv. Karel Bor. že od prve mladosti in je dosegel veliko popolnost v sv. čednostih.

Sv. Karel Boromejski se je še kot mladenič skrbno ogibal nesramnih pogovorov. Dvakrat so ga hoteli hudobneži zavesti v greh, da bi bil izgubil nedolžnost, a svetnik se je odločno ustavil dobro vedoč, da se pri zakramentu sv. pokore lahko dobi odpust za vse grehe, toda izgubljene nedolžnosti ne dobimo nikoli več.

Sv. Karel je bil že po naravi nagnen k nagli, hudi jezi. Počasi pa se je s premagovanjem popolnoma ukrotil. Imel je velike nevšečnosti, pa je le mirno in krotko opominjal in podučeval, da niso nikdar opazili na njem naglosti, jeze in nevolje. Tudi če se je prišel kdo ž njim prepirati, je vendarle ohranil mirno kri in je le krotko in mirno odgovarjal in opominjal. Vse to je dosegel počasi s premagovanjem in z molitvijo. To je zelo važen zgled za naše čase. Zakaj je dandanes toliko jeze, razsajanja in preklinjanja mej ljudmi? Ljudje odložijo navadno vse grešne navade na stare dni — le jeze ne odložijo do samega groba. Izgovarjajo se, da si ne morejo pomagati, ko jih jeza zažrabi. To pa je le njih lenoba in mehkužnost, ker so preleni, da bi se ustavljali prevzetnosti in častilakomnosti in nočejo vdano nositi križa, ki jim ga je Bog naložil. Sv. apo-

stol nam kliče: Ne dajte se premagati slabemu, ampak premagujte slabo z dobrim!

Sv. Karel je skrbno in goreče zatiral v sebi prevzetnost in častilakomnost. Svoje dobre strani, svoja dobra dela in čednosti je zakrival, kolikor je dopuščala čast Božja, svoje pogrške pa je rad vsem pripovedoval in razglašal. Ravnal se je po pregovoru: Kar dela tvoja desnica, naj ne ve tvoja levica. Posebno zoprno mu je bilo, če ga je kdo hvalil. Kakor vidite, je sv. Karel delal nasprotno temu, kar mi radi delamo, t. j. mi radi skrivamo svoje pogrške in napake in se ponašamo z dobrimi lastnostmi, če jih kaj imamo.

Sv. Karel, čeprav nadškof in kardinal, je jedel skupaj s svojim služabništvom in sicer iz prsternih krožnikov. Včasih je šel na kmete, se ž njimi vsedel h kosilu in jedel ž njimi, kar so pač imeli. Ko je bil v službi, je nosil obleko, ki je bila stanu primerna, doma pa je nosil tako ponošeno obleko, da je pri neki priložnosti berač ni hotel sprejeti, ko mu jo je ponujal.

Taka je slika tega slavnega moža, ki je neizmerno veliko dobrega storil. Tako je zatiral prevzetnost in jezo, poželjivost oči in poželjivost mesa.

*

* *

40. Sv. Janez Bosco, ki je tako lepo vzgajal otroke, dečke in mladeniče — ni nikoli jeze kazal. Sam Jezus ga je o tem podučil, ko je bil še deček. Sam piše da je imel, ko je bil še deček, prečudne sanje: Stal je na nekem velikem dvorišču, ki je

bilo polno otrok in dečkov, ki so skakali in se premetavali. Zaslišal je pa tudi, da so nespodobno govorili in preklinjali. To ga je tako razjezilo, da je stopil k njim in jim začel dajati na desno in levo zausnice. Kakor bi trenil pa stopi predenj mož, oblečen v sonce, ki mu zakliče: Janezek, Janezek, ne tolči, ne tolči! Z ljubeznijo in s krotkostjo moraš pridobiti te svoje tovariše. Kar hitro začni in poudči jih, kako grd je greh in kako lepa in dragocena je čednost.

Te sanje so svetniku ostale v spominu vse dni njegovega življenja, in so mu bile v vodilo pri vzgoji mladine, ki je bila njemu izročena v odgojo.

*

* *

41. Lahko bi vam povedal še veliko zgledov, ki nam kažejo, kako moramo zatirati prevzetnost in jezo, poželjivost oči in poželjivost mesa. Premagujmo se v malih rečeh, če hočemo veliko doseči v blagor cerkvi, ki vabi vse ljudi k zveličanju.

*

* *

*

*

*

*

*

*

42. Sv. vera (1) nas uči, da so vsi ljudje na enak način povabljeni, naj vstopijo v katoliško cerkev in po smrti k nebeški ženitnini ali v večno zveličanje. Sv. Pavel piše v pismu do Rimljanov (10): «Med Judom in Grkom ni razločka, ker eden je Gospod vseh, bogat za vse, kateri vanj kličejo, kajti kdor-

1) Ponovimo z otroci vprašani v Velikem katekizmu št. 29. in 212.

koli kliče ime Gospodovo, bo zveličan.» Na podlagi teh besed sv. Pavla, je sv. cerkev v vseh časih sprejemala vernike iz vseh narodov in ni nikdar nobenega človeka izključila, kdor je veroval v Jezusa in v njegove sv. nauke. Vsi smo povabljeni k nebeški ženitnini, o kateri govori *današnji sv. evangelij*: Ajdje, Judje, kriyoverci, razkolniki — vsi!

Zgled, kako se cerkev trudi, da bi vse narode privedla k zveličanju, nam dajejo misijonarji, ki izpreobračajo siromašne ajde. Sv. Peter Klaver se je popolnoma žrtvoval za črnce. Ko je prišel v Južno Ameriko, je videl, kako vlačijo črnce. Prodajali so jih kakor govejo živino in so jih vozili na delo. Plačila pa niso prejeli črnici, ampak njih gospodar. Imeli so jih zaprte po slabih prostorih kakor govejo živino. Sv. Peter Klaver je hodil k njim, jim nosil jedi in zdravila, jih tolažil in prevedoval.

Sv. cerkev ima svoje duhovnike in misijonarje, ki vabijo ljudi k nebeški ženitnini, toda mnogim ta nauk smrdi in rajši živijo kot pagani zunaj cerkve, drugi so rajši razkolniki, ker ne marajo poslušati in ubogati cerkvenih predstojnikov, drugi so kriyoverci, ki hočejo po svojih naukih živeti govoreč, da je katoliški nauk pretrd, drugi so sicer katoličani, a le po imenu, ki pravijo, da nimajo časa hoditi v cerkev, da morajo po kupčijah in po drugih opravkih, kakor beremo v *današnjem sv. evangeliju*; mej temi jih je mnogo, ki zasramujejo in pobijajo služabnike Božje, ki jim sv. vero oznanjujejo. Take uporne kristjane sv. cerkev včasih izobči. Imenujejo se izobčenci in niso udje sv. cerkve, dokler se ne poboljšajo in spokore.

43. Ali so grešniki udje sv. Cerkve? Tudi grešniki so udje sv. Cerkve, če niso izobčeni. Grešniki so mrtvi udje, izobčenci so odsekani udje. Bili so krivoverci, ki so učili, da so udje sv. Cerkve le pravičniki, ki so v posvečujoči milosti Božji. Sv. Cerkev pa je ta nauk zavrnila. V katoliški Cerкви so torej udje tudi grešniki, ker so bili krščeni in ker se udeležujejo raznih milosti sv. Cerkve, ki jih nagibajo k svetemu življenju. Dokler se pa ne izpreobrnejo, so le mrtvi udje in ko bi se v takem stanju ločili s tega sveta, bi se ne mogli udeležiti nebeške ženitninske gostije. To nam dokazuje tudi *današnji sv. evangelij*, ki pripoveduje o človeku, ki je prišel na ženitninsko gostijo brez svatovske obleke. Kralj ga je ukazal zvezati in vreči v vnanjo temo: «Zvezite mu roke in noge in vrzite ga v vnanjo temo; ondi bo jok in škripanje zobmi, zakaj veliko jih je poklicanih, a malo izvoljenih.» Vprašal bi marsikdo, zakaj ga je dal kralj v vreči, saj ga je bil povabil. Res, tudi ta je bil povabljen, kakor drugi, a je iz velike pohlepnosti po gostiji pozabil obleči svatovsko haljo.

Tako nas *današnji sv. evangelij* uči, da so vsi ljudje poklicani, naj pridejo v sv. Cerkev in se pripravijo in napravijo za nebeško gostijo.

Resnica je, da je sv. cerkev po vsem svetu in mej vsemi narodi razširjena in se še vedno dalje razširja, kakor so o njej preroki prerokovali. Da je cerkev Kristusova po vsem svetu razširjena, je znamenje, da je prava cerkev, ki je Božje in nepremagljivo delo. Nihče se dandanes ne more izgovarjati, da je ne pozna in da je ne vidi. Mnogi pa ne poslušajo cerkve, njenih duhovnikov in misijonar-

jev ter ostanejo pagani, krivoverci, razkolniki, izobčenci; pa tudi tisti, ki vstopijo v cerkev, ne dosežejo vsi nebeške gostije. Sv. Cerkev jim sicer daje vsa mogočna sredstva, s katerimi bi se lahko zveličali, ko bi le hoteli, pa živijo rajši v grehih in umirajo brez svatovske obleke, t. j. brez posvečujoče milosti Božje.

*
* * *

44. Ta svatovska obleka je dušna lepota, dušna bliščoba, ki dela človeka Bogu ljubega. Ko je umrla sv. Ivana Frančiška, je videl sv. Vincencij Pavelški njeno dušo, da je bila enaka bliščeči zvezdi. Šla je v nebesa in se potem utopila v svetlem nebeškem morju, t. j. v morju zveličanih duhov v nebesih.

Ko je umrl sv. Pavel puščavnik, je videl sv. Anton puščavnik, njegovo dušo obdano z nebeško svetlobo, ki so jo v družbi prerokov in apostolov nesli angeli v nebesa. Sv. Anton je strmел nad lepoto te prikazni in je vzdihnil v bridkih solzah: «O preljubi oče, zakaj me že zapuščaš? Ali sem te zato tako pozno spoznal, da bi te tako hitro izgubil?» Ko je potem dalje šel in prišel do kraja v puščavi, kjer je bival sv. Pavel, ga je našel že mrtvega. Glavo in roke je držal povzdignene proti nebu. Sprvega je mislil, da Pavel živi in da je le zamaknen v gorečo molitev, ko se pa prepriča, da je mrtev, se milo zjoče. Sv. truplo zavije v plašč in je hoče pokopati. Ker pa ni imel nobenega orodja, da bi jamo izkopal, pridirjata iz puščave dva leva, se ule-

žeta žalostno k truplu, potem pa začneta z nogami zemljo razkopavati, da napravita zadostno jamo za sv. truplo. V to jamo je sv. Anton pokopal sv. Pavla in dolgo nad njim molil. Obleko, katero si je bil sv. Pavel napravil iz palmovih listov, je sv. Anton uzel seboj ter jo tako v časti imel, da jo je oblačil le ob največjih praznikih.

Ko je umrla sv. Školastika, sestra sv. Benedikta, je le-ta videl v prikazni njeno dušo, dvigajočo se v nebesa v podobi čednega golobčka, obdano z angelskimi kori, ki so jo spremljali na nebeško ženitnino. Sv. Benedikt je hvalil Boga in se veselil neskončnega blaženstva in večnega zveličanja svoje sv. sestre.

*
* *
*

45. Iz vseh teh zgledov je jasno, da so se svetniki in svetnice Božje zveličali, ker so imeli na duši nebeško lepoto posvečujoče milosti božje, ki so jo pridobili s svetim in pravičnim življenjem.

Železo ima črno barvo, a ko je razbelimo na ognju, je svetlo in žareče. Človek bi mislil, da to ni več železo, da je kaj drugega in vendar je prav tisto železo, kakor prej. Tako je duša, ki je v grehah, črna in umazana, a ko se očisti pri sv. zakramentih in prejme posvečujočo milost Božjo, postane svetla in žareča.

Ko je dež, je vsa pokrajina v otožnem mraku, zavita v sivo meglo, ko pa dež preneha in izginejo oblaki, se vsa pokrajina zasveti v zlatem soncu. — Tako je duša, ki je v grehah, zavita v meglo in v

mrak, ko pa posveti vanjo ljubo sonce milosti Božje, postane svetla in blesteča.

Žalostno stoji po zimi drevo v polju. Mrzla sapa mu giblje in stresa gole veje. Ko pa začne ogrevati zemljo gorko pomladno sonce, drevo ozeleli in razcvete. Ko primerjamo drevo, ki je vse pokrito z belim cvetjem, z drevesom, kakršno je bilo po zimi, bi skoraj rekli, da to ni tisto drevo. In vendar je prav tisto! — Tako je duša, katero obere zima greha do golega, žalostna in temna, a ko posije vanjo ljubo sonce milosti Božje, postane vsa lepa, živa in cvetoča.

Ko prihrujejo nevihte in viharji z dežjem in točo, se zeleno-modra barva v reki zblodi, da ne moremo videti na dno. Taka motna voda vse onesnaži, koder nastopi. Ko pa deževje preneha in se vode umirijo, se zopet prikaže zeleno-modra barva v reki. — Tako se duša zmoti in zblodi, ko naštopijo viharji strasti in greha. Duša postane blodna in grda. Ko se pa duša v Bogu umiri in dobi milost Božjo, postane lepa in čista.

Iz teh zgledov je razvidno, kakšna razlika je mej dušo, ki ima svatovsko obleko in dušo, ki je nima. Duša, ki ima milost Božjo, je vsa lepa in svetla in zato Bogu všeč. Nasprotno pa je duša, ki nima milosti, grda in temna.

Prenovimo se torej in oblecimo novega človeka v svetosti in pravičnosti. Novi človek — to je največja čast za vsakega, ker novi človek je otrok Božji, brat Jezusa Kristusa in dedič večnega kraljestva, ki ima pravico do nebeške gostije.

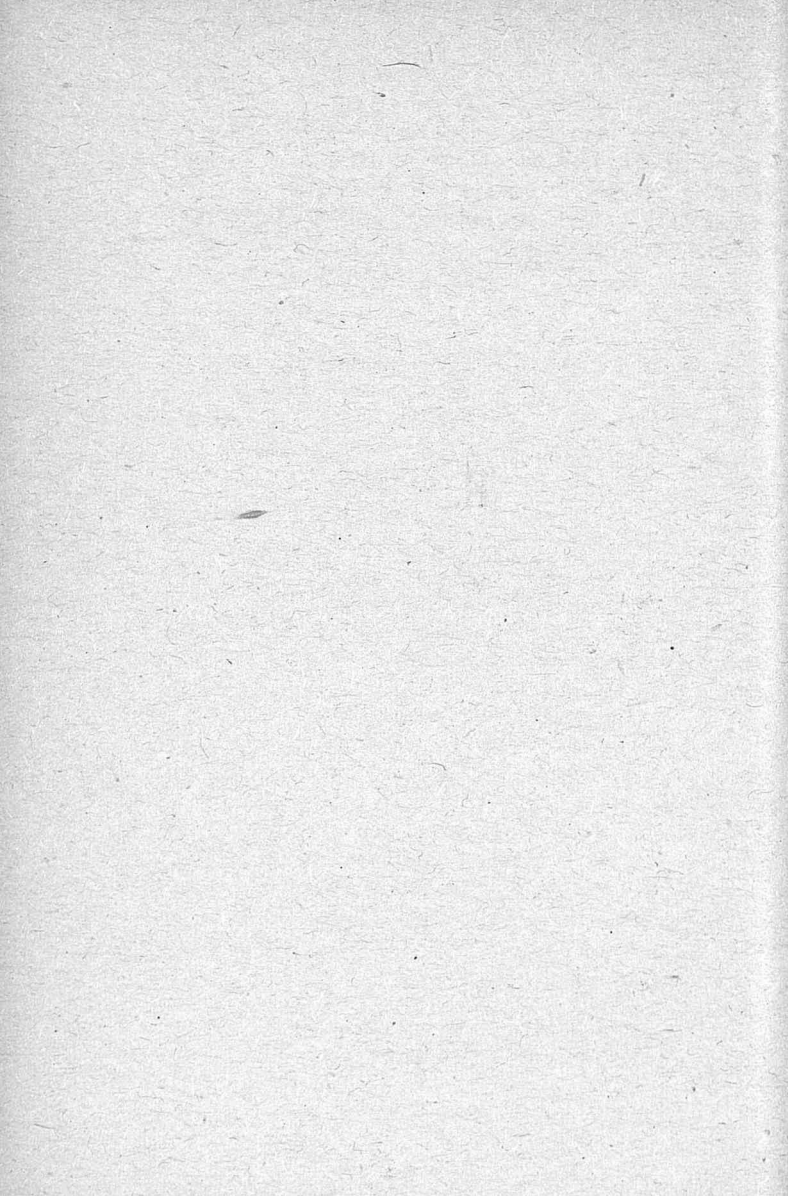
Naj torej nihče ne misli, da se bo zveličal že radi tega, ker je ud katoliške cerkve, ako pa ne živi, kakor uči katoliška cerkev in ne obleče svatovske obleke. Zato nam kliče sv. Pavel v *današnjem sv. berilu*: «Bratje... oblecite novega človeka... v pravičnosti in resnični svetosti. Zategavoljo opustite laž in govorite resnico ysakteri s svojim bližnjim.. Ako se jezite... sonce naj ne zajde v vaši jezi. Ne dajajte prostora hudiču. Kdor je kradel, naj ne krade več, temveč naj rajši pridno dela s svojimi rokami, kar je dobro, da bo imel kaj podeliti potrebnemu.»

Nekega dne je Kristus poklical otroka in ga postavil v sredo mej učence in je rekel: «Resnično, povem vam, ako se ne izpreobrnate in niste kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. Kdor-koli se poniža kakor ta otrok, ta je večji v nebeškem kraljestvu in kdor sprejme katerega takega otroka v mojem imenu, mene sprejme; kdor pa pohujša katerega teh malih, ki v me verujejo, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat in bi se potopil v globočino morja... Ako te tvoja roka ali tvoja noga pohujšuje, odsekaj jo in vrzi jo od sebe, bolje ti je hromemu ali kruljavemu iti v nebeško kraljestvo, kakor pa imeti dve roki in dve nogi pa iti v večni ogenj; ako te tvoje oko pohujšuje, izderi je in vrzi je od sebe, bolje ti je z enim očesom iti v življenje, kakor dve očesi imeti pa iti v večni ogenj... (Mat. 18).»

Ker mora biti človek, ki hoče iti na nebeško ženitnino na duši popolnoma nov, zato mu mašnik da pri sv. krstu belo obleko, kar pomenja novo obleko na duši, zato ga lepo oblečejo za sv. birem in za sv. obhajilo, kar vse pomenja novo obleko na duši.

Biti torej ud katoliške cerkve ni dovolj za zve-
ličanje. Treba je, da živimo kot katoličani, treba je,
da si s svetim in pravičnim življenjem pridobimo
svatovsko obleko posvečujoče milosti Božje, ki se
brez nje noben človek ne more udeležiti nebeške
ženitninske gostije.

II.

Oseminšestdeseto Branje

ZA ANGELSKO NEDELJO.

1. Danes praznujemo god vseh angelov varihov. Vsakdo naj se danes spomni, koliko dobrot je že prejel po svojem angelu varihu, kolikokrat ga je angel varih česa opomnil, kolikokrat ga je obranil te ali one nesreče, greha, sramote ali česa drugega.

*

* *

2. Kaj moramo verovati o angelih?

Pred vsem moramo vedeti, da je Bog angele ustvaril in da so angeli čisti duhovi, ki imajo um in voljo, telesa pa ne.

Verska resnica je dalje, da so bili angeli ustvarjeni v posvečujoči milosti božji, da so pa mnogi grešili in bili pahneni v večno pogubo. Ti so hudobni duhovi.

Tretja verska resnica je, da so angeli naši varih. Te tretje resnice se moramo danes spominjati, ko praznujemo god angelov varihov ali angel-sko nedeljo.

*

* *

3. Da so v resnici angeli namenjeni, da nas čuvajo, je razvidno iz današnjega sv. evangelija. Kri-XI.

stus je nekega dne poklical otroke, jih postavil v sredo med apostole in rekel: «Glejte, da ne zaničujete katerega teh malih, zakaj povem vam, da njih *angeli* v nebesih vedno gledajo obličje mojega Očeta.»

Iz teh besedi je razvidno, da imajo otroci svoje angele, ki jih čuvajo. Kakor otroci, imajo tudi odrastli svoje angele varihe, ker ni razloga, da bi angeli varovali le otroke, potem jih pa zapustili. Očak Jakob je rekel na smrtni postelji: «Angel, ki me varuje od mladosti do današnjega dne, ki me je rešil vsega hudega, on naj blagoslovi moje otroke (Gen. 48, 15)!»

Kralj Herod je dal sv. Petra ujeti. Postavil je pred ječo štiri straže, vsaka po štiri vojake, da bi ga čuvali, ker ga je hotel po Veliki noči postaviti pred ljudstvo in ga umoriti. Cerkev pa je takrat neprenehoma molila k Bogu zanj. Ko se je pa čas približal, je tisto noč Peter spal mej dvema vojakoma, vklenen v dve verigi in straža je pred durmi stražila ječo. In glej, angel Gospodov je pristopil in luč se je zasvetila v ječi. Angel je udaril Petra v stran in ga zbudil z besedami: «Vstani hitro!» Verige so same pale z rok. Angel mu reče: «Opaši se, obuj svoje črevlje, ogrni svoj plašč in pojdi z menoj.» In je šel vun ž njim in ko sta prišla iz ječe in stopila na ulice, je angel izginil, Peter se je zavedel in rekel: Zdaj vem zares, da je poslal Gospod svojega angela in me otel Herodove roke. Peter je šel naprej do hiše Marije, matere sv. Marka, kjer so bili učenci zbrani. Ko je prišel tja, je začel trkati na vrata. Pritekla je k vratom dekla, ki se je zvala Rode. Ko je po glasu spoznala, da je zunaj pred vrati Peter, je tekla spet v sobo povedati učencem, da je zunaj Peter. Oni pa so rekli: «Ni mogoče!»

Ko je pa ona še enkrat zatrdila, so učenci rekli: «*Njegov angel je.*»

Učenci Gospodovi so torej bili prepričani, da ima človek angela variha, ker drugače ne bi bili rekli: «*Njegov angel je, t. j. angel sv. Petra.*»

Sv. Avguštin je bil zabredel v velike grehe in v verske zmote. Ko je nekega dne sedel na vrtu pod figovim drvesom ves zmešan in žalosten, je v trenutku zaslišal otroški glas: «*Vzemi in beri, vzemi in beri!*» Sv. Avguštin je rekel sam pri sebi: Od kod ta glas? Brž se je spomnil, da je pustil v sobi na mizi knjigo sv. Pavla. Tekel je v sobo, vzel knjigo in odprl slučajno te-le besede: «*Ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevoščljivosti, ampak oblecite Gospoda Jezusa Kristusa!*» Te besede so Avguština tako presunile, da se je takoj izpreobrnil in postal velik svetnik in učenik sv. katoliške cerkve.

Kakor je sv. Avguština opomnil glas, naj vzame v roko knjigo in naj jo bere, prav tako slišimo tudi mi večkrat glas svojega angela variha, ki nas naganja in silí k dobrim delom in sv. čednostim. V današnjem sv. berilu beremo: «*Glej, jaz pošljem angela, kateri pojde pred teboj... Spoštuj ga in poslušaj njegov glas... Ako boš poslušal njegov glas in boš storil, kar govorim, bom sovražnik tvojih sovražnikov in bom zatiral tiste, ki tebe zatirajo. In moj angel pojde pred teboj!*»

*

* *

4. To je Božja beseda. Poslušajmo torej glas angela variha, ki nam vsak dan govori na srce in na

našo vest in nas na razne načine opominja in vodi. Ne storimo nikoli nič proti svoji vesti. Tako bo Bog z nami, bo sovražnik naših sovražnikov in bo zatiral tiste, ki nas zatirajo, tako bomo v miru in zadovoljnosti živeli na tem svetu in bomo srečno dospeli do smotra svojega zveličanja.

5. Kakor so naši prvi starši v začetku grešili, prav tako so grešili v začetku tudi angeli. Bog je angelov ustvaril brez števila. Prerok Danijel pravi, da streže Bogu tisočkrat tisoč angelov in da stoji okrog njega desetisočkrat sto tisoč. Mnogo angelov se je uprlo Bogu iz prevzetnosti, mej njimi najmočnejši Lucifer. Nastala je vojska. Dobrih angelov voditelj je bil nadangel Mihael. Hudobni angeli so bili treščeni v peklenko brezdno... Imenujemo jih hudobne duhove, ki hodijo okrog in iščejo, koga bi požrli.

6. V sv. Pismu so zabeležena celo nekatera imena dobrih angelov. Tako se n. pr. imenuje prvak vseh dobrih angelov Mihael (Kdo kakor Bog?), ki ga tudi sv. Cerkev časti za svojega varuha; dalje poznamo ime nadangela Gabrijela, ki je bil preroku Danijelu naznanil prihod Zveličarja sveta in ki je Mariji oznanil, da bo spočela od sv. Duha in rodila

Sinu Božjega; dalje poznamo ime angela Rafaela, ki je mladega Tobijo spremljal v človeški podobi na daljno pot in ga srečno pripeljal domov k staršem, ki so ga že težko pričakovali.

*

* *

7. Verska resnica je, da so dobri angeli namenjeni za varihe ljudem. Cerkvni učenci pa učijo celo, da ima vsak človek in zlasti vsak kristjan svojega angela variha, ki nam je na strani v vseh časih, veselih in žalostnih, v srečah in nesrečah, v skušnjavah in nezdodah, v življenju in ob smrti uri.

Častimo torej svoje angele varihe, ki so sicer čisti duhovi, pa imajo moč, da nam lahko vselej pomagajo. Naj navedemo par zgledov:

Babilonski kralj Nabuhodonozor je ukazal nekoč strašno razbeliti peč, sedemdesetkrat bolj, ko po navadi. Ko je bila peč silno razbeljena, je ukazal, na vržejo vanjo tri pobožne izraelske mladeniče, ki niso hoteli moliti babilonskih malikov. Kraljevski služabniki pristopijo, zvežejo mladeniče ter jih vržejo v strašno razbeljeno peč. Toda angel Gospodov stopi v peč, pahne plamen iz peči in pokonča može, ki so vrgli mladeniče v peč. Peč pa je ohladil, kakor da bi pihal večerni veter. Ogenj se ni mladeničev niti doteknil. Mladeniči so se sprehajali po peči kakor v večernem hladu. Hvalili so Boga in prepevali Njemu slavo.

Ko sliši kralj hvalno petje, se začudi, pogleda v peč in kar ostrmi: «Ali nismo vrgli tri zvezane mladeniče v ogenj? Glejte, jaz vidim štiri može, hodeče po peči, ki niso nič poškodovani. Podoba četrtega je lepa kakor podoba sina Božjega.» Nato

stopi pred razbeljeno peč in zavpije: «Služabniki najvišjega Boga, pridite iz peči!» Takoj stopijo nepoškodovani iz peči. Ogenj se jih ni niti doteknil, še lasu na glavi jim ni posmodil. Strmeč nad tolikim čudežem zavpije kralj Nabuhodonozor: «Češčen bo di njih Bog, ki je poslal svojega angela ter je rešil svoje služabnike. Zato ukazujem danes, da mora umreti vsakdo, kdor bi preklinjal Boga, ki ga časti jo ti mladeniči!»

To dogodnico nam pripoveduje sv. Pismo. Iz nje je razvidno, da imajo angeli silno moč in da nam lahko pomagajo v vsaki tudi največji stiski in nezdodi.

Drug dogodek! Preroka Danijela je babilonski kralj vržel v levnjak. Toda levi mu niso storili prav nič žalega. Šest dni je bil Danijel že v levnjaku. Ker ni dobil od nikoder jedi, je bil silno lačen. Ta čas pa je daleč v Palestini živel prerok Habakuk. Pravkar je skuhal jed ter jo že nesel ženjicam na polje, kar se mu prikaže angel Gospodov, ki mu reče: «Nesi južino, katero imaš v roki, v daljni Babilon Danijelu, ki je lačen v levnjaku.» Prerok mu odgovori: «Babilona še nisem videl in za levnjak tudi ne vem.» Sedaj pa ga prime angel za lasi, ga nese s hitrostjo svojega duha v Babilon in ga položi nad jamo. Prerok zavpije nad jamo: «Danijel, služabnik Božji, vzemi južino, katero ti pošilja Bog.» Danijel vzame južino in se pökrepča. Nato postavi angel preroka brž spet na mesto v Palestino.

Tudi iz te dogodbe je razvidna hitrost in moč, ki jo imajo angeli. Na pomoč angela variha se lahko zanesemo bolj ko na vsako človeško pomoč.

8. Posebno skrb imajo angeli varihi za tiste, ki sveto in pobožno živé in angele varihe časté. Kdo izmed nas se ni že prepričal, da ga angel varih prav skrbno čuva? Bil sem z dvema tovarišema duhovnika svoj čas na visokih planinah, kjer ste bili dve gostilni in ni bilo nobene druge hiše. Premišljevali smo, v katero gostilno izmed teh dveh bi šli na prenočišče. Odločili smo se za prvo, četudi smo bili prej namenjeni v drugo. Kasneje sem spoznal, da nas je sam angel tja peljal. Ko smo povečerjali, so nam odkazali sobe za prenočišče. Ko so mene peljali v sobo tretjega nadstropja, sem videl v sobi blizu moje sobe luč. Brž sem se ustavil in poprašal, kaj je to? Povedali so mi, da je neki služabnici slabo in da umira. Vprašal sem, ali so šli po duhovnika? Rekli so mi, da je to sedaj nemogoče, ker da je župnija tri ure oddaljena. Tedaj sem jim povedal, da jaz sicer nimam v tuji škofiji nobene oblasti, toda v smrti sili imajo vsi duhovniki, bodisi kjerkoli, oblast grehe odpuščati. Prašal sem, ali želijo, da stopim jaz k umirajoči. Rekli so mi, da bi se umirajoča tega srčno veselila. Nato stopim v sobo. O kako se je umirajoča oddahnila in se razjokala, ko me je zagledala. Zdelo se ji je, kar je bilo tudi res, da me je k njej privedel sam angel varih. Tedaj se je lepo spovedala. Ko sem to opravil, ker drugega nisem mogel, sem naročil drugim služabnicam, naj me pokličejo, če bo bolnici slabše. Kmalu po polnoči mi že trkajo na vrata. Vstal sem, tekkel k umirajoči, jej dal še enkrat sv. odvezo in jej do zadnjega zdiha šepetal sv. molitve.

Vprašam, kdo je mene privedel v tisto prenočišče in kdo mi je dal, da sem pogledal skoz na pol odprta vrata, da sem videl luč, ki so jo držali ob

postelji? Ko bi jaz ne bil sam videl, ne bi se bili upali mene kot gosta nadlegovati. To je vse brez dvojbe storil angel varih umirajoče služabnice. Angel varih ni zapustil pobožne služabnice na visokih planinah. Skrbel je za njo, da je dobila v smrtni uri vsaj zakrament sv. pokore. Prišla je zdrava v planinski hotel, a ker so na tistih višinah hoteli odprti le po tri mesece in mora služabništvo takrat skoraj nepretrgoma delati po noči in po dnevu, je ta služabnica obolela na srcu in umrla.

Takih slučajev doživijo dušni pastirji veliko. V zadnjem trenutku in v veliki naglici sem dospel prav večkrat k bolni osebi. Tudi voz je bil pripravljen. Ko sem prišel k bolni osebi, je še govorila, se lepo spovedala, se obhajala, dobila sv. poslednje olje, papežev blagoslov. Ko sem izrekel zadnjo molitev, je bolna oseba izdihnila svojo dušo.

Ko sem vse tako na hitrem opravil, sem se vprašal: Kdo mi je pomagal? Če bi bil le par minut zamudil, pa bi bilo vse zamujeno. Kdo je pomagal v taki naglosti. Gotovo le angel varih bolne osebe, ki si je to milost gotovo zaslužila s svojim pridnim in pobožnim življenjem.

*

*

*

9. Angelom varihom stoje nasproti hudobni duhovi, ki hodijo kakor levi okrog in iščejo, koga bi požrli. Zato molimo vsak dan po sv. maši lepo molitvico, ki jo je zložil rajni papež Leon Trinajsti, ki se glasi: «Sv. nadangel Mihael, brani nas v boju, zoper zalezovanje hudobnega duha bodi nam v pomoč. Ukroti naj ga Bog! In ti prvak nebeške vojne

pahni satana in druge hudobne duhove, ki hodijo po svetu v pogubo duš, v peklenko breznol!» Sv. Pavel pravi o hudobnih duhovih: «Ni se nam bojevati zoper meso in kri ampak zoper gospodovavce temnega sveta, zoper hudobne duhove v podnebjju (Efež. 6).»

Vemo, da so tudi hudobni duhovi zgolj duhovi. Slikajo pa jih na razne načine: v podobi kače, ali v podobi zmaja, ali v podobi črnega človeka z rogovi (znak moči). in s perutnicami (znak hitrosti).

Po milosti našega Gospoda Jesusa Kristusa, se hudobnega duha kristjanu ni treba bati. Milost božja nam je zadostna bramba zoper vsa zalezovanja. Pustimo pa hudobnega duha popolnoma v strani. Nikar ne izgovarjajmo njegovega imena, nikar ne govorimo: Da bi te hudobni duh vzel! ali: Hudobni duh te vzemi! Odvadimo se temu! Kličimo raji angela variha na pomoč! Njemu priporočajmo sebe in družino. Angel varih bodi naš spremljevalec v življenju in na zadnji poti v večnost pred sodnji stol Gospoda Jezusa Kristusa, kjer se bo odločila cela večnost.

10. V starem zakonu so verovali v angele varihe mnogi narodje, n. pr. Grki in ne samo izvoljeno izraelsko ljudstvo. Grki so učili že pred Kristusom tako-le: Ko zapreš zvečer vrata svoje hiše in ostaneš v njej sam, vedi, da nisi sam, ampak da je s teboj Bog in tvoj angel.

To uči tudi katoliška cerkev. Verska resnica je, da so angeli zgolj duhovi in da so postavljeni ljudem za varihe. Sv. Pavel piše v pismu do Hebrejcev, da so angeli postavljeni za služabnike njim, ki so namenjeni za zveličanje in Kristus je rekel: «Glejte, da ne zaničujete katerega teh malih, ker povem vam, da gledajo njih angeli v nebesih vedno obličje mojega Očeta, ki je v nebesih.» Te besede so veljale judovskim in izraelskim otrokom. Koliko bolj veljajo krščanskim otrokom.

Iz besedi Kristusovih sklepajo sv. očetje, da imajo vsi ljudje, kristjani in drugi, svojega angela variha, ker pravi Kristus razločno: «Njih angeli gledajo vedno obličje Božje.» Pobožno mnenje je, da imajo kraljestva, cesarstva, dežele in škofije posebne nadangele varihe, ker pripoveduje prerok Danijel v 10. poglavju, da je perzijsko in babilonsko kraljestvo v starem zakonu imelo svojega nadangela — variha.

*

*

*

11. Angele moramo pa tudi posnemati in ne samo častiti. Ne smemo zabiti, da so angeli *čisti duhovi*. Posnemati jih torej moramo pred vsem v sv. čistosti. Čuvajmo se vse nečistosti in nesramnosti, čuvajmo se slabih in nespodobnih besedi in pogovorov, da svojega angela variha ne žalimo.

Angeli varihi so polni ljubezni do Boga in do ljudi in ne poznajo nobene nevoščljivosti. Nevoščljivi angeli so bili zavrženi in pahneni v peklenko kraljestvo. Niso sicer vsi angel enaki in ne hvalijo vsi angeli Boga na enak način, pa noben angel ni

drugemu nevoščljiv. Vsi prepevajo Bogu slavo, vsak po prejetih zmožnostih. Taki bi morali biti tudi ljudje med seboj. Ljubiti bi se morali mej seboj, si drug drugemu pomagati in si dobro želeti.

*

*

*

12. Misel na angele varihe je torej zelo koristna. Zato je Bog govoril Izraelcem, ko so šli iz Egipta proti obljubljeni deželi (II. Moz. knjiga 23, 20): «Glej, jaz bom poslal svojega angela, ki pojde pred teboj in te bo čuval na potu in pripeljal v kraj, ki sem ti ga obljubil. Spoštuj ga in poslušaj njegov glas in glej, da ga ne zaničuješ, ker ne bo zanesel, ko boš grešil in moje ime je v njem.»

Sv. Bernard pravi: «Bodi kjerkoli, v hiši ali kjerkoli, spoštuj svojega angela variha in nikoli ne stori vpričo njega nič takega, česar bi se vpričo mene ne upal storiti.»

Ne zabimo torej, da imamo noč in dan na strani svojega angela variha, ki čuje nad našimi mislimi, besedami in dejanji. Spoštuj ga in ljubi ga zlasti tako, da se skrbno ogiblješ vsemu, kar njega žali in storiš vse, kar je v tvoje zveličanje in njemu v veselje. Če to skleneš danes, boš na najlepši način praznoval angelsko nedeljo.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

13. Angelska nedelja je dan veselja v nebesih in na zemlji. Milijoni in milijoni angelov prepevajo

v nebesih: «Svet, svet, svet je Gospod Bog vojnih trum, vsa zemlja je polna njegovega veličastva (Jez. 6)!» in milijoni se oglašajo danes na zemlji: «Češčen bodi Gospod, ki si nam dal angele, da rešujejo tvoje služabnike, ki v Tebe verujejo (Ant. ad Laud.)»

*

*

*

14. Spomnimo se pred vsem, da nosijo angeli varuhi naše želje, naše molitve in naša dobra dela pred Boga. Ta nauk potrjuje sv. Pismo: Stari Tobija je v asirski sužnosti zdihoval in goreče molil in dobra dela opravljal. Zato mu je Bog poslal v podobi človeka angela Rafaela, ki je njegovega mladega sina Tobijo spremljal na daljno pot v Rages, da bi tam poterjala star dolg. Ko sta se angel Rafael in mladi Tobija vrnila, reče mladi Tobija staremu očetu: «Kaj mu hočemo povrniti za vse dobrote, katere je izkazal meni na dolgem potovanju? Prosim te, oče, reci mu, naj vzame polovico vsega, kar sva prinesla.» Oče ga tedaj pokliče v hišo ter ga prosi, naj vzame polovico. Angel Rafael pa odgovori: «Kadar si s solzami molil in mrličke pokopal, sem jaz nosil tvoje molitve pred Boga. Jaz sem Rafael, eden izmed sedmerih angelov, ki stojimo pred Gospodom.»

Tako nam pripoveduje sv. Pismo.

Drug zgled: Oče Jakob je bežal izpred oči svojega brata Ezava. Ko ga je noč zajela, se je ulegel na tla, del kamen za zglavje in zaspal. Ko je spal, je videl v sanjah lestev od tal do nebes. Vrh lestve je stal vsemogočni Bog. Po lestvi pa so hodili *angeli* gori in doli, noseč k Bogu molitve in dobra

delo in prinašajoč ljudem iz nebes vse potrebne milosti.

*
* *

15. Ker nas angeli čuvajo, je naravno, da nas tudi k dobremu naganjajo, da vzbujajo v nas dobre misli in želje in nam odganjajo vse hude misli in želje. Angeli varuhi nam stojijo neprestano ob strani. Kakor nas hudobni duh vedno nadleguje in zavaja, prav tako nas tudi dobri angeli vedno spremljajo, nam pomagajo in nas rešujejo slabega vpliva hudobnega duha.

*
* *

16. Dobri angeli nas branijo v nesrečah in stiskah. Na ukaz Božji, je očak Abraham vzel svojega ljubljenelega sina Izaka in ga peljal na goro Morijo, kjer bi ga bil moral zaklati in Bogu žrtvovati. Ko je prišel na goro, je napravil oltar, položil nanj drva, zvezal Izaka, položil ga na drva in že dvignil nož, da bi ga zaklal, a pri tej priči mu *angel* roko ustavi, da se Izaku ni nič slabega pripetilo.

Znano je tudi, da je Bog poslal v Sodomo in Gomoro, preden je začelo padati na mesto goreče žveplo, *dva angela*, ki sta že pred sončnim vzhodom šla k Lotu, k njegovi ženi in k dvema hčerama, jih prijela za roke ter jih po sili gnala iz mesta. Tako sta *angela* rešila Lota in njegove.

Angeli nas torej čuvajo v nesrečah in nezgodah. Čuvajo nas, ko delamo in počivamo, ko smo doma ali na potu, ko smo v cerkvi ali drugod, ko se veselimo ali žalujemo.

Sv. Frančišek Ksaverski je bil tako prepričan, da ima vsak človek svojega angela variha, da je imel navado vsakega človeka pozdraviti radi njegovega *angela* variha. Ko so ga vprašali, zakaj pozdravlja nevernike, je odgovoril: «Jaz ne pozdravljam nevernikov, ampak njih anđele varihe, ki hodijo ž njimi.»

*

* *

17. Navadno slikajo anđele kot male otročiče, ki nimajo nobene moči. Tako jih le slikajo, toda anđeli imajo velikansko moč, da nam v vseh okolištinah in v vseh težavah lahko pomagajo.

Preroku Danijelu se je prikazal anđel v podobi moža. Danijel pravi: «Vzdignil sem svoje oči in sem videl in glej — mož v platno oblečen in okoli ledja prepasan s prečistim pasom. Njegovo telo je bilo kakor krizolit, njegov obraz kakor blisk, njegove oči kakor goreča svetiljka, njegove roke in kar je od nog doli, kakor žar razbeljenega bronca in glas njegovega govora kakor hrum množice.»

Vse, ki so bili z Danijelom in so slišali ta strašen glas, je izpreletel velik strah, da so zbežali in se poskrili. Sam Danijel si je dal pogum, da je ostal, a sam pravi, da ni bilo v njem od strahu nobene moči, da se mu je tudi obraz ves izpremenil in da je padel v omedlevico.

Anđeli so torej naši močni varihi, na katere se lahko zanesemo. Častimo jih in prosimo jih, naj bi nas s svojo mogočno roko čuvali vseh nesreč in nezgod, zlasti pa greha, skušnjav, pohujšljivosti hudobnega sveta in zalezovanja hudobnega duha in

ker je svet hudoben in izprijen), toda gorje njemu. po katerem pohujšanje pride!»

To so slovesne besede, ki ne veljajo samo staršem, ampak vsem ljudem. Glejmo, da bomo imeli v časti slehernega človeka, tudi otroke, ker njih angeli so pred obličjem božjim in nas lahko vsak čas zatožijo, če bližnjemu in zlasti otroku kaj hudega storimo ali ga pohujšamo. Kdor pohujša katera tega teh malih... bi mu bilo boljše, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat in bi se potopil v globočino morja.

20. Slišali in brali ste o velikem pohujševanju nedolžne mladine v Rusiji, kjer vzgajajo mladino v sovraštvu do Boga in do Zveličarja Jezusa. Koliko je pa še drugega pohujševanja na svetu in sicer neprestano: vsak trenotek doma in po cestah, saj je Kristus sam rekel: Pohujšanje mora priti, t. j. svet je tako hudoben in izprijen, da je nemogoče, da bi pohujševanja ne bilo.

Ko je sv. Frančišek odšel na sv. misijone v Indijo, ga je najbolj skrbela misel na pohujševanje Evropejcev v misijonskih deželah. Preden so odjadrili na morje, je stopil na oder in je goreče opominjal in prosil vse spremstvo, naj bi v Indiji delali čast sv. veri, da bi s sv. življenjem in z apostolsko gorečnostjo pomagali izpreobračati nevernike. Nobena reč ne podira sv. vere bolj ko slab zgled, pohujšljivo življenje in zlasti pohujševanje mladine.

Iz belgijske kolonije Kongo je objavil misijonski list to-le dogodbico. Belgijski uradnik, ki je

pobiral davke, je prišel k črncu, ki je bil kristjan in mu rekel: «Kako se zoveš?»

«Albert!»

«Prašam po tvojem priimku.»

«Albert Mundeke!»

Uradnik zapiše samo Mundeke, toda črncem hitro opomni:

«Moje ime je Albert Mundeke. Priimkov Mundeke je mnogo, a jaz sem kristjan — otrok Božji.»

«Otrok Božji?» se smeje uradnik, «Kdo pa je Boga kdaj videl? Kje-li stanuje Bog?»

Črncem pokaže proti nebesom.

Uradnik: «Jaz vidim gori na stropu le ose, ne Boga.»

«Pojdimo vun in videl ga boš!»

Uradnik gre s črncem pod sinje nebo. Črncem mu pokaže sonce in mu veli gledati proti soncu. Uradnik dvigne oči, a se kakor oslepljen brž obrne proč: Tedaj mu reče črncem smeja se:

«Ti hočeš z očmi videti Boga, a ne moreš gledati niti v sonce, ki je le stvar vsemogočnega Boga.»

Ta črncem bi osramotil marsikaterega Evropejca, ki se ponša z modernim znanjem, a je v resnici pravi divjak. (1)

Misijonar pripoveduje (2) o črnem mladeniču iz rodu Kafrov, ki je z drugimi delal v nekem rudniku. Spali so skupaj v hiši rudniškega voditelja. Ko se je črncem zjutraj oblačil, mu je iz obleke pal sv. rožni venec. To pa je je videl luteranski tovariš — delavec, ki se mu je začel smejati in rožni venec zaničevati. Črncem, ki je bil vnet katoličan in ki je

1) Italia Missionaria 1933.

2) " " " 191.

Mater Božjo prisrčno ljubil, gre k postelji luteranovi in mu pritisne zaušnico.

Luteran reče: «Zakaj si mi dal zaušnico, saj ti nisem storil žalega.»

Črnc: «Nisi storil žalega? Ali nisi zaničeval mojo Mater, ki je veliko več ko jaz. Ko bi ti jaz rekel: Daj zaušnico svoji materi, kaj bi mi odgovoril?»

Luteran je umolknil, a od tega dne se je vedno bolj držal črnca, ki je tako iskreno ljubil nebeško Mater. Postal je črncu pravi prijatelj ter je vzbujal vse upanje, da se bo pridružil katoliški cerkvi.

Misijonar je rekel črncu: «Prosi Marijo, naj bi dokončala delo, ki si je ti začel s tisto zaušnico, da bo luteran vedel, da niso vse zaušnice škodljive.»

* * *

V drugem stoletju pred Kristusom je kralj Antioh Četrty strašno preganjal izraelsko ljudstvo. Mej drugimi so ujeli tudi devetdesetletnega izraelskega starčka Eleazarja, ki so ga hoteli prisiliti, da mora jesti svinjsko meso, ki je bilo Izraelcem prepovedano. V drugi makab. knjigi beremo o njem, da je bil eden izmed prvih pismarjev, mož velike starosti in lepega obličja. Po sili so mu odprli na široko usta, da bi jedel svinjsko meso. On pa je prečastitljivo smrt više cenil, ko grešno življenje in je šel prostovoljno v trpljenje... Sklenil je, da ne bo nič prepovedanega storil iz ljubezni do življenja in je izpljunil, kar ni bilo dopuščeno jesti... Njegovi prijatelji pa, ki so zraven stali, so mu iz usmiljenosti, svetovali in prosili, naj si da prinese mesa, ki je bilo dovoljeno in naj samo hlini, kakor da bi jedel

po kraljevem povelju svinjsko meso, da se s tem otme smrti. To so ga prosili zavoljo starega prijateljstva in da bi mu izkazali milosrčnost. On pa je začel premišljevati svojo časti vredno starost in svoje brezmadežno življenje doslej, pa je brž odgovoril: «Ne spodobi se naši starosti, hliniti se, da bi veliko mladeničev mislilo, da je devetdesetletni Eleazar prestopil k nevernikom. Tako bi mladeniče zapeljal s svojo hinavščino zavoljo kratkega časa trohljivega življenja in bi s tem madež in prekletstvo napravil svoji starosti. Četudi bi se sedaj človeški grozovitosti umaknil, roki Vsemogočnega vendar ne uidem ne živ ne mrtev. Ako torej srčno umrjem, se vrednega skazem svoje starosti, mladeničem pa bom zapustil močen zgled, če voljno, srčno in pošteno umrjem za predrage in presvete postave. Po teh besedah so ga hitro zavlekli v trpljenje. Ko je bil v zadnjih mukah in v zadnjih zdihljajih, je rekel: «Gospod, ki si vseveden, Ti dobro veš, da na životu velike bolečine trpim, ki bi se bil lahko smrti otel. V duhu pa rad trpim zavoljo Tvojega strahu.»

Tako je on umrl in ni le mladeničem ampak vsemu ljudstvu zapustil spomin svoje smrti v zgled čednosti in moči. (1)

Ta sveti starček, ki je raji umrl nego pohujšal mladino, ki je nanj gledala, je tudi danes še vedno zgled vsem ljudem, kako morajo biti čujoči, da nikogar ne pohujšajo. Kako lahkomišljeni so danes mnogi starši pa tudi drugi ljudje, ki pohujšujejo otroke in mladino bodisi z nesramnimi besedami in kletvinami bodisi z nesramnimi dejanji. Ustavimo tako ravnanje, ker bomo morali dati oster račun Nje-

1) II. Mak. 6, 18.

mu, ki je zapretil: «Kdor pohujša katerega teh malih, ki v me verujejo, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat in bi se potopil v globočino morja!»

* * *

22. Koliko pohujševanja je samo v zakonskem življenju! Koliko je razdrtih družin! Otroci, ki zrastejo iz takih družin, so navadno v pogubo cerkvi in v pogubo državi. Imamo strašne zgledе iz prejšnjih časov, pa tudi v naših časih. Ločenih in razdrtih zakonov je v naši škofiji brez števila. V takih družinah ni angela variha, ki bi nosil pred obličje božje dobra dela in molitve posameznih članov, ampak hudobni duh, ki pripravlja in vzgaja vso družino za pekel.

Vsem tem pohujšljivcem grozi Kristus: «Glejte, da ne boste zaničevali katerega teh malih, zakaj povem vam, da njih angeli v nebesih vedno gledajo obličje mojega Očeta, ki je v nebesih... Gorje svetu zavoljo pohujševanja. Pohujševanje sicer mora biti, toda gorje njemu, po katerem pohujševanje prihaja.»

Zgodovina priča, da so hoteli večkrat kralji in cesarji izsiliti od cerkve ločitev od žene in novo poroko z drugo žensko, a cerkev se je tem pohujšanjem ustavljala. Tako beremo, da je hotel rimsko-nemški cesar Henrik IV. ločiti se od svoje pravilno poročene žene Berte. Tedanji papež Aleksander Drugi je hotel to veliko pohujšanje zabraniti. Zato je poslal k cesarju v Frankfurt sv. Petra Damijana, da bi ga pregovoril. Sv. Peter Damijan je

prišel v Frankfurt, ko je cesar imel pri sebi zbrane škofe, kateri naj bi mu dovolili ločiti se od soproge in poročiti drugo. Sv. Peter Damijan je v navzočnosti škofov povzdignil v imenu papeža Aleksandra Drugega proti tej cesarjevi nameri svoj glas. Rekel mu je, da mu prepoveduje ločitev od žene božja postava, da zahteva njegovo dušno zveličanje in njegova cesarska čast, da tega ne stori. Govoril mu je tako odločno na srce in so bile njegove besede tako blagoslovljene, da je cesar odstopil od svoje namere.

Imamo pa tudi slučaj, da kralj ni hotel odstopiti od peklenske namere in je s svojim pohujšanjem potegnil za seboj vse ljudstvo, da je odstopilo od svete katoliške cerkve. To je bil angleški kralj Henrik Osmi, ki je svojo soprogo zapodil in se l. 1530. z drugo poročil brez vsakega vzroka. Ko je rimski papež o tem zvedel, je kralja in njegovo drugo poroko obsodil ter slovesno izjavil, da se mora kralj vrniti k svoji prvi ženi. Kralj se je temu uprl, potegnil za seboj vse plemstvo in vse ljudstvo. Tako je Anglija odpala od katoliške cerkve in se poluteranila.

To je bilo strašno pohujšanje, nad katerim so jokali angeli v nebesih pred obličjem božjim. Vsak, kdor se je upal kaj ugovarjati kralju, je bil takoj obsojen v smrt. V 38 letih svojega vladanja je umoril dve kraljici, (1) da se je mogel potem z drugimi

(1) Prvo ženo je zapodil, drugo je obdolžil prešuštva in jo dal umoriti, tretja je umrla na porodu, četrto je tudi kratkomalo zapodil, peto je obdolžil prešuštva in jo dal umoriti, šesta ga je preživela. Papež Pavel Tretji je vsled teh gnusob in grozovitosti kralja izobčil iz cerkve.

poročiti, je umoril dva kardinala, dvajset katol. škofov, trinajst opatov, petsto redovnikov, dvanajst plemenitšev, osemtrideset profesorjev in doktorjev sv. bogoslovja in 398 drugih ljudi obojega spola.

To pohujševanje se v Angliji ponavlja. Vsak najmanjši vzrok zadostuje, da jim je zakon neveljaven in da se poročijo vdrugeč, vtretjič itd. Doživeli smo l. 1937. na Angleškem novo pohujšanje. Dovolili so poroko z ženo, ki je bila že dvakrat prej poročena in ki jej moža še živita.

To pohujševanje pa ni le v visokih krogih, ampak tudi v kmetskih in delavskih slojih. Ljudje so začeli živeti kakor živina. Nobena zapoved, ne božja ne cerkvena, ni več sveta.

*
* *

23. In koliko je drugega pohujševanja, zlasti preklinjevanja in nesramnega govorjenja mej ljudmi! Koliko nedolžne mladine se s tem pohujša, da se njih angeli jočejo pred obličjem božjim in kličejo srd Božji nad pohujšljivce.

Koliko je slabih kristjanov, ki ne izpolnjujejo krščanskih dolžnosti, ki živijo kot brezverci, ki kvarijo mladino ali pa se posmehujejo verskim rečem in verskim prireditvam, ki jih niti ne razumejo.

*
* *

24. Ustavimo to neumno življenje, da nas Bog ne bo udaril. Angeli ne nosijo dandanes svetih del in molitev pred Božje obličje, ampak prihajajo pra-

zni in se jočejo pred Vsemogočnim. Če se Vsemogočni razsrđi, gorje človeškemu rodu: Pohujšanje sicer mora priti, toda gorje njemu, po katerem pohujšanje pride, če prej ne, v dan sodbe in zlasti zadnje sodbe, ko se bo izpolnilo, kar je napovedal Kristus: «Sin človekov bo poslal svoje angele in bodo pobrali iz njegovega kraljestva vsa pohujšanja in tiste, ki krivico delajo in jih bodo vrgli v ognjeno peč. Tam bo jok in škripanje z zobmi (Mat. 13, 41).» (1)

1) O angelih je v „Sejavcu“ še drugod govor.

Devetinšestdeseto Branje

ZA NEDELJO SV. ROŽNEGA VENCA.

1. Slabo in neugodno vreme nam včasih zgodaj pobere lepo cvetje in zelenje. Kmetje pravijo: Letos je zgodaj mraz in slaba letina.

Poznamo pa še drugo cvetje in zelenje, ki nikdar ne uvne in ki rodi obilnega sadu v zveličanje naše duše. To cvetje je cvetje sv. rožnega venca. Kdor to cvetje in zelenje goji, si pripravlja polne žitnice za večno življenje.

Vsi sveti učenički priporočajo sv. rožni venec posameznikom in družinam kot najbolj mogočno molitev. Zato hočemo danes, ko praznujemo častljivo nedeljo sv. rožnega venca, premišljevati o tej lepi molitvi.

*

* * *

2. Že v prvih časih krščanske Cerkve so imeli pobožni kristjani, zlasti puščavniki, navado šteti na drobne kamenčke Očenaš-e, da so vedeli, koliko Očenašev so zmolili. Ta molitev je bila podobna molitvi sv. rožnega venca!

Toda rožni venec, kakor ga danes v bistvu molimo, je v navadi v katoliški cerkvi še-le od

trinajstega stoletja, t. j. od časov sv. Dominika. (1) Takrat se je na južnem Francoskem širila kriva vera. Krivoverci so se imenovali Albigenzi. Ti krivoverci so učili, da sta dva boga, (1) da Kristus ni bil Bog, da Marija ni mati Božja i.t.d. Ta kriva vera se je iz raznih razlogov silno širila. Ko je sv. Dominik to videl, ga je bolelo srce. Trudil se je noč in dan, da bi mogel zatreti te hude zmote, pa ni bilo mogoče. V veliki žalosti se obrne k materi Božji, ki je pred Bogom mogočna priprošnjica, in jo goreče prosi, naj bi mu prišla na pomoč. Marija mu je prošnjo uslišala. Naučila ga je, kakor se pobožno meni, moliti sv. rožni venec in mu naročila, naj to molitev razširi mej ljudstvo. Sv. Dominik je začel veselo oznanjevati ljudstvu sv. rožni venec, pa ga

(1) To do sedaj splošno mnenje novejši kritiki izpodbijajo, naslanjajoč se na druge vire.

(1) Dva boga, eden stvarnik nevidnega, duhovnega sveta, kjer so duhovna bitja, ki nimajo tvarnega telesa, drugi, slabi Bog, ki je ustvaril vidni svet in ki je začetnik vsega slabega v naravi, pa tudi v dušnem oziru. Ta je ustvaril človeška telesa, v katera je zaklenil človeške duše, katere je poglavar teme izvabil iz nebes. Da bi se te duše rešile, je dobri Bog poslal svojega sina Juzusa Kristusa, ki je le ustvarjeno bitje čeprav višje, od angelov. Jezus je imel nebeško telo in je zato trpel le na vid z. On je podučil ljudi, katerih sredstev se morajo posluževati, če se hočejo rešiti pozemlskih teles. Tudi sv. Duh je ustvarjeno bitje, čeprav višje od drugih duhov. Šv. Duh je Kristusu podrejen.

Družiti se s tvarjo in pozemlskimi rečmi, jim je bilo grešno. Zato so obsojali lastnino, pa tudi zakonsko življenje. V zakonskem življenju so smeli biti le nepopolni „verniki“, dočim so „popolni“ živeli strogo. Nepopolni verniki so morali obljubiti, da se bodo še pred smrtjo očistili vseh pozemlskih reči. Verniki so prestopali v vrsto popolnih s pokladanjem rok.

je tudi sam pridno in goreče molil! Sv. rožni venec je priporočal zlasti njim, ki niso znali dobro brati. In kaj se je zgodilo? V kratkem času je sv. Dominik privabil v katoliško Cerkev velikansko število krivovercev. Sv. rožni venec se je izkazal kot mogočno orožje proti krivim veram in razkolom v katoliški cerkvi.

Od tistega časa se je molitev sv. rožnega venca razširila po vsem svetu, da je danes ni prave krščanske družine, kjer bi te molitve ne molili.

*

* *

3. Svetniki in svetnice Božje so vsak dan pridno molili sv. rožni venec. Zgled nam je dal sv. Frančišek Saleški. Ko je imel mnogo opravil po dnevu, da ni mogel opraviti sv. rožnega venca, molil ga je pozno v noč. Nekega dne je prišel upehan in truden od dela domov. Bila je že pozna ura. Kljub temu je pokleknil in se napravil, da bo molil sv. rožni venec. Tu pristopi k njemu njegov tajnik in mu reče, naj bi nikar ne molil rožnega venca, ampak naj skrbi za zdravje in naj gre nemudoma k počitku. Sv. Frančišek pa ga zavrne in mu reče: Prijatelj, to ne gre! Ne smemo odkladati na prihodnji dan, kar se more zgoditi še o pravem času.

Ta zgled velja njim, ki se celo ljubo poletje izgovarjajo, da so dolgi dnevi in kratke noči in da vsled tega ne morejo na večer moliti sv. rožnega venca.

Ko so prinesli blagoslavljat sv. rožne vence, je rekel papež Pij Deveti: Povejte doma, da rimski

papež ne blagoslavlja samo rožnih vencev, ampak da tudi rad moli sv. rožni venec.

*

* *

4. Kdor sliši molitev sv. rožnega venca v italijanskem jeziku, spozna hitro, da molijo v italijanskem jeziku drugače, kakor v slovenskem. V italijanskem jeziku se najprej pove skrivnost, katero moramo premišljevati in potem se moli Oče naš in desetkrat Zdrava Marija. V slovenskem jeziku pa dostavljamo skrivnost, katero treba premišljevati, vsakikrat za besedo Jezus v molitvi Zdrava Marija.

Oba načina, italijanski in slovenski, sta dobra. Oba je Cerkev potrdila in odobrila, da le ne molimo samo z jezikom, ampak s premišljevanjem. Tudi Nemci molijo, kakor mi.

*

* *

5. Premišljujmo moč te molitve! Sv. Cerkev priporoča sv. rožni venec kot najbolj mogočno in uspešno molitev. Papež Pij Deveti, je neprenehoma priporočal sv. rožni venec vernikom, zlasti pa družinam. Ko je umrl Pij Deveti in je nastopil Leon Trinajsti, so brž začeli govoriti in pisati: Hvala Bogu, da smo dobili učenega papeža. Pij Deveti je imel opraviti le z rožnim vencem, upamo, da učeni Leon Trinajsti ne bo trobil vedno ene ter iste pesmi o rožnem vencu. Toda zmotili so se močno, kajti papež Leon Trinajsti je še bolj priporočal sv. rožni venec, ko njegov prednik Pij Deveti.

*

* *

6. Kakor dokazuje po prejšnjih virih životopis sv. Dominika, je molitev sv. rožnega venca Marijina molitev, ker jo je sama Marija, mati Božja, naučila. Isto dokazuje tudi zgodovina o Lurdu. V Lurdu se je Marija prikazala z belim rožnim vencem in ga dvignila proti sv. Bernardiki, kakor bi ji hotela priporočiti to preprosto a mogočno molitev. O nobeni drugi molitvi ne vemo, da bi jo bila Marija sama ukazala, le sv. rožni venec je Marija sama ukazala in sicer vsem, nizkim in visokim, preprostim in učenim.

*
* * *

7. Kako mogočna je ta molitev, se je pokazalo brž od začetka. Sv. Dominik ni šel proti krivovercem s puško in sabljo, ampak z orožjem sv. rožnega venca in je več opravil, kakor bi bil opravil z vojaki in z vojnim orožjem. Z rožnim vencem je privedel brezštevilne množice krivovercev v naročje katoliške cerkve.

Leta 1571. so imeli kristjani strašen boj s Turki na morju. Turška vojska je bila veliko močnejša ko kristjanska. Rimski papež Pij Peti, je napovedal očitne molitve za zmago. Ljudje so se zbirali v procesijah in so pobožno molili sv. rožni venec in Bog je uslišal njih molitve po Marijini priprošnji. Kristjani so Turke popolnoma premagali pri ehinadskih otokih v jonijskem morju. *V spomin te zmage je cerkev postavila praznik sv. rožnega venca.* V poznejšem času je cerkev še več drugih slavni zmag nad Turki pripisovala mogočni molitvi sv. rožnega venca.

Neki duhovnik je bil po noči poklican k bogatemu plemenitašu, katerega je bil zadel mrtvoud. Duhovnik si ni delal velike sile, ker si je mislil, da ni tako hudo. Ko pa je prišel do bolnika, je hitro spoznal, da je bolnik že brez zavesti. DrugEGA mu ni mogel podeliti ko sv. poslednje olje. Ko je duhovnik odhajal, je naročil domačim: Jutri pridem pogledati, toda če se bolnik zave, treba, da me hitro pokličete, ker se mora spovedati in ga moram obhajati. Ko je drugo jutro končal sv. mašo, pri kateri je bolnika priporočil Materi Božji, pritečejo klicat: Pridite, duhovni oče, ker bolnik se je zavedel. Duhovnik teče k bolniku in najde bolnika, ki je bil na glasu zavoljo velike razuzdanosti, vsega skesanega in vsega ujočanega ter popolnoma pripravljenega sprejeti sv. zakramente. Duhovnik se ni mogel prečuditi, da je Bog dal temu razuzdancu milost, da je še v zadnjem trenutku dobil zavest in sprejel prav pobožno in skesano sv. zakramente. Umirajoči plemenitaš pa je začel jokaje govoriti: Duhovni oče! Te milosti ne morem nikomur drugemu pripisovati ko Božjemu usmiljenju in Marijini priprošnji. Kadar je bila moja mati na smrtni postelji, me je k sebi poklicala in mi rekla: «Otrok moj, izročam te v varstvo Marije Device. Obljubi mi, preljubi sin, obljubi mi to edino, kar bo poroštvo tvoje ljubezni do mene in kar ti gotovo ne bo težko: Moli vsak dan sveti rožni venec.» Tako me je prosila umirajoča mati in jaz sem jej to obljubil. Pri vsej svoji razuzdanosti, sem vendar-le molil vsak dan rožni venec.

Ko je duhovnik to slišal, je bil prepričan, da je le rožni venec pridobil bolniku zavest da

se je lahko še spovedal in sprejel vse sv. zakramente.

Ti zgledi dokazujejo, kakšno moč ima molitev sv. rožnega venca. Ko so nasprotniki sv. cerkve preganjali in stiskali papeža Pija Devetega, je rekel: «Ne potrebujem vojakov, dajte mi le eno armado molivcev sv. rožnega venca in premagal bom vse sovražnike.»

* *

* *

8. Sv. rožni venec je najboljša pomoč in najboljšo zdravilo Evinim otrokom v tej solzni dolini: Ako te skušnjave obhajajo, vzemi v roke sv. rožni venec; ako ti žalost in obup polni srce, ako te obrekujejo — vzemi v roke sv. rožni venec; ako te nesreče obiskujejo v družini ali na premoženju — vzemi v roke sv. rožni venec.

Molimo torej radi sv. rožni venec! Sv. rožni venec bodi naš zvesti tovariš v življenju, dokler ne dospemo do venca večne slave v Božje kraljestvo.

9. Nobene molitve ne priporočajo papeži, škofje in mašniki bolj, ko sv. rožni venec. Zakaj? Ni je molitve, ki bi bila človeku bolj primerna, ko sv. rožni venec.

Človek je včasih vesel, včasih žalosten, včasih obupan. To velja za vsakega človeka: *Veselje, žalost, obup!*

10. Včasih je človek *vesel*. Zgodilo se mu je kaj prijetnega, prišel je morda v veselo družbo ali pa je morda kaj pridobil. Sedaj je vesel in celo prevesel. Ti dogodki, ki ga delajo morda preveselega, postajajo lahko zanj osodepolni. V veselju pade človek prav lahko v greh. Veselju se lahko pridruži pijanost, pijanosti pa nesramno govorjenje in nečistost. Iz prevelikega veselja se rodi prevzetnost, iz prevzetnosti pa vse druge človeške hudobije. Veselje postane človeku lahko osodepolno. Večkrat bi bilo boljše, ko bi človek ne bil vesel. Tako je lahko veselje osodepolno, če ni v pravih mejah.

Vpraša se, kdo naj naše veselje brzda in vzdržuje v pravih mejah? Kdo naj človeku kaže, katero veselje je pravo in katero ni pravo; katero veselje je stalno in katero ni stalno; katero veselje vede v pogubo in katero v večno življenje.

Nimamo boljšega pripomočka, ko molitev veselega dela sv. rožnega venca. Veseli del sv. venca kaže človeku, katero je edino pravo, stalno in večno veselje: da se je Sin Božji učlovečil, da ga je Marija Devica od sv. Duha spočela, da ga je Marija nosila in da ga je v betlehenskem hlevčku rodila. Kaj bi nam cel svet koristil, ko bi ne imeli Zveličarja in cerkve, ki jo je on ustanovil.

Z Marijo se moramo dalje veseliti premišljujoč, kako je v templju dete Jezusa darovala in ga potem v templju našla, ko je bil star dvanajst let.

V teh odrešilnih resnicah je naše pravo in večno veselje. Vse drugo veselje bi se moralo ravnati po tem veselju, kajti vse drugo veselje bi ne imelo nobene veljave, ko bi tega ne bilo. Najboljši pripomoček, da krotimo posvetno in ničemurno veselje in da je držimo v pravih mejah, je molitev veselega

dela sv. rožnega venca, ki nam predstavlja kar je večno in neskončno srečno.

*

*

*

11. Včasih je človek *žalosten*. Zgodilo se mu je kaj neprijetnega in žaljivega. Drugi so mu morda storili krivico ali ga obrekovali. Njegovo srce je potrto in žalostno.

Kaj storiti? Žalost je lahko osodepolna. V žalosti naredi človek lahko kaj nepremišljenega in pregrešnega. Z žalostjo si lahko tudi izpodkopa zdravje za vselej.

Kdo naj njegovo žalost ublaži? Kdo naj mu pokaže kakò malovredna je žalost zavoljo posvetnih krivic? Kdo naj mu pokaže, pravo žalost, ki je zveličalna? Kdo naj mu dopove, da je le ena prava žalost, t. j. žalost zavoljo grehov. Naši grehi so taki, da je moral zanje Sin Božji na križu umreti. Te velike resnice nam stavi pred oči žalostni del sv. rožnega venca. V žalostnem delu sv. rožnega venca premišljujemo, da so naši grehi tako veliki, da je Kristus moral zanje *krvavi pot* potiti, da je zanje bičan bil, s trnjem kronan bil, težki križ nesel in križan bil.

To bi morala biti naša velika žalost, ki bi morala vse druge žalosti prevladovati ter jih krotiti in vzdrževati v pravih mejah. V primeri s to žalostjo niso druge žalosti nič. Če se ti kaj slabega pripeti, bodi vesel, ker si s potrpežljivim prenašanjem nabiraš zasluge. V tvojem srcu bodi le *ena* žalost, t. j. žalost zavoljo grehov, ki so zakrivili trpljenje

in smrt Zveličarja Jezusa Kristusa, in ki zakrivijo lahko tvojo večno pogubo.

Kaj vzdržuje torej v našem Srcu pravo žalost in odganja ničemurno in posvetno žalost iz našega srca? Za to nimamo boljšega pripomočka ko molitev žalostnega dela sv. rožnega venca.

*
* *
*

12. Včasih nadleguje človeka tudi *obup*. Njegovo srce je brez tolažbe. Morda je v slabih gospodarskih razmerah, v siromaštvu, v boleznih in brez upanja, da še kdaj ozdravi, morda je v velikih grehah in si misli, da zanj ni več milosti. To stanje je lahko za človeka osodepolno. Koliko ljudi si v obupu vzame življenje! Juda Iskariot se je iz obupa obesil. Večkrat čitamo po časopisih kako se nespametni ljudje sami sebe ukončujejo. Blažena Kamila pripoveduje, da se je svojih grehov iz prejšnjega življenja tako strašila, da bi bila lahko obupala, ko bi ne bila vedela, da je obup pred Bogom največji greh. Zato pa je začela ob takih trenutkih še bolj goreče moliti, da je pregnala hudobnega duha, ki jo je nadlegoval z obupom.

V takih obupnih trenutkih je najboljši pripomoček molitev častitljivega dela sv. rožnega venca, ki nam kaže višje dobrate, ki nam jih bo Bog dal onstran groba in ki nam jih kliče v spomin častitljivi del sv. rožnega venca: da je Kristus od mrtvih vstal, kar nam daje trdno upanje, da bomo tudi mi poslednji dan častitljivo od mrtvih vstali; da je Kristus v nebesa šel, kjer je pripravljen prostor tudi za nas; da je sv. Duha poslal, katerega imenujemo tolažnikom.

ka, ker nas tolaži v trpljenju in v preganjanju, ako se k Njemu obračamo; da je svojo mater z dušo in s telesom v nebesa vzel in jo v nebesih kronal, kakor je tudi nam obljubil krono večne slave.

V teh Božjih obljubah je naše pravo upanje in naša prava tolažba. Vse drugo je nestalno in minljivo. Zastonj je staviti upanje v posvetne reči. Prerok pravi, da bodi proklet človek, ki stavi upanje v ljudi mesto v Boga. Zastonj je staviti upanje v posvetne veselice, v jed in pijačo ali v dolgo življenje. Naše pravo upanje nam kaže le častitljivi del sv. rožnega venca. Kdor pridno moli v. rožni venec, ne bo zlepa imel nespametne misli, da bi se usmrtil. To delajo ljudje, ki ne molijo sv. rožnega venca in so siti posvetnega veselja.

*

* *

13. Iz tega kratkega premišljevanja je razvidno, da je rožni venec za človeka zelo primerna molitev. Molimo torej *v veselih, žalostnih in obupnih trenotkih* sv. rožni venec, da se ohranimo na pravi poti.

Brezverci in posvetnjaki se kaj radi zaganjajo v sv. rožni venec, češ, sv. rožni venec je malovredna molitev. To pa je velika zmeta. Sv. rožni venec je za človeka kakor zdravilo in sicer najboljše zdravilo za vse dušne bolezni. V rožnem vencu dobiva razbrzdano veselje človeškega srca svojo mero, prevelika žalost svojo tolažbo, obupnost pravi pogum. Sv. rožni venec je vrstica s katero nas prečista Devica dviga v jasne višave kraljestva Božjega.

* *

* * * * *

14. Večkrat naletimo na podobe, ki predočujejo vice, a nad vicami angele, ki vlečejo na rožnih vencih duše iz vic. Včasih najdemo tudi podobe, ki predstavljajo duše, ki gorijo v vicah, a nad vicami angele, ki nesejo Bogu polno rožnih vencev, katere hočejo pokazati nebeškemu Očetu, da bi se usmilil vernih duš v vicah, za katere so se ti rožni venci opravljali.

Vse te podobe izražajo moč molitve sv. rožnega venca za reševanje trpečih duš iz vic.

*

* * *

15. Sv. cerkev ni brez razloga postavila praznik sv. rožnega venca in molitev sv. rožnega venca v mesec oktober. V mesecu oktobru nam navadno zvene vse rožice, ki smo jih celo poletje skrbno gojili. Drevju odpade listje, rožicam pa cvetje. Vse mine. Cvetje, ki nam je bilo tako prijetno, ki smo je tako radi duhali in gledali, je vse na tleh in nas spominja, da je vse — tudi kar je najlepše — minljivo.

Zato pa nam sv. cerkev v tem mesecu prav primerno postavlja pred oči cvetje sv. rožnega venca, ki nikoli ne mine, ki je večno, ki nas spremlja po smrti pred prestol večnega sodnika in se tam izpreminja v cvetje večne slave.

Zato praznujemo tudi prav primerno po končanem mesecu oktobru dne prvega novembra praznik Vseh svetih, ki so v nebesih že ovenčani s cvetjem večne slave in za tem praznikom takoj Vseh mrtvih dan, ki je posvečen vernim dušam v vicah, ki pri-

čakujejo od nas molitve in pomoči, da jih rešimo iz čistilnega ognja v kraljestvo večne slave.

*

*

*

16. Kako lepo de človeku, ko stopi na vrt, ki je lepo obdelan, snažen in okopan! V njem cvete in duhti poleti vse bujno. Človek se kar razveseli in pokrepča, ko stopi v duhteč vrt. Toda še lepša in prijetnejša je hiša, ki v njej duhti cvetje sv. rožnega venca. Kjer molijo sv. rožni venec, diši vsa hiša daleč na okrog po njem. V vrtu take hiše so vse mogoče cvetice in rožice dobrih del in sv. čednosti. Tam je pokorščina, ponižnost, potrpežljivost, tam je mir in sreča, vera, upanje in ljubezen, tam je tudi gmotno dobrostanje in blagoslov Božji. Tam se od roda do roda spominjajo svojih prednikov in molijo za svoje drage očete, dede in pradede, za svoje matere in stare matere, ki so jih lepo učili strahu Božjega in ljubezni Božje in molitve sv. rožnega venca vsak večer. Blagor staršem, ki zapustijo dobre otroke, ki vsak dan molijo zanje sv. rožni venec.

*

*

*

17. Vsak človek, ki moli pridno in goreče sv. rožni venec, je podoben vrtu, ki v njem cvetejo raznolične cvetke dobrih del in sv. čednosti. V vrtu njegovega srca je sv. ponižnost, pobožnost, strah Božji, pridnost, vztrajnost, potrpežljivost, svetost in veselje. Srečni starši, ki znajo svoje otroke tako vzgo-

jiti! Taki jih ne bodo nikdar pozabili. Vsak dan se jih bodo spominjali v svojih molitvah.

*
* *
*

18. Vrtne cvetke rabimo za lišp, pripenjamo jih na prsi, za klobuk, delamo ž njimi lepe vence i.t.d. Vsi ti lišpi pa imajo le kratko dobo, ker nam kmalu uvenejo. Ko uvenejo jih odvržemo. Le cvetke sv. rožnega venca ne uvenejo nikoli. Sv. rožni venec pojde z nami v večnost, nas bo zagovarjal pred večnim sodnikom, nas bo tolažil v vicah in nas reševal iz čistilnega ognja v Božje kraljestvo, kjer se nam bo izpremenil v venec večne slave.

*
* *
*

19. Cvetke sv. rožnega venca so najlepše, ker nas spominjajo največjih skrivnosti naše sv. vere: da je Marija, devica, Jezusa spočela od sv. Duha, da ga je nosila, da ga je devica v betlehemskem hlevcu rodila, da ga je v templju darovala, da ga je v templju našla; da je Jezus za nas krvavi pot potil, da je bičan bil, s trnjem kronan bil, da je težki križ nesel in za nas križan bil; da je od mrtvih vstal, v nebesa šel, sv. Duha poslal, da je Marijo, devico, v nebesa vzel in jo v nebesih kronal. To so največje skrivnosti naše sv. vere, pa tudi največje dobrote, ki nam jih je Bog izkazal. Vsem trem rožnim venecem dostavljamo še eno prelepo cvetko, ki nas razločuje od paganov in vseh krivih ver na svetu: ki naj se usmili vernih duš v vicah.

*
* *
*

20. Te cvetke so trojne barve: vijoličaste žalostnega dela sv. rožnega venca, ki nas s svojim duhom razveseljujejo v žalosti in trpljenju; rudeče častitljivega dela sv. rožnega venca, ki pomenjajo ljubezen sv. Duha in kažejo v nebesa, kjer je Jezus in Marija; bele veselega dela sv. rožnega venca, ki nam kažejo pravo veselje v Bogu.

Vse to trojno cvetje razveseljuje s svojo lepoto in s svojim duhom tudi duše v vicah, ki trpijo in koprni po večni združitvi v nebesih.

*

* *

21. Marijo, devico, primerjamo prvi ženi Evi in jo imenujemo drugo Evo. Prva Eva je dala Adamu sad, ki je njej in njemu prinesel smrt. Oba sta jedla od tega sadu in sta umrla. Za njimi umira ves človeški rod. Marija pa nam je dala sad — Jezusa Kristusa, v večno zveličanje. Ta sad uživamo pri sv. obhajilu, a se ga spominjamo pri vseh treh delih sv. rožnega venca. Ta sad je nam v živež, toda v moč in pomoč tudi dušam v vicah in v čast svetnikom v nebesih.

Molimo pridno sv. rožni venec, ker je v njem za nas in za duše v vicah skrivnostna moč in pomoč. Ko nam Devica Marija ponuja sv. rožni venec, nam govori: «Pri meni je bogastvo in čast, preobilno premoženje in pravica. Zakaj moj sad je boljši ko zlato in drago kamenje in moji izrastki so boljši ko izbrano srebro (Preg. 8).»

*

* *

• • • • •

22. Papež Leon Trinajsti je izdal dne 8. septembra 1. 1893 okrožnico, v kateri hvali in priporoča kristjanom celega sveta molitev sv. rožnega venca.

Sv. Oče pravi, da so dandanes na svetu tri velika zla: Prvo zlo je, da ni mej nami lepega, mirnega, zadovoljnega in veselega družinskega življenja; drugo zlo je, da se ljudje boje in branijo vsakega najmanjšega trpljenja; tretje zlo je, da ljudje mislijo in ljubijo posvetne reči, na večno zveličanje pa popolnoma pozabljajo.

Kdo naj temu pomaga? Papež Leon Trinajsti pravi, da bo pomagal sv. rožni venec.

*
* *

23. Stara resnica je, da je *oče žalosti* hudobni duh, *mati žalosti* prevzetnost, *dojivka žalosti* pa lenoba. Iz tega je razvidno, da se moramo čuvati žalosti, kakor hudobnega duha. To velja za posameznike in za cele družine. Človek bodi pogumen, imej veselo in zadovoljno srce. V tem si moramo delati tudi silo. Sv. Filip Neri je dal človeku, ki ga je videl žalostnega, zaušnico in mu rekel: Bodi vesel! Govoril je, da je veliko lažje spraviti na pravo pot človeka, ki je vesel, ko pa človeka, ki je žalosten in zamišljen.

Bodimo veseli in zadovoljni, ker nimamo povoda biti žalostni, saj nas je Kristus odrešil. Bodimo veseli z Marijo, ki je Odrešenika od sv. Duha spočela, ki ga je v obiskovanju sorodnice Elizabete nosila, ki ga je v Betlehemu rodila, ki ga je v templju darovala in ga v templju našla. V sv. Družini ni bilo nikoli napačne posvetne žalosti, ker ni bilo nobenega

greha, ampak le ljubezen do Jezusa. Posnemajmo sv. Družino.

Kaj je krivo, da ni več po naših družinah zadovoljnega, veselega in mirnega življenja? Očetje in matere zanemarjajo svoje dolžnosti do otrok. Namesto da bi vzgajali dobre, pridne in pohlevne otroke, si vzgajajo strupene kače. Slabo vzgojeni otroci se ne pokorijo staršem, starši preklinjajo in se jezijo, da ni vsled tega nobenega miru v družini. Nekateri možje so zapravljevci, hodijo radi po krčmah in zapravljajo; žene in otroci pa doma stradajo. Druge družine so lene, dobre samo za posedanje in pohajanje. Na ta način se premoženje zadolži in zapravi. V taki hiši nastane siromaštvo in s siromaštvom razdor in prepir. Družina se razdere. Druge družine so preveč lakomne, pa bi rade vedno več imele. Zato si ne privoščijo nikoli ljubega miru. Tudi v takih družinah ni prave sreče. Skratka: Naše družine so iz več razlogov nesrečne. V njih ni veselja, ni miru in ne zadovoljnosti.

Kdo naj temu pomaga? Papež Leon Trinajsti priporoča družinam sv. rožni venec. V *veselem* delu sv. rožnega venca premišljujemo družinsko življenje Jezusa, Marije in Jožefa. V tem delu premišljujemo, kaj sta Marija in Jožef z detetom Jezusom veselega in žalostnega doživela, kako sta zanj skrbela in se zanj žrtvovala, kako sta ga tri dni iskala in kako sta ga tretji dan našla, kako sta ga potem z velikim veseljem vedla domov v Nazaret, kjer jima je bil vedno pokoren.

Človeški rod nima lepšega vzora za lepo družinsko življenje, ko sv. Družino. Danes ko je toliko nesrečnih in razdrtih družin, ko je toliko hudobnih otrok in slabih staršev, je res potrebno, da se pogo-

stoma spominjamo, kako sta v sveti složnosti in nebeški ljubezni živela Marija in Jožef, kako sta skrbela in trpela za Božjega otroka Jezusa. V tej Družini je bil res mir, zadovoljnost, veselje in ljubezen, čeprav niso imeli pozemeljskih dobrot.

Molimo radi in premišljujmo skrivnosti veselega dela sv. rožnega venca, da se vrne v naše družine lepo krščansko življenje, pridnost, mir, ljubezen in zadovoljnost, pa tudi gmotno blagostanje, ki je vsled razbrzdanega življenja močno trpelo.

Sv. Filip Neri se je sicer ostro pokoril, pa je bil vendar iskreno vesel. Ravnal se je po besedah sv. Pavla, ki pravi: «Nebeško kraljestvo ni v jedi in pijači, ampak v pravičnosti, v miru in v veselju v sv. Duhu.» Dasi je spokorno živel, je vendar le rad hodil z mladeniči, ki so bili veseli in so radi igrali. Večkrat je šel ž njimi na to ali ono trato, kjer so igrali in potem obedovali. Ko so opoludne sedli v travo, je sam ž njimi tudi sedel na tla in se ž njimi veselil. Ko so se nekateri pritožili, da delajo njegovi mladeniči preveč nemira, je dejal: «Naj bi tudi na mojem hrbtu drva sekali, samo da ne grešijo.»

*

* *

24. Izkušnja nas uči, da je ta svet res solzna dolina. Marsikdo, ki je sicer dober kristjan, mora trpeti, bodisi siromaštvo ali preganjanje, bodisi nesreče ali bolezni i.t.d. Tako se še vedno uresničuje izrek: «Kogar Bog ljubi, tepe.» Bog nam pošilja gmotno zlo, da si s trpljenjem lahko nabereмо za slug za nebesa. Z dobrimi deli si nabiramo zlato, s

trpljenjem in križem pa si nabiramo diamante, rubine in najdražje kamene.

Ta namen ima naše trpljenje. Zato pa je izrek, ki ga večkrat slišimo v nesrečah: «Kako sem to zaslužil?» «S čim je ta ali oni to zaslužil?» — nekrščanski. Vprašati bi se raji morali: «Kako je pa Kristus zaslužil, da so ga na križ pribili? Kako je Marija zaslužila, da jej je sedem mečev prebodlo srce? Kako so mučenci in mučenke zaslužili, da so trpeli strašne muke? Ali smo mi morda bolji, ko vsi ti, ki so toliko trpeli? Prav gotovo nismo bolji, ampak slabši, kar dokazuje že vprašanje: «S čim smo to zaslužili?» To vprašanje dokazuje, da nismo še dobro spoznali, koliko smo grešili; dokazuje, da nimamo še prave potrpežljivosti, ponižnosti in vdanosti v voljo Božjo, pa dokazuje tudi da nimamo trdne vere v Boga, ki je pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje.

To je zlo našega časa. Ljudje pozabljajo, da nas je Bog ustvaril za delo: «V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh.» Te besede niso le kazen, ampak volja Božja, ki je od nje odvisen blagoslov Božji.

Kako smo plašljivi! Če nas nesreča zadene, se ne moremo utolažiti; če se nam slabo godi, zdihujemo in tožimo vsakemu človeku; če nas kdo obrekuje ali opravlja, ne moremo prav nič potrpeti, ampak se kaj radi hitro maščujemo; če smo bolni, delamo velike sitnosti. Na ta način delamo le zdražbe, prepire in razdore po družinah.

Kdo naj pomaga? Papež Leon Trinajsti pravi, da bo pomagal sv. rožni venec. V žalotnem delu sv. rožnega venca premišljujemo, da je naš Zveličar krva-

vi pot potil; da je bičan bil, da je s trnjem kronan bil, težki križ nesel in križan bil. V tem delu sv. rožnega venca premišljujemo, kako je Marija pod križem stala in se jokala, ko je gledala svojega Sina na križu umirajočega.

Vse resnice, ki jih premišljujemo v žalostnem delu sv. rožnega venca, nas opominjajo, da bodimo po zgledu našega Zveličarja v trpljenju potrpežljivi in krotki, da prenašajmo drug drugega slabosti in pogoške. Kdor bo s Kristusom trpel, bo tudi s Kristusom živel v nebesih.

Lep zgled prave potrpežljivosti nam je dala sv. Lidvina, ki je bila triintrideset let nepretrgoma v postelji v hudih bolečinah. Imela je vse mogoče hude nadloge, pa je vse molče trpela in bila prav prijazna. Spovednik jej je v zdravilo naročil, naj pridno premišljuje trpljenje Kristusovo. V premišljevanju Kristusovega trpljenja je uživala tako sladkost, da je rekla: «Ko bi mogla svojo bolezen ozdraviti z eno Zdravamarijo, bi tega ne hotela storiti.

Življenje in trpljenje sv. Lidvine nas uči, da moramo iskati tolažbe in moči v trpljenju Kristusovem in v sv. zakramentih. Vsak dan se ozirajmo na Božje razpelje in premišljujemo bridko trpljenje Kristusovo. To delamo najlepše pri molitvi žalostnega dela sv. rožnega venca. Kdor je po dnevu veliko trpel na telesu in na duši, naj vzame zvečer sv. rožni venec in naj premišljuje, da je Jezus za nas krvavi pot potil, da je bičan bil, s trnjem kronan bil, da je težki križ nesel in križan bil. V tem delu sv. rožnega venca najdejo posamezniki in družine največjo tolažbo v trpljenju, v žalosti, v preganjanju, obrekovanju, v nesrečah in nezgodah, ki nas obiskujejo vsak

dan. Molimo tedaj pridno sv. rožni venec sebi in vsej družini v zveličanje.

*

* *

25. Tretje zlo našega časa je posvetnost. Ljudje mislijo le na posvetne reči, kakor da bi ne bilo ne smrti ne sodbe, ne pekla ne nebes. Ponavljajo se paganski časi, ko niso ljudje drugega mislili, ko na razveseljevanje in uživanje tega sveta. Proti temu duhu so se bojevali apostoli in cerkev katoliška štiristo let, dokler ni bilo paganstvo premagano. Sv. Lucij, papež, ki je vladal cerkev koncem tretjega stoletja, pravi v nekem govoru: «Vsi letajo s slastjo le za denarjem, za častjo in za gospostvom. Vsi se pehajo, sedaj sem, sedaj tja, se zaganjajo drug v drugega in uničujejo drug drugega... Mislis si, da ležiš na smrtni postelji in da je prišla zate zadnja ura, zadnja minuta. Ko bi deli takrat pred te ves denar celega sveta in vse bogastvo, ko bi deli pred te vse najboljše jedi in vse najlepše stvari — tedaj bi spoznal, kako je to vse ničemurno, spoznal bi, kako velik siromak si, če si v te reči stavil svoje zupanje.»

Dalje pravi sv. Lucij: «Mi hodimo po veliki strmini in prav lahko zdrknemo dolu v peklenški prepad. Zato moramo biti pozorni, moramo zatirati svoja slaba nagnenja, moramo biti pogumni, strogi, potrpežljivi in vztrajni. Bojevati se moramo proti svojim strastem, da ne potegnejo v pekel naše duše, ki je bila prej tako lepa in za nebo namenjena.»

Kdo bo temu pomagal? Papež Leon Trinajsti pravi, da bo pomagal sv. rožni venec. Častitljivi del

sv. rožnega venca dviga naše srce v nebesa. V njem premišljujemo, da je Jezus od mrtvih vstal, da je v nebesa šel, da je sv. Duha poslal, da je Devico Marijo v nebesa vzel in Jo v nebesih kronal. Kdor moli č.astitljivi del sv. rožnega venca, spoznava, da ta svet ni naša prava domovina, ampak le kraj, kjer si lahko zaslužimo nebesa.

Zgled, kako moramo zaničevati vse posvetne reči, nam je dal sv. Hilarijon, ki je imel bogate starše in bogato dediščino. Ko je bil v šolah v Aleksandriji, se je po posebni milosti Božji izpreobrnil h krščanski veri. Potem se je vrnil v očetovo hišo in je svojo dediščino razdelil na dva dela: en del je dal bratom, drugi del pa siromakom. Nato je šel v puščavo, kjer je začel prav ostro živeti.

O tem svetniku, ki je vse svoje imetje razdal, je govor na strani 691. Tam smo premišljevali njegovo dejanje v drugem pogledu, namreč: Ali bi bilo dovoljeno vsem brez izjeme tako storiti, kakor je storil on? Brez dvojbe bi družinski očetje grešili, ko bi tako razdali premoženje, ki je potrebno za vzgojo otrok. Na tem mestu ga navajamo le za zgled, kako moramo zaničevati svet in hrepeneti po večnih dobrotah.

Ko je svetnik umrl, niso našli pri njem drugega premoženja ko evangelijske bukve in obleko. On je zaničeval posvetne reči in se je bil vsemu odpovedal, da je bil resnično pravi siromak. Ko je bil v zadnjih izdihljajih in skoraj že mrzel na vsem životu, je izrekel te-le besede: «Pojdi, duša moja, kaj se bojiš? Pojdi in nikar se ne obotavlaj. Sedemdeset let si služila Kristusu in sedaj bi se bala smrti?»

Tako so nam dali svetniki in svetnice Božje zgled, kako moramo zaničevati ta svet in hrepeneti po nebesih, po Bogu, po Jezusu in po večni slavi. Vse to nas uči častitljivi del sv. rožnega venca, ki nam dviga duha navzgor, kjer sedi Jezus na desnici Boga Očeta, kjer je preblažena Devica Marija na desnici Jezusovi, a sv. Jožef na levici, kjer so svetniki in svetnice Božje, kjer je tudi za nas pripravljen prostor, če si ga zaslužimo s pravičnim življenjem.

*

* *

26. Iz vsega je razvidno, kako lepa in za naše potrebe primerna je molitev sv. rožnega venca. Veseli del ustvarja svete, mirne, zadovoljne in vesele družine, dobre starše, kakor sta bila Marija in Jožef, in dobre otroke, kakor je bil nebeški otrok Jezus Kristus. *Žalostni* del nas dela potrpežljive, pridne in delavne. Častitljivi del pa nam kliče: Gori srca, kjer sedi Jezus na desnici Boga Očeta, kjer je Marija, kjer je sv. Jožef in kjer so vsi svetniki in svetnice Božje!

Molimo tedaj goreče sv. rožni venec v mesecu oktobru. Shajajmo se vsak dan k sv. rožnemu vencu. Tako hoče sv. Cerkev, tako hoče Marija, tako hoče Kristus.

*

* *

*

*

*

*

*

*

27. Naša prva mati Eva nam je splela trnjevenec. Ta trnjevenec je vzel namesto nas na svojo

glavo gospod Jezus Kristus, ko je bil s trnjem kranan. Naša druga skupna mati in prečista Devica Marija pa nam je dala rožni venec iz samih lepo-dišečih rož.

Veseli del sv. rožnega venca je spleten iz samih belih cvetk, žalostni del iz samih vijoličastih cvetk, častitljivi pa iz samih rdečih.

Te cvetke so lepo-dišeče, ki razširjajo daleč na okrog in visoko do nebes naprijetnejši duh. Hiša, ki se v njej moli rožni venec, diši po njem: Po vseh sobah in sobicah, po vseh prostorih in kletih je duh sv. rožnega venca. Zato pa ne sme veljati zvečer noben izgovor: Smo trudni, smo zaspani, smo razmišljeni. To nič ne de! Sv. rožni venec so Marijine rože, torej rožmarin in o rožmarinu pravi pesem:

«Rožmarin ima svoj duh,
naj bo zelen ali suh!»

Rožni venec daje svoj duh, tudi če ga bi včasih radi trudnosti ali zaspanosti ne molili prav zbrano. Koristil nam bo vselej in napolnil vso hišo z najlepšim duhom, kajti

«Rožmarin ima svoj duh,
naj bo zelen ali suh!»

*

*

*

28. Svetih odpustkov, ki so združeni z rožnim vencem je brez števila.

Kdor moli kateri-koli del sv. rožnega venca in pri tem tudi misli na skrivnosti, dobi za vsak Oče naš in za vsako Zdravamarijo odpustek sto dni.

Kdor moli vsak dan sv. rožni venec, dobi popolni odpustek kateri-koli dan v letu, če se tudi spove in obhaja.

Kdor moli vse tri dele sv. rožnega venca, dobi zraven že omenjenih odpustkov še odpustek sedem let.

Kdor je vpisan v bratovščino sv. rožnega venca, venca dobi poleg že omenjenih odpustkov še odpustek deset let.

V mesecu oktobru dobimo vsak dan odpustek sedem let in sedem kvadragen, ko se v cerkvi udeležimo molitve sv. rožnega venca; če se udeležujemo vsak dan, dobimo na koncu popolni odpustek, če sprejmemo tudi sv. zakramente.

Kdor je vpisan v bratovščini sv. rožnega venca, dobi lahko o mnogih praznikih popolni odpustek in za vsak rožni venec še drugih brezštevilnih odpustkov.

Tretjeredniki, ki molijo kateri-koli del sv. rožnega venca in pristavijo še petkrat Oče naš, petkrat Zdrava Marija in petkrat Čast bodi Bogu, dobe vsakokrat popolni odpustek, ki ga lahko obrnejo v prid vernim dušam v vicah.

Vprašam, ali ni sv. rožni venec lepo dišeč in skrivnosten venec? Molimo ga s slastjo in z veseljem preišljevaje največje skrivnosti naše sv. vere! Sv. rožni venec nas bo prenovil in prerodil, da bomo razširjali prijeten duh dobrih del in sv. čednosti in dosegli ž njim večno zveličanje.

Umirajoča mati je poklicala k sebi svojega sina in mu rekla: Glej, jaz umrjem, pa obljubi mi, da boš vsak dan molil enkrat Zdrava Marija po mojem namenu. Nato je mati umrla. Sin je zašel v slabe tovariši-

je, pa je vendar-le molil, kakor je obljubil umirajoči materi. Postal je razbojnik, pa te molitve ni opustil nikdar, čeprav jo je molil le površno. Po dolgih letih je smrtno obolel. Prišel je v neko bolnico in tam počasi hiral. Kazal pa je prav srčno kesanje in iskreno pobožnost. Spovednik se je kar čudil, kako more imeti razbojnik takò srčno kesanje in iskreno pobožnost. Razumel pa je to še-le takrat, ko mu je razbojnik začel pripovedovati o rajni materi in kako jej je moral na smrtni postelji obljubiti, da bo vsak dan molil po njenem namenu eno Zdravamarijo! Spovednik je spoznal, da je umirajočega razbojnika rešila le ta edina Zdravamarija, katero je vsak dan molil. Ta Zdravamarija mu je pridobila večno zveličanje.

Kakor je ta mati naročila sinu eno Zdravamarijo, prav tako je Marija, prečista Devica, naročila vsem kristjanom molitev sv. rožnega venca. Bodimo zvesti, kakor je bil zvest omenjeni razbojnik! Gospodarji in gospodinje, očetje in matere, bodite skrbni, da se bo po vaših hišah in družinah molil sv. rožni venec! Tako bodo vaše hiše imele prijeten duh po teh žlahtnih rožah. V njih bosta prebivala Jezus in Marija, v njih bo prebival blagoslov Božji.

* * * * *

29. «Jaz sem vsa milost življenja in resnice.» Te besede izražajo vso moč, ki jo ima Marija Devica glede katoliške cerkve pa tudi glede vsakega posameznika. Hkrati izražajo te besede moč molitve sv.

rožnega venca, ki je njena molitev in jo ž njo prosimo pomoči. Zato ponavlja sv. cerkev te besede vsako leto na praznik sv. rožnega venca in zato je tudi sv. cerkev postavila za sv. rožni venec poseben praznik. S tem je hotela reči, da šteje mej vsemi molitvami sv. rožni venec najbolj, da je ta molitev kristjanom najbolj koristna in uspešna, da je ta molitev Bogu in Mariji najbolj všeč.

*

*

*

30. Da! Ta molitev je mej vsemi molitvami najbolj uspešna in močna. Če pravimo o vsaki goreči molitvi, da prodira oblake, veljajo te besede o molitvi sv. rožnega venca še najbolj. To resnico izkusi vsak človek, ki goreče opravlja to molitev. Uspehe te Marijine molitve izkušajo dušni pastirji v vseh družinah, kjer molijo skupno sv. rožni venec.

Nek duhovnik je bil po noči poklican k plemenitašu, ki ga je bil zadel mrtvoud. Ko pride k njemu, ga najde v nezavesti. Spovedati se ni mogel. Prejel je le sv. poslednje olje. Drugo jutro mašuje zanj ter ga priporoči Mariji Devici. Takoj po maši mu sporočijo naj bi prišel bolnika obiskati, ker da se je nekoliko zavedel. Mašnik gre urno k njemu, pa kako se začudi, ko ga najde vsega skesanega in pripravljene ga na smrt. Plemenitaš se spove pri popolni zavesti in prejme pobožno sv. zakramente. Spovednik se ni mogel načuditi, ko je videl, kako se je ta človek sedaj popolnoma izpreobrnil, kajti vedel je, kako je celo življenje živel posvetno in razuzdano. Bolnik pa mu jokaje pove to-le: Duhovni oče! Te milosti ne morem nikomur drugemu pripisati ko

Marijini priprošnji. Ko je bila moja mati na smrtni postelji, me je poklicala pred se in mi rekla: «Izročim te v obrambo Mariji Devici. Obljubi mi, preljubi sin, le to edino, kar bo poroštvo tvoje ljubezni do mene in kar ti gotovo ne bo težko: Moli vsak dan sv. rožni venec. To sem umirajoči materi obljubil in molil zvesto vsak dan sv. rožni venec. Čeprav sem razuzdano živel, vendar sv. rožnega venca nisem iz ljubezni do matere nikdar opustil.» Ko je duhovnik te besede slišal, je bil trdno prepričan, da je gospoda le sv. rožni venec rešil večne pogube. Molitev sv. rožnega venca mu je pomagala, da se je na zadnjo uro spet zavedel in pobožno prejel sv. zakramente.

Rožni venec je za vsakega posameznika največja moč v življenju in ob smrtni uri.

* * *

31. Če je tedaj sv. rožni venec naš najboljši pripomoček, naše najboljše orožje v življenju in v smrti, bodimo modri in primimo za to orožje in molimo goreče in zbrano vsak dan sv. rožni venec, a molimo ga pravilno premissljevaje velike skrivnosti naše sv. vere.

Če se ti slabo godi, da si žalosten in potr, moli sv. rožni venec. Pravilno moljeni sv. rožni venec prežene žalosti in bridkosti.

Če imaš slabe in nepokorne otroke, moli z družino vsak dan sv. rožni venec. Če boš pravilno in pobožno molil, boš kmalu videl lepe uspehe.

Če imaš slabega, zapravljivega moža — pijanca, moli sv. rožni venec in vrnil se bo mir in blagoslov v tvojo hišo.

Če si v dvomih in ne veš, kaj bi ukrenil, moli sv. rožni venec in nebeška kraljica ti bo razodela, kaj je za dušo in telo najboljše.

Če te skušnjave napadajo, moli sv. rožni venec in skušnjave bodo minile, kakor mine rosa ko prisije gorko sonce.

Če te obhaja obup, ker se bojiš, da so tvoji grehi preveliki in da zate ni več milosti, moli sv. rožni venec. Ta molitev prodira oblake.

*

* *

32. Kakor ob času sv. Dominika, so tudi v naših časih razne krive vere mej ljudmi. Ti krivoverci imajo razna imena: liberalci, socialisti, komunisti, anarhisti i.t.d. Dandanes je prav za prav še več krivih in praznih ver, ko ob času sv. Dominika. Sv. rožni venec je dandanes še bolj potreben, ko ob njegovem času. Primimo torej za pripravno orožje, ki nam ga je dala Marija Devica.

Starši, ki žalujete nad svojimi sinovi in hčerkami, da so se vpisali v slaba društva, da hodijo po slabih, osodepolnih poteh, primite za pripravno orožje. Vsak večer molite sv. rožni venec in opominjajte otroke, naj molijo z družino. V začetku vam morda ne bodo pokorni, a polagoma se bo to izboljšalo. Ko bodo začeli moliti sv. rožni venec, tedaj bo vaša družina že zdrava in vaše veselje popolno.

*

* *

33. Umirajoči Jezus nam je na križu dal Marijo za mater, ko je rekel svojemu učencu: «Sin, glej, tvoja mati» in: «Mati, glej, tvoj sin!» Vedimo pa, da nismo nikoli bliže svoji materi, ko pri molitvi sv. rožnega venca. Takrat se ž njo pogovarjamo in prejemo od nje najboljših svetov in tolažb, takrat so za nas zlati trenotki večnega zveličanja.

*
* * *
* * *
* * *

34. Najbolj pretresljiv in ganljiv del sv. rožnega venca je žalostni del. Cerkev ga priporoča ob torkih in petkih, pa tudi cel postni čas. Ta del nas uči, da se moramo svojih grehov kesati pa tudi vdano in z ljubeznijo nositi svoj križ, kar je za naše zveličanje zelo važno.

S pravim premiselkom in z dobrim uspehom moli ta del rožnega venca, kdor pozna zgodovino trpljenja Kristusovega. Zato moramo večkrat in natančno premišljevati trpljenje Kristusovo.

S tem namenom hočemo tu premišljevati le nekatere bolj ganjlive in pretresljive dogodke iz zgodovine trpljenja Kristusovega.

*
* * *
* * *

35. Trpljenje Kristusove se začneja z besedami Jezusa Kristusa, ki jih je preužaljen v duhu rekel pri zadnji večerji: Resnično, resnično, povem vam: Eden izmed vas me bo izdal. Učenci so se dedaj eden drugega pogledovali ter premišljevali, o kom

da govori. Simon Peter je pomignil sv. Janezu, ki je slonel na Jezusovih prsah in mu rekel: «Kdo je, o kom govori?» Sv. Janez se tedaj nagne k Jezusu in mu reče tiho: «Gospod, kdo je?» Na te besede bi bil Jezus lahko na glas povedal, da je Juda Iškariot, toda Jezus je imel do svojega apostola vse mogoče ozire, ker mu je hotel dati priliko, da bi se izpreobrnil. Zato je Kristus rekel samemu Janezu potihoma, kakor mašnik pri sv. spovedi: «Tisti je, kateremu bom podal pomočeni kruh.» In je pomočil kruh in ga dal Judi Iškarijotu. Drugi apostoli, razen Sv. Janeza in Jude niso nič slišali, kaj mu je Kristus rekel in tudi niso iz Jezusovih besedi in iz Jezusovega obnašanja spoznali, da je Juda izdajavec. Kristus ga ni hotel osramotiti, ampak ga je hotel *potihoma, kakor pri spovedi*, pregovoriti in spraviti na pravo pot.

Juda pa je bil tako predrzen, da je vprašal Jezusa: Učenik, ali sem jaz? in Jezus mu je odgovoril: Ti si! To se je vse *potihoma* zgodilo, ker niso učenci o tem nič slišali in so menili, ko je Juda odšel, da je šel kupovat potrebnih reči.

Juda Iškarijot pa je ostal trdovraten, *kakor marsikateri grešnik pri sv. spovedi*. Zato pravi sv. evangelij: «In po grizljaju je šel satan vanj», t. j. satan je Judo dobil popolnoma v svojo oblast.

Kristus mu je nato spet *potihoma* rekel: «Kar misliš storiti, stori hitro», t. j.: Jaz sem pripravljen umreti, le stori hitro, kar hočeš. Tudi s temi besedami, ki jih je Jezus rekel *potihoma*, kakor pri spovedi, je hotel zbuditi v Judi usmiljenje in ljubezen ter ga odvrniti od izdajstva. Sv. evangelij izrečno poudarja, da ni noben apostol slišal, kaj mu

je Jezus govoril. Nekateri so menili, ker je Juda nosil denarnico, da mu je Jezus rekel: Kupi, kar potrebujemo za praznike ali pa: Daj kaj siromakom. Juda je ostal trdovraten, je potem vstal in drzno odšel *v noč*.

Take ozire je imel ljubeznivi Jezus do Jude, izdajavca. Do zadnjega ga je ljubil, ga skušal spet pridobiti in odvrniti od izdajstva. Toda Juda se ni zmenil za Jezusovo ljubeznivo prigovarjanje, je drzno vstal in šel *v noč*...

*

* *

36. Ta pretresljivi dogodek spominja nas spovednike na dogodke, ki se nam večkrat dogajajo v spovednici. Velikokrat prigovarjamo potihoma trdovratnemu grešniku, naj bi se poboljšal, naj bi se odpovedal grehu, pa ni mogoče od njega nič doseči. Žalostno povesi spovednik glavo in mu naznani, da mu ne more dati sv. odveze, ker ni pripravljen. Predržež vstane od spovednice in gre *v noč*... Še hujši so pa tisti, ki le hinavski obljubijo, v srcu pa drugače mislijo. Spovednik, ki ne more videti v srce, jim podeli sv. odvezo, ki pa ni veljavna. Predržeži vstanejo in pokleknejo drzno pred obhajilno mizo, kjer naredijo drug božji rop. Tudi ti gredo iz cerkve *v noč!*

*

* *

37. Ko so pri zadnji večerji zaužili velikonočno jagnje in preden je Jezus ustanovil najsvetejši zakrament, je vsem apostolom umil noge.

S tem je hotel svojim apostolom povedati, da mora hoditi po pravični poti, biti brez greha, kdor hoče sprejemati zakrament sv. Rešnjega Telesa, Jezus je vsem apostolom umil noge, tudi Judi, čeprav je vedel, da ga bo izdal. Sv. Janez, evngelist, pravi (13, 11): Vedel je Jezus, kdo ga bo izdal; zato je rekel, ko mu je umival noge: «Niste vsi čisti.»

Sv. Kamili, ki jo praznujemo dne 1. junija, je Kristus razodel, kako je Njegovo srce krvavelo, ko je umival noge Judi Iškariotu. Iz Njegovih oči so privrele solze, ki so močile Judi noge. Jezus je takrat v svojem srcu govoril: «O Juda, kaj sem ti storil, da me tako neusmiljeno izdajaš? O Juda, če želiš imeti trideset srebrnikov, pojdi k moji materi, ki bi rada postala celo sužnja, da bi tebe rešila greha in mene smrti. O nehvaležni učenec, jaz umivam in poljubljam tvoje noge iz prevelike ljubezni, ti pa boš poljubil moj obraz z namenom, da bi me izdal. O, kako slabo mi povračuješ, saj jaz bolj obžalujem tvojo pogubo ko svoje trpljenje in smrt, kajti za to sem prišel na svet.»

Kristus je razodel sv. Kamili: Juda ni videl mojih solza, ker sem klečal pred njim z nagneno glavo in so povešeni lasje zakrivali moje solzno obličje; le apostol Janez je to videl in videl tudi moj poljub, ki sem ga pritisnil v zadnje znamenje svoje ljubezni na noge vekomaj umirajočega Jude, kakor želi tudi vsak oče izkazati zadnjo ljubezen svojemu umirajočemu sinu. Ko sem potem prišel k apostolu Janezu, se je ta s solzami oklenil mojega vratu in govoril v svojem srcu: O moj preljubi Gospod, Učenik in Bog, kako si mogel poljubiti s svojimi najsvejšimi usti noge tega izdajavca. Ali hočeš, da moje

srce počí, ko hočeš sedaj še moje nečiste noge umiti in poljubiti? O moj Bog, ti novi dokazi Tvoje ljubezní mi delajo še večjo bolečino.

*

* *

33. Vprašanje je, ali je Juda sprejel pri zadnji večerji tudi sv. obhajilo, kakor drugi apostoli? Sv. Luka, evangelist, nam jasno pove, da je Jezus najprej ustanovil sv. evharistijo in da je potem povedal apostolom, da ga bo eden izmed njih izdal. Jezus je bil ž njim tako potrpežljiv in ljubezniv, da mu je tudi sv. obhajilo dovolil, čeprav nevrednemu. Jezus mu je izkazal to ljubezen, da bi se ne mogel izgovarjati, da mu ni bila dana ta milost. Vse je Jezus ž njim poskusil, čeprav je dobro vedel, da bo vse zastonj in da Juda ne odstopi od izdajstva. Kaj naj bi bil Jezus še storil zanj? Izkazal mu je vse ljubeznivosti in je do zadnjega zakrival pred drugimi njegovo izdajstvo, da bi mu ohranil apostolsko čast.

*

* *

39. Največjo dušno žalost je Jezus trpel v vrtu Getsemani, ko je krvavi pot potil. Jezus je šel čez potok Cedron proti vzhodu in stopil na vrt ali na pristavo, ki je bila pod Oljsko goro, in ki je bila last enega njegovih učencev. Jezus je pogostoma zahajal na ta vrt. Beseda Getsemani pomenja stiskalnica za olje. Tam rastejo še sedaj oljke. Pravijo, da so tam oljke, ki rastejo iz korenin tistih oljk, ki je pod njimi Jezus molil in krvavi pot potil.

Jezus je pri vходу v hiši svojega učenca pustil apostole, seboj je vzel le Petra, sv. Janeza in sv. Jakoba, katerim je rekel: «Moja duša je sedaj žalostna do smrti.» In se je odtegnil od njih za lučaj kamena, je padel na kolena in molil: Oče moj, ako je mogoče, vzemi ta kelih od mene, vendar ne, kakor jaz hočem, ampak kakor ti hočeš. In se je vrnil k trem apostolom in jih našel speče, pa jim je rekel: «Simon, spiš? Nisi mogel eno uro čuti? Čujte in molite, da ne padete v skušnjavo. Duh je sicer voljan, meso je slabo.»

Potem se je spet oddaljil in prav tako molil k nebeškemu Očetu. In ko se je vrnil, je spet našel učence speče. Oddaljil se je vtretjič in se vtretjič vrnil k učencem. Takrat pa je že prihajal Juda in z njim velika množica z meči in koli.

Jezusa je na vrtu Getsemani obhajala smrtna težava, t. j. največja dušna žalost in bridkost. Sv. Luka pravi: «Njegov pot je bil kakor krvave kaplje tekoče na zemljo», kar razlagajo vsi cerkveni učenci, da je Jezus res v veliki dušni bridkosti krvavi pot potil. Da je v veliki dušni bridkosti krvavi pot mogoč, so zdravniki že zdavna učili. Sv. Atanazij izobčuje tiste, ki bi učili, da Jezus ni potil krvavega potu.

Sv. Luka pa dostavlja: «Ko so ga smrtne težave obšle, je še bolj prisrčno molil.» Posnemajmo milega Jezusa in molimo prisrčno, kadar nas obiskujejo težave in bridkosti. Čim večje so težave in bridkosti, tem bolj goreče molimo, tem bolj se ponižujemo pred Bogom, da dobimo potrebnih milosti.

Blaženi Kamili je Jezus naročil, naj opiše vse njegove dušne bridkosti. Mislila je, da je to njej

nemogoče, toda Gospod jej je dal pomoč. Ko je bila utopljena v premišljevanje Gospodovega trpljenja, jej je bilo razodeto (1), da je bil *višek Jezusovega dušnega trpljenja* v vrtu Getsemani, Kristus jej je tako-le razodel: Vsak smrtni greh, ki so ga ljudje naredili ali ga bodo naredili, je Jezusa tako bolel, kakor boli, če odrežejo roko ali nogo od telesa. Toda smrtni greh se da še popraviti in grešnik se lahko še združi z Jezusom, toda duše pogubljenih v peklu so kakor za vselej odrezani udje Jezusovi. Ti se ne morejo nikoli več združiti z Njim. Beseda *nikoli* je Jezusa takrat tako bolela, da bi bil rad vse druge bolečine še večkrat pretrpel, da bi bil mogel eno samo dušo rešiti pekla.

Nadaljnja dušna bolečina je bila misel na trpljenje in preganjanje Njegovih izvoljencev. Mislil je takrat na vse trpljenje sv. mučencev in mučenk, svetih spoznavavcev in svetih devic, ki bodo zavoljo Njega veliko trpeli: «Vsi ti so živi udje mojega telesa in vse njih trpljenje je mene takrat tako bolelo, kakor da bi rezali žive ude mojega telesa.»

«Ostri meč, ki je prebadal srce moje matere, je hkrati prebadal tudi moje srce.»

Velike bolečine je takrat čutil, ko je mislil na ljube apostole, ki bodo morali zanj veliko trpeti. Gledal je v duhu, kako bodo tega križali, onega obglavili, drugim kožo sneli i.t.d. Vse to ga je takrat tako bolelo, kakor da bi sam vse tiste bolečine trpel.

Izdajstvo apostola Jude ga je takrat tako bolelo, kakor da bi mu zabadali v srce nož s tremi ostrimi in zastrupljenimi konci.

1) Glej o tem razodetju bolj obširno na strani 859. goriške izdaje.

Kristus je takrat gledal v duhu vse grehe celega sveta in vseh časov; gledal je tudi naše grehe in vso našo nehvaležnost in vsi ti grehi in vse te nehvaležnosti so bile kakor ostri noži, ki so zabadali Njegovo presveto srce.

Bolela ga je zlasti nehvaležnost izraelskega ljudstva, ki je zahtevalo od Pilta: Križaj ga, križaj ga!

Ko je blažena Kamila vse to slišala od Jezusa samega, je zaklicala: «O moj Gospod, nikar mi ne razodevaj svojih bolečin, s katerimi je prebadala tvoje srce nehvaležnost vseh ljudi, saj jaz poznam to že po svoji nehvaležnosti. Čudim se tvoji ljubezni in potrpežljivosti, ki jo imaš z nami nehvaležnimi stvarmi. Kakor ne moremo naštetih vseh tvojih stvari, ki si jih ustvaril za nehvaležne ljudi v nebesih in na zemlji, na suhem, v vodah in vserod, prav tako ne moremo spoznati velikosti in ostrosti vseh puščic, ki so prebadale tvoje srce radi naše nehvaležnosti. Kakor ni meseca, ni dneva, ni ure in tudi ne trenotka, v katerem bi ne uživali tvojih dobrot, prav tako ni nobenega trenotka, v katerem bi te ne žalili z neskončno nehvaležnostjo.» Tako je vsa začudena govorila blažena Kamila.

* * *

40. Sv. evangelij dostavlja: Ko je videl Juda, ki je Jezusa izdal, da je Jezus obsojen, se je skesal in je vrnil trideset srebrnikov velikim duhovnom in starejšinam ter jim rekel: Grešil sem, ker sem izdal nedolžno kri. Oni pa so rekli: Kaj nam mar, ti glej! In je vrgel od sebe srebrnike v templju in je šel ter se obesil z vrvjo. Njegovo telo se je razpočilo. Veliki

duhovni pa so vzeli srebrnike in so rekli: Ne spodobi se devati jih v skrinjico, zakaj to je cena krvi. Sklenili so pa in kupili za trideset srebrnikov njivo za pokopališče tujcem. Ta njiva je dobila ime hakeldama, kar pomenja v našem jeziku: njiva krvi.

Juda se je bil skesal. Če bi bil ostal pri tem kesanju in bi bil šel k drugim apostolom in zlasti k Mariji, materi Jezusovi in prosil odpusta, bi se bil lahko zveličal in bi bil lahko ostal še apostol. Marija bi ga bila prav gotovo še sprejela in se ž njim jokala, prav tako bi bili storili tudi apostoli. Toda tega ni storil, njegova pot je bila v samoto, kjer se je obesil in brez vsake tolažbe umrl. Tudi sv. Peter je grešil nad Kristusom, pa se je skesal in ni obupal, ker je šel k Mariji in se jej spovedal.

Sv. Kamila pripoveduje, da je nekoč v postnem času poslušala pridigarja, ki je z veliko gorečnostjo priporočal strah Božji radi pregreh, ki smo jih storili. Ta pridiga je sv. Kamilo tako presunila, da bi bila zavoljo svojih pregreh obupala, če ne bi bila vedela, da je obup pred Bogom največja pregreha. Zato pa je raji pomnožila svoje pobožnosti in objokovala svoje pregrehe noč in dan. Dvakrat na dan je pre-mišljevala trpljenje Kristusovo; ob petkih je jedla le košček kruha in je skoraj celo noč bedela v molitvi. Na ta način je pregnala ves obup in dobila od Boga veliko tolažbo in moč.

To bi bil moral storiti tudi Juda Iškariot, kakor je storil sv. Peter in bi bil dobil tolažbo in moč, kajti Kristus je umrl tudi za tiste, ki so ga križali.

41. Zgodba Jude Iškariota se v katoliški cerkvi večkrat ponavlja. Koliko je bilo že izdajavcev, ki so kljub temu pristopali k mizi Gospodovi! Jezus vse potrpi, kakor je z ljubeznijo potrpel, ko je Judo obhajal pri zadnji večerji. Jezus je dobro vedel, da je Juda Iškariot nevreden in nepopoljšljiv, pa mu je vendar-le izkazal zadnjo ljubezen in ga ni hotel ostramotiti pred drugimi apostoli. Prav tako trpi Jezus še dandanes pri sv. obhajilu nevredne in jih ne osramoti. Vse to dela iz prevelike ljubezni do grešnikov, ki jih ljubi do konca.

*

* *

42. Stopimo sedaj še pod križ. Staro izročilo pravi, da je Marija bila v začetku sama pod križem z Jezusom, še-le potem so dobile pogum druge pobožne žene in sv. Janez, evangelist in so pristopili k umirajočemu Jezusu.

Nobeno premišljevanje se bolj ne spodobi in ni bolj koristno kristjanu ko premišljevanje trpljenja Kristusovega pod sv. križem, kajti na sv. križu se je dovršilo odrešenje človeškega rodu za ves svet in za vse čase.

Sv. očetje pravijo, da je Kristusov križ lestva, ki po njej stopamo v nebesa, ko premišljujemo Njegovo trpljenje, ki je bilo neskončno. Premišljeva je trpljenje Kristusovo pod Njegovim križem delamo dobre sklepe, se kesamo svojih grehov, se vnemamo v ljubezni, postajamo ponižni, potrpežljivi, zmerni in pogumni v težavah in bridkostih, se učimo nositi svoj križ, ki nam ga je Bog naložil i.t.d. Kristus je nosil neskončno težki križ, nam pa je Bog naložil le majhen križ. Ta križ, ki nam ga nalaga življenje

in naš poklic, moramo ljubiti in vdano nositi. Sv. Terezija pravi, da noben les ne vžiga ljubezni do Boga bolj, ko les sv. križa, če voljno in vdano prenašamo vse težave in bridkosti. Vsak človek ima svoje težave in bridkosti vsak dan, vsako uro in vsak trenotek. To je njegov križ in blagor mu, če to spozna, kajti ta križ mu je Bog določil v zveličanje. Zato se moramo vdati v voljo Božjo in ta križ in to trpljenje ljubiti.

Neki duhovnik, ki je prišel iz Rima, je pravil, da je v Rimu obiskal nekega bolnega mladeniča iz plemenite družine. Mladenič je bil v najlepših letih, je bil bogat in obetala se mu je najlepša bodočnost. Lahko si mislimo, kako težko je takemu umreti. Bil je žalosten, kajti upanja na ozdravitev ni bilo nobenega. Duhovniku se je mladenič smilil, pa ga je začel tolažiti, kakor je mogoče v takem položaju. Rekel mu je: «Dragi mladenič! Bodite prepričani, da ima vsak človek od Boga svoj križ, ki ga mora vdano in z ljubeznijo sprejeti, ako se hoče zveličati. Vam je Bog dal to bolezen, ki je vaš križ. Bodite vdani v voljo Božjo in prenašajte z ljubeznijo in vdanostjo ta križ.»

Mladenič je odgovoril: «Da, častiti oče! Jaz hočem biti vdan v voljo Božjo in hočem z ljubeznijo nositi ta križ.»

Ko je mladenič te besede izpregovoril, se je duhovniku zdelo, da se je postelja bolnikova izpremenila v oltar in soba, kjer je bolnik ležal, v cerkev.

Vsak človek naj spozna svoj križ, ki mu ga je Bog naložil, naj bo ž njim zadovoljen in naj ga ljubi, kajti v tem križu je naše zveličanje.

43. Vse te lepe resnice nam stopajo pred oči, ko stojimo v duhu pod križem Jezusovim in zlasti ko molimo žalostni del sv. rožnega venca. Z nobeno molitvijo si ne moremo pridobiti večjih milosti in dobrot, ko s premišljevanjem križa in trpljenja Kristusovega in s tem, da začnemo ljubiti svoj križ, t. j. križ, ki nam ga je v našem poklicu naložil sam Bog.

Križ Kristusov in zgodbe Kristusovega trpljenja nam budijo brez števila lepih misli, lepih tolažb in lepih sklepov. Če bi hoteli vse to premišljevati in o vsem tem govoriti, bi morali za to rabiti cele tedne. Tu smo podali le nekaj lepih misli. Sklenimo, da hočemo za Kristusom nositi svoj križ, t. j. vse skrbi, nevšečnosti, žalosti, bridkosti, trude, in bolečine, ki nam jih nalaga naš poklic, da hočemo biti zadovoljni s svojim stanom in ljubiti v potrpežljivosti in ponižnosti tisto trpljenje, ki nam je pošilja Bog v naše večno zveličanje. Kako sladek je sv. rožni venec, če ga s tem premišljevanjem zbrano molimo!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

44. Prevzetni ljudje pravijo: Rožni venec je za kmete, delavce, služabnike in služabnice, ki ne znajo brati! Ta molitev ni za izobražene ljudi.

Tako slišimo večkrat prevzetneže, ki mislijo, da Bog ve kaj znajo, pa se le motijo. Rožni venec ni samo preprosta molitev, ampak je hkrati tudi učena molitev. Kdor misli, da rožni venec ni za učene ljudi, ne ve, kaj je rožni venec in ga tudi ne zna moliti.

Res je, da je sv. rožni venec zelo pripravna molitev za preproste ljudi in tudi za take, ki ne znajo ne pisati ne brati, a res je tudi, da je zelo koristna in potrebna za učene in tudi najbolj izobražene ljudi, kajti v sv. rožnem vencu premišljujemo največje skrivnosti naše sv. vere, na katerih sloni krščanstvo. O vsakeri imamo spisane cele knjige. V premišljevanju teh sv. skrivnosti ne moremo brati nikoli do konca. Pri vsakem premišljevanju najdemo kaj novega, kar dela to molitev sladko in prijetno.

Ni res tedaj, da je sv. rožni venec samo za neuke ljudi, ampak je hkrati prav učena molitev.

*
* *

45. Pa pravijo, da je petdesetkrat Zrava Marija preveč. Petdesetkrat Zdrava Marija, kdo more to zbrano moliti?

Res je, da jih je petdeset in celo šestdeset, toda vse so ozaljšane z lepo dišečimi skrivnostmi, ki nam to molitev sladijo in delajo prijetno. Pomisliti moramo tudi, da nam po Mariji prihajajo vse milosti in da je Marija naša ljuba mati, katero nam je izročil umirajoči Jezus na križu. Če je Marija na ženitnini v Kani posredovala, da je Jezus naredil velik čudež in dal dobrega in najboljšega vina iz vode, ko je nihče ni prosil za posredovanje, koliko bolj bo posredovala za nas, če jo petdesetkrat in celo šestdesetkrat prosimo: Sveta Marija, prosi za nas grešnike sedaj in ob naši smrtni uri! Biti smemo gotovi, da nam bo pomagala zlasti ob smrtni uri in nam v nebesih naklonila veselje.

Misijonar piše (1): Nekega dne sem prišel do jezera Gongwe in sem stopil v hišo trgovca, ki je bil kristjan.

«Dobrodošli, oče»; reče veselo trgovec, «imam lep dar za vas.» Trgovec odide in mi privede siromašnega dečka, starega deset let.

«Tega so pravkar hoteli zaklati in pojesti kanibali Ebikla, pa sem toliko darov dal, da so mi ga izročili. Odstopim ga Vam!» Misijonar se mu zahvali in začne dečka ogledovati. Deček je imel okoli vratu rožni venec.

«Ali si katoliški kristjan?» vpraša misijonar. «Ne!» odgovori deček.

«Kaj pa delaš z rožnim vencem?» vpraša misijonar.

«Ko so me kanibali Ebikla ugrabili, mi je mati naglo obesila okoli vratu rožni venec in mi rekla: «Ta te bo rešil vseh nesreč.» Nosil sem ga vedno.»

«Dragi sinko», reče misijonar, glej, prav ta rožni venec ti je rešil življenje.»

Škof Grassi Chaupi piše: V neki vasi je bila dvanajstletna deklica, ki je imela vsa znamenja, da jo je hudobni duh obsedel. Neki kristjan je dal staršem svet, naj se izpreobrnejo in postanejo kristjani. Zagotovil jih je, da bo potem deklica ozdravela. Ko so starši to obljubili, je kristjan položil deklici okolu vratu sv. rožni venec in jej naredil križ na čelu. Deklica se je začela zvijati, je pala v nezavest, a sovražnik jo je z velikim vpitjem zapustil. Ko je pa na večer kristjan vzel svoj rožni venec deklici z vratu, so se takoj začeli spet pojavljati hudi

1) Il-regno di S. Cuore 1932. Esempi missionari. Seconda Serie.

napadi hudobnega duha. Kristjan je sedaj odtrgal od rožnega venca malo medaljico Brezmadežne ter jo del na deklico. Deklica se je takoj umirila in sovražnik se ni več vrnil. Čuvala jo je medaljica Brezmadežne, ki jo je deklica nosila. Domačini — pagani ki so vse to videli in slišali, so začeli govoriti: «Vera v Kristusa je prava in po njej hočemo živeti.»

Nato se je velika množica pokristjanila in sprejela sv. krst. (1)

*
* *

Da pa sv. rožni venec ni le za preproste ljudi, nam dokazujejo največji učenjaki v kat. cerkvi, ki so radi in s slastjo molili sv. rožni venec.

Sv. Dominik, ki se je po nasvetu same prečiste Device najbolj trudil, da je sv. rožni venec razširil v kat. cerkvi, je ustanovil red, ki se po njem imenuje dominikanski red. Ta red nam je dal največje učenjake, n. pr. sv. Alberta, sv. Tomaža Akvinskega i.t.d. Če so ti učenjaki v redu sv. Dominika pridno molili sv. rožni venec, je to jasen dokaz, da je sv. rožni venec tudi za učenjake in izobražence, kajti izpobraženci, ki zabavljajo sv. rožnemu vencu, so proti tem znanstvenikom velikanom le pritlikavci.

*
* *

46. Nikar torej ne poslušajmo prevzetnežev, da bi radi njih zanemarjali ali celo zametali sv. rožni

1) Islotam. 1931.

venec. Po sv. rožnem vencu prihaja posameznikom, družinam in narodom vse dobro; ž njim odvrčamo vse slabo. Ako je sv. Dominik premagal in odvrnil z rožnim vencem največje zlo, namreč krivo vero, koliko laže bomo odvrnili s tem orožjem manjša zla, ki bi nas utegnila zadeti.

Spletajmo si tedaj pridno venec neumrljivosti, ki nas bo kdaj zaljšal v večnem kraljestvu! (2)

2) O sv. rožnem vencu je v „Sejavcu“ na več mestih govor.

Sedemdeseto Branje

ZA PRAZNIK POSVEČEVANJA CERKVA.

1. «Danes je tej hiši zveličanje došlo», je rekel Zveličar, ko je stopil v Cahejevo hišo. Hiša Cahejeva je bila posvečena s pričujočnostjo Zveličarjevo.

Prav te besede veljajo o naših cerkvah, ki jih je posvetil škof, ki je namestnik Kristusov. Ko posveti škof cerkev, pride Jezus vanjo. Tisti dan postane cerkev nevesta Jezusova.

Na praznik posvečevanja cerkva obhajamo spomin, da je bila cerkev poročena z Jezusom. Zato je cerkev danes prav tako lepo oblečena in olepšana, ko nevesta na dan poroke. Zato molimo danes z besedami sv. Janeza evangelista: «Videl sem novi Jeruzalem, ki je prišel iz nebes in je bil opravljen ko nevesta svojemu ženinu (Skrivno Razod. 21).»

*
* *

2. Ženin sv. cerkve je Jezus Kristus. Ta se je z njo združil ob posvetitvi in od takrat se ni več ločil od nje. V vseh časih, v vseh okolnostih, v vseh stiskah in nadlogah je pri njej ostal v sv. tabernakelju. Cerkev obstoji že več sto let, a Jezus se ni ločil od nje. Bili so hudi časi, vojske, kužne bolezni in lakot v deželi, a Jezus ni zapustil svoje neveste. V svetem

tabernakelju je poslušal molitve, je poslušal zdiho-
vanje dobrih kristjanov, njih jok in njih stok. Tisoč
in tisoč kristjanov je bilo tu uslišanih, ker obljubil
je: «Kar-koli boste prosili Očeta v mojem imenu,
bom storil, da bo Oče v Sinu poveličan. Ne bom vas
zapustil sirot, k vam bom prišel (Jan. 14, 13)» in:
«Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta
(Mat. 28, 20).»

*
* *

3. Ko so posvetili jeruzalemski tempelj ob času
kralja Salomona, je Božje veličastvo napolnilo sve-
tišče in Bog je dal obljubo, da bo vsako prošnjo v
templju uslišal: Če bo kdo prosil za odpust gre-
hov, bo uslišan, če bodo prosili za potrebni dež,
bodo uslišani, če bo nastala lakot, kuga, vojska ali
druga nadloga in bodo prišli v tempelj prosit, bodo
uslišani. Ta obljuba je veljala o jeruzalemskem temp-
lju v starem zakonu, koliko bolj veljajo te obljube
za naše cerkve, v katerih prebiva Sin Božji na naših
oltarjih po dnevu in po noči, ko bi le znali prav in
goreče moliti.

*
* *

4. Cerkev imenujemo nevesto Jezusovo. To ime
dokazuje, da Jezus ljubi cerkev, kajti ženin ljubi
nevsto in jej ne more odreči nobene prošnje. Jezus
nam da, karkoli ga prosimo po sv. cerkvi, ki je nje-
gova nevesta.

Če je cerkev nevesta, kje je nje poročni venec.
Ta venec so svetniki in svetnice Božje, ki jo obdajajo,

ta venec je zlasti dvanajst apostolov. V znamenje, da obdaja sv. cerkev dvanajst apostolov, gorijo danes na dvanajstih mestih cerkvenih zidov sveče. Teh dvanajst luči pomenja dvanajst apostolov, ki so venec sv. cerkve.

Nevesta je oblečena v bela oblačila. Ta bela oblačila, ki jih ima tudi sv. cerkev, pomenjajo čiste nauke, ki se v cerkvi učijo v vseh časih. Sv. cerkev je v verskih resnicah nezmotljiva; nezmotljiv je v verskih resnicah tudi poglavar sv. cerkve. Zato je nemogoče, da bi cerkev učila kaj napačnega ali slabega. Zgodovina potrjuje to resnico. Cerkev si ni še nikdar umazala svoje lepe, bele poročne obleke.

Če je Jezus ženin in cerkev nevesta, kje sta pa prstana? Prstana sta ljubezen Jezusova in ljubezen sv. cerkve. Oba prstana, ki pomenjata večno ljubezen, sta trajno svetla. Cerkev ljubi na veke Jezusa in Jezus ljubi na veke svojo cerkev: *Z vami ostanem do konca sveta.*

Če je cerkev nevesta, kje je zlata verižica, ki jo ima nevesta okolu vratu. Ta zlata verižica so sv. čednosti, ki se vedno gojijo v sv. cerkvi. Sv. cerkev opominja neprestano vernike k sv. čednostim. Verniki poslušajo in živijo po sv. naukih. V nobeni cerkvi na svetu ni mej verniki toliko sv. čednosti, ko v katoliški cerkvi.

Če je sv. cerkev nevesta, kje je dota? Sv. cerkev je hčerka vsemogočnega Boga. Dota so torej nebesa. To svojo doto daje sv. cerkev po sv. zakramentih in blagoslovilih nam, ki smo njeni otroci.

Ker je cerkev nevesta Jezusova, zato ne ljubi Jezus le svoje neveste, ampak tudi nas, ki smo njeni otroci. Kot otroci pa moramo ljubiti cerkev, moramo

biti ž njo, jo moramo braniti, zagovarjati in delati jej čast, ako hočemo biti ljubljenci Jezusovi. Kdor po lastni krivdi ni združen s cerkvijo, ne more biti združen z Jezusom in se torej ne more zveličati. Zato so nas že takoj po rojstvu prinesli v cerkev, da smo bili krščeni in da smo se združili s cerkvijo, ker bi se drugače ne mogli zveličati. Ko bomo umrli, nas bodo spet prinesli v cerkev v znamenje, da smo umrli združeni s sv. cerkvijo, kajti kdor po lastni krivdi umrje ločen od sv. cerkve, je ločen tudi od Jezusa in se ne more zveličati.

*

*

*

5. Držimo se torej sv. cerkve, ki je naša mati in ljubimo jo kot mater!

Mej znamenji, ki kažejo, ali se bo kdo zveličal ali ne, se šteje tudi to le: *Gotovo znamenje, ki kaže, ali se bomo zveličali, je ljubezen do sv. matere cerkve.* Ljubimo torej sv. cerkev, radi zahajajmo v Božji hram, kjer se oznanjuje Božja beseda in se opravljajo molitve za vse naše potrebe! Ljubimo sv. cerkev, ki je nevesta Jezusova in mati naša, da bomo imeli na sebi gotovo znamenje večnega zveličanja.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

6. Ko je bila cerkev posvečena, jo je škof pomazilil na dvanajstih mestih v znamenje, da mora biti cerkev apostolska, t. j. da se mora v njej oznanjevati nauk, ki so ga oznanjevali apostoli, da se

morajo deliti v njej zakramenti, ki so jih delili apostoli in da mora v njej sv. obrede opravljati duhovščina, ki je apostolska. V cerkvi ni dovoljeno oznanjevati reči, ki bi bile nasprotne apostolskemu nauku. Vsakdo, ki stopi v cerkev, vidi tukaj dvanajst križev, ki so po cerkvenih zidovih in dvanajst lučic, ki gorijo in spozna iz tega takoj, da je cerkev apostolska.

*

*

*

7. V naših cerkvah se torej oznanjuje nauk, ki so ga oznanjevali apostoli. To je Kristusov nauk. Kristus sam ga je učil in naročil, naj ga učijo po vsem svetu: «Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsej stvari. Kdor veruje in sprejme sv. krst, se zveliča; kdor pa ne veruje, se pogubi (Mark 16, 15).»

Kar so apostoli oznanjevali, je bila Kristusova beseda, ker oznanjevali so le to, kar so od Kristusa slišali. Prav tako je tudi naša beseda Kristusova beseda, ker oznanjujemo le to, kar so apostoli oznanjevali. Iz tega je razvidno, zakaj imenujemo govore v cerkvi *Božjo besedo*. Govori v cerkvi so Božja beseda, ker so beseda samega Jezusa Kristusa, ki je bil pravi Bog!

Ker se dandanes beseda Božja zanemarja, je mej ljudmi velika nevednost v verskih rečeh. Nevednost je tako velika, da ne poznajo niti tistih resnic, ki so za zveličanje nujno potrebne. Ker ne poznajo temeljnih resnic sv. vere, ne morejo ljubiti Boga, kakor je potrebno in ne morejo delati pokore, kakor se zahteva za odpust grehov.

*

*

*

8. Dvanajst lučic, ki danes brlijo po cerkvenih zidovih, pomenja torej nauk ki so ga oznanjevali sv. apostoli. Ta nauk je za cel svet *eden*. Po vsem svetu se uči le to, kar je Kristus učil in kar so apostoli oznanjevali. Zato se ta za ves svet namenjeni nauk imenuje *katoliški*. Kakor je celemu svetu en Bog, prav tako je za cel svet ena vera. Po vseh katoliških cerkvah celega sveta se oznanjuje *eden, apostolski, katoliški sveti nauk Kristusov*.

*

*

*

9. Katoliška vera, ki se po celem svetu oznanjuje, je luč sveta. Kakor je Kristus luč sveta, je tudi njegov nauk luč sveta. Ker so pa ta nauk oznanjevali apostoli in ga oznanjujejo še sedaj njih nasledniki, se tudi ti imenujejo luč sveta. Kristus je rekel apostolom in to velja tudi njih naslednikom: «Vi ste *luč* sveta. Mesto, ki je zidano vrhu gore, se ne more skriti. Tudi ne prižigajo luči, da bi jo pod mernik stavili, ampak na svečnik, da sveti vsem, ki so v hiši. Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in časté vašega Očeta, kateri je v nebesih (Mt. 5, 14).» Apostoli so bili tedaj prava luč sveta. Po njih je bil ves svet razsvetljen. Ta pomen ima teh dvanajst luči, ki gorijo danes po cerkvenih zidovih.

*

*

*

10. Po pravici smemo imenovati *luč* tudi kristjane-vernike, ki imajo pravo vero in živijo po njej. Vsi kristjani smo poklicani, da z živo vero in z dobrimi

deli dajemo drugim lep zgled in tako vsem drugim svetimo. Človek, ki ima živo vero in trdno upanje, ki sveto živi, je kakor luč na visokem svečniku, ki sveti vsem, ki so v hiši, ali pa kakor mesto, ki je zidano vrhu gore, katero se od daleč vidi in ki se ne more skriti.

Pa kako bodo dajali kristjani lep zgled, ako še temeljnih krščanskih resnic dobro ne poznajo, ker ne poslušajo pridno Božje besede? Človek, ki ne posluša Božje besede ob nedeljah in praznikih, postane neveden. Polagoma izgubi vero in postane mlačen, začne dajati slab zgled in zavajati druge v greh. Kdor hoče biti drugim luč, mora pridno poslušati Božjo besedo in skrbno po njej živeti. Starši in gospodarji morajo vestno skrbeti, da bodo tudi otroci in posli ob nedeljah in praznikih poslušali Božjo besedo.

*
* *
*

11. Kristus je rekel apostolom: «Kdor vas posluša, mene posluša in kdor vas zaničuje mene zaničuje. Kdor pa mene zaničuje, zaničuje njega, kateri me je poslal (Luk. 10, 16).» Te besede veljajo za vse čase tudi naslednikom sv. apostolov. Ob drugi priliki je rekel Jezus: «Kdor je iz Boga, besede Božje posluša. Za tega voljo vi ne poslušate, ker niste iz Boga (Jan. 8, 47).»

Iz teh besedi je razvidno, da Jezus želi, naj verniki pridno poslušajo Božjo besedo, da se dobro podučijo v verskih resnicah.

*
* *
*

12. Nauk Kristusov, ki se v cerkvi oznanjuje, je sama resnica. Pregovor pa pravi, da resnica v oči kolje. Zato je posvetnjakom zoprna resnica, ki se v cerkvi oznanjuje. Poslušali bi cerkvene govore, ko bi se oznanjevalo, da ni pekla, da ni vic, da ni sodbe po smrti i.t.d. Govor o peklu, o vicah in o sodbi smrdi posvetnjakom. Cerkev pa se ne sme ozirati ne na levo ne na desno, ampak mora neizprosno ljudem oznanjevati resnico. Kaj pomaga tajiti sodbo in pekel, ko jima s tem ne moremo uiti? To so resnice, ki se ne morejo premeniti, ker jih je Jezus razodel.

* *
* *

13. Poleg dvanajstih lučic, ki goriyo danes po cerkvenih zidovih in ki pomenjajo dvanajst aposto-
lov, gori tudi luč pred sv. tabernakljem. Ta luč ne
sme nikdar ugasniti. Goreti mora po noči in po
dnevu. Zato se imenuje večna luč. Od časa, ko je
bila cerkev posvečena in je Jezus pričujoč na oltar-
ju, ni smela ta lučka ugasniti. Ta luč pomenja Je-
zusa, Zveličarja, ki je pričujoč v sv. tabernaklju.
Jezus sam je rekel: «Jaz sem luč sveta.» Jezus je
prava luč, apostoli so po Kristusu prižgane luči. Sv.
Janez, evangelist, pravi o Jezusu Kristusu (1, 9): «Bil
je prava luč, katera razsvetli vsakega človeka, ka-
teri pride na ta svet.» Kakor so bili apostoli le po
Jezusu prižgane luči, so tudi vsi drugi oznanjevalci
Božje besede po Njem prižgane luči. Kristus edini
je prava luč, od Njega smo vsi prejeli. Vsi nauki,
katere oznanjujemo, so od Jezusa, ker drugih nau-
kov ne smemo oznanjevati. Ko bi Jezus ne bil prišel
na svet, bi bila še vedno tema starega zakona in

starega paganstva. Pagani pred Kristusom niso znali niti najbolj preprostih resnic in so molili bogove, o katerih pravi psalm (113): «Maliki narodov so srebro in zlato, delo človeških rok. Usta imajo, pa ne govoré; oči imajo, pa nič ne vidijo; ušesa imajo, pa ne slišijo; nos imajo, pa ne duhajo; roke imajo, pa ne tipajo; noge imajo, pa ne hodijo in ne dajejo glasu iz svojega grla.»

Pravo luč je na svet prinesel še-le Jezus Kristus, kakor je rekel starček Simon, ko so prinesli dete Jezusa v tempelj in ga je vzel v naročje: «Sedaj rad umrjem, Gospod, ker so vidèle moje oči zveličanje, katero si pripravil pred obličjem vseh narodov — luč v razsvetljenje nevernikom.»

*

*

*

14. Te resnice premišljajmo danes, na praznik posvečevanja cerkva. Luč, ki brli pred oltarjem, nas spominja Kristusa, dvanajst lučic po cerkvenih zidovih pa dvanasterih Jezusovih apostolov. Glejmo, da bomo tudi mi z naukom in zgledom *luč* in skrbimo zlasti, da bo v naših srcih gorela luč — ki je Kristus in Njegova milost.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

15. V nekaterih krajih praznujejo vse cerkve spomin svojega posvečenja s papeževim dovoljenjem tretjo nedeljo meseca oktobra, ko je bila namreč posvečena velika cerkev sv. Štefana na Dunaju. Navada

je tudi drugod, da ne praznujejo cerkve te slovesnosti vsaka zase, ampak vse na en dan, čeprav niso bile vse en dan posvečene.

Posvečevanje cerkve je velikega pomena. Zato si hočemo ogledati *obred* posvečevanja cerkva nekoliko bolj natanko, da se hkrati naučimo spoštovati in čislati hišo, v kateri se daruje sv. maša, v kateri prejemo sv. zakramente in poslušamo besedo Božjo.

*

* *

16. Preden začnejo zidati cerkev, postavijo na mestu, kjer ima biti oltar, sv. križ v znamenje, da se bodo na tem mestu delile milosti, katere je Jezus na križu zaslužil s svojo sveto rešujočo krvjo. Ves prostor, kjer ima biti oltar, se poškropi z blagoslovljeno vodo. Blagoslovljena voda je znamenje svete rešujoče krvi, ki je za nas tekla. Nato se blagoslovi temeljni ali glavni kamen za zidanje cerkve. Na ta kamen vdolbejo več križev. Ti križi pomenjajo, da se bo cerkev zidala v imenu križanega Zveličarja. Temeljni kamen se postavi v imenu trojedinega Boga. Ves prostor, ki je za cerkev odmenjen, se poškropi z blagoslovljeno vodo, preden se zidanje začne.

Ko je cerkev dozidana in je v njej vse v redu, se določi dan, ko bo škof cerkev posvetil. Že prejšnji dan se napravi pred cerkvijo majhen šotor. V ta šotor položijo relikvije mučencev in drugih svetnikov, da jih hodijo ljudje častiti. Te relikvije so namenjene za oltar. Duhovnikom so tisti dan molitve pomnožene in škof se posti.

Predn začne posvečevanje cerkve, molijo duhovniki spokorne psalme v znamenje, da je treba s

spokornim duhom pričakovati Gospoda, vseмогоčnega Boga, ki ima priti v novo cerkev.

Nato začne posvečevanje. V cerkvi prižgejo okolu po zidovih dvanajst sveč. Cerkvena vrata se zaprò. Škof stoji zunaj pred vrati in moli litanije vseh svetnikov. Potem gre trikrat okoli cerkve in udari vsakokrat s škofovsko palico na vrata. Po tretjem udarcu se vrata odprò. To trikratno trkanje na cerkvena vrata pomenja, da je cerkev odprta le njim, ki verujejo v trojedinega Boga. Ko stopi škof v cerkev, naredi s palico križ na cerkvena vrata in reče: Mir tej hiši! Potem se zapoje pesem: Veni Creator Spiritus (Pridi Stvarnik sv. Duh)! in se *nadaljujejo* litanije vseh svetnikov. V te litanije se vtaknejo besede: Da bi to cerkev izvolil (Bog) blagosloviti, posvetiti in posesti! Pevci odgovorijo: Prosimo te, usliši naš! Sedaj napiše škof na cerkvenih tleh latinski in grški črkopis. To pomenja, da se bo v tej cerkvi učil nauk, ki so ga oznanjevali prvi latinski in grški sv. očetje. Mej tem so v cerkvi pripravili vodo, vino, pepel in sol. Škof gre najprej k vodi ter jo blagoslovi. Ta voda pomenja, da se bodo v tej cerkvi grehi izpirali. Potem blagoslovi vino. Vino je znamenje milosti Božje, katera se bo v tej cerkvi delila. Škof pristopi k pepelu ter ga blagoslovi v znamenje, da bo ta cerkev — kraj pokore. Potem blagoslovi še sol. Sol je znamenje modrosti in svetih nauk, ki se bodo z oltarja in s prižnice razkladali.

Ko se je vse to zgodilo, se obrne škof znova k cerkvenim vratom in naredi s palico križ na gorenjem in dolenjem delu velikih vrat, kar pomenja, da je cerkev svet kraj, kamor ne sme hudobni duh in ne

smejo tisti, ki imajo hudobnega duha in ki njemu služijo. V cerkev smejo le verniki, ki častijo sv. križ.

Sedaj gre škof na novi oltar in ga s palcem pomazili z blagoslovljeno vodo na petih mestih v znamenje, da je kri Jezusova tekla iz peterih ran. Nato gre škof sedemkrat okoli oltarja škropeč ga z blagoslovljeno vodo v znamenje, da je sedaj oltar le Bogu posvečen. Tako je šlo izvoljeno ljudstvo izraelsko sedemkrat okoli mesta Jeriha v znamenje, da bo mesto Božja last ali last izvoljenega ljudstva. Nato poškropi škof cerkvena tla na štiri strani in istotako cerkvene zidove.

Ko se to zgodi, prenesejo relikvije iz šotora na oltar. Preden prestopijo cerkveni prag, pomazili škof cerkvena vrata s sveto krizmo v znamenje, da je cerkev kraj dobrih del in sv. čednosti, s katerimi so se odlikovali sv. mučenci in drugi svetniki, ki so z dobrimi deli in sv. čednostmi razširjali dober duh.

Ko prinesejo relikvije na oltar, jih položijo v majhen grob, ki je pripravljen sredi oltarja. Oltarni grob se na razne načine mazili in olje za krščence in sv. krizma se razlije po njem.

Nato gre škof in pomazili s sv. krizmo cerkvene zidove na dvanajstih mestih in sicer tam, kjer so križi napravljeni. Ti križi, ki so vsem vidni, kažejo vsem na prvi pogled, da je bila cerkev posvečena in da ni samo blagoslovljena. Da so zidovi pomaziljeni na dvanajstih mestih, pomenja, da se bo v cerkvi oznanjeval nauk, ki so ga učili apostoli.

Ganljiv je trenotek, ko začne potem škof darovati sv. mašo na novem oltarju, ko pride prvokrat

Jezus Kristus na oltar in ko v prvič blagoslovi z oltarja dobro ljudstvo, ki mu je napravilo hram.

*

* *

17. Ko je bil jeruzalemski tempelj dodelan, je Salomon, kralj, položil daritve na oltar in je molil. Takrat je padel ogenj z nebes in vžgal daritve. Veličastvo Božje je napolnilo tempelj. Noben duhovnik ni mogel takrat v tempelj, ker ga je veličastvo Božje napolnilo. Tudi ljudstvo je videlo ogenj, ki je padel z nebes, je videlo veličastvo Božje, ki je napolnilo tempelj, je palo na kolena, molilo vseмогоčnega Boga in pelo: Dober je Gospod in njegovo usmiljenje traja vekomaj.

Prav tako je med daritvijo sv. maše prišel Gospod tudi v naše cerkve, jih napolnil s svojim veličastvom in prebiva od takrat med nami na oltarju v sv. tabernaklju.

*

* *

18. Spomni se, kristjan, ko vstopiš ob nedeljah in praznikih v ta hram, da je ta hiša sveta, vsa poskropljena z blagoslovljeno vodo in vsa pomaziljena s svetim oljem in da v njej prebiva ysemogočni Bog. Kadar vstopiš, naredi križ z blagoslovljeno vodo, naredi križ čez vse, kar je posvetnega in pregrešnega. Tu v tej hiši ni mesta za slabe in pregrešne misli in želje, tukaj ni mesta za slabe poglede, za slabe besede in pogovore in za slaba dejanja. Tukaj je kraj za molitev, za sv. pokoro, za prejemanje sv. zakramentov. Od kar je bila ta cerkev sezidana in

posvečena, sedi v njej Jezus na božjem prestolu in sprejema molitve vseh, ki pridejo vanjo. Tukaj vas je sv. Duh prvikrat posvetil pri sv. krstu, tukaj je Bog vam in tisočim in tisočim pred vami odpustil grehe pri sv. spovedi, tukaj se daje Jezus uživati v najsvetejšem zakramentu in sem bodo zadnjič prinesli vaše mrtvo telo, ko boste v Gospodu zaspali.

Ko vse to premišljujemo, nas mora to premišljevanje presuniti in napolniti s svetim strahom.

*

* *

Ko je Mozes pasel nekoč čredo na gori Horeb, se mu je prikazal Vsemogočni v gorečem grmu. Mozes vidi grm, ki gori, pa ne zgori in reče: Hočem si ogledati, kakò da grm gori, pa ne zgori. Ko se hoče pa grmu bližati, zasliši Božji glas: «Mozes, Mozes!» Mozes reče: «Kaj je?» Gospod mu reče: «Ne bližaj se sem, sezuj črevlje z nog, ker mesto, na katerem stojiš, je sveta zemlja. Jaz sem Bog tvojega očeta, Bog Abrahamov, Bog Izakov, Bog Jakobov.» Mozes je naglo zakril svoj obraz, ker se je bal pogledati Boga in je sezul črevlje z nog.

Tako kliče Bog tudi nam, ko vstopimo v cerkev, iz gorečega tabernaklja: Kristjan, kristjan, sezuj črevlje z nog, t. j. sezuj vse, kar te veže na ta svet in zakrij v ponižnosti in skesanosti svoj obraz, ker tukaj je Božje veličastvo, tukaj je Bog Abrahamov, Bog Izakov, Bog Jakobov — Jezus Kristus v presveti Evharistiji!

*

* *

* *

* *

19. V pismih sv. apostolov se tudi kristjani pogostoma imenujejo tempelj Božji. Tako-le pravi sv. Pavel v prvem pismu do Korinčanov (3, 16): «Ali ne veste, da ste tempelj Božji in da prebiva v vas Duh Božji? Ako pa kdo tempelj Božji oskruni, ga bo Bog končal. Zakaj tempelj Božji je svet, kar ste vi.»

Ker smo torej kristjani tempelj Božji ali cerkev Božja, oglejmo si danes na praznik posvečevanja cerkva to primeremo mej kristjanom in cerkvijo nekoliko bolj natančno.

*
* *
*

20. Pred vsem razločujemo pri zidanju cerkve *temeljni kamen*. Temeljni kamen se postavlja z veliko slovesnostjo.

Ako smo kristjani hiša Božja, ako smo podobni cerkvi ali templju, kakor nas imenuje sv. pismo, vprašamo, kaj je v nas temeljni kamen? Po besedah sv. Pisma in po besedah sv. očetov, je v nas temeljni kamen sv. vera, vera v Boga Očeta in Sina in sv. Duha, vera v Jezusa Kristusa in vera v vse, kar je Jezus učil, kar so apostoli oznanjevali in kar uči sv. katoliška cerkev. Ker je vera temeljni kamen za vsakega kristjana, vpraša mašnik otroka pri sv. krstu, preden ga krsti: Ali veruješ v Boga Očeta, vsemogočnega Stvarnika nebes in zemlje? Odgovor po botrih je: Verujem! Dalje: Ali veruješ v Jezusa Kristusa, Sina Njegovega edinega, ki je bil za nas rojen in je za nas trpel? Odgovor: Verujem! Dalje: Ali veruješ tudi v sv. Duha, sveto katolišo cerkev, občestvo svetnikov, odpuščanje grehov, vstajenje mesa in večno življenje? Odgovor: Verujem!

Vera je tedaj temeljni kamen pri vsakem kristjanu?

*

* *

21. Ko je cerkev dozidana, povabijo škofa, da posveti cerkev. Takrat postane cerkev zares hiša ali tempelj Božji in hudobni duh se izžene iz nje.

Vprašamo, kedaj se kristjan posveti in kedaj se iz njega izžene hudobni duh? To se zgodi pri sv. krstu. Takrat se je razlila posvečujoča milost Božja črez nas in hudobni duh nas je moral zapustiti. Preden nas je mašnik krstil, nas je vprašal: Ali se odpoveš hudobnemu duhu. Odgovor po botrih je bil: Se odpovem! Dalje: Ali se odpoveš vsem njegovim delom? Odgovor: Se odpovem! Dalje: Ali se odpoveš vsemu njegovemu napuhu? Odgovor: Se odpovem!

*

* *

22. In kakor se cerkvi pozna, da je bila posvečena, ker je škof naredil po cerkvenih zidovih dvanajst znamenj s svetim oljem, tam, kjer vidimo danes po zidovih križe in goreče sveče; prav takò se bo tudi vsakemu kristjanu na veke poznalo, da je bil krščen, ker se mu pri sv. krstu vtisne neizbrisno znamenje.

*

* *

23. Glavna reč v cerkvi je oltar. Na oltarju se daruje sv. maša in se opravljajo razne molitve. Mo-

litve se dvigajo v nebesa in Božji blagoslov prihaja iz nebes. Na oltarju je glavna reč sv. tabernakelj in v njem Jezus Kristus pod podobo kruha.

Vprašamo, kje je v kristjanu oltar in sv. tabernakelj? Oltar in tabernakelj je naše srce. Iz našega srca se dvigajo kakor z oltarja vsaki dan naše molitve in sv. želje proti nebu. V našem srcu stanuje Bog, ker smo tempelj Božji. Prvikrat je prišel v naše srce stanovat Vsemogočni pri sv. ksrtu in prihaja k nam pri vseh drugih zakramentih, ako jih vredno sprejmemo, posebno pa pri sv. obhajilu, ko sprejmemo v srce pod podobo kruha Jezusa Kristusa, ki je pravi Bog in človek.

Naše srce je tedaj pravi oltar in pravi živi tabernakelj, šotor Najvišjega ali bi vsaj tako moralo biti.

*

*

*

24. Pred oltarjem, kjer je shranjen najsvetejši zakrament, gori luč po noči in po dnevu.

Ako smo tempelj Božji, ako je naše srce šotor Najvišjega, vprašamo, kje pa je svetiljka, kje je luč v naši duši? Ta luč je ljubezen Božja, ki ne sme nikoli ugasniti. Ako ljubezen Božja ugasne, smo takoj v smrtni temi, smo sovražniki Božji in v našem srcu ne prebiva več Kristus, ampak hudobni duh.

Cerkovnik pozabi včasih dodati olja v svetiljko ali pa je olje slabo in svetiljka pred Najsvetejšim ugasne. Prav tako ugasne večkrat v naših srcih luč Božje ljubezni. Ko se vdamo slabemu, ko zapustimo Kristusa, pademo v temo. V takem stanju bi se ne mogli nikdar zveličati.

Posvetnjaki se izgovarjajo, da ne morejo vedno na Boga misliti, ker da živijo mej svetom. Zato da se večkrat lahko pripeti, da jim svetiljka ugasne. To so prazni izgovori! Tudi mej svetom lahko pošteno živimo, ako le hočemo. Ako bi ljudje le eno tretjino časa, ki ga porabijo za posvetne in ničemurne reči, porabili za zveličanje svoje duše, bi svetiljka vedno gorela v njihovem srcu.

*

* *

25. Ko vstopimo v katero-koli cerkev, vidimo v njej na oltarjih in po stenah vse polno svetih križev, ki oznanjujejo, da je cerkev postavljena v čast križanemu Zveličarju.

Vpraša se, kje so pa naši križi, če smo res tempelj Božji? Vsak kristjan ima brez števila križev in težav katere treba prenašati s potrpežljivostjo. To so križi na duši in na telesu, ki nam jih sam Bog pošilja, da si ž njimi služimo nebesa.

*

* *

26. V cerkvi vidimo prižnico, od koder se razlaga beseda Božja. Kristus je zapovedal apostolom in učencem, da morajo sv. vero oznanjevati vsem ljudem: Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evanĝelij vsem ljudem!

Če smo kristjani tempelj Božji, kje je pa naša prižnica? Vsak kristjan je dolžan podučevati bližnjega z zgledom in z besedo Božjo, vsak človek je dolžan nevedne učiti in grešnike svariti. Slabi so taki starši, ki mislijo, da niso dolžni svojih otrok

učiti krščanskih resnic, ki misljo, da se bodo otroci vsemu naučili v šoli in cerkvi. Vsak kristjan in zlasti starši in predstojniki morajo biti pridigarji za nevedne otroke in odrastle. Vsak kristjan je hiša Božja, je cerkev ali tempelj Božji. Zato mora vsak kristjan oznanjevati sv. vero z besedo in z dobrim zgledom, kakor se v cerkvi oznanjuje beseda Božja. Prižnica v cerkvi nas torej spominja dolžnosti, ki jo imamo glede besede Božje.

*
* *

27. V cerkvi vidimo tudi spovednice. V spovednicah se spovedujejo grešni ljudje svojih grehov, se obtožujejo svojih slabosti in grehov in se jih srčno kesajo.

Razume se, da ne morejo biti v našem srcu lesene spovednice, vendar mora biti tudi v našem srcu sv. spoved, t. j. izpraševati si moramo večkrat vest, postavljati si pred oči stare pregrehe, jih srčno obžalovati in delati trdne sklepe za bodočnost. Na ta način mora biti tudi v našem srcu spovednica,

*
* *

28. Vsaka cerkev ima svojega patrona, po katerem se imenuje, na pr. cerkev sv. Petra ali sv. Jakoba itd.

Tako ima tudi vsak kristjan svojega patrona, ki mu ga določijo pri sv. krstu.

*
* *

29. Vsaka cerkev ima poleg drugih oltarjev tudi oltar ali vsaj podobo Matere Božje Marije.

Tako mora biti tudi v našem srcu oltar ali podoba M. B., katero moramo Evini otroci častiti in klicati na pomoč, ker nam po Njenih rokah prihajajo vse milosti.

* * *

30. V cerkvi najdemo tudi orgle. Orgle imajo namen, da vodijo petje, da vsi s primernim glasom primejo in s primerno hitrostjo pejejo. Orgle delajo torej red v petju.

Orgle so potrebne tudi naši duši. Koliko misli je vsak dan v tvoji glavi, koliko želj v tvojem srcu, koliko besedi na tvojem jeziku! Potrebne so torej orgle, ki nam urejujejo in uravnavajo vse te misli, želje, besede in dejanja, da ne zajdemo s prave poti in ne grešimo. Te orgle so naš razum, ki nam ga je Bog dal, da lahko vsako reč premislimo, ali je prav ali ni prav, ali je po volji Božji ali ne, ali je greh ali ni greh in da vselej primerno in modro izberemo, da se zagotovi red in mir v našem življenju in delovanju.

* * *

* * *

31. Vsaka cerkev ima tudi zvonik in zvonove, ki vabijo ljudi k službi Božji, k molitvi in k Božji besedi.

Ali slišimo tudi v svoji duši glas zvonov, ki nas dramijo in vabijo? O slišimo ga dobro? Ta glas zvonov je naša vest, ki nam glasno zvoni, da je ne more-

mo nikdar preslišati ali zadušiti. Blagor mu, kdor ta glas posluša. Ako bi se človek vedno ravnal po tem zvonu, bi gotovo nikdar ne zgrešil prave poti. Proti glasu tega zvona ne smemo nikdar ravnati, ako se hočemo zveličati.

*

*

*

32. Iz vsega je razvidno, da je človek res tempelj Božji, kakor pravi sv. apostol Pavel: «Ali ne veste, da ste tempelj Božji in da prebiva v vas sv. Duh?»

Čuvajmo si tedaj telo in dušo kakor cerkev ali tempelj Božji! Sv. Pavel opominja: Ne v nečistosti in nesramnosti, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v kregih in v prepirih, ampak oblecite Gospoda Jezusa Kristusa! Tako bomo dočakali srečni dan vstajenja, večno veselje in večno slavo!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

33. Ko je kralj Salomon dozidal jeruzalemski tempelj in ga posvetil, se mu je Bog prikazal ter mu rekel, da bo imel oči in ušesa v templju vedno odprta in da bo tam vsako prošnjo uslišal.

Če je Bog imel v jeruzalemskem templju oči in ušesa vedno odprta in je vsako prošnjo uslišal, koliko bolj velja to o naših posvečenih cerkvah, kjer prebiva noč in dan sam Jezus Kristus, Zveličar, pravi Bog in kjer se ne darujejo Bogu jagnjeta, junci in voli, ampak jagnje Božje — Jezus Kristus. Tukaj

velja še bolj ko o jeruzalemskem templju obljuba, da bo Bog imel odprte oči in ušesa in da bo vsakega uslišal, kdor pride v cerkev molit. Ako Bog te ali one prošnje tukaj ne usliši, smo sami krivi, ker ne znamo moliti in prositi. Besede Božje so jasne: «Ako se bo nebo zaprlo in ne bo dežja, ako bom poslal kobilice, ki bodo polje žrle, ako bom poslal kužo med ljudstvo, pa se bo moje ljudstvo izpreobrnilo... ter me prosilo in iskalo mojega obličja in delalo pokoro za svoja hudobna pota, jih bom tudi jaz uslišal iz nebes in bom milostiv njih grehom ter bom ozdravil njih deželo. Moje oči bodo odprte in moja ušesa bodo nastavljena molitvi njega, ki bo molil na tem mestu; zakaj izvolil in posvetil sem to mesto, da je moje ime ondi na veke in da ostanejo moje oči in moje srce ondi vse dni (II. Kron. bukve 7, 13).»

Iz teh besedi je razvidno, s kakšnim spoštovanjem bi morali stopati v svetišče in s kakšno resnostjo bi morali v svetišču pred obličjem Božjim moliti in prositi za vse, kar potrebujemo. Ko moliš v cerkvi, vedi, da te oko Božje gleda in da te uhò Božje poslušà.

34. Ko je po posvečenju jeruzalemskega templja napolnilo veličastvo Božje vse prostore, so se duhovniki bali stopiti v svetišče, pa tudi vsi Izraelovi otroci so videli ogenj in veličastvo Gospodovo in so pali z obrazom na tla, ki so bila s kamni vložena ter so molili in hvalili Gospoda: Ker je dober, ker je večno njegovo usmiljenje (II. Kron. brukve 7, 2).

Tako so spoštovali Izraelci jeruzalemski tempelj. Kako pa spoštujemo mi hišo Božjo, v kateri nima Bog samo odprtih oči in nastavljenih ušes, ampak prebiva resnično pod podobo kruha, kjer prejemamo sv. zakramente, kjer prejemamo Njega samega v najsvetejšem zakramentu. Kako nespodobno se obnašajo nekateri, ki niti ne pokleknejo, ko stopijo v cerkev, ki prihajajo v cerkev celo nespodobno oblečeni, ki imajo v cerkvi vse druge namene, ki se smejejo in pogovarjajo o posvetnih rečeh, mesto da bi Boga molili in prosili za potrebne milosti.

*

*

*

35. Katoliška cerkev šteje mej svetniki kralje, cesarje, kraljice, cesarice, vojvode, vojvodinje, kneze, kneginje itd. Vsi ti so se v svetem strahu obnašali v cerkvi in so se z gorečo pobožnostjo in ponižnostjo bližali Najsvetejšemu. Če so bili ti tako goreči, ali naj bomo mi nemarni in mlačni? Naj omenim cesarja Henrika Drugega. Le-ta je bil, kolikor-krat je le mogel, pobožno pri sv. maši. Pogostoma in s srčnimi željami in z največjo spoštljivostjo je pristopal k mizi Gospodovi. Gojil je v srcu posebno pobožnost do Matere Božje. Njo je izvolil za svojo posebno varihinjo; najraje je obiskoval njene cerkve in molil pred njenimi oltarji. Podpiral je z bogatimi darovi najraje cerkve device Marije. Zgodovina pravi, da je dal dar tudi cerkvi M. B. na blejskem jezeru. Dal je sezidati prekrasno stolno cerkev v Bambergu, v kateri sta pokopana ta sveti cesar in njegova soproga Kunigunda. To cerkev je posvetil sam Benedikt Osmi v čast sv. Štefanu. O zidanju te preslavne cerkve v

Bambergu se pripovedujejo razne lepe pripovedke. Delavci so prihajali na delo ob raznih urah. Želeli pa so, naj jim da sv. Kunigunda oziroma cesar za plačilo posodo, polno denarja, ki je bila namenjena za zidanje cerkve. Sv. Kunigunda je predlagala, naj vsak delavec segne z roko v posodo in naj zajme, kolikor more. A glej čudo! Vsakdo je zajel le toliko, kolikor je v resnici zaslužil. V cerkvi sv. Štefana je bila podoba, ki je kazala delavce, zajemajoče iz posode zaslužek.

Vse te zgodbe pričajo, kako so visoke osebe skrbele za lepoto naših cerkva, kakò so spoštovale svete kraje in kako so se z gorečnostjo in veliko pobožnostjo obnašale v cerkvi, kjer so prejemale sv. zakramente. Ko je umrl sv. cesar Henrik, je njegova sv. soproga Kunigunda šla v samostan, ki ga je bila dala na lastne stroške sezidati, je tam mej sv. mašo po evangeliju odložila cesarsko obleko in oblekla redovniško, si dala odstriči lasi in je naredila redovniško obljubo. V tem samostanu je živela do smrti. Životopis pravi, da je bila v samostanu zrcalo vseh čednosti in dobrih del, da je kakor mati ali služabnica občevala z vsemi pohlevno in nedolžno. Pri molitvi in pri delu je bila vselej prva!

*

*

*

36. Te visoke osebe so nam dale zgled, kako moramo spoštovati svete kraje, kako moramo skrbeti za lepoto hiše Božje. Veličastna cerkev v Bambergu govori jasno o gorečnosti cesarja Henrika in cesarice Kunigunde. Vsak dan, v mirnem in vojnem času, sta bila cesar in cesarica z veliko pobožnostjo pri sv.

maši. Ko sta se mudila v Rimu, sta bila vsak dan pri slovesni sv. maši, preden sta šla po drugih opravkih.

Posnemajmo njiju gorečnost za čast Božjo in lepoto hiše Božje. Ko stopimo v cerkev, vzemimo blagoslovljeno vodo in pokleknimo, ker kraj, kjer stojimo, je svet kraj. Če je že o jeruzalemskem templju veljalo, da so tam odprte oči Božje in ušesa, koliko bolj velja to o naših cerkvah, kjer je pričujoč Jezus Kristus pōd podobo kruha in posluša v sv. tabernaklju naše prošnje in naše želje. Zahajajmo torej pogostoma v hišo Božjo in odkrivajmo tu svoje želje in prošnje vsemogočnemu Bogu in Bog, ki na skritem sliši in vidi, nas bo uslišal in obilno odbaroval z vsem, kar nam je potrebno za dušo in telo. Štejmo si v čast, da smemo hoditi v cerkev, t. j. v svetišče, kjer on sam prebiva v sv. tabernaklju, zlasti pa, da smo udje svete katoliške cerkve, ki je zbor vseh pravovernih kristjanov, ki verujejo iste nauke, prejemajo iste zakramente in imajo rimskega papeža — Kristusovega nasmestnika za svojega vidnega poglavarja. To je za nas najvišja čast in največja dobrot, kajti nihče ne more imeti Boga za očeta, kdor nima cerkve za mater.

Kdor ima cerkev za mater, ima upanje, da bo imel Boga za svojega očeta tudi v večni slavi.

*
* * *
* * *
* * *

37. Ko so prišli tristo let po smrti sv. Frančiška Ksaverskega katoliški duhovniki in misijonarji spet

na Japonsko, so našli tam kristjane, ki so bili potomci onih kristjanov, katere je bil sam sv. Frančišek izpreobrnil in krstil. Versko življenje mej njimi pa je vsled preganjanja krščanske vere skoraj ugaslo. Mej preganjanjem so bile podrte vse cerkve in cerkvice in je bilo zatrto vse delo sv. Frančiška in njegovih naslednikov. Krščanstvo se je hranilo po družinah samo s češčenjem Marije Device brez duhovnikov in misijonarjev, ki niso smeli tja. Ko je prišel l. 1867. v japonsko mesto Nagasaki misijonar Petitjean so ga potomci prvih kristjanov in mučenicov gledali nezaupno. Misijonar se je moral pred njimi izkazati, da je pravi katoliški duhovnik in da je cerkev in vera, ki jo oznanjuje katoliška, t. j. prav tista, katero je sv. Frančišek oznanjeval. Prašali so ga tri reči: 1. Ali je njegova cerkev združena z rimskim papežem, ki je naslednik sv. apostola Petra. 2. Ali živijo duhovniki v deviškem stanu in 3. Ali more pokazati podobo M. B.? (1)

Ta tri znamenja prave Kristusove cerkve so zahtevali od novega misijonarja japonski verniki. Ali so ta tri znamenja zadostna?

Katekizem pravi, da je Kristus dal svoji cerkvi štiri očitna znamenja, po katerih jo vsakdo lahko spozna, ako se nekoliko potrudi, namreč: 1. Prava Kristusova cerkev mora biti edina 2. mora biti sveta 3. mora biti katoliška, t. j. za vse narode in za vse čase in 4. mora biti apostolska.

*

* *

1) Rivista dell'Unione missionaria del clero in Italia: Novembre - Dicembre 1937 str. 278.

38 Kristusova cerkev mora biti edina, t. j. mora imeti enega skupnega poglavarja za cel svet in vsled tega morajo tudi vsi verniki celega sveta verovati iste nauke in prejemati iste zakramente. Japonski verniki niso prašali nič po naukih in po zakramentih, ker jih niso niti prejeli, saj ni bilo tristo let nobe-nega misijonarja na Japonskem in so bile vse cerkvice razdejane in posute. Naukov in zakramentov niso mogli poznati, a ena resnica jim je bila dobro znana, t. j. da prava Kristusova cerkev mora biti združena s Petrom, kateremu je bilo rečeno: «Ti si Peter — Skala in na to skalo bom zidal svojo cerkev in vrata peklena je ne bodo premagala. Tebi bom dal ključne nebeškega kraljestva. Karkoli boš zvezal na zemlji, bo zvezano tudi v nebesih in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.» Iz teh besedi je razvidno, da moramo biti vsi pokorni sv. Petru oziroma njegovemu nasledniku, da moramo verovati, kar On uči in prejemati zakramente, ki jih On deli. Prvo znamenje prave Kristusove cerkve prav lahko izrazimo tako-le: Le tista cerkev je edina, ki ima za poglavarja naslednika sv. Petra, le v tista svetišča smemo zahajati, v katerih gospoduje sv. Peter.

V 16. stoletju so se Luter in njegovi pristaši uprli proti rimskemu papežu. Posledica je bila, da so takoj začeli tudi krive nauke učiti in sv. zakramente odpravljati. Boj proti papežu pomenja hkratu tudi odpad od prave Kristusove cerkve in od prave vere. Zato so japonski kristjani popolnoma pravilno prašali misijonarje, ali je njih cerkev združena z rimskim papežem. Cerkev, ki je združena s sv. Pe-

trom in njegovimi nasledniki je prava Kristusova cerkev.

Sv. Ignacij Lojolski je prav takrat, ko so Luter in njegovi pristaši najbolj divjali proti papežu, ustanovil jezuitski red v obrambo papeštva in katoliške vere. Jezuit sv. Peter Kanizij je takrat zabranil, da niso odpali od sv. vere Avstrija, južna Nemčija in Švica. V Pragi so ga pristaši Lutrovi kamenjali in so hoteli zažgati hišo, kjer je stanoval, da niso hitro postavili straže. Svetnik pa je s svojo potrpežljivostjo in pohlevnostjo kmalu pridobil vse ljudstvo in tako zabranil, da ni vsa češkoslovenka dežela odpala od kat. cerkve. Zadnjih sedemnajst let je preživel v Freiburgu v Švici, kjer so Lutrovci prav tako delali z jezuiti kakor v Pragi. Svetnik pa je s svojo učenostjo in prijaznostjo takoj vse pridobil, da mu niso hoteli niti več dovoliti, da bi kdaj odšel iz Freiburga. Ko je umrl, je nastalo v mestu jokanje in zdihovanje, kakor da bi se bila zgodila splošna velika nesreča. Ljudje so drli k mrliču, so mu poljubovali noge in roke, so se ga dotikovali z rožnim vencem in bi mu bili razrezali vso obleko, da niso brž postavili straže, kajti vsak je hotel imeti kaj za spomin.

Ko bi se bila Avstrija poluteranila, bi se bili poluteranili prav gotovo tudi naši predniki in morda vsi narodi nekdanje Avstrije. Pri nas pa se je še nekaj drugega zgodilo. Prav takrat, ko so lutrovci najbolj divjali proti papežu in katoliški cerkvi, ko so že krivi preroki prihajali iz kranjskih mest v Gorico, da bi nas odtrgali od prave vere in od papeža, se je Marija, presveta Devica, prikazala l. 1539. na Skalnici nedolžni deklici Urški Ferligojevi. Ljudstvo je začelo takoj v velikih množicah zahajati na

Skalnico — Sv. goro in častiti Marijo, prečisto Devico, katero so istotako lutrovci ometavali z blatom. Na ta način se je lutrovska povodenj ustavila ob svetogorskih skalah.

*
* *
*

39. *Drugo znamenje.* Prava Krisusova cerkev mora biti *sveta*. Katoliška cerkev je sveta, ker je nje začetnik Najsvetejši, ker je Marija in ker so svetniki in svetnice, ki se v njej častijo, bili v resnici sveti, ker napeljuje vse ude k pravi svetosti in ima vse pripomočke, zlasti sv. zakramente, da se lahko vsi posvetijo in zveličajo, ako le hočejo.

Vse to se da povedati tudi z besedami, ki se glasijo: Ali ima katoliška cerkev duhovščino, ki živi v deviškem stanu? To je popolnoma pravilno, kajti ako živijo duhovniki zdržno in sveto, je tudi ljudstvo sveto in zdržno. Od tega je vse odvisno. Vsakdo pa mora reči, da nima nobena cerkev na svetu take duhovščine, ki bi se v svetosti in zdržnosti tako žrtvovala ko katoliška duhovščina. To je razvidno tudi iz okolnosti, da se ljudstvo ne spotika, če vidi slabo življenje tega ali onega judovskega, luteranskega ali razkolnega cerkvenega dostojanstvenika, pač pa če vidi slabo življenje katoliškega duhovnika, kajti katoliški duhovnik je postavljen na visok svečnik, da ga vsi vidijo in ga v svetosti in zdržnosti posnemajo. Zato so japonski kristjani popolnoma pravilno prašali nove misijonarje, ki so prišli po tristo letih k njim, *ali živijo v deviškem stanu?* Duhovnik mora biti luč svetosti, ki sveti vsem ljudem

in vzdržuje v katoliški cerkvi s pomočjo milosti Božje pravo svetost.

Kako si želi imeti ljudstvo svetih duhovnikov in koliko dobrot dobiva od svetih duhovnikov, naj pojasni tale zgled iz životopisa svetega opata Romualda: Sv. Romuald je bil mej Katalonci tako spoštovan, da ga niso hoteli odpustiti od sebe. Prepričani so bili, da jim prihaja ves blagoslov za dušo in telo, za otroke in premoženje od sv. Romualda. Tega sv. duhovnika so šteli za največji zaklad, ker je bil res svet duhovnik. Ko je hotel nekoč oditi, so ga Katalonci hoteli umoriti, da bi imeli vsaj njegovo mrtvo truplo v svoji sredi, ki naj bi blagoslov delilo vsej deželi. Ta namera je bila sicer nespametna, surova in pregrešna, a kaže vendar-le, kako visoko cenijo ljudje svetost svojega duhovnika.

Svetost naše sv. cerkve pa dokazuje najbolj čiščenje presvete, prečiste in brezmadežne Device in Matere Marije. Sv. cerkev jej daje vse časti, ker hoče, da jo vsi posnemamo v svetosti in čistosti. Zato so Japonci popolnoma pravilno poprašali misijonarje, naj jim pokažejo podobo presvete in prečiste Device Marije. Ko so jim to podobo pokazali, so bili prepričani, da je cerkev teh misijonarjev res prava in sveta cerkev.

*

* * *

40. *Tretje znamenje.* Prava Kritsusova cerkev mora biti katoliška, t. j. za vse čase, za vse narode in za vse dele sveta. To je mogoče le, če je en poglavar, ker drugače se vse razleti in razkropi ter kmalu vse razdere; to je mogoče le tam, kjer je en

poglavar, kateremu je Kristus rekel: «Ti si skala in na to skalo bom zidal svojo cerkev in vrata peklen-ska je ne bodo premagala. In tebi bom dal ključe nebeškega kraljestva: Kar-koli boš razvezal na zem-lji, bo razvezano tudi v nebesih in kar-koli boš za-vezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih.» Zato se da tudi to znamenje povedati tako-le: Tam je katoliška cerkev, kjer je naslednik sv. Petra, ki je večna skala, ki je oče vseh narodov in poglavar ce-lega sveta. Zato so Japonci popolnoma pravilno prašali misijonarje: Ali je vaša cerkev združena z rimskim papežem?

* * *

41. Četrto znamenje. Prava cerkev Kristusova mora biti *apostolska*, toda apostolska ne more biti, ako ni združena s sv. Petrom oziroma njegovim naslednikom rimskim škofom, ki je bil izvoljen za prva-ka vseh apostolov. Zato so škofje pravi nasledniki a-postolov le, dokler so združeni s papežem. Ko se lo-čijo od papeža, se ločijo od Kristusa in od njegovih naukov in dosledno tudi od apostolstva. Isto velja tudi o duhovnikih.

Vsa štiri znamenja, ki jih mora imeti Kristu-sova cerkev, se dajo skrčiti na znamenja, ki jih je hotelo videti japonsko ljudstvo na novih misijonar-jih, ki so po tristo letih prišli spet k njim, t. j. ali ste združeni z rimskim papežem, ali živijo vaši du-hovniki v svetosti in devištvu in ali častite Marijo, prečisto Devico, ki jo je Kristus dal vsem svojim

učencem za mater, ko je na križu umirajoč rekel učencu: «Sin, glej, tvoja mati!»

*

* * *

42. Do sedaj smo govorili o cerkvi, ki je zbor vseh pravovernih kristjanov, toda beseda cerkev pomenja pred vsem poslopje, zlasti farne cerkve, kjer se zbirajo ob nedeljah in praznikih katoliški kristjani. Ko stopi kdo v naše farne cerkve, spozna takoj, da je to *prava* Kristusova cerkev. Tu najde duhovščino, ki deli sv. zakramente, ki mašuje vsak dan in ima neprestano po rokah najsvetejše reči, ki mora torej zdržno in deviško živeti, ki je združena s škofom in po svojem škofu z rimskim papežem; tu najde, kar je največ, podobo presvete in brezmadežne Marije Device, ki se tako časti, kakor v nobeni drugi cerkvi na svetu. Njej je posvečen cel mesec maj, cel mesec oktober, njej največ praznikov v letu. Pred njenim oltarjem klečijo neprestano verniki in duhovniki, ki jo prosijo pomoči, kakor je naročil Jezus na križu: Sin, glej, tvoja mati!

Ko je v starem zakonu stopil duhovnik v svetišče, je moral sezuti obuvalo in ko se je Mozes hotel bližati gorečemu grmu, je začul Božji glas: «Mozes, Mozes, sezuj svoje črevlje in zakrij svoj obraz, zakaj zemlja, na kateri stojiš, je sveta zemlja. Jaz sem Bog tvojih očetov.»

Tako moramo tudi mi, ko stopimo v cerkev, sezuti črevlje, t. j. otresti se vseh posvetnih misli in zakriti obraz, t. j. ne smemo ozirati se po ljudeh in po ničemurnostih, ampak biti zbrani le v Bogu, kajti naše cerkve so Kristusove cerkve. V njih je Bog pri-

čujoč v sv. tabernaklju; v njih se časti Marija, presveta in prečista, v njih so Kristusovi namestniki, ki morajo živeti v sv. deviškem stanu, v njih delijo duhovniki Kristusove svete zakramente v odpust grehov in v naše večno zveličanje, v njih se daruje vsak dan Jezus pri sv. maši za naše grehe.

*

* *

43. Spomniti pa se moramo danes še druge cerkve, še drugega templja Božjega, še drugega svetišča. Sv. Pavel nam kliče: «Ali ne veste, da ste tempelj Božji in da Duh Božji v vas prebiva (Kor. 3, 16)» in na drugem mestu pravi: «Vi ste tempelj živega Boga, kakor govori Gospod: Pri njih bom prebival in mej njimi bom hodil in bom njih Bog in oni bodo moje ljudstvo (II. Kor. 6, 16).»

Vprašajmo se: Ali smo res *pravi* tempelj Božji? Ali smo res vdani sv. Petru oziroma njegovemu nasledniku? Ali smo združeni z duhovščino in ali smo pokorni svojim škofom in zlasti, ali častimo goreče presv. Devico? Ali prejemljemo pogostoma sv. zakramente? Ali poslušamo radi Božjo besedo?

To so znamenja, da smo pravi katoličani — otroci Božji!

Zavedajmo se te neskončne časti. Kristjan je tempelj Božji, ker prebiva v njem Bog, je otrok Božji, ki je namenjen za večno zveličanje.

V tretjem stoletju po Kristusu je živela v Siciliji sv. devica Agata. Cesarjev namestnik je hotel devico pridobiti zase. Pred vsem je hotel, da bi odpala od sv. vere in od devištva. Dekle pa je bila stanovitna. Zato jo je dal neki nesramni ženski, ki je imela več tako nesramnih hčera, da bi jo pregovorile

in pripravile za odstop od krščanske vere in od zaobljubljenega devištva. Te nesramnice so se trudile cel mesec, pa se jim ni prav nič posrečilo. Ženska je po enem mesecu šla k cesarjevemu namestniku in mu rekla: «Prej bi se dala skala zmeščati, ko Agatina duša upogniti. Cesarjev namestnik se je razsrdil, jo je dal poklicati k sebi ter jej zagrozil z najhujšimi kaznimi in mukami, ako bi se še branila darovati bogovom. Pogumno krščansko dekle pa je odgovorilo: «Jaz imam v sebi sv. Duha, ki mi bo dal moč, da se tvojih kazni in muk ne bom bala.»

Nato jo je dal strahovito mučiti, dokler ni izdihnila svoje svete duše, Praznujemo jo dne 5. februarja.

Sv. Serapija je živela v drugem stoletju po Kristusu. Bila je služabnica sv. Sabine v Rimu. Katoliška cerkev časti gospodinjo Sabino in njeno služabnico Serapijo za svetnico. Prva je pretrpela mučeniško smrt služabnica sv. Serapija. Ko je sodnik vpil nanjo: «Ti si tedaj tempelj Božji?» mu je sveta služabnica Serapija odgovorila: «Kdor živi z Božjo pomočjo čisto, je tempelj živega Boga, kajti sv. Pismo pravi: Vi ste tempelj živega Boga, in Duh Božji prebiva v vas.» Sodnik odgovori: «Ali boš še tempelj Božji, ako te s silo oskrunijo?» Sv. služabnica odgovori: «Sv. Pismo pravi: «Kdor pokonča tempelj Božji, njega bo Bog pokončal.»

Sodnik ukaže, kakor pravi pripovedka, naj jo oddajo dvema nesramnima mladeničema. Ko sta pa mladeniča prišla po noči k njej, je nastal v ječi tak potres, da sta mladeniča popadala na tla, kakor mrtva in se nista mogla ganiti. Ko so drugi dan jetniški čuvaji stopili v ječo, so našli mladeniča ležeča v

nezavesti na tleh, Serapijo pa goreče molečo k Jezusu Kristusu.

Po pripovedki se je Serapija doteknila mladeničev, da sta se spet zavedela in povedala, kaj se je bilo zgodilo. Rekla sta, da je stopil angel z nebes, ki je zabranil, da se ji nista mogla niti približati. Od strahu sta kar na tla popadala. Dostavila sta: «Ta ženska je prav gotovo čarovnica, ali pa je njen Bog v resnici velik.» Serapija pa je odgovorila: «Jaz sovražim čarovništvo in vsi, ki verujejo v Jezusa, zaničujejo čarovništvo.»

Sodnik ji je dal kot čarovnici glavo odsekati. Njena gospodinja Sabina, ki je zadobila sv. vero po svoji služabnici, jo je pokopala v grobnici, ki jo je bila dala napraviti zase. Pregarjavci pa niso prizanesli niti Sabini. Kmalu je tudi ona žrtvovala življenje za Kristusa. Pobožni kristjani so njeno truplo položili v grobnico poleg njene služabnice sv. Serapije.

V Rimu je krasna cerkev, ki je posvečena sv. Sabini in sv. Serapiji. Njiju kosti počivajo pod velikim oltarjem. Sv. Sabino častimo dne 29. avgusta, sveto služabnico Serapijo pa dne 3. sept.

*

* *

44. Posnemajmo te sv. zglede pravih katoliških deklet, ki so raji umrle ko oskrunile svoje telo in dušo. Kakor morajo duhovniki in misijonarji skrbeti za katoliško cerkev in za lepoto in svetost naših cerkvenih poslopij, prav tako moramo vsi skrbeti za svetost in lepoto živega templja Božjega, ki je naše telo in naša duša. Če hočete biti res pravi katoliški

kristjani, morate tako živeti, kakor so zahtevali japonski prvi kristjani od misijonarjev, ko so po tristo letih spet prišli na Japonsko: 1. morate biti čisti in zdržni 2. morate biti vdani sv. cerkvi, zlasti sv. Petru oziroma njegovemu nasledniku in 3. morate goreče častiti presveto Devico Marijo.

To so tri poročila, da smo na pravi, večni poti večnega življenja, da nismo le po imenu katoličani, ampak v resnici z dušo in s telesom združeni z materjo cerkvijo, ki je učiteljica vseh narodov in voditeljica proti srečni večnosti.

*
* * *
* * *
* * *

45 Prav večkrat slišimo pritožbe: Ti hodijo vsak dan v cerkev in na božja pota, se v cerkvi kažejo pobožne, se priklanjajo in molijo na glas, a bilo bi bolje, ko bi v cerkev ne hodili, ker so sami hinavci.

Kaj naj rečemo k temu? Mnogokrat ni to resnično, večkrat pa je žal tudi resnično. Ljudje se hodijo kazat v svetišče božje, hlinijo pobožnost in pravičnost, a je vse le pokrita hinavščina in hudobija, ki ne ugaja Bogu.

*
* * *

46. Tako so delali že pred Kristusom Judje, ki so se ponašali z jeruzalemskim templjem in so govorili: «Bog je z nami v templju in nas bo gotovo čuval vseh nesreč in vsega zla.» Bili so hudobni, pa so hodili v tempelj, da so si tolažili vest. Delali so

sirotam in vdovam krivice, pa so mislili, da je že vse odpuščeno, če so v templju opravili to ali ono daritev itd.

Tako delajo tudi kristjani: Uganjajo nečednosti, delajo krivice, se prepirajo in sovražijo po družinah, prisegajo morda celo po krivem, preklinjajo Boga i.t.d., ob nedeljah pa pridejo v cerkev in mislijo, da je s tem že vse poravnano pred Bogom. Da bi se resnično poboljšali po sv. spovedi, ukradeno blago povrnil, s svojim bližnjim se sprijaznili in škodo poravnali, jim niti na misel ne pride. To je vse sama hinavščina in pokrita hudobija, ki pa ni odpuščena in izbrisana z resnično pokoro in s pravim poboljšanim življenjem.

*
* *
*

47. Vsem tem velja beseda, ki jo je Bog govoril Jeremiji, preroku (VII, 2):

«Stopi mej vrata Gospodove hiše, oznani ondi to besedo ter reci: Poslušajte besedo Gospodovo vsi izmed Juda, kateri hodite skozi ta vrata Gospodove hiše. To pravi Bog vojnih trum, Izraelov Bog: *Poboljšajte svoja dela in svoje namene* in prebival bom pri vas na tem kraju, t. j. prebivali boste tukaj in vas ne bom dal v sužnost. Nikar se ne zanašajte na lažnive besede (t. j. na besede lažnivih prerokov) in ne govorite: *Tempelj Gospodov, tempelj Gospodov, tempelj Gospodov*, t. j. Bog nas čuva, da ne bomo odvedeni v sužnost, ker imamo v svoji sredi njegov tempelj, *ampak če svoja dela in svoje namene dobro uravnate* če pravično sodite med človekom in njego-

vim bližnjim, t. j. med tožiteljem in tožencem; če ptujcu, siroti in vdovi ne delate krivice, če nedolžne krvi ne prelivate v deželi in če za ptujimi bogovi ne hodite v svojo lastno nesrečo — bom prebival z vami v tej deželi, katero sem dal vašim očetom od davnosti in za vselej.»

«Glejte, vi se zanašate na lažnive besede, katere vam ne bodo nič pomagale, *kradete, morite, prešuštujete, po krivem prisegate, malikom darujete in hodite za ptujimi bogovi*, katerih ne poznate, potem pa prihajate in stopate pred me v tej hiši, kjer se kliče moje ime in pravite: Rešeni smo, čeprav smo delali vse te gnusobe. . Je mar ta hiša, kjer se kliče moje ime, postala v vaših očeh jama razbojnikov. Jaz, jaz sem, jaz sem videl, pravi Gospod, t. j. jaz vem za vse vaše hudobije in tudi namene, ki zavoljo njih hodite v tempelj, ker sem vseveden... Sedaj pa, ko ste vse te zločine delali... čeprav sem vam že v začetku govoril in vam pravil, pa me niste poslušali, vas klical, pa se mi niste oglasili, bom tej hiši, v kateri se kliče moje ime in na katero se vi zanašate in mestu, ki sem je dal vam in vašim očetom, prav tako storil kakor mestu *Silo*, t. j. zavrgel vas bom izpred svojega obličja... *Ti torej nikar ne moli za to ljudstvo* in zanje ne opravljaj zahvalne pesmi ne molitve... ker te ne bom uslišal. Ali ne vidiš, kaj le-ti počenjajo po Judovih mestih in po jeruzalemskih ulicah? Otroci pobirajo drva (za žgalne daritve malikom), očetje ogenj zažigajo, ženske pa s tolščo kropijo (testo), da nebeški kraljici (luni) potice pečejo in pitne darove tujim bogovom opravljajo in mene k jezi dražijo... Glej moj srd in moja jeza se bo razlila *nad ta kraj, nad ljudi in živino, nad drevje v pokra-*

jini in nad sadove v deželi; vnela se bo in se ne bo dala ugasiti... Poslušajte moj glas in jaz vam bom Bog in vi boste moje ljudstvo. Hodite po poti, ki sem vam jo ukazal, da vam bo dobro... Povzdigni (o Jeruzalem) svoj jok, ker Gospod je završel in zapustil ta rod... ker so Judovi otroci delali hudo v njihovih očeh. Postavili so svoje spotike (malike) v tempelj, kjer se moje ime kliče, da so ga ognusili... Storil bom, da bo po Judovih mestih in po jeruzalemskih ulicah potihnil glas veselja in vriskanja, glas ženinov in glas nevestin, ker dežela bo v puščavo.»

To so resne besede, ki jih je Bog govoril po preroku Jeremiji Judom ki so se zanašali le na svoj tempelj, *na daritve v templju*, in na svoje duhovstvo, pa se niso poboljšali. Hodili so v cerkev, da so si tolažili vest, pa krivic niso poravnali in tudi ne odnehali, da bi jih več ne delali.

*

* *

● 48. Vse to velja več ali manj tudi nam. Že sv. Tomaž Kempčan pravi, da hodijo ljudje pogostoma po božjih poteh, pa da se redkokdaj poboljšajo. Ni dovolj hoditi v cerkev in na božje poti, treba da v cerkvi storimo, kar je glavno, da resnično in ponižno molimo Vsemogočnega, da se odpovemo hudobiji in krivicam, da sklenemo poravnati vse storjene krivice, popraviti škode, povrniti tuje blago, odpovedati se pregrešnim mislim in željam, nesramnim dejanjem, preklinjevanju, jezi in sovraštvu, nevoščljivosti in prevzetnosti, pijančevanju in požrešnosti in zlasti lenobi v službi božji; treba je, da opravimo ponižno in skesano spoved in kar je največ, da prejmemo v

svoje srce v ljubezni in pobožnosti Jezusa pri sv. obhajilu. V tem je prava izpreobrnitev.

*

*

*

49. Sv. Andrej Avelinski je živel ob času, ko je luteranstvo močno napadalo cerkev. V mestu Piacenza v Italiji so bile posebno žalostne razmere. Škof je poklical Andreja Avelinskega na pomoč, da bi mu pomagal spraviti škofijo v pravi red. Svetnik je s svojim lepim zgledom, z gorečo molitvijo in z živo besedo pred vsem pregovoril duhovščino, da je začela natančno izpolnjevati cerkvene predpise in se otresati liberalizma ali luteranstva. Poleg tega je bila v mestu zelo nesramna noša. Svetniku se je brž posrečilo, da so se vsi moški in ženske, v tem poboljšali. Dekleta, ki so bila iz plemenitih družin, so se začela tako preprosto nositi, kakor stare ženice. Očitni grešniki in grešnice, so začele delati ostro pokoro. Očitne grešnice so se celo združile v samostansko življenje, da so mogle lepše pokoro delati za prejšnje grehe.

Tako se je vsa škofija resnično poboljšala, kar se zahteva za zveličanje. To zahteva Bog tudi od nas. Bog noče zunanosti, ampak resnično notranje poboljšanje. Hoditi v cerkev ni dovolj: «Kdo terja to iz vaših rok — govori Gospod po preroku Jezaju — da se sprehajajte po mojih preddvorih. (Jezaja 1)?»

Bog ljubi spokorno srce, resnično kesanje in novo življenje v sv. Duhu. Nad grešnikom, ki se resnično spokori in poboljša je v nebesih večje veselje kot nad človekom, ki pokore in izpreobrnitve ne po-

trebuje. To je Kristus povedal, ko je rekel: «Povem vam, da bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devetindevdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore (Luk. 15).»

Sv. Angela, ki jo praznujemo dne 4. januarja, opisuje sama, kaj je bilo vse potrebno, da se je do dobrega izpreobrnila. Svetnica našteva 18 reči. Naj omenim dve, ki ste najbolj potrebni: Predvsem si je svetnica dobro izprašala vest in je spoznala, da je velika grešnica. Strah jo je bilo, da bi se utegnila vekomaj pogubiti. Začela je milo jokati.

Ker so bili njeni grehi veliki, se je v začetku pri sv. spovedi sramovala povedati vse. Tako je večkrat sprejela po nevrednem sv. obhajilo. To jo je po dnevu in po noči tako vznemirjalo in plašilo, da je začela Boga prositi pomoči. Še-le sedaj je našla duhovnika, kateremu je prav vse povedala in dobila po vrednem sv. odvezo. Začela je novo življenje.

Tako je sv. Angela položila temelj svetemu življenju. Posnemajmo jo v teh dveh rečeh, ako se hočemo zveličati.

*

* *

50. V starem zakonu so ljudje radi hodili v jeruzalemski tempelj in so se tam sprehajali za kratek čas, so darovali Bogu jagnjeta, ovce in junce in so mislili, da je s tem že vse opravljeno. Zato pa jim je Bog govoril: «Čemu mi je toliko vaših darov... Naveličal sem se. Za žgalne daritve ovnov in za mast pitane živine in za kri telet in jagnjet in kozlov ne maram... očistite se raji, spravite hudobnost svojih

misli izpred mojih oči, nehaajte napačno počenjati. Učite se dobro delati, iščite pravice, pomagajte zatiranim, prisojajte pravico sirotam, branite vdove. Potem pridite... pravi Gospod (Jezaja 1).» In v psalmu 50, molimo: «Ako bi Ti, o Bog, hotel daritev, bi ti jo rad dal, toda nad žgalnimi darovi nimaš veselja. Dar Bogu je skrušen duh, potrtega in skesanega srca, o Bog, ne boš zaničeval.»

Ko pridemo v cerkev ob nedeljah in praznikih ali ko gremo na božjo pot, glejmo, da odnesemo domov skrušenega duha, potrto in skesano srce, kajti le to je Bogu prijetno in v naše večno zveličanje. Iz cerkve ali z božje poti moramo priti domov popoljšani in prenovljeni, polni vere, upanja in ljubezni, polni dobrih sklepov za bodočnost v prid sebi in bližnjemu in v čast Bogu in Zveličarju po preblaženi in premilostni Devici Mariji.

Vsebina

Petega zvezka tretje knjige

(Devetega snopiča):

1. Petinšestdeseto Branje za sedemnajsto nedeljo
po Binkoštih	Str. 885
2. Šestinšestdeseto Branje za osemnajsto nedeljo
po Binkoštih	„ 933
3. Sedeminšestdeseto Branje za devetnajsto ne-
deljo po Binkoštih	„ 983
4. Oseminšestdeseto Branje za Angelsko ne-
deljo	„ 1041
5. Devetinšestdeseto Branje za nedeljo sv. Rož-
nega venca	„ 1064
6. Sedemdeseto Branje za praznik Posvečevanja
cerkvâ	„ 1109

